

ROLLE.

Humble sc. 74 Bond St.

ROLLE.

Huntly. sc. 74 Bond St.

HISTORIA TYPOGRAPHORUM

Aliquot

PARISIENSIUM

VITAS

ET

LIBROS

COMPLECTENS.

Βασιλεῖ τ' ἀγαθῷ κρατερῷ τ' αἰχμητῇ.

LONDINI:

Apud CHRISTOPHORUM BATEMAN, ipsius impensis:

Typis GULIELMI BOWYER. MDCCXVII.

Denison
Hertzberger
3-31-38
35834

CELSISSIMO
AC
REGIO PRINCIPI
PHILIPPO,
Aurelianorum Duci,
GALLIÆ REGENTI,
S. D.

MICHAEL MAITTAIRE.

INTER complura laudum, quibus Gallia meritò celebratur, incrementa, neſcio, an non primaria aut in primariis ducenda ſint ea, quæ à literis accepit. Illa Muſas olim exules, non ſolùm ex Græcià ſuarum fortunarum

 antiquâ

antiquâ sede, verùm & totâ ferè Europâ per tyrannidem & barbariem pulsas, honesto hospitio invitavit; vetuítque sui Parnassi distantiam dolere. Illa liberales disciplinas vidit obstetricante Arte Typographicâ sub Ludovico XI renatas; sub Francisco I literatorum parente, Francisco II. Carolo IX. Henrico IV. Ludovico XIII. typographiæ ejusdem & typographorum doctissimorum ope diligenter educatas & adultas: demum sub LUDOVICO XIV ad id perfectionis culmen, ævo vel Augustæo invidendum, mirâ ipsius magnificentiâ typographeo Luparensis Regiæ instituto perductas; ut non injuriâ dubitaretur, quò possent altiùs eniti. Luctuosus autem illius Monarchæ nunquam satìs memorandi obitus, post diuturnum felíxque (quale paucissimis regibus contingere solet) imperium penè vitæ ipsius coævum, literis, quæ ab ejus auspiciis vires validas collegerant, fatale quoddam periculum portendere videbatur. Hôc, quod literis impendens metuebamus, periculo patriam liberâsti, PRINCEPS ILLUSTRISSIME: jussistíque eam operam, eos

sumptus,

ſumptus, quos Tui Majores in commune literarum commodum inſumpſerant, non interire.

Tu dignus es Hercules inventus, qui Gallici orbis Atlanti, laboribus non (ſicut fabuloſus iſte) feſſo ſed functo, ſuccederes; quem Heros ille relinqueret imperii Conſervatorem; cujus tutelæ Ludovicus XV rari & inſoliti in tam teneris annis animi Princeps, avitæ fortunæ hæres, regníque poſt tot clades Regiæ ſtirpis funeſtiſſimas ſpes proxima, & quaſi ſalutare poſt lugubria naufragia affulgens Sydus, concrederetur.

Ludovicus Magnus unus inter repetitas Auguſtæ ſuæ Domûs ruinas impavidus, nunquámque major, quàm cùm totâ in ſe deſæviente fortunâ ſtetit immotus, in extremo ſuæ vitæ actu noluit ſe minor videri. Sed morte jam appetente, ſui uſque ſimilis & tranquillus, chariſſimum, quod ulnis deficientibus amplectebatur, pignus in Tuam depoſuit fidem: cúmque generis humani legibus concedendum eſſe ſibi ſentiret, curavit certè, ne totus moreretur; in tali, qui

ROLLE.

Hunlly. sc. 74 Bond S.t

officia ita dispertiam, utramque ita colam, ut neque hanc educâsse hospitem, nec illam genuisse civem pœniteat; & neutra de fide à me violatâ conqueratur.

FAMILIAM Stephanorum in re typographicâ apud Gallos diu insignium vir inter Batavos celeberrimus sibi olim sumpserat epistolari dissertatione explorandam. Materiam, in quâ tractandâ præiverat, amplificare; & meorum popularium vitas (in quibus describendis Batavus mihi præripuerat, ut forem prior) pro infirmis viribus fusiùs prosequi, annis jam pluribus abhinc exactis, conatus sum.

OPUS illud, quod per publicos tumultus inter nationem utramque concitatos Ludovico XIV (cui uni literarium suorum Majorum famulitium vel jure hæreditario debebatur) nuncupare non licuit, patrocinii expers prodivit in lucem: neque enim æquum duxi in quemquam alium transferre, quod tanto Nomini destinaveram. Pace tandem auspicatissimâ post longum atróxque bellum initâ, tempus se dedit opportunum, quo Tibi, PRUDENTISSIME GAL-

LIARUM

LIARUM RECTOR, exſolvam, quod Tuo immortalis memoriæ Patruo voveram; aliquódque pignus ſinceræ erga Regiam patriæ meæ Familiam fidei ſacris & humanis legibus ſancitæ, quâ decedere nemo bonus fas putat, (eo, quo par eſt, obſequio) offeram.

GALLIA literis ac literatis fœcunda in uno unius familiæ nomine ſuos præclaros non clauſit typographos; nec ſolâ artis excellentiâ ſed maximo etiam artificum numero reliquas Europæ partes ſuperavit. Aliis igitur Galliæ typographis iniquus fuiſſem, ſi eos ſilentio præterirem, qui Stephanis contemporanei, & ex iis quidam Regiorum non modò Typographorum ſed & Profeſſorum titulo ornati, inclaruerunt. Miror equidem inter tot Biographos, qui virorum variis artificiis illuſtrium memoriam literis conſignaverunt, extitiſſe neminem, qui chalcographorum illorum vitas memoriæ commendaret. Neque certè quicquam injuſtiùs comparatum puto, quàm quòd ii, per quos erudita authorum ſcripta in publicam notitiam venerunt, ipſi quoque non

innotescant. Huic operi hactenus intacto manus admovi; quo nihil unquam lubentiùs aggressus sum, quoniam (dum in hâc arenâ me exerceo) charissimam subinde patriam revisere, & cum meis popularibus familiariùs versari mihi videor. Eò etiam faciliùs datum iri erranti veniam spero, quòd nemo hoc iter ingredienti facem prætulerit.

Egregiis his typographis id accidit infortunii, ut qui scriptorem optimum meruerunt, tenuissimum nacti nunc fuerint. Hoc tamen mali quicquid à me ortum est, quantumcunque sit, ita levabo, ut mihi non tantummodo ultro ignoscant, sed ingentes habeant insuper gratias. Illos enim in eam addixi clientelam, quæ plùs satìs compenset, quicquid meæ scriptionis tenuitate & inopiâ iis deperierit; eámque à Patroni authoritate iisdem conciliet famam, quam ab historicorum cùm recentium tum veterum gravissimis ac disertissimis frustra speravissent. Patrocinium sanè illo, quod vivi quondam experiebantur, haud minus, Regium scilicet, ambiunt è mortuis ad vitam

tam

tam novam ſuſcitati. Ad Lares domeſticos poſtliminio reverti percupientes quis excipiat, quis foveat, non eſt dubitandum.

Ad Te, Princeps Regio Sanguine Edite, confugiunt; qui liberale hoſpitium iis jam ſpopondiſti, in quo ſuos Regios veteres recolunt & revixiſſe ſentiunt Patronos. Me quoque patere cum illis unà Tuis adnumerari clientibus, & officium, ad quod mei natales me ducunt, præſtare: Tuæ rerum Adminiſtrationi (quâ quid aliud meliùs aut triſte Ludovici XIV deſiderium lenire, aut futurum Ludovici XV regimen ſtabilire potuiſſet?) gratulari; Tuaéque vitæ, ut Adminiſtrationis feliciter peractæ fructus cum totâ gente Gallicâ, imò cum toto Orbe, diu percipias, multos annos precari.

Londini. Cal. Sept. 1717.

LECTORI S.

AMOR ille, quo semper in literas, literatorum quantumvìs infimus, flagravi, me jamdiu hortatus est, ut in artis typographicæ cum literis olim post crassas longásque miserabilis ignorantiæ tenebras renascentibus feliciter natæ, quâ nihil unquam plus ad illas promovendas, has discutiendas attulit momenti, ortum, incrementa, cultores & patronos diligentiùs inquirerem. Stephanorum itaque in illâ arte excolendâ primariorum Historiam, pro exiguâ meâ indole operosam magìs quàm eruditam, quoad tamen fieri licuit, fidam, [a] *abhinc septennium in lucem emisi.* [b] *Binas huic attexui appendicu-*

[a] Anno 1709. [b] P. 187. & 561.

las,

cum Viro reverendo doctóque, quem operis typographicis præfecit, egregiam navavit operam, ut hoc opus pro materiæ dignitate prodiret; typographíque, quorum describitur historia, se dignum nanciscerentur typographum. Tales nunc dierum respublica literaria typographos, tales desiderat ἐπανορθώτας; *quibus nil deest, nisi, quales olim typographis Parisiensibus contigerunt, patroni.*

TYPOGRAPHORUM
INTER
PARISIENSES
CELEBRIORUM
VITÆ.

TOMUS PRIMUS.

VITÆ

Celebriorum aliquot inter

Parisienses Typographorum.

Typographi, quorum hìc vitas ordior, omnes ([a] tribus exceptis) Stephanorum affines fuerunt: his itaque illos adjiciendo, videor mihi unius tantùm familiæ hiſtoriam condidiſſe; in quam tot viri eruditione inſignes, ſocietate alii per nuptias alii per commercium junctâ, coaluerunt, collectíſque viribus conſpiraverunt, ut (quoniam vita brevis, ars longa eſt) res literaria nullum ex ſingulorum morte contraheret damnum, ſed hæreditario jure & ordine ſucceſſionis perpetuo à parentibus ad filios nepotéſque deſcenderet.

Hæc domus, in quam literarii illi juxtà ac literati Artifices convenerunt, prima ſumpſit initia à digniſſimis duûmviris Jodoco Badio & Henrico Stephano; ex quorum unius filiis, alterius filiabus inita

[a] Morelio, Turnebo, Bene-nato.

matrimo-

matrimonia rem Typographicam ab ineunte 15° ſæculo ad vergens uſque 16^{m} continuaverunt. Stephani, de quibus dixi antea, 160 annorum; alii undecim, de quibus mox dicturus ſum, Stephanis coæquales & coætanei, 126 annorum periodum expleverunt. Hi & illi, Regiorum plerique typographorum, nonnulli etiam profeſſorum interpretúmque titulis nobilitati, omnes induſtriâ & doctrinâ clari, centuriam utramque ſuis nominibus fecerunt illuſtrem. Diſſertatio proxima, quam de his undecim typographis habebo, in duas diſtribuetur partes; quarum prior ſex, poſterior quinque reliquos, utraque par propè annorum ſpatium, comprehendet.

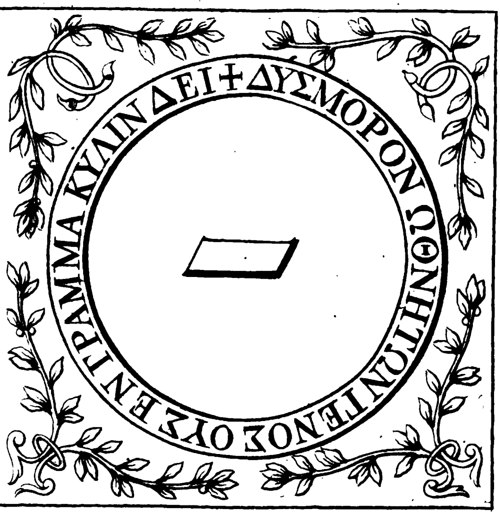

D
S C
S·DECOLINES

HANC ACIEM SOLA RETVNDIT VIRTVS
TEMPVS.

ΓΡΑΜΜΑ ΚΥΛΙΝΔΕΙ + ΔΥΣΜΟΡΟΝ Ω ΘΝΗΤΩΝ ΓΕΝΟΣ ΟΥΣ ΕΝ

ASIA
AFRICA
VROPA
AMERICA
Η ϹΟΦΙΑϹ ΠΗΓΗ ΕΝ ΒΙΒΛΙΟΙϹ ΡΕΙ

TYPOGRAPHORUM

INTER

PARISIENSES

CELEBRIORUM

VITÆ:

SIMONIS COLINÆI		ADRIANI TURNEBI
MICH. VASCOSANI		FREDER. MORELLI 1mi.
GULIELMI MORELII		JOANNIS BENE-NATI.

TOMI PRIMI PARS PRIOR.

VITA

SIMONIS COLINÆI.

SIMON Colinæus (Gallicè, *Simon de Colines)* quot annis 15^{ae} Centuriæ, circa cujus medium ſpatium mortuus eſt, initia anteceſſerit, aſſequi certis indiciis nondum potui. Minimè dubium eſt, quin (ut eorum temporum mos erat typographos eſſe non mediocriter eruditos) bonis Literis inſtructus fuerit, antequam ad Typographiam ſe conferret. Calamitas certè eſt apud nos maximè deploranda; quòd, quum Artes Mechanicæ ab hominibus earum ſcientiſſimis excolantur, Artibus Liberalibus inſerviant illarum rudes: quòd fabri quidem fabrilia, at illiterati literas tractent; & Typographi his excudendis ſæpe manus impuras ad-

moveant, quæ non possunt intelligere, aliquando nedum legere.

Artem hanc nobilissimam cœpit Colinæus exercere anno 1519; quod [a] Andreas Chevillier, vir de Typographicis rebus optimè meritus, comprobat ex *Clictovei tractatu de Regis officio in* 4to. Hujus libelli non mihi occurrit notitia, nisi quem eo anno excudit Henricus Stephanus; ubi Colinæi nomen non lego. Forsan reperiuntur quædam sub Colinæi nomine exemplaria: neque me longè errare putaverim, si conjiciam eum in Henrici Stephani officinâ, utpote administrum, ante ipsius mortem tyrocinij sui posuisse fundamenta.

Huic conjecturæ haud ægrè fidem facit, quòd Henrici Stephani vidua non multò post conjugis obitum anno 1520°. nupserit Colinæo, cujus scilicet diligentiam industriámque in munere typographi obeundo spectatam jampridem habuerat. Is itaque in [b] aliquibus libris anno 1520°. & 1521°. impressis se vocat Henrici Stephani successorem; ut Typographi tam insigniter noti famâ & nomine subnixus eruditorum gratiam faciliùs aucuparetur.

In defuncti Stephani domo [c] è regione Scholæ Decretorum usque ad annum 1524um, postea [d] è regione collegii Bellovacensis in vico Sti Johannis

[a] Origine de l'imprimerie. p. 141. [b] Logica Aristotel. cum Fabri Stapulensis comment. 1520. (Chevillier p. 141.) Elucidatorium Ecclesiastic. 1521. [c] De doctrinâ moriendi. 1520. De bello & pace. 1523. [d] Propugnacul. Ecclesiæ. 1526. Sarzos. in Planet. 1526. Histor. Cicer. filii. 1545.

Bellova-

Bellovacensis in ædibus sole aureo insignitis eum habitâsse libri indicant.

Iisdem typis, quibus antea Henricus Stephanus, diu usum fuisse liquet ex hujus & illius librorum comparatorum accuratâ inspectione. Alios autem multò pulchriores & Romanos & Italicos, quos nunquam Henricus Stephanus aut alius (quod sciam) Parisiensis typographus introduxerat, sibi comparâsse nemo dubitabit; qui intuebitur Ruellium de Naturâ Stirpium 1536, aliósque plurimos, quorum elegantiam nullus lector potest satis mirari. Characteres Italicos nescio an ante annum [a] 1528 adhibuerit. His solis sæpe usus est, e.g. cùm Herodianum 1529, Gazam de Mensibus 1535, Serenum Samonicum 1533, Quintiliani Declamationes 1542, Poëtas plerosq; omnes (præter Virgilium 1526 Romano charactere editum) aut libros Gallico [b] sermone (quod rarum fuit) conscriptos excuderet. Typus Colinæi Italicus tam minor quàm major venustatem habet sibi peculiarem, quâ mihi videtur Aldum ipsum typorum illorum inventorem antecellere. Alium tamen pulchritudine inferiorem aliquando habuisse constabit conferenti Ovidij Metamorphoses 1537, & Fastos 1536. 8°.

Rubricas distinctionis causâ inseruit libro, quem Grammatographiam appellat, anno 1533, in gratiam Magdalenes Regis Francisci majoris natu filiæ elaborato; cujus initio legitur Colinæi ad omnes citò & facilè discendæ grammaticæ cupidos epistola.

[a] Horatius. 1528. [b] Raison d'Architecture antique. 4to. sine anno.

Insigne

Insigne Typographicum aliquando [a] nullum, aliquando suum, aliquando commune aliorum tunc temporis Parisiensium typographorum, nonnunquam duplex, fronti librorum apposuit.

Insigne sibi proprium inprimis adscivit, quo ad Gallicam appellationem (*Colines* & per metathesin literarum *Conils*) alludebat; [b] initiales scilicet sui nominis literas S D C aut binis hinc indè cuniculis cinctas, [c] aut sub arbore pendulas cum cuniculis itidem ab utroque latere duobus, & tertio sub arboris radicibus procumbente. Nec rarò suum cognomen pleniùs indicabat subscribendo, *S. de Colines*.

Sic forsan allusit Robertus Stephanus, cujus cognomen Græcè *coronam* significat; & Olivam delegit, [d] quòd Minervæ literarum patronæ galea oleaginâ coronâ circumdaretur.

Insigne aliud Colinæi familiarissimum fuit [e] Temporis alati, recalvastri & falcigeri effigies cum hôc lemmate adjecto, *Virtus sola hanc aciem retundit*. Quâ quidem figurâ & epigraphe nil excogitari potest magìs accommodatum ad Literas; quarum ope Scientiæ & Artes Virtúsque eripiuntur Temporis injuriis, & æternitati commendantur. Hoc autem Insigne mutuatus est à Calderiorum familiâ, inter quam & Colinæum intercessit affinitas & typographicum commercium. Reginaldi enim Calderii filius Claudius erat [f] Colinæi ex filiâ nepos; &

[a] De morib. sacerdotum. 1520. [b] Virgil. 1526. [c] Galen. de affect. loc. 1520. [d] Lege Apul. Metam. lib. 10. [e] Horat. 1528. [f] Cicer. epistol. famil. 1545.

(uti

(utì poſtea notabitur) Reginaldus Calderius & Colinæus in excudendis libris operas mutuas tradiderunt: ac nihil fuit inter typographos & bibliopolas ſocios in frequentiori uſu, quàm ſua inter ſe invicem inſignia permutare; & modò hujus, modò illius inſigne libris communi ſumptu editis affigere. Sic Colinæus, cùm Johanni Roigny Badij Aſcenſii genero ſe aſſociaret, [a] Præli Aſcenſiani ſignum uſurpavit.

Aliquando Univerſitatis Pariſienſis [b] Arma (ſcutum Franciæ cum manu librum inter lilia demittente) unà cum ſuo inſigni in eâdem paginâ, libris affixit. Quod ſolenne fuit illis vetuſtioribus typographis Andreæ Bocardo, Wolfgango Hopylo, Henrico Stephano, Joanni Parvo aliiſque in grati animi teſtimonium, quòd illa Univerſitas in eo regno typographiam prima ſtabilierit, educaverit, & foverit. Idcirco ſolebant in librorum editionibus ſe [c] juratos Academiæ librarios nuncupare, aut hujuſmodi verba (qualia [d] *in florentiſſimâ Pariſiorum Academiâ*, aut [e] *in celeberrimo totius terrarum orbis Pariſienſi gymnaſio)* adſcribere.

In quibuſdam libris ſcutum [f] Franciæ, aut Franciæ Delphiníque; in Concilii Senonenſis [g] Decretis, arma Senonenſis Archiepiſcopi præfixit.

[a] Alex. Aphrodiſ. in Elench. Ariſtotel. 1542. [b] Ariſtotel. Politici 1526. [c] Lege Privileg. præfix. decretis concil. Senon. 1529. [d] Cliſtov. de bello & pace. 1523. [e] De claris mulierib. 1521. [f] Fernelij Monaloſphær. 1526. [g] 1529.

Chartâ

Chartâ utebatur purâ & solidâ, quâ nil ferè est, quod magìs oculos alliciat, & exemplaria ab injuriâ vetustatis vendicet. Hoc est, cur tantâ cum voluptate demiremur codices illos antiquissimos Spiræ & Vindelini, Conradi Sweynheym & Arnoldi Pannartz, ac Nicolai Jenson nunquam satìs laudati; qui annis supra binas centurias quinquaginta adhuc superstites vincunt, quicquid nostro hoc ævo jactamus in typographiâ pulcherrimum: neutiquam corrupti, aut quâvis senectutis notâ rugâve deformati, sed primævo suæ impressionis cultu, intacto characterum nitore, intaminatâ chartâ, & integrâ marginum amplitudine spectabiles.

Colinæus codicum, qui ex ipsius officinâ prodibant, primam paginam figuris picturísque sæpe decorabat. Sic solent architecti anteriores ædium partes ornare; curámque adhibent, ut sint non solùm commodæ & utiles, sed & formosæ. Hujusmodi ornamenta non quælibet pro arbitrio accersebat, sed ea apprime deligebat, quibus libri argumentum explicaretur; quaéque non otiosa sed lectoribus Mercurij vice essent, quidque legendum ipsis proponebatur, præmonerent. Sic [a] Clictovei de moriendi doctrinâ opusculo appingi curavit cranium; [b] tractatibus medicis capità & figuras præclarorum veterum medicorum super cadavere consultantium; [c] veterinariis equitem equo insidentem; [d] mathematicis geometras antiquos, sphæras glo-

[a] 1520. [b] Galen. de morb. curand. 1530. [c] 1530. [d] Fernel. Monalosph. 1526. Alcabit. Isagog. 1521.

bósque

bósque & variam id genus supellectilem; [a] de stirpium naturâ agentibus diversas stirpium & fruticum species.

Socios quamplurimos habuit librarios typographósque, quibuscum sua communicabat privilegia, quorum operâ utebatur, aut quibus suam commodabat. [b] Gulielmus Davoust eodem, quo ipse, diplomate in imprimendis concilii Senonensis decretis fruebatur. Ipsius impensis, [c] Cicero de Oratore & [d] Herodianus historicus & [e] Veterinarii ex officinâ Ludovici Blaublomii Gandavi; [f] Novum Testamentum Latinum in officinâ Adami Saulnier; [g] Aristotel. Naturalia & [h] de Primâ Philosophiâ ex officinâ Ludovici Cyanii prodierunt. Apud ipsum & Antonium Augerellum [i] Eusebii Præparatio Evangelica, apud ipsum & Galeotum à Prato [k] Novum Testamentum Latinum, apud ipsum & Franciscum Stephanum quædam [l] Terentii comœdiæ & [m] Methodus Confessionaria & [n] Caroli Stephani Pratum, apud ipsum & Joannem Engellier librarium Bituricensem [o] Græcæ Caroli Girardi institutiones vænibant. Apud ipsum Joannes Lodoicus Tiletanus [p] Aratum impressit; ipse excudit Francisco Stephano [q] Perionium de fabularum antiquâ consuetudine, Galeoto à Prato & Antonio Vincentio privilegii participibus [r] Biblia vulgata in folio, sibi & Johanni Roigny [s] Aristo-

[a] Ruell. de stirp. 1536. [b] Decret. concil. Senon. 1529. [c] & [d] 1529. [e] 1530. [f] 1541. [g] 1530. [h] 1536. [i] 1534. [k] 1543. [l] 1539. [m] 1542. [n] 1543. [o] 1541. [p] 1540. [q] 1540. [r] 1541. [s] 1542.

telis Elenchos, Reginaldo Calderio in ædibus ipsius commoranti [a] Ciceronis Topica: in ipsius itidem ædibus excusa est [b] Historia Ciceronis filii, privilegiúmque Reginaldo Calderio indultum.

Editionum suarum plurimas aut [c] Regis ipsius aut [d] Curiæ authoritate communiebat.

Denique (quod in eâ arte cum primis necessarium habetur) id semper illi fuit religiosum bonâ fide & honestè agere, codicésque mendis (quàm maximè poterat) vacantes & expurgatos vulgare. In Orontij Finei [e] sphærâ mundi errata tantùm quinque admissa adnotavit, quamvis liber paginas 124 tabulis arithmeticis ubique refertas complectatur: in [f] Euclidis Elementorum sex prioribus libris, quos idem Fineus demonstrationibus illustraverat, errata solùm duo, quæque in paucis admodum exemplaribus exciderunt. Et sicubi plusculis erratis oneretur editio, ingenuè peccatum fatetur; utì in [g] Philippi Bergomensis chronico, ubi errata 65 occurrerunt, quæ minimè dissimulat his verbis adjectis, *partim librariorum culpâ, partim eorum negligentiâ, qui prælo præfuerunt, ut nemini faveamus.* Grammatographiæ [h] editionem hôc conclusit disticho:

Parcite chalcographis, si paucula menda reperta est:
Non est mos nullam linquere chalcographis.

Hinc ergo est, quòd meruerit *honestissimi viri* titulum, quo in aliquibus [i] libris gaudere ipsum legimus.

[a] 1545. [b] 1545. [c] Decret. concil. Senon. 1529. [d] Clictov. Propugnacul. 1526. [e] 1542. [f] lege Chevillier. pag. 141. [g] 1535. lege Chevillier. p. 164. [h] 1533. [i] Herodian. 1529.

Quod

Quod affirmatur à [a] Johanne de la Caille eum primùm latini Meldorum impressisse, nondum mihi constat. At verò certum est libros extare anno [b] 1520 die Februarii ultimâ, & [c] 1546 ab eo excusos: per spatium ergo annorum 26 rei typographicæ strenuè operam dedit. Initium tamen imprimendi ante annum 1520um eum fecisse, & in Henrici Stephani adhuc vivi officinâ cum ipso arti typographicæ incubuisse confessa res est & manifesta; cùm Montholonis de utroque jure opus grande & duobus amplis voluminibus comprehensum, quod anno 1520 sub Henrici Stephani & Simonis Colinæi nomine lucem aspexit, haud potuerit intrà unius anni angustias, aliis etiam libris non paucis eodem tempore prodeuntibus, incipi & ad umbilicum perduci.

Ex quo hoc vitæ genus instituit, opus propositum non impigre obivisse satis apparet. Nullam literarum partem reliquit intactam. In theologicis edidit Biblia vulgata in majore & minore formâ; in juridicis, Montholonis juris utriusque promptuarium; in medicis, Galeni opera permulta à Linacro & & aliis Latinè versa; in astronomicis, multiplices Orontii Finei tractatus; in philosophicis, varios Aristotelis interpretes; in rhetoricis, Ciceronem & Quintilianum dicendi principes; in historicis & poëtis, omnes optimos; in grammaticis & philologis, præclarissimos quosque: sed hic catalogo, ad quem lectorem remitto, non antevertam.

[a] Pag. 92. Jacob. Fabri comment. in quatuor Evangelia in fol. 1521.
[b] Galen. de loc. affect. [c] Dissection des parties du corps humain.

Quæ apud eum Græcè excuſa ſunt, perpauca quidem reperiuntur; ſed adeò nitida, ut nemo non doleat plura ab eo illâ linguâ non fuiſſe emiſſa. Nil hactenus vidi præter Græcas Caroli Giraldi inſtitutiones, Arati Phænomena, Sophoclem; & Græcum Teſtamentum Novum, in quo [a] obſervârunt eruditi eum aliquando à receptâ textûs veritate ad vulgatam verſionem tranſiiſſe.

Id prætereа egregiè animadvertendum puto, quòd in illo Teſtamento Græco textum integrum [1 Johan. c. 5. ℣. 7. Τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατὴρ, ὁ λόγος, καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἕν εἰσι] & voces [℣. 8. ἐν τῇ γῇ] omiſerit. Nemo pius non indignatur hunc notabilem locum ab hominibus novarum in Eccleſiâ rerum ſtudioſis nunc temporis potiſſimùm vexari, controverſiam ab antiquis Arianis Socinianíſque olim motam à neotericis eorum fautoribus tantâ animorum pertinaciâ & contentione renovari, totúmque hunc textum à nonnullis palàm & ex cathedrâ ipſâ theologicâ pro ſpurio pronunciari: quaſi homunciones iſti idem in ſacris, quod in prophanis, ſibi licere vellent. Quum ſcilicet ſuâ ſolâ opinione fulti contra codicum omnium & manuſcriptorum & excuſorum fidem in poetæ alicujus ethnici verſiculum criticam ferulam intenderint; ſtatim audent feroculi, adversùs receptam hactenus & fixam Eccleſiæ catholicæ authoritatem, invitâ codicum ex maximâ parte im-

[a] Jacob. 3. 5. in recepto textu legitur ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει, ſed in Colinæi Teſtamento ἰδοὺ ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. Sicut in vulgat. *Ecce quantus ignis quàm magnam ſylvam incendit.* Plura lege in Prolegom. doctiſſ. Millii ad nov. Teſt.

preſſo-

pressorum lectione, manuscriptis quidem non omnibus sed aliquot innixi, consurgere. At hominibus libertatis aut potiùs licentiæ cùm in cogitando tum in loquendo scribendóque patronis, infirmæ rationi indulgentibus, hoc dolet aliquid in sacris Bibliis reperiri, quo illa nostræ religionis comprobentur mysteria; quorum, quia ea minimè intelligunt, vel nomen pro suo imperio cuperent prorsus abolere. Si homini in se & suis vix satìs oculato & sæpius insipienti non liceat in Deo & divinis aliquid ignorare; non erit hìc in terris, quò se exerceat fides, aut postea in cœlis, quò ulteriùs progrediatur cognitio. Parce, lector, si in re tanti momenti tacere non potuerim. Redeo ad Colinæum.

Hebraïcè nihil equidem inveni ab eo editum, præter lineolam unam aut alteram in [a] Erasmi colloquiis; [b] quorum (ut ait Erasmus) *excuderat ad viginti quatuor millia*; sed theologi Parisienses, à libro malum religioni Romanæ metuentes, notâ censoriâ, quicquid in eo vitiosum & periculosum ipsis videbatur, castigaverunt; publicâque ejus prælectione collegiis interdixerunt.

Colinæus [c] anno 1522, cùm Novum Testamentum minore formâ excuderet, operis suis typographicis præfecerat Robertum Stephanum, cujus matrem duxerat, juvenem doctum; quíque in alienâ officinâ administrandâ spem indubitatam dedit & specimen egregium, quid in suâ foret aliquando

[a] Anno 1527. pag. 85. [b] Chevillier. p. 177. [c] Vide Rob. Stephani respons. ad theolog. Parisiens. pag. 8.

præsti-

præstiturus: nec diu Colinæus tam perito & diligenti officinæ correctore usus est; Robertus enim intrà quadriennium suam instruxit.

Colinæus [a] tanti erat eâ ætate nominis typographus, tantâ industriâ in literatorum amicitiam & consuetudinem se insinuabat, ut viri doctissimi cum eo [b] familiariter agerent, nihílque magìs vellent, quàm ut sua opera ejus typis ederentur. En tibi, lector, Sepulvedæ ad ipsum [c] epistolam.

I. Genesius Sepulveda Simoni Colinæo librario Parisiensi.

SCripsi nuper ad te, libros Aristotelis de republicâ, quos è Græco in Latinum convertissem, & brevibus scholiis enarrâssem, velle me tuis typis, ut cætera mea scripta, diligenter excusos, si tibi nec incommodum nec ingratum esset, in manus hominum emittere; nihil scilicet deterritum occupatâ à novis interpretibus editione, quorum utriusque magnam negligentiam vel cæcitatem potiùs deprehendissem. Eam epistolam tabellarius à se tibi fuisse redditam affirmavit, sed responsum idcirco eundem à te non petivisse, quòd tu Lutetiâ, cùm ipse paucis pòst diebus rediret, abesses. Quid igitur ad ea rescribas, expecto. Quâ de re Jacobo Carvaiali viro nobili & mihi amicissimo modò per literas mandavi; iste de meâ voluptate pluribus verbis edocebit. Ergo tuum

[a] Lege Epistol. Dedicat. ante comm. Alex. Aphrod. in Aristot. de Prim. Philos. 1536. [b] Oront. Fin. ad lector. in sphær. mund. 1542. *typis nostri Colinæi*, &c. [c] Epistol. 38. in Sepulved. oper. Colon. Agripp. 1602. 8.

erit

erit, ut, quid statueris, me primo quoque tempore certiorem facias, ut tibi archetypum, si conditio placuerit, mittam. Sin aliter, ipse quoque de meis rebus consilium capiam. Vale. Madritio. Cal. Septemb.

Quo tempore hæc epistola data sit, cùm annus non adscribatur, conjecturâ reperiendum est. Cætera Sepulvedæ, quorum ipse ibi mentionem facit, ex Colinæi prælo exierunt anno 1541. Libros autem Aristotelis de republicâ à Sepulvedâ Latinè conversos & explicatos Vascosanus impressit anno 1548. Epistola hæc scribi potuit anno 1544 vel 1545; & quominus hi à Colinæo ederentur, stetit forsan per illius mortem. Quæ profectò quando contigerit, licet tantùm conjicere. Obiit certè ante annum 1550, quo ejus hæredes Novum Testamentum Latinè in minore formâ impresserunt. Adhuc erat in vivis anno 1545. 6 Id. Octob. quo Ciceronis libros philosophicos edidit; eodémque anno 10° Nov. die Reginaldus Calderius in ejus ædibus historiam Ciceronis filij, & Claudius Calderius Colinæi ex filiâ nepos ex officinâ Colinæi epistolas Ciceronis familiares emisit. Anno præterea 1546 apud Simonem Colinæum edita habetur Gallicè elegantibus Italicis characteribus in folio Caroli Stephani anatomia; sed nullum librum post annum 1546 sub ejus nomine me vidisse memini. Quibus rationibus facilè inducar, ut credam Colinæum non multò post annum 1546 fuisse defunctum.

Nullam, utì arbitror, sexûs masculi prolem reliquit Colinæus. Unam hujus filiam in Calderiorum

rum familiam nupsisse, Calderiósque ipsius hæredes fuisse nuncupatos ex ante-dictis satis constat.

Typographicum insigne [Tempus alatum falcigerum] & lemma [virtus sola aciem retundit istam] Calderiis & Colinæo fuisse communia [a] priùs observavi. Iisdem usus est Reginaldus Calderius, qui [b] anno 1518 arte excusoriâ jam innotuerat. Illa præfixit Actis concilii Tridentini, quæ anno 1546 ex officinâ ejusdem & Claudii filii prodierunt. Eadem Colinæus anno [c] 1528 usurpare cœpit, postquam non alia nisi sua cuniculorum insignia per annos ferè octo libris impressisset. Claudius Calderius in familiaribus (paulò antè memoratis) Ciceronis epistolis, [d] quas minutis characteribus elegantissimè excudit ad vetustissimorum codicum integritatem fidelissimè recognitas, præmisit Stephanorum insigne, oleam cum lemmate [Noli altum sapere, sed time]; & suppofuit hæc verba; Parisiis, ex officinâ Simonis Colinæi.

[a] Pag. 4. lin. 35. [b] Jean de la Caille pag. 89. [c] Horat. [d] Lege Claudii Calderii ad lectorem epistolam, in cujus fronte se Colinæi ex filiâ nepotem scribit.

VITA

VITA
MICHAELIS VASCOSANI.

Ichael Vascosanus (Gallicè *Michel de Vascosan*) [a] Ambianis natus, duodecim post Simonem Colinæum annis cœpit Parisiis inclarescere. Hic anno 1520°, ille 1532° primùm innotuit. Hic à Latinis, ille à Græcis typographiæ fecit auspicium. Habitâsse illum [b] in viâ ad Sanctum Jacobum sub signo fontis libri plerique ab ipso editi indicant. Insigni typographico nullo usus est, præterquam Ascensiano prælo, quod ab anno [c] 1535° usq; ad [d] 1539um frequentiùs usurpavit, plerumque subscribendo, *in ædibus Ascensianis:* Badio enim Ascensio cognatione propinquissimâ se conjunxerat. Jodoco certè

[a] Chevillier. p. 148. [b] Gaz. Grammat. 1533. Politiq. d'Aristot. 1576. [c] Cic. Cat. Maj. 1535. [d] Cic. de Prov. consul. 1539.

Badio id cedat in æternam laudem oportet, quòd non solùm ipse eruditione variâ repletus Parisiis, [a] 15° ineunte sæculo, artem exercuerit & promoverit typographicam; sed & in suam familiam cooptaverit, qui eandem, se defuncto, ad posteros continuarent. Tres enim filias tribus celeberrimis eâ tempestate typographis collocavit. [b] Petronillam duxit Robertus Stephanus, Joannam Johannes Roigny, Catharinam Vascosanus; qui anno 1535, [c] quo Badius diem obiit supremum, in defuncti ædibus per annorum quatuor spatium libros impressit Ascensiano prælo signatos, non ultra (quantum scio) annum 1539; propterea quod fortasse id circiter temporis uxor sua decesserit Badij filia; nam eum [d] in nuptiis secundis Robinam Coing aliquando habuisse accipimus. Hoc autem observari obiter indignum neutiquam duco, quo cognationis vinculo typographi illi veteres clarissimi se mutuò astringebant; quasi rei literariæ magni interesse crediderint, ut collatis inter se non modò studiis & impensis sed etiam familiis artem erudito orbi tam necessariam excolerent. Sic Simonem Colinæum Roberti Stephani vitricum affinitate attingebat Vascosanus, quoniam Roberti Stephani uxoris sororem duxerat.

Actum agerem, solíque lumen inferrem, si typographicos Vascosani characteres, Italicos scilicet & Romanos, laudare aggrederer. Cerne, lector,

[a] Chevillier. p. 138. [b] Chevillier. p. 138. & la Caille p. 96. 102. 105. [c] Chevillier. p. 138. [d] La Caille. p. 102.

a Quin-

[a] Quintilianum ter ab ipſo in folio, & [b] ſemel in 4to excuſum; totis oculis perluſtra varios Ciceronis, quos emiſit, tractatus: mecúmque fateberis, eum, qui non viderit, animo; & qui viderit, verbis aſſequi non poſſe, quod tuendo teſtis oculatus expleri nunquam poterit. Græci certè ejus typi Latinorum non æquant formam; minutiores ſunt, neque tamen parvis ſua deeſt gratia. Imò quidem ſi eos diligenter & propiùs examinaveris, in tribus putà [c] Thucydideæ hiſtoriæ libris & [d] Oppiano, Aldinis aliíſque plurimis non invenientur inferiores.

Fides & cura in ejus exemplaribus nullibi deſiderantur; in [e] Budæi de aſſe commentario tria tantùm numerantur errata: nec notæ omnibus ſpectatæque ejus diligentiæ quicquam apud ſanos rerum æſtimatores detrahet ſubirata Sepulvedæ, authoris omnium Hiſpanorum (Eraſmo [f] teſte) glorioſiſſimi, cujus mentio deinceps fiet, epiſtola.

Typographum & librarium Pariſienſis univerſitatis juratum fuiſſe conſtat ex regio privilegio ei anno [g] 1553 indulto, & poſtea regium typographum ab anno [h] 1566 uſque ad [i] 1576.

Conſortium typographicum ei primum fuit ann. [k] 1533 & [l] 1534 cum Petro Gaudoul; (cujus ſigno nonnunquam utitur, manu ſcilicet ſurſum erectâ lampada ardentem ſuſtinente, cum his ſen-

[a] 1538. 1542. 1549. [b] 1542. [c] 1548. 1549. [d] 1549. [e] 1542. [f] in epiſtolâ ad Johan. Cholerum anno 1534 datâ. [g] Lege privilegium Gallicæ Juſtini Martyris editioni præfixum. [h] Diſcours des choſes faites à Bayonne, &c. [i] Politiques d'Ariſtote. [k] Rodolph. Agricol. de Invent. Dialectic. [l] Theod. Gaz. Gramm. lib. primus ſub Vaſcoſani, 2us. 3us. & 4us. ſub Petri Gaudoul nomine.

tentiis utrinque ac subtus positis, *Ite potiùs ad vendentes, & emite vobis*, Mat. xxv. *Sic luceat lux vestra*, Mat. v.) anno [a] 1534, cum Joanne Parvo & Petro Gaudoul.

Anno 1536. unà cum [b] Joanne Parvo, quem jampridem sibi in societatem adjunxerat; & [c] Joanne Roigny, quîcum uti antea generis, ità nunc artis accesserat communio; operâ Joannis Lodoici Tiletani usus est.

Anno [d] 1539 & [e] 1549 in laborum partem vocavit Galeotum à Prato.

Annis 1542, 1543, 1544; cùm operibus grandioribus prælum insudaret, ad necessarios usus operam sibi mutuam corrogavit partim eorum, quos antea laborum consortes adsciverat; partim aliorum, quos, opere nunc fervente & labore indies crescente, visum est de novo accersere auxiliarios: nempe [f] Joannem Roigny, [g] Odoinum Parvum, [h] Ægidium Corrozet; & [i] Johannem Roigny cum Roberto Stephano; adeò dignus erat Budæus, in cujus operosis lucubrationibus promendis tres egregii doctíque typographi matrimonio lucróque consociati nervos intenderent. Inter socios Vascosani typographicos, aliquando [k] Mathurinus du Puis, [l] Poncetus, [m] Olivarius de Harsy, [n] Fredericus Morellus

[a] Cicer. epistol. familiar. [b] Aul. Gell. [c] Bed. in Solomon. [d] Paul. Æmyl. [e] Instructions sur le faict de la guerre. [f] Theophylact. in epistol. 1542. Cæsar. commentar. 1543. Paul. Æmyl. 1544. Cic. Orat. Philippic. 1544. [g] Quintilian. 1542. Liv. hist. 1543. & 1552. Chronic. de regib. Francor. 1548. [h] L'Arcadie de Sannazar 1544. [i] Bud. de Ass. 1542. ejusd. annotat. in pandect. 1542. & 1543. [k] Cicer. de orat. partition. 1547. [l] Lizet. advers. pseudoevang. 1551. [m] Clictov. sermon. 1556. [n] Sophoc. tragœd. Latinè: & Jul. Cæs. Scalig. de subtilit. 1557.

Morellus [a] gener ipsius Vascosani, nemo sæpius quàm [b] Johannes Roigny memoratur.

Suis editionibus sæpissime privilegia à [c] rege, à Parisiensi [d] senatu, [e] propraetore aut suppræfecto impetrata procuravit.

In fine libri, cujus titulus [La theologie naturelle de Dom Raymon Sebon], anno 1550, & denuo 1597 à Frederico Morello excusi, legitur privilegium regium anno 1560 datum, quo Vascosano copia facta est, inter alios libros, edicta insuper regia & quæcunque ad rem publicam pertinerent, imprimendi.

Vascosanum doctrinâ atque optimarum artium studiis eruditum fuisse liquet ex plurimis epistolis suorum librorum initio præfixis: [f] ad regem Franciscum primum; [g] ad Johannem Morinum Parisiensem rerum capitalium propraetorem; [h] ad Carolum Humierium Abbatem S. Quintini, & Jacobum Humierium, fratres; [i] ad Jacobum Spifamium academiæ Parisiensis rectorem ac supremæ curiæ præsidem; [k] ad Nicolaum Strabonem adolescentem literatum; [l] ad lectorem; [m] ad Jacobum Varadæum in supremo Parisiensi senatu regium consiliarium; erga quem *suam incredibilem observantiam & propensam animi voluntatem testatur*; *à pueritiâ in illam familiam tanquam à parentibus suf-*

[a] Lege epitaph. paulò post. [b] Lucian. Latinè 1546. [c] Henr. II. ann. 1551. Vide Edition. Connan. jur. civil. & Justin. Martyr. Gallicé. & Zonar. histoir. Gallicé. & Wotton. de animal. [d] Paul. Æmyl. 1539. [e] Tit. Liv. 1543. Cicer. de divinat. 1542. [f] Paul. Æmyl. 1539. [g] Quintilian. 1538. [h] Appian. Latinè 1538. [i] Pachym. in Aristot. 1545. [k] Tho. Magist. 1532. [l] Alex. ab Alex. genial. dier. 1549. [m] Tit. Liv. 1552.

ceptus

ceptus atque liberaliter educatus; qui etiam adolescens Varadæum herum & præceptorem habuerit. In eâdem epistolâ commemorat *Cypriani Reliæ in C. Plinii naturalem historiam commentarios, quos Hieronymo Varadæo Jacobi fratri testamento reliquerat, quósque sperabat se aliquando typis excusurum.*

Quantum itaque de literis meruerit, & literis potuerit, dubitare lectorem non patiuntur tot epistolæ tam eleganti stylo conscriptæ: non tamen frustra erit, si id amplissimis virorum illustrium doctorúmque testimoniis muniero.

Imprimis Vascosani maxima in rem literariam merita publicè prædicantur in [a] regio diplomate his verbis.

NOus bien advertis des grands labeurs, peines & travaux, que nostre bien-amé Michel Vascosan, imprimeur & libraire juré en nostre université de Paris a prins depuis vingt deux ans à imprimer continuellement en toutes langues & disciplines tous les meilleurs livres & les plus utiles, & que de tout son pouvoir il a toujours aidé à fournir &c. avertis aussi de la grande diligence, frais & depens qu'il fait à recouvrer plusieurs & bons anciens livres, & iceux faire traduire de langue en autre, & les illustrer de portraits & figures, quand besoin le requiere : & aussi qu'il fait ordinairement conferer avec plusieurs & divers exemplaires, tant escrits à la main que imprimez, par les hommes doctes &c. pour ces causes & autres &c. donnons & octroyons &c. privilege pour le temps & terme de dix ans, pour tous les livres, que le dit de Vascosan imprimera cy après, &c. Donné à Paris l'onzieme jour de Fevrier, l'an de grace mil cinq cens cinquante trois.

[a] Vide edition. Justin. Martyr. Gallic.

a Jaco-

[a] Jacobus Lodoicus Strebæus in epiſtolâ ad eum datâ confitetur *lectorem illi plurimum debere eo nomine, quòd in comparandis undique terſioribus libris, tum Græcis tum Latinis, nullis ſumptibus pepercerit.*

[b] Jo. Geneſ. Sepulveda poſt Ariſtotelis libros politicos à ſe Latinè verſos & ſcholiis illuſtratos & à Vaſcoſano anno 1548 excuſos ipſi binas ſequentes epiſtolas miſit.

Jo. GENES. SEPULVEDA VASCOSANO librario Pariſienſi S. P. D.

OPus Ariſtotelis de republicâ, Vaſcoſane, quod ipſe è Græco in Latinum ſermonem vertendum ac ſcholiis enarrandum curavi, à te potiſſimùm viro docto & diligente excuſum fuiſſe mihi fuit pergratum. Nam & characteres mihi probantur, nec tuam vigilantiam magnopere deſiderarem, niſi inter initia nonnihil dormitâſſes. Itaque menda, quæ non pauca librum percurrendo videre contigit, adnotavi, nec dubito, quin me aliqua præterierint. Ex literis amicorum intellexi opus in Galliâ, Italiâ & Germaniâ Belgióque exceptum fuiſſe non finè doctorum approbatione, &, ut ſcribunt, applauſu; & tibi eſſe in animo rurſus propediem excudere. Quod ſi ita eſt, tuum erit, ut tibi errata, de quibus dixi, deſcripta mittam; quæ niſi fuerint emendata, & nova, ut fieri ſolet, acceſſerint, rationibus tuis & opinioni nonnihil decedat neceſſe eſt. Ut igitur res procedat,

[a] Cicer. epiſt. ad Octav. 1536. [b] Sepulved. oper. epiſtol. 75 & 76.

multùm te juvabit diligentia mihi in emendatione libri adhibita, & quæ fortaſſis major adhibebitur. Vale Valdolito. Cal. Aug. 1549.

JO. GENES. SEPULVEDA VASCOSANO librario Pariſienſi S. P. D.

CHartam recognitionis meorum opuſculorum, quam Gaſpari Trechſello proficiſcenti ad te dederam, ſed auctiorem, mitto, quam ut ſic imprimendam mandes, pervelim, eâ formâ ac characteribus, qui mea opuſcula, ut à Colinæo anno Chriſti 1541 excuſa ſunt, imitentur. Quod ut primo quoque tempore facias, te etiam atque etiam rogo, etiamſi Trechſellus aliam impreſſerit. Res eſt paucarum horarum, & minimæ impenſæ; & hanc ipſam facit orator Cæſareus patronus meus. Ego tamen pro re exiguâ tibi magnam habebo gratiam. Centum exempla mihi ſatìs erunt, quæ tradi volo hæredibus Colinæi, ut ſingula totidem meorum opuſculorum codicibus addantur, præter ſex aut ſeptem, quæ ad nos per tranſeuntes à Cæſare tabellarios mitti volo; quam curam idem orator, ut beneficium abſolvat, ſuſcipiet. Hoc cùm effeceris, erit diligentiæ tuæ, ut Trechſellum, ne fortè laborem inanem capiat, certiorem facias. Vale. Ex Valdolito. Non. Jul. 1550.

Ex duabus híſce, quas integras conſultò inſerui, epiſtolis apparet Sepulvedam (pro ſuo ingenio quantumvìs indignabundum & impotenter minacem ob nonnulla, quæ in ſuum, de quo jactantior ſibi plaudebat, opus irrepſerant, menda) veritate tamen coactum Vaſcoſani meritis ſuum adjeciſſe calculum; eíque, utcunque de primâ impreſſione conquere-

querebatur, ſecundam non fore ingratam: quam ſcribit Vaſcoſano in animo fuiſſe; nunquam adhuc equidem vidi. Edidit certè anno 1554 Latinam Ariſtotelis politicorum interpretationem, ſed à Jacobo Lodoico Strebæo elaboratam.

Vaſcoſani fama jam latè increbuerat apud exteros; nec ſolùm ſuorum popularium, ſed alienigenarum opera ſuis prælis ſubjiciebat, [a] Edvardi videlicet Wottoni, [b] & Cuthberti Tonſtalli Dunelmenſis epiſcopi.

Editionem, quam [c] curavit, Julii Cæſaris Scaligeri exercitationum de ſubtilitate ad Cardanum, mirum in modum celebrat Joſephus [d] Scaliger: nec omnino à propoſito erit alienum, ſi adjiciam, quid Julius Scaliger, magnum illud criticorum lumen, in ſuâ ad Vaſcoſanum epiſtolâ editioni ſuarum exercitationum præfixâ de ipſo ſenſerit.

Michaeli Vascosano Julius Cæsar Scaliger S.

Cum primùm nominis mei ſpecimen olim tuis auſpiciis, ut ita dicam, fuerit inauguratum: eadem fortuna, quæ tum mihi tam benignè favit, nunc recurrente fato quodam tuam fidem, operam, diligentiam de integro cum meâ dignitate conjunxit. Quid enim mihi potuit honorificentius evenire, quàm meas videre

[a] De different. animal. 1552. [b] De Euchariſt. 1554. & compend. in Ariſtotel. ethic. 1554. [c] 1557. [d] Scaligeran. 1669. pag. 217. le livre de mon pere a eté fort bien imprimé à Paris; il n'y a point de fautes.

lucubrationes à doctissimo viro summis impensis adeò celebratas, atque frequentatas; ut rei suæ familiaris eam demum habuerit rationem, quam mea commoda postularent? Itaque verba, quibus tibi gratias agerem, cùm mihi nulla esse viderem; conjeci oculos in librum quendam, quo tuam, si quâ parte possem, beneficentiam remunerarer. Cardani liber de subtilitate, &c. Hosce commentarios qui, cui rectè darem, nondum invenissem, suppressi totum hoc triennium, ut necessariò, ita non invitus. Nunc verò nactus Janum Maumontium, summâ virum nobilitate, rarâ eruditione, singulari erga me fide atque pietate, tuum intimâ familiaritate necessarium, per eum tibi mitto: ut &c. si in utriusque rem esse videatur, eos emittas in lucem; sint tuorum erga me meritorum, meæ in te penitùs obligatæ voluntatis perpetuum posteris monumentum. Vale. xiv. Calend. Octob.

Cujus epistolæ pars prior videtur forsan spectare libros Julii Cæsaris Scaligeri in Aristotel. de plantis, anno præcedente à Vascosano impressos; neque, ut opinor, primâ vice; nam privilegium anno 1553° fuerat impetratum.

Vascosanus, ætate non multùm provectâ, prima artis suæ dedit specimina: & [a] quamvìs ei *non dubium fuerit magnam & duram esse provinciam Latinos libros imprimere, durissimam Græcos, præsertim emendatè; ipsiúsque rei experientia ejus opinionem longè vicerit: tamen ubi datum est tempus, in quo laborem experiretur, & diligentiam suam publicè ostenderet, aggressus est rem quidem difficilem & sumptuosam curarúmque plenam; sese consolaturus, si*

[a] Lege epistol. Vascos. eclogis Tho. Magistr. &c. præfixam. 1532.

suas

ſuas lucubrationes prodeſſe omnibus audierit: annóque 1532 *emiſit ſelectiones Atticæ linguæ Thomæ Magiſtri, &c. formâ enchiridii, in gratiam quorundam aulicorum, qui, id ut faceret, enixè ab eo contenderunt.* Neque hìc quaſi feſſus ſubſtitit, ſed operi incepto ſtrenuè accinxit; anníſque proximè ſuccedaneis Alcinoi opuſculum; Theodori Gazæ grammaticam; & Nicolai Clenardi Græcanicas inſtitutiones & meditationes publicavit: illas enim, quamvìs nondum viderim, in ejus tamen officinâ impreſſas dubitare non ſinit, quod in harum editionis calce typographus lectorem monet; *numerum nempe paginarum non cum quibuſvis inſtitutionum auctoris convenire, verùm cum iis duntaxat, quæ ex officinâ ſuâ ſuperioribus diebus in lucem prodierant.*

Statim poſt acceptam in ſe duriſſimam Græcarum editionum provinciam, animo alacriori Latinarum minùs difficilem ſuſcepit; annóque 1533 à rhetoricis duxit exordium: & Rodolphi Agricolæ de inventione dialecticâ libros cum Joannis Matthæi Phriſſemii ſcholiis charactere Italico, illos majore, hæc minutiore, utroque nitidiſſimo; tum Ciceronis Tuſculanas quæſtiones cum Beroaldi & Georgii Vallæ commentariis Romano, majore itidem & minutiore, excudit.

Rei oratoriæ rationem maximam videtur habuiſſe, qui Quintiliani inſtitutiones [a] quater revocaverit ad prælum, & [b] Ciceronis penè omnia,

[a] 1538, 1542, 1549 in fol. & 1542 in 4to. [b] Conſule catalog.

ſingula diverſis temporibus, pleraque virorum doctorum commentariis illuſtrata, evulgaverit opera.

Hiſtoriam, ſcientiarum (ferè dixeram) omnium rebus præſertim agendis utiliſſimam, minimè à ſe dimiſit incultam; ſed hiſtoricos in linguâ utrâque principes, in Græcâ Thucydidem (at non [a] integrum), in Romanâ Cæſaris commentarios, Velleium Paterculum, & [b] bis Titum Livium, alióſque luculentiſſimè edidit. Scientiæ hujus adeò vehementer ſtudioſus extitit; ut facem veteribus prætuliſſe typographicam non contentus, recentibus etiam novam addiderit lucem: quóque non ſuis duntaxat popularibus ſed & exteris gratum faceret; Paulo Æmylio (cui liber [c] decimus acceſſerat à Petro Daneſio ex Italiâ miſſus) ſæpiſſime in [d] variis formis, & partim [e] Gallicè excuſo comites haud indignos adjunxit Paulum Jovium ac Petrum Bembum.

Poëtæ qui ex ejus officinâ prodierunt, non ita multi reperiuntur; ſed formâ, ſed cultu adeò accurato, vultu adeò venuſto, ut nihil ſuprà. Terentius certè, Horatius, Plauti quædam fabulæ, Ovidii faſti, Juvenalis, & Martialis ab illo habent, quod ſibi à reliquis invideatur. Sed ſi in ſingulis (quos diſtinctiùs exhibet catalogus) hærendum eſſet, recenſerem ordine grammaticos (à quibus exorſus eſt; grammatica enim eſt artium reliquarum ac ſcientiarum janitrix), mathematicos, medicos, juriſconſul-

[a] Lib. 1. 1548. lib. 2. & 3. 1549. [b] 1543. & 1552. [c] Lege epiſtol. Vaſcoſan. dedicator. ad Franc. I. reg. [d] 1539, 1544, 1550, 1566. in fol. 1548, 1555. in 8°. [e] Lib. 1. & 2. 1556.

tos

tos theologósque: qui diligentiæ illius debent, quòd in eruditorum manus venerint pro suâ dignitate expoliti & emendati.

Denique non meri typographi semper fungebatur officio; sed nonnunquam critici, [a] loca plurima emendando, præcipuè si quando extrema authoris manus in illis desideraretur.

Sic nullum tempus remittendo à laboribus vacuum, longum confecit stadium, annorum scilicet 44, à 1532 ad [b] 1576: cúmque diu [c] sub Francisci I, Henrici II, Caroli IX, regnis floruisset; Henrico III regnante, laborum & annorum satur, filiorum duorum Petri & Michaëlis, hujus 1545. 23 Aug. illius 1542. 13 April. nati, pater, fato concessit.

Epitaphium, quod Federicus Morellus Federici filius, Vascosani nepos, Badii pronepos, patri, avo, proavóque, ad S[ti] Benedicti, ubi inhumantur, posuit, in [d] historiâ Stephanorum, descriptum, hìc etiam malo rescribere, quàm videri stultè clemens chartæ perituræ pepercisse.

****

Pictura Jodoci Badii.	D. O. M. B. Q. U. M. S.	Pictura ejus uxoris Thelif Trechsel.

Viator, artes quì bonas piásque amas,
Siste híc. Quiescunt subtèr illustres viri.

[a] Lege præfat. ad lector. in edit. Alex. ab Alex. genial. dier. 1549.
[b] Politiques d'Aristote. 1576. [c] Lege la Caille p. 102. & Chevillier. p. 148. *il imprimeit encore en l'annee* 1572. [d] Pag. 190.

Jacet

Jacet *Jodocus* hìc *Badius Ascensius*,
Candore notus scriptor & scientiâ.
Gener Jodoci *Vascosanus* propè situs est,
Doctissimorum tot parens voluminum,
Socer *Morelli* regis olim interpretis;
Musarum alumni, quæ gemunt hìc conditum,
[a] Fœdúsque Federici ademptum sibi dolent.
Tres cippus unus hic tegit cum uxoribus
Lectissimis & liberorum liberis.
Hos Christus olim dormientes suscitet
Ad concinendum Trinitati almæ melos.

I. X. Θ. Υ. C.

Federicus Morellus Paris. professor & interpres regius; Federici Morelli nobilis genere Campani, regii quoque interpretis filius; Michaël. Vascosani scutiferi Ambiani nepos; Jodoci Badii illustris Belgæ pronepos; marmoreum hoc epitaphium patris, avi, proavi piæ memoriæ ære suo posuit: ejusdem, cùm Deus vocans volet, tumuli compos fieri optans, ἐν Θεῷ εὔελπις. Anno salutis 1603.

Qui idem Morellus unus erat è duûm-viris togatis hujus ædis sacræ D. Benedicti παροικίας γαζοφυλακείῳ præfectus.

Hinc, utì jam [b] priùs monueram, patet, quòd typographi antiquum & solenne habuerint, sui æ-

[a] Quantitate & etymologiâ refragantibus, allusio hæc videtur duriuscula, quasi aliqua esset inter voces *fœdus* & *Federicus*, alia atque solius soni, affinitas. Adeò tamen hæc nonnullis veteribus allubuit, ut aliquoties nomen illud proprium per œ dipthongum excusum legerim.
[b] Pag. 18.

què artificii ac generis propagationi per nuptias consulere. [a] Joannes enim Trechſel natione Germanus Lugduni anno 1487 (quo primum ſancti Auguſtini operum volumen excuderat) clarus, ſuam filiam Thelif Jodoco Badio Belgæ, qui de genero optimè meruit, nuptum dederat.

Ne verò hìc lector id mihi ſuccenſeat, quòd aliquid memoratu neceſſarium hunc celaverim; de Badio nonnulla in tranſitu ſummatim attingam, plura forſan & de illo & de aliis aliquando dicturus. Illum interim omnino præterire non decuit; ſcire enim maximè intereſt, qualis fuerit is, quem ſocerum lecta illa typographorum trias agnoverit, Robertus Stephanus, Michaël Vaſcoſanus & Johannes Roigny.

[a] Jodocus Badius Aſcenſius Aſcæ in agro Bruxellenſi natus anno 1462°. propè ab ipſius artis origine; Gandavi, Bruxellæ, Ferrariæ ſub Baptiſtâ Guarino literis Latinis Græcíſque imbutus; in univerſitate Pariſienſi & Lugdunenſi urbe profeſſor; Lugduni in ſui ſoceri Johannis Trechſel typographëo *librorum imprimendorum diligentiſſimus admodum caſtigator*; tantam opinionem obtinuit, ut inter omnes optimos illius temporis viros *omni diſciplinarum genere eruditiſſimus, impreſſoriæ artis primas, divinarum ſcripturarum non ignarus, philoſophus, rhetor & poëta clariſſimus, ingenio excellens*

[a] La Caille pag. 40. [b] Lege Chevillier. pag. 136, 137, 138. & la Caille. pag. 72, 73, 74.

& di-

& disertus eloquio perhiberetur. Johanne Trechsel defuncto, anno circiter 1500 Parisios profectus, plurimos authores, suis plerosque commentariis ornatos, prælo subjecit. Ejus insigne typographicum fuit Prælum Ascensianum.

Gothicum, quo sæpe utebatur, characterem non multùm laudabo; sed Romanum, quo multos codices & ipse & gener Vascosanus impresserunt, si-quis improbaverit, næ istum & oculis & judicio carere affirmabo. Filii unius Conradi, triúmque filiarum parens, anno 1535 nondum peracto, diem supremum obiit. Illi Henricus Stephanus hoc scripsit epitaphium.

Hìc, liberorum plurimorum qui parens,
Parens librorum plurimorum qui fuit,
Situs Jodocus Badius est Ascensius.
Plures fuerunt liberis tamen libri;
Quòd jam senescens cœpit illos gignere,
Ætate florens cœpit hos quòd edere.

Sic Morellorum, de quibus postea scripturus sum, familia progenitores, Germanum primò, deinde Belgam, denique Gallum nacta, artem ad se ab avo atque atavo demissam, nobile tanquam depositum suæ fidei concreditum, ita studiosè diligentérque curavit; ut ars per tot gradus, quot gentes, ascendere ad culmen videretur, cùm à Germano ad Belgam, à Belgâ ad hos celebres Gallos transiret.

VITA

VITA
Gulielmi Morelii.

GUlielmus Morelius (Gallicè [a] *Guillaume Morel*) [b] Tilianus [c] *Juliani fano in Caletensi Neustriæ pago in re tenui natus est.* Sed natales obscuri & rei familiaris angustiæ impedimento non fuerunt, quin eruditione inclaresceret. Is à primâ adolescentiâ bonis literis omníque disciplinæ genere institutus, postea [c] *propriâ*

[a] Biblioth. de la Croix du Maine pag. 151. Guillaume Morel natif de la ville du Tailleul en Normandie. Anti-baillet de Menag. tom. 1. p. 247. le lieu s'appele *le Teilleul* & non pas *Tailleul*, ou plûtôt *le Tilleul*. & p. 248. il n'y a point de ville en Normandie du nom de *Teilleul* ou *Tilleul*. Mais il y a trois bourgs de ce nom. Celui d'ou étoit Guillaume Morel est celui, qui est dans le Comté de Montain. Il y a encore dans ce bourg plusieurs persónnes du nom de *Morel*. [b] Sic se vocat ipse Morelius in tabul. veter. philosophor. & G. M. T. in libro de usu imagin. ann. 1562. [c] Jacob. Aug. Thuan. histor. lib. 36 pag. 288. edit. Genev. 1620.

industriâ & in alienâ juvandâ rei literariæ sedulam, quamdiu vixit, operam navavit. Anno 1544° primum sui dedit specimen doctis, quos in Ciceronis libros de Finibus scripserat, [a] commentariis. Ii ex Joannis Lodoici Tiletani officinâ anno 1545° prodierunt Jacobo Spifamio Parisiensis universitatis cancellario nuncupati à Morelio, qui in suâ ad ipsum epistolâ rogat, ut *has suorum studiorum primitias vel potiùs teneros flores ac primos conatus suscipiat.* Ex eâdem etiam comperio eum, *ut videbatur jam Græcorum institutionibus nonnihil instructior, corrigendis chalcographorum exemplaribus à Joanne Tiletano librario diligentissimo tum demum præfectum fuisse, nactum quidem Spartam, quam ornare pro dignitate ne doctrinâ quidem plusquam mediocri præditus possit.* Sic antea observatum est Simonem Colinæum sub Henrico Stephano primo & Robertum Stephanum sub Simone Colinæo fecisse tyrocinium. Insigne postea aliud suæ eruditionis indicium edidit in *compendiosâ de veterum philosophorum origine, successione, ætate tabulâ ex Plutarcho, Laërtio &c. collectâ*; quæ quo primùm anno [b] ab ipso excusa fuerit, nondum scire potui.

Postquam in Tiletani officinâ sese exercuisset, suásque vires prætentâsset; [c] anno 1548 cœpit cum Jacobo Bogardo Quintiliani institutiones suis notis illustratas in 4to imprimere: deinde solus 1549,

[a] Anti-baill. tom. 1. p. 250. Il est dit dans le Pithœana, que cet ouvrage étoit de Turnebe; ce qui n'est pas vrai-semblable. [b] Excusam ab ipso fuisse constat, ex indice librorum, quos cudit Morelius, ann. 1560 vulgato. [c] Histoire de l'imprim. de la Caille. pag. 123.

a sub

[a] ſub inſigni D. Stephani ex adverſo ædis aut [b] ſcholæ Remenſium, Græcè plurima typis mandare. Libris plerumque [c] epigraphen hanc affigebat, δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι, ex [d] Euripidis Hippolyto deſumptam. In Phalaridis epiſtolarum calce lectorem monet ſe Florentino Aldinóque exemplaribus uſum, corruptioribus quidem; ſed errores, quos animadverterat, à ſe indicatos: ac ubi exemplar antiquum manuſcriptum, quod ex amicis quidam fuerat pollicitus, habuerit, librum emendatiorem ſe foras daturum. Anno 1550, ſocios ſibi accivit [e] Johannem Roigny, [f] Martinum Juvenem, [g] Jacobum & [h] Mathurinum du Puis. Joannis Carionis libros appendice locupletavit, & in epiſtolâ ad lectores ſcribit ſe eos, quàm emendatiſſimè fieri poſſet, emittendos curaviſſe. Illis apponitur privilegium à rege anno 1547 die 7° Decemb. impetratum; unde colligitur, quo primùm tempore de typographicâ officinâ inſtruendâ cogitaverit. Ann. 1550 & 1551, SS. Gregorii Nyſſeni, & Baſilii magni quædam ab eo ad ſcholas Coqueretias reperiuntur excuſa. Anno 1551 Jacobus Kerver ei operam ſuam accommodavit in excudendis Auſonio, & Ori Apollinis hieroglyphicis Latinè verſis cum obſervationibus à Mercero, qui ibidem lectorem docet ſe ex vetuſto, quod ipſi doctiſſimus & diligentiſſimus homo Gulielmus Morelius obtulerat, exemplari manuſcripto multa in

[a] Cyr. Prodrom. exul. amicit. [b] Epiſtol. ſapient. [c] Art. metiend. lib. 1549. Greg. Nyſſ. adversùs eos &c. 1550. Ariſtotel. œconom. Lat. 1551. [d] Verſ. 436. [e] Homer. Ilias Latin. [f] & [g] Carion. chronic. [h] Falcand. hiſtor. Sicil.

hâc Ori editione restituisse. Anno 1552 libris suis insigne typographicum adhibuit peculiare, [a] scilicet elementum theta cum binis serpentibus circumtextis & Cupidine mediæ lineæ insidente. [b] Theta mortis, serpentes immortalitatis, Cupido amoris symbolum docent in morte amandam esse immortalitatem. Huic symbolo hieroglyphico aliquando subjicere solebat lemma

[c] *Victurus genium debet habere liber*

ex [d] Martialis epigrammatibus depromptum, aut [e] ἰδιώτεραι φροντίδες σοφώτεραι: [f] bina nonnunquam lemmata, illud infra, hoc supra symbolum adjecit.

Hôc anno ab Adriano Turnebo typographo regio in typographicam societatem admissus est Morelius; & per quadriennium uterque junctis viribus libros excuderunt, ille [g] sæpius textum Græcum, hic Latinam interpretationem.

Anno 1554 Jacobum Puteanum in Aretæo & Rufo Latinè imprimendis socium rursus habuit. Comicorum Græcorum gnomas collegit ipse, & Græcè Latinéque minutis quidem sed nitidissimis typis impressit.

Annis demum nondum quatuor integris, ex quo Turnebo junctus fuerat, exactis; factis jam satis artis suæ experimentis & [h] *accuratâ linguæ* ([i] quam

[a] Anacharsid. epistol. 1552. [b] La Caille. pag. 123. [c] Sententiosi. poëtar. oper. Latinè 1553. [d] Lib. 6. epigr. 60. [e] Sept. sapient. apophthegm. 1554. De venerand. imaginib. 1562. [f] Gnom. ex comœd. Gr. 1553. [g] Aliquando tamen Morelius Græcum, Turnebus Latinum; utì Plutarch. de procreat. anim. 1552. [h] Jacob. Aug. Thuan. histor. lib. 36. pag. 288. edition. Genev. 1620. [i] La Caille. pag. 123.

aliquando

aliquando docuisse perhibetur) *Græcæ peritiâ meruit, ut quum Adrianus Turnebus grande sæculi ornamentum typographiæ regiæ Græcæ, quam ut publico prodesset, minimè dedignatus fuerat, in regiorum professorum collegium cooptatus curâ se abdicâsset, & quæreretur dignus tanto munere successor, à Turnebo ipso nominaretur; integrúmque novennium edendis innumeris libris ac præcipuè Græcis consumpsit.*

Hactenus Morelius typis Græcis suis paulò minutioribus ferè usus fuerat; deinceps [a] regios majores & nitidiores usurpavit, [b] titulo regii in Græcis typographi assumpto, [c] regióque generali diplomate ann. 1555. 11 Jul. impetrato in quinquennium; quod postea [d] anno 1559. 18 Jan. continuatum & confirmatum est.

Postquam novum honorem munúsque obtinuisset, libros insignivit symbolo, quod aliis regiis typographis erat commune, [e] Thyrso cum lauri ramo ac serpente circumflexis, & subjecto [f] Homeri hemistichio, βασιλεῖ τ' ἀγαθῷ, κρατερῷ τ' αἰχμητῇ.

Annis 1556° & sequentibus, multos sibi adeptus est in arte & ejusdem impensis subsidiarios; [g] Robertum Stephanum Roberti filium, [h] Audoënum Parvum, [i] Bernardum Turrisanum, [k] Stephanum

[a] Sept. sapient. apophthegm. 1554. Canin. Hellenism. 1555. Hippolyt. 1556. [b] Demetr. Phaler. 1555. Cyrill. catechef. 1564. Rarissimè hunc omisit titulum, uti Lud. Fidel. de structur. mund. 1556. [c] Lege hoc diploma in initio edition. Nicandr. 1557. [d] In initio edition. Maxim. capit. theolog. Latinè 1560. [e] Demetr. Phaler. 1555. Cyrill. catechef. 1564. [f] Iliad. γ. vers. 179. [g] Anacreon. 1556. [h] Audoënus Parvus Latinè, Morelius Græcè excudit Hippolyt. de consummat. 1556. [i] Actuar. 1556. Vergar. grammat. 1557. [k] Commentar. verborum Latinor. cum Græc. &c. 1558.

Taffetam, [a] Thomam Brumenium, [b] Gulielmum Guillard & Almaricum Warancore, [c] Federicum Morellum, [d] Claudium Fremy & [e] Gulielmum des Bois: & exemplaria nonnunquam gerebant eorum, quibuscum societatem inierat, typographorum insignia; Bernardini Turrisani Aldinam cum delphino circumflexo anchoram, Thomæ Brumenii olivam binis anguibus intertextis cinctam, Almarici Warancore fucum in heliotropiis cum hôc lemmate, *De viâ veritatis ne declines.*

Morelius libros plerosque, quos edebat, solebat [f] corrigere & ad exemplarium manuscriptorum veritatem emendare; notis aliquando, variantibus sæpius lectionibus explicare: e.g. [g] Hygini astronomicon, & sanctos, in quibus edendis multum laboris & sumptuum impendit, patres [h] Dionysium Areopagitam, quem Cardinali Lotharingo dedicavit, [i] Hippolytum, [k] Ignatium, [l] Basilii conciones, [m] Cyrilli catecheses, & [n] Cyprianum. Gallicè [o] Ignatii epistolas, & [p] libellum de venerandis imaginibus interpretatus est. Scripsit quoque tractatum hôc titulo [q] *Une brieve declaration de l'autorité des s. Ecritures, & du s. sacrament de l'Autel.* Confecit quoque commentarios, [r] de verbis Græ-

[a] Tabul. grammat. Græc. 1559. [b] Adon. chronic. 1561. [c] Id conjicio, quia anno 1564 Marc. eremit. Nicol. Hesych. opuscul. excusa sunt Græcè à Gul. Morelio, Latinè à Federico Morello pro Audoëno Parvo. [d] Cyprian. 1564. [e] Non equidem vidi Cypriani editionem 1564, quæ gerat nomen Gulielmi des Bois: illa verò memoratur à Menagio in Antibaill. tom. 1. p. 251. & la Caille. p. 145. [f] Lege privilegia ei concessa. [g] Arat. phænom. 1559. [h] 1562. [i] 1556. [k] 1558. [l] 1556. [m] & [n] 1564. [o] & [p] 1562. [q] Lege *les eloges* des hommes sçavans par Teissier. [r] Anno 1558, & 1566 per ejus viduam.

cæ

cæ linguæ anomalis : & [a] verborum Latinorum cum Græcis Gallicíſque conjunctorum, in lexici formam ordine alphabetico redactos ; [b] in quibus multa occurrunt loca ex Geoponicis, ex Ciceronis libro de ſenectute, & Scipionis ſomnio Ovidiíque metamorphoſibus, illo Gazâ, his Planude interprete, Græcè verſis ; quas Planudis verſiones nondum impreſſas in bibliothecâ regiâ conſuluerat. Sic publica dedit teſtimonia, quantum in Græcis literis profeciſſet, quámque Græcæ typographiæ munere dignus eſſet. Græcorum ergo authorum præſertim operibus ornandis incubuit ; plurimos typis mandavit philoſophorum [c] Platonis & Ariſtotelis tractatus, medicorum aliquos, nec poëtarum paucos ; pauciſſimos ex Latinis, nullos (quod ſciam) præter Auſonium, Terentii Andriam, & Ciceronis libros de legibus cum Turnebi annotationibus : & ne de aliquâ literarum parte non bene meruiſſe videretur, Chaldæam proverbiorum Solomonis interpretationem grammaticaéque Chaldaïcæ tabulas Mercero accurante emiſit. [d] Nonnullis editionibus, mors ejus obfuit, ne ultimam manum imponeret.

Denique ſi librorum in omni penè facultate & diſciplinâ per quindecim annos ab illo excuſorum numerum, delectum, cultum & ornatum attentè

[a] 1558. [b] Lege præfationem illis commentariis præfixam. [c] Anno 1560, Platonis Euthyphroni præpònitur hic titulus, Platonis dialogi ; unde conjicio, quòd tunc in animo habuerit omnes dialogos ſigillatim edere ; quorum (quantum novi) quinque vel ſex duntaxat prodierunt. [d] Tim. Platon. ſive de univerſit. ann. 1558. ſed per Benenat. ann. 1569. abſolut.

penſite-

pensitemus, affirmare ausim illum plerosque superâsse, nulli certè typographorum cessisse diligentiâ & industriâ, peritiâ & judicio, aut in necessariis sumptibus faciendis. Animi enim penuriâ & parsimoniâ vix pejus est & typographicæ arti nocentius vitium, neque quidem hujusmodi artificibus, maximè imperitis, familiarius. Indè (quod impensiùs dolendum est) sæpissime evenit rem typographis illiteratis accrevisse, literatis decrevisse, dum illi lucro proprio, hi publico bono unicè student. Illud profectò ardens erga literas studium nostro (proh pudor!) fraudi fuit Morelio, qui rem literariam amplificando, familiarem comminuit. [a] Ecce verba Turnebi in epistolâ ad Carolum IX Cyprianicæ editioni præfixâ. *Jam feliciter Dionysium* (Areopagitam) *ejúsque interpretem ac paraphrastem ediderat Gulielmus Morelius: Cyrilli catecheses ad umbilicum perduxerat: Cyprianum multis undique conquisitis & corrogatis exemplaribus, libris etiam auctum, propè absolverat; cùm repentè horum authorum editioni immortuus, familiam ære alieno coopertam, uxorem orbam, liberos inopes reliquit. Is nunc pro suâ familiâ Cyprianum, Rex Christianissime, ablegat, quem in tuo nomine apparere volui, per eúmque te supplex orat & obsecrat, suorum ut liberorum solitudinis & inopiæ miserearis; aliquídque elargiaris ad æs alienum, non nequitiâ sed studio bene merendi contractum, luendum atque dissolvendum. Erant ei annua à patre tuo, augustissimo rege, Errico constituta; sed hisce proximis annis communium temporum*

[a] Menag. in Anti-baill. tom. 1. pag. 251, & 252.

iniqui-

iniquitas & angustia ærarii non permiserunt, ut illâ liberalitate frueretur. Locum hunc integrum lectori subjicere non piguit; non tantùm quòd huic insit πάθος ad commovendam miserationem efficax: sed etiam ut hinc eluceat Morelii meritum, indè ineluctabile & deplorandum fatum, cujus inclementiam nullâ suâ culpâ in se converterat; demum ut nihil quicquam de regiæ liberalitatis erga literatos in Galliâ semper spectatæ famâ detrahatur, quæ quidem non deerat, sed per civiles (in quibus bene meriti plerumque malè multantur) motus interciderat.

Morelius anno circiter 1558° Demosthenem oratorum principem cœperat prælo mandare. Is, ne opus tanti momenti temerarius & subsidiis necessariis destitutus aggredi videretur, Lambino teste, [a] *annis aliquot antequam editionem susciperet, duo exemplaria, unum Aldinum Venetiis, alterum Germanicum Basileæ impressum, cum octo vetustis codicibus manuscriptis ex bibliothecâ regiâ depromptis diligentissimè contulit* &c. *Præterea scholia, quæ in Ulpiani commentariis usque adhuc impressis non reperiuntur &c. in oram transcripserat. His & aliis facultatibus necessariis instructus operi tam præclaro manus admovit &c. & quamdiu reipublicæ tempora tulerunt, tanto studio in id &c. incubuit &c. ut editionem usque ad orationem* de malè obitâ legatione *perduxerit &c. anno* 1560, *cùm magnæ turbæ in Galliâ coortæ &c. opus magno animo incœptum &*

[a] Epistol. Lambin. ad lector. in edition. Demosthen. 1570.

ad id loci perductum interrumpere coëgerunt. Non multò, pòst ille morbo partim ex vigiliis intempestivis & labore immoderato, partim ex communium & publicorum incommodorum acerbitate contracto supremum diem obiit [a] Lutetiæ anno 1564, xi Cal. Mart. En virum temporibus felicioribus & clementiori fortunâ dignum; laboribus, quos in palæstrâ literariâ exsudavit, confectum; & patriæ, cum quâ interire viri probi fortísque solatium est, ruinis oppressum; cui (quæ laus habetur maxima) contigit viris laudatis in vitâ placere, & ab illis post mortem laudari. Testimoniis Turnebi Lambiníque regiorum professorum jam allatis liceat addere, quid Lambinus idem in dedicatoriâ ad Regem Carolum IX Græcâ, & ad lectorem Latinâ epistolis Demostheni anno 1570 prodeunti præfixis de Morelio ulteriùs scripserit.

—— λόγους τοῦ τῶν ῥητόρων ἀρχηγοῦ, καὶ ὡσπερεὶ βασιλέως, Δημοσθένους —— τοὺς πρότερον μὲν ὑπὸ Γουλιέλμου Μορελίου, τυπογράφου βασιλικοῦ, ἀνδρὸς πένητος μὲν, ἄλλως δὲ οὐ πονηροῦ, μᾶλλον μὲν οὖν πάνυ σπουδαίου, καὶ τέχνης τυπογραφικῆς ἐμπειροτάτου, ἐκτυποῦσθαι ἐγχειρηθέντας, ἀλλὰ διὰ μὲν τὰς ἐν τῇ Κελτικῇ στάσεις καὶ ταραχὰς τότε πρῶτον ἐκραγείσας, ἢ ἀρξαμένας, μάλιστα δὲ διὰ τὸ αὐτὸν μετ' ὀλίγον χρόνον ἀποθανεῖν διαλειφθέντας ——

—— *cùm scirent omnes homines, qui literarum Græcarum studio delectantur, Demosthenem à Gulielmo Morelio, typographo regio, viro experiente ac*

[a] Jac. Aug. Thuan. histor. lib. 36. pag. 288. ad ann. 1564. edition. Genev. 1620.

strenuo,

strenuo, &, quanquam non admodum locuplete, magnis tamen & multis artis typographicæ facultatibus atque adjumentis ornato, annos abhinc circiter duodecim, temporibus reipublicæ etiam tum tranquillis & pacatis, cœptum esse excudi, sed propter motus civiles tum primùm in Galliâ ingruentes atque orientes, & tempora turbulenta ac formidolosa, esse intermissum ——————

Henricus Stephanus in [a] epitaphio, quod in Morelium composuit, innuit (si rectè conjiciam) eum religioni protestantium renuntiâsse, ut Romanam profiteretur.

Ἰλέρμου Μορελίου Ἐπιτάφιον.

Εὔμουσος καὶ οὗτος ἀνὴρ, ᾧ καίπερ ἄμετρος,
  Ἔσκε τυπογραφικῆς εὐκάματος κάματος.
Ἔσχατα δ᾽ ἢ πρώτοις παρομοίια οὐ πέλεν ἔργα·
  Ἀλλ᾽ εὐτεχνίῃ ἦν πάμπολυ λειπόμενα.
Ἐξ οὗ γὰρ Χριστῷ κεῖνος πανάπιστος ἐτύχθη,
  Οὐκέτι ἡ τέχνη πιστὴ ἀπίστῳ ἔην.

Gulielmi Morelii Epitaphium.

Doctus & hic quondam, magni patiénsque laboris,
  (Auxilia hæc artis magna typographicæ)
Sed quòd non hujus respondent ultima primis,
  Ars bene fida priùs, nec bene fida manet.
Ne mirare, fidem quòd & ars sua fregerit illi:
  Namque datam Christo fregerat ille fidem.

[a] Lege epitaph. typogr. in art. typogr. querimon. 1569.

Hæc carmina ſatyram magìs quàm epitaphium ſapiunt. At Henrici ingenium erat paulò moroſius, & nunquam aſperius, quàm cùm in religinem Romanam inveheretur. His tamen ſi intelligi velit Morelium Calviniſtam fuiſſe meliorem diligentiorémque typographum quàm Papiſtam, à vero næ aberrat procul, ſtudio partium raptus; veritatíque editiones ipſæ ſuffragantur tam ultimæ quàm primæ, quarum [a] nitorem Stephanus non ſemper æquaverit, nunquam ſuperaverit. De tempore, quo à Calvini partibus ad Romanam eccleſiam tranſierit, nihil habeo, quod afferam, præter conjecturam. Anno 1552°, Turnebus regius typographus cum eo artis inivit conſortium; & ſi tunc proteſtantium cauſam nondum deſeruerit, certè anno 1556, cùm in Turnebi mortui locum ſufficeretur, ejuravit Calviniſmum: neque enim fit mihi veriſimile aliam, quàm Romanam, religionem profiteri potuiſſe, qui ad regii typographi munus exercendum tunc admitteretur. At verò ſi editiones, quas poſt annum 1556 multas dedit, diligenter ſingulæ examinentur, & cum quâvis priorum comparentur, pro certo affirmo nòn unam fore, quæ ab illarum pulchritudine degeneret; & plures inter illas inventum iri, quæ ab his elegantiâ longè vincantur. Si autem verba hæc ad miſerias, in quas Morelius incidit, referenda ſint; iniquiſſimus eſt judex, qui res ex fortuito even-

[a] Menag. Anti-baill. tom. 1. pag. 151. Guillaume Morel n'imprimoit pas moins bien en Grec & en Latin, ni moins correctement, que Robert Etienne le plus excellent & ſçavant imprimeur de France.

tu

tu æſtimat: cùm nihil ſit frequentius, quàm bonos magnis & multis incommodis conflictari, malos opibus & copiis affluere. Henrici profectò *ultima primis* minimè *reſpondent*, imò toto diſcrepant cœlo, ſi [a] Anacreontem & [b] Æſchylum cum [c] Memnone contuleris: nec ſi ſpectes fortunam, *ars ſua* magìs Stephano *fida permanſerat* quàm Morelio; cùm hic obæratus domi, ille [d] opibus & ingenio deſtitutus in noſocomio deceſſerit.

Quæ hìc adjeci, non ſcripta ſunt, quòd huic magìs quàm illi faveam; neque in illius contumeliam, ſed in hujus defenſionem. Utriuſque artem & doctrinam in precio habeo, induſtriam & laborem miror; doleóque viris de orbe literato tam bene meritis exitum adeò calamitoſum contigiſſe.

Gulielmo Morelio frater fuit [e] Johannes, libri *de diſciplinâ & politiâ Chriſtianâ* author, religionis causâ Pariſiis crematus.

Gulielmi Vidua poſt conjugis obitum, domeſticæ rei anguſtiis nihil conterrita, per biennium libros aliquos curavit excudi, iiſdem typis, & inſigni aliquando [f] regio, aliquando [g] Moreliano ornatos; regium [h] privilegium anno 1565 in ſexennium impetravit; anno 1566, Homeri (cujus Iliadem anteà 1562 Morelius) Odyſſeam Græcè edidit;

[a] Anno 1554. [b] 1557. [c] 1594. [d] Toll. de infœlic. literator. [e] La Caille. pag. 124. [f] Lambin. orat. de laudib. liter. 1564. [g] Comment. de verb. anomal. 1566. [h] Ariſtotel. de morib. Latinè 1565.

dit; & demum, ut ſuæ familiæ damna reſarciret, [a] Bene-nato (de quo poſtea dicetur) nupſit.

[b] Stephanus Prævoſtæus fuit Gulielmi Morelii gener; ſe enim [c] ejus hæredem appellabat, eodémque [d] ſymbolo typographico utebatur.

[a] Lege poſtea in vit. Bene-nat. [b] Menag. Anti-baill. tom. 1. pag. 253. & la Caille pag. 171. Il avoit la méme marque que Guillaume Morel, dont il avoit épousé Jeanne ſa fille. [c] Baſil. magn. de honore parent. ann. 1581. è typographiâ Steph. Prævoſtæi, hæredis Guill. Morelii in Græcis typog. reg. in ædibus Joan. Bene-nati, in clauſo Brunello. [d] Epiſtol. Baſil. de ſolitud. 1581. Ariſtoph. Iren. 1589. Phocylid. 1602.

VITA

VITA
ADRIANI TURNEBI.

[a] ADrianus [b] Turnebus (Gallicè *Turnebe* vel [c] *Tournebeuf*), maximum ætatis ornamentum, [d] Andelii ad Sequanam familiâ nobili, sed in tenui re, anno [e] 1512, natus est.

[a] Jac. Aug. Thuan. histor. lib. 38. pag. 352. edition. Genev. 1620.
[b] Nominis hujus penultima aliquando corripitur, aliquando producitur. Lege epitaphia in illum scripta 1565. Ipse se scribebat Τέρνεβον in epistolis præfixis Philoni, Æschylo, Synesio, Sophocli, Clementi. Gulonius in versibus ante adversar. & Aurelius in epitaph. Τόρνηβον *Tornebum*. Henr. Stephanus in Herodot. 1566. *Turnebum* Τέρνηβον. Joachim. Bellaius, in Turnebi tumul. ann. 1565, sic alludit ad ejus nominis notationem.

> Nil nisi limatum profert, atque arte politum;
> De facili torno quàm bene nomen habet.

[c] Teissier dans ses eloges; *Turnebeuf* la Caille de l'imprimerie pag. 129.
[d] Gallicè *Andely* Teissier. & la Caille. Scævol. Sammarthan. elog. lib. 2. Adrianum Turnebum singulare sui sæculi decus produxit Andelia Rothomagensis agri oppidulum tanti viri natalibus in posterum nobile. [e] Nam mortuus est ann. 1565. natus annos 53. utì postea dicetur.

a Unde-

[a] Undecennis venit Lutetiam: ubi adeò profecit in literis, ut non modò condiſcipulos, ſed & ſuos præceptores, Jacobum Tuſanum, Gulielmum Groſſium, & Gulielmum Quercetanum, citò antecelleret; ídque eò faciliùs, quia eum natura eximiis dotibus inſtruxerat. [b] Tenaci enim nihil unquam excidebat memoriæ. Acuto ingenio, acri ſubtilíque judicio ad ima uſque literaturæ adyta penetrabat; ſuíque animi radiis locorum in authoribus difficiílimorum tenebras diſcutiebat. Adhæc indefeſsâ, quicquid ardui laboris erat obvium, ſupera-

[a] Teiſſier elog. ex Leodeg. à Querc. orat. funeb. in Adrian. Turneb.

[b] Ex Joan. Caſſel. epiſt. edit. 1687. pag. 421. *Il n'y avoit point d'homme plus integre, plus ſçavant & plus eloquent; il etoit doué d'une grande humanité, il avoit un excellent eſprit, une memoire incroyable, un jugement exquis; il entendoit les langues primitives* &c. *comme il connoiſſoit toute l'antiquité, il a mieux reuſſi que les autres critiques à corriger les ecrits des anciens. Il n'y a point de partie de la philoſophie, en laquelle il n'ait penetré par la ſubtilité de ſon eſprit* &c. ex Sciopp. conſultat. pag. 39. edition. 1665. *In criticorum genere familiam ducunt, inter Italos Fulvius Urſinus, inter Hiſpanos Petrus Ciacconius, inter Gallos Adrianus Turnebus, inter Germanos Juſtus Lipſius.* Mauſſac. in judic. de Plutarch. in libell. de mont. & flumin. pag. 159. edition. 1615. vocat *eruditorum ſui ſaculi ſinè controverſiâ coryphaum.* Joach. Camerar. in proœm. Cic. de natur. deor. dit que *quelque magnifiques que puiſſent étre les eloges qu'on donnera à Turnebe, ils ſeront toujours au deſſous de ſon merite.* Guill. Xiland. epiſt. dedic. Horat. aſſure *que la France n'a point produit d'homme plus docte & d'une plus grande induſtrie.* Montaigne dans ſes eſſais. liv. 1. chap. 24. *J'ay veu Adrianus Turnebus, qui n'ayant fait autre profeſſion que de lettres, en laquelle c'étoit, à mon opinion, le plus grand homme, qui fût il y a mil ans, n'ayant toutesfois rien de pedanteſque que le port de ſa robbe, & quelque facon externe, qui pouvoit n'étre pas civilisée à la courtiſane. —— Au dedans c'étoit l'ame la plus polie du monde. Je l'ay ſouvent à mon eſcient jetté en propos eſloignés de ſon uſage; il y voyoit ſi clair, d'une apprehenſion ſi prompte, d'un jugement ſi ſain, qu'il ſembloit qu'il n'eut jamais fait autre meſtier que la guerre & affaires d'état.* Et liv. 2. chap. 17. *Adrianus Turnebus ſçavoit plus, & ſçavoit mieux ce, qu'il ſçavoit, qu'homme qui fût de ſon ſiecle, ni loin au dela.* Lipſ. epiſtol. ſelect. centur. 1. epiſt. 20. —— *quouſque ſcribimus iſtis? —— da, quod in ſinu tenere Scaligeri poſſint & Turnebi.*

bat industriâ. Eâ constantiâ perseverantiâque studiis inhærebat assiduus, ut à musæo vix unquam posset avelli. [a] *Certum est, eum, utì antea Budæum, ipso nuptiarum die bonas aliquot horas studiis impendisse.* [b] Ejus fama totum orbem literatum ità jam pervaserat, ut Itali, Hispani, Lusitani, [c] Germani, Anglíque, honestis, quæstuosísque conditionibus ad se certatim pertrahere conarentur. Sed maluit tenuiter in patriâ, quàm opulenter apud exteros vivere.

[d] *Ejus præcipua in docendo laus fuit, dum Tolosâ, ubi profitebatur,* [e] *Lutetiam revocatus, & Jacobo Tusano* [f] optimo linguæ Græcæ doctori anno 1547 *vitâ functo successor appellatus*, annos circiter 35 natus, *discipulis, qui ab ultimis orbis terræ partibus frequentissimi ad illum audiendum concurrebant, reconditæ antiquitatis thesauros omnes mirâ quâdam facundiâ deprompsit.* Neque hic prætereundum est illius discipulum fuisse [g] Henricum Stephanum;

[a] Naud. de stud. liberal. in Cren. concil. studior. pag. 588. edition. Roterd. 1692. 4to. [b] Consule pag. 48. in not. (a). [c] Etien. Pasquier. Recherches de la Franc. liv. 9 chap. 18. edition. Paris. 1621. *J'ay autrefois appris de trois Allemans, qu'en plusieurs endroits d'Allemagne, lors que ceux, qui étoient en chaire, alleguoient Turnebe & Cujas, aussi tôt ils mettoient la main au bonnet, pour le respect & l'honneur, qu'ils portoient à leur memoire.* Joseph. Scaliger. epistol. lib. 1. pag. 55. edition. Francof. 1628. *Non miror hæc eos* [Etruscos] *de me pronunciare, qui Adrianum Turnebum non humaniùs acceperunt: cùm eum barbarum pronunciârunt, quòd justum librum miscellaneorum in unum caput conjicere soleat, neque admodum* ἐπὶ τῇ φωνῇ μόνον *quærat.* [d] Scævol. Sammarthan. Elog. lib. 2. [e] Abbregé de l'hist. de France par Mr. de Marolles Abbé de Villeloin pag. 324. *Trois des plus sçavans hommes du monde enseignoient en même tems les lettres humaines à Paris dans un College appellé* le Cardinal le Moine; *car Turnebe y faisoit la premiere classe, Buchanan la seconde, & Muret la troisieme.* [f] Thuan. histor. ad ann. 1547. [g] Lege ejus epistol. initio Herodot. Latin. 1566.

cujus cùm tanta fuerit in Græcis literis peritia, quantum illum esse oportuit, cui ipsum debemus!

Turnebus, [a] *ut publico prodesset, typographiæ Græcæ regiæ curam non dedignatus*, hanc anno 1552 provinciam accepit, quam Gulielmo Morelio viro doctissimo artisque hujus peritissimo in partem laboris advocato per quadriennium summâ cum laude administravit; librósque regiis typis & typographico symbolo regio adornatos edidit pro brevi, quo eo munere functus est, tempore multos & optimos. Eorum, quæ vulgavit, pleraque aut nunquam antea aspexerant lucem; aut restituta, aucta & emendatiora prodierunt. Illo accurante, eruditi primùm legerunt Græcè, [b] Philonem Judæum, [c] Synesii opuscula, [d] Demetrii in Sophoclem scholia è codice Æmari Ranconeti descripta, [e] Clementis de rebus S. Petri gestis epitomen è Nicolai Mallarii bibliothecâ desumptam, [f] Apolinarii Metaphrasin psalmorum; Latinè, authores [g] de agrorum conditionibus & constitutionibus limitum [h] in divi Bertini apud Audomari Phanum bibliothecâ inter multa veneranda vetustatis monumenta inventos ab ipso & [i] Petro Gallandio, *cùm ante annos decem* (id est anno circiter 1543), *pace inter Caro-*

[a] Thuan. histor. pag. 288. edit. Genev. 1620. [b] 1552. [c] 1553. [d] 1553. [e] 1555. [f] 1552. [g] 1554. [h] Lege epistolam Gallandii illis authoribus præfixam. [i] Nescio, an affinitas nominis locum dederit opinioni eorum, quos Tesserius in elog. scribit putare, quòd Turnebus in horum authorum editione à Petro Castellano adjutus fuerit.

lum

lum Cæsarem & Franciscum regem sancitâ, Belgicæ occidentalis aliquot oppida perlustrarent, & in singulis monasteriis libros veteres, veluti canes sagaces in lustris feras, diligenter conquirerent.

Philonem, Apolinarium, Æschylum, Synesium, Hephæstionem, Sophoclem, Hephæstionem, Homeri Iliadem, Aristotelis Ethica variantibus lectionibus ornavit; & [a] Oppianum, [b] cujus Cynegeticos libros *septem abhinc annis leviter emendaverat, partim animi conjecturâ, partim libri veteris ope eas emendationes* [c] *quidam usurpaverat, & sibi donaverat, quas tamen non putabat tanti, ut in furtivis rebus esse deberent. Eas ab ipso vindicatas & recuperatas esse nemo conqueri debebit.*

Turnebus ipse in plagii, cujus alium hìc insimulat, suspicionem aliquando incidit. [d] Lambinus enim sibi suos in Ciceronem commentarios ab illo subreptos queritur: [e] Muretus etiam eandem intentat litem, quamvìs fateatur eum *immensâ quâdam doctrinæ copiâ instructum, sed interdum nimis properè & nimis cupidè amplexari solitum ea, quæ*

[a] Ann. 1555. [b] Lege ad calcem libri. & Colomes. in Gall. oriental. edit. 1665. pag. 83. ex epistol. Jacob. Bongarsii ad Conr. Ritterhusium. *Erat mos Bodini, quæcunque de exteris à circumforanea quolibet audiret, ea absque aliâ curâ notare & publicare. Jam edidisse illum lectiones Turnebi in Oppianum pro suis nemo nostrorum ignorat.* [c] Turnebus de vitio dixit, personæ pepercit. [d] Teissier elog. citat id ex epistol. Lips. [e] Thomas. de plag. literar. num. 568. hæc habet. *Adrianus Turnebus occasione loci cujusdam Terentiani, quem à Donato discedens parum dextre interpretari visus erat, super aliis quinque partim emendationibus, partim expositionibus accusatur à Mureto, sibi omnes & bis etiam plures sibi vindicante, annorúmque decem, viginti, triginta, quibus talia prior Turnebo tradiderit, intervalla pro se allegante, &c.*

sibi in mentem venerunt; ac *tantum in literis fuisse, ut suo quodam jure* ipsius (scil. Mureti) *omnia sibi vindicare potuisse videatur*; additque insuper, quòd *Turnebum & amaverit ac coluerit vivum, & se semper ab eo amari senserit.* Has verò calumnias aut potiùs cavillationes ineptas à Turnebo amolitur Lipsius; Thomasiúsque elevat omnes *ejusmodi super minutiis dimicationes.* Credo equidem ab invidiæ quâdam umbrâ magìs quàm à verâ causâ ortas fuisse. Muretus enim eum [a] laudibus sæpe afficit: Lambinúsque non modò [b] *viris ingenio doctrinâque præstantibus* annumerat; sed & suas in Lucretii quintum librum commentationes ei [c] *despondet collegæ suo & præter collegii ipsius necessitudinem amicissimo*, eúmque prædicat *in arithmeticis, geometricis, astronomicis, musicis valde exercitatum*; *præstantissimum ætatis philosophum*; *Romanæ antiquitatis scientissimum*; *linguam Græcam ita callere, ac si in locis, in quibus florebat, natus esset*; in poëtis, historicis, oratoribus versatissimum; *incredibili memoriâ, studio ac diligentiâ, acumine & solertiâ* &c. & [d] *ne hæc fingere assentandi causâ videatur, non veretur*; *cùm & ii, qui ejus scripta legerunt, & ii, qui eum aliquando audiverunt, sciant & sentiant iis, quæ quisquam dicendo consequi possit, multò & majora & ampliora.*

[a] Lege, quid Muretus de Turnebo scripserit in var. lection. lib. 18. cap. 29. [b] Lege epistol. dedicator. Horatio præfix. [c] In epist. dedic. datâ 1563. prid. id. Sept. [d] Lege, quod priùs ex Joachim. Camerar. allatum est pag. 48. (b)

Turnebus

Turnebus cum [a] Ramo acres exercuit inimicitias; [b] eíque Audomarus Talæus exprobrat pessimam maledicendi artem: excusat tamen [c] Stephanus Pasquier, quod non nisi in meritos esset in satyrâ violentior; in cujus confirmationem affert lepidam quandam [d] epistolam (titulo *Ego Tibi)* contra Petrum Pascalem conscriptam.

[a] Vit. Petr. Ram. per Freigium in initio Pet. Ram. prælection. in Cicer. edition. Basil. 1580. pag. 34. Ramus *adversùs calumnias doctorum quamlibèt & eruditorum hominum perpetuum silentium juraverat. Nil Goveano, Gallandio, Perionio, Turnebo respondit.* Ejusd. vit. per Nancel. apud Cl. Morell. 1601. pag. 41. *Hoc adjiciam mihi compertissimum. Cùm Adrianus Turnebus orationem invectivam & planè injuriam in Ramum edidisset, levi de caussâ irritatus: Ramus, qui nullis unquam adversariorum scriptis & calumniis responderat, sed philosophicâ constantiâ quamlibèt acerbas injurias dissimulando tacitus pertulerat, nactus adversarium, velut Entellus Daretem, ut putabat, suâ responsione dignum (fuit enim Turnebus suo ævo professorum regiorum in Græcis literis facilè primus, atque in multiplici disciplinarum genere felicissimè versatus) ac velut antagonistam, quocum luctari gloriosum judicaret; per totum biduum triduúmve perdius ac pernox Turnebo respondit, suâque manu & ingenio responsionem argutam salsámque brevissimo temporis spatio scripsit composuítque, quam ego pari celeritate percurri, adpunxi, descripsi, & typis mandavi, apud Wechelum pernoctans, quò die noctéque opus urgerem. —— Hoc opus concitatissimum Ramus sub Talæi nomine divulgavit; cujus ille ne paginam quidem (nisi quid sales quosdam atque jocos admiscuerat, ut erat verus εἴρων) integram conscripserat; & hoc solus ego nunc superstitum conscius assevero; tres enim soli hujus rei fueramus conscii.* Nec mirum est, si Nancelius Rami discipulus præceptoris partes tueatur. [b] Sub Audomari Talæi nomine Ramus suam ad Turnebum admonitionem, & Turnebus sub Leodegarii à Quercu, suas animadversiones in Rullianos Rami commentarios, & responsionem ad Talæi admonitionem texit: in quâ hæc leguntur fol. 7. *Tusanum laudas, & ex ejus laudatione Adriano invidiam conflare studes: nemo sanctiùs memoriam ejus complectitur ac colit, quàm Adrianus; qui, cùm professionem, in demortui locum suffectus, auspicaretur, tam multa in ejus laudem dixit, ut vivos senserit nonnullos esse, qui mortuis inviderent.* [c] Lettr. tom. I. lib. 9. pag. 558. [d] Prosopograph. de Verdier. liv. 8. pag. 2508. —— *ou il depeint de ses couleurs un savoir de courtisan, & dit, que ceux, qui à la tour veulent paroitre & parvenir par les lettres, devant les ignorans sont des savans, & devant les savans sont les courtisans pour se tenir en reputation.*

Litem

Litem inter Turnebum Ramúmque componere non tanti esse arbitror; neque sollicitus sum, ne apud eruditos Turnebus pejùs audiat, quòd, Ramo uno excepto, omnibus placuerit. Nimius essem, si hìc recenserem elogia de illo versibus à [a] Michaële Hospitalio, [b] Joachimo Bellaio, [c] Carolo Utenhovio, [d] Henrico Stephano aliísque compluribus decantata. Sufficiat apposuisse [e] Jacobi Augusti Thuani (unius instar omnium) verba. *Cùm Adrianus Turnebus ad Godofridum Faium, quem diligebat, venisset; & Thuanus à Faio ad eum salutandum deductus esset; ex eo tam altè imago celeberrimi viri hæsit, ut, cùm paulò pòst in vivis esse desiisset, ea dormienti continuò obversans ex ejus animo nunquam deleri potuerit.*

Sed illuc, unde diverteram, redeo; ad typographicas Turnebi lucubrationes: ex quibus apparet neminem tam breve, quod huic arti impendit, tempus utiliùs collocâsse; neminem, arduis Græci professoris & typographi muneribus junctis, opera excudi digniora elaborâsse, & elaborata digniùs excudisse.

Si cui libitum fuerit aliquid ex Græcis ejus exercitationibus degustare, legat elegantes in libris, quos impressit, epistolas eâ linguâ ad [f] Cardinalem Lotharingum, [g] Michaëlem Hospitalium, [h] Lancilotum Carlum episcopum Regiensem, [i] Æmarum Ranconetum, & [k] Nicolaum Mallarium scriptas;

[a] Hospital. sermon. pag. 285. [b] Bellai. xen. ann. 1569. fol. 12. [c] Lege initio Turnebi oper. in fol. [d] Epitaph. typograph. illustr. & initio Herodoti Latini. [e] Thuan. de vit. suâ lib. 1. pag. 5. edition. 1621. [f] Philo. [g] Æschyl. [h] Synes. [i] Sophocl. [k] Clement.

in

in illis nihil Attici mellis aut [a] ſalis deſiderabit. Eum porrò Latiæ non minùs quàm Cecropiæ Minervæ artibus maduiſſe oſtendent Latinæ ad [b] Stephanum Poncerium Turonum archiepiſcopum, [c] principem Margaretam Valeſiam, cardinales [d] Lotharingum & [e] Caſtilionæum, [f] Carlum epiſcopum, [g] Petrum Montaureum, Petrum Daneſium, [h] Petrum Gallandium, & [i] Gulielmum Pellicerium literæ, [k] variique tractatus; ex quibus apparebit illi non defuiſſe Latini & puri ſermonis lepores, & facetias. Spartam enim, quam nactus erat, ornare; Græcaéque cathedræ & præli munia obire non contentus: in Latinorum [l] authorum, præcipuè [m] Ciceronis explicatione frequentiſſimus verſabatur. Denique cùm perfecta linguæ utriuſque peritia nullâ magìs in re ſpectetur, quàm ubi quid è Græco in Latinum convertatur; varias examinemus Turnebi [n] interpretationes: & eum affirmabimus fuiſſe [o] *literatiſſimum & omni laude ornatum interpretem, qui & Græcè luculenter ſciebat, & Latinè ſcitiſſimè convertebat, preſſus & adſtrictus, ab auctore nuſquam digrediens*; cujus erat *ſuavis interim & perlucens oratio.*

[a] Lege epiſtol. Græc. ad Carl. epiſc. inſert. in medio reſponſionis ad Talæum. [b] Theophr. de ign. [c] Theophr. de odorib. [d] Plutarch. de oracul. defect. [e] Cic. de legib. [f] Apolog. ad lib. de legib. [g] Plutarch. de prim. frig. & joc. Cicer. [h] Plutarch. de procreat. anim. [i] Præfat. Plin. in hiſtor. [k] Apolog. ad lib. de legib. diſputat. ad lib. Cic. de fat. reſponſ. ad Tal. &c. [l] Annotat. in præfat. Plin. nat. hiſt. comment. in Quintil. inſtitut. La Caille, p. 129. [m] Comment. in orat. pro Rabir. & academ. quæſt. lib. 1. de fat. & joc. Cicer. & de legib. [n] Theophr. oper. var. & Plutarch. oper. var. & (Teiſſ. elog.) Philo de vit. Moſ. & Demet. Pepagom. Il a traduit en Grec les paradoxes de Ciceron. [o] Huet. de interpret. pag. 158.

Inter

Inter ejus ultima týpographiæ opera elucet Aristotelis de moribus [a] editio anno 1555 in folio, duabus in singulâ paginâ columnis Græci textûs Latinaéque versionis collateralibus expressa.

Postquam itaque quadrimam regii præli curationem explevisset, suásque in omni re literariâ facultates satis jamdiu spectandas dedisset; in regiorum professorum collegium anno 1555 exeunte [b] cooptatus, Gulielmum Morelium suum impigrum ὁμότεχνον καὶ συνεργὸν, cujus doctrinæ solertiaéque certissimum fecerat experimentum, nominavit sibi in typographiæ regiæ administratione successorem: dignum professò Herculem, qui in locum Atlantis sufficeretur; nec tamen fessi, quíque oneri diutius ferendo impar esset; sed qui curam mutare, non finire vellet; typographúsque esse haud alio animo desineret, quàm ut regius philosophiæ & Græcarum literarum professor majores labores exantlaret.

Non citiùs aliorum opera cessaverat excudere, quàm aliis typographis Morelio Vascosanóque sua statim submisit imprimenda. Quàm uberem doctissimorum in optimos authores, [c] philosophos & [d] oratores commentariorum produxit messem!

[e] *Dum bonis quietisque temporibus literæ florebant, pauca quædam è scriptoribus leviter tantùm selegerat, & in adversaria retulerat. Deindè cùm*

[a] Hanc laudat Chevillier pag. 239. [b] Thuan. hist. lib. 36. pag. 288. [c] Theophr. de odorib. & Plutarch. de oracul. defect. & præfat. in Plin. natur. histor. apud Vascos. 1556. [d] Cicer. de fat. apud Vascos. 1556. Joc. Cicer. apud Gul. Morel. 1555. [e] Lege epistol. dedicat. tom. prim. adversarior.

exitiali

exitiali furore effrænati cives arma rapuissent nefaria, patriæ tum fata gemens levationem dolorum sibi è literis petendam esse duxit. Sed cùm seria tum studia animus ob patriæ cadentis interitum refugeret, per scriptores elegantiores ultro citróque cursitare vel volitare cœpit, & ut quemque librum prehenderat, quicquid ex tempore subitóque in mentem veniebat, tumultuariâ scripturâ comprehendebat; interdum repetitâ memoriâ, quæ in diversis authoribus legerat, unum in caput congerebat: nonnunquam è chirographis editiones falsi convincebat: modò in corrigendo conjecturæ dabat, & ei impensiùs liberiúsque indulgebat: quod errores eo tempore existimaret audacter tolli posse, quo homines impune sciebat necari. Interdum oblitus, quid antè annotâsset, illud idem in aliâ chartâ iterabat, omnia quidem ferè velut folia Sibyllæ non in numerum digesta sed nullo delectu ordinéque descripta [a] *[quod & ipse de se liber vel me tacente indicabit, temere inconditéque] scribebat, & in pulverem situmque abjiciebat: quâ tamen in re hoc semper religiosèque servavit, ne sibi per cujusquam injuriam videretur unquam famam quærere voluisse: eam enim verecundiam pudorémque adhibuit, ut homines doctos sæpenumero laudaverit, & honorificè appellaverit, nunquàm vituperaverit aut reprehenderit.*

Hanc operam, quæ in duodecim adversariorum libros succreverat, Michaëlis Hospitalis Franciæ cancellarii nomini nuncupavit anno 1564. Idib. Quintil. præfixâ elegantissimâ epistolâ adjectóque

[a] Turnebo-mastiges non possunt de his adversariis abjectiùs sentire, & loqui, quàm author ipse modestissimus.

ad eundem poëmatio, quod inscripsit *sylvam*; ex quo, alióque in immaturum Georgii Bonæ obitum [a] carmine, intelliget lector eum in sermone tam metrico quàm soluto præcelluisse. His adversariorum libris (quos [b] conqueritur *subitâ & repentinâ operâ confectos & penè, immaturo abortu, antè in lucem editos quàm satos atque conceptos*) anno proximo 5 Cal. Maii totidem additos Errico Memmio supplicum libellorum in regiâ magistro dedicavit: quibus præmissam epistolam quicunque perlegerit, dubitet scripturaéne elegantiam magìs miretur an scriptoris modestiam. In eâ profitetur se *neque sua magnopere venditâsse neque aliena sibi adscripsisse, sed suis authoribus, ne furtum faceret, reddidisse*: confirmátque se à plagii, cujus nonnulli eum [c] arguere ausi sunt, vitio abhorruisse. *Magnam* præterea, quæ *huic libro intervenit*, deplorat *calamitatem. Nam cùm exemplar ejus subitum & tumultuarium multis esset locis deletum, inculcatum, transpositum, malè scriptum, operæ librarii in transcribendo sæpenumero manum adsequi non potuerunt, & ferè toto eo tempore, quo excusus est liber aut exscriptus, lentâ quâdam morbi tabe hunc miserum in modum excruciantis, ac ne tunc quidem (cùm hanc epistolam scriberet) dimittentis laboravit: quo factum est, ut qui aliquas mendas aliorum auctorum delere voluerit, ultro* (animadverte summam viri verecundiam) *segetem errorum in scriptis suis obsêverit.*

[a] Lege orat. duas funeb. Sambuci. Paris. 1561. [b] Lege epistol. dedicator. [c] Lege priùs pag. 58.

Quàm

Quàm verè *brevem immodicis ætatem & raram esse senectutem* observavit [a] Romanus epigrammatum scriptor! Quantum literarum sors nobis invidit, cùm in medio vitæ laborúmque stadio interruperit Turnebum, [b] *singulare sui sæculi decus*, [c] *virum omni virtutum omniúmque literarum generè instructissimum, qui politioris initio literaturæ Græcæ ac Latinæ, dein philosophiæ in scholâ Parisiensi professor regius plurima raræ eruditionis monumenta edidit; & prœmaturâ tandem morte statim post edita illa æternitate digna adversaria, summâ omnium ordinum, ad quos universos unius mors pertinere visa est, mœstitiâ rebus humanis exemptus est anno 1565, prid. Eid. Jun. cùm tantùm annos 53 vixisset. Hujus corpus, quo die mortuus est, uti testamento mandaverat, paucis amicis illud deducentibus, nullâque funebri pompâ in scholasticorum cœmeterio horâ nonâ vespertinâ conditum est, ubi sepulturæ locum delegerat; quo etiam loco præstanti doctrinâ medicum Jacobum Sylvium collegam paucis antè annis sepeliri voluisse meminerat.*

Quemadmodum boni omnes ac literati vivum summopere dilexerant, ita in eo mortuo laudando incredibili æmulatione certârunt. Et quidem ei [d] *Johannes Auratus, Dionysius Lambinus professores regii, Petrus Ronsardus, Germanus Valens P. P. Joannes Passeratius, Alphonsus Delbeneus, qui postea episco-*

[a] Martial. epigr. lib. 6. epig. 29. [b] Scæv. Sammarth. elog. lib. 2. [c] Jac. Aug. Thuan. histor. lib. 38. pag. 352. edition. Genev. [d] Lege Jo. Passer. eleg. & Lambin. næn. & Leodegar. à Querc. epiced. & tumul. Adr. Turneb. apud Feder. Morell. ann. 1565. Henr. Stephan. Epitaph. ann. 1569.

pus Albienſis fuit, Nicolaus denique Vergetius Angeli illius Cretenſis elegantiorum linguæ Græcæ characterum ad omnem admirationem & oculorum jucunditatem formatoris filius, diverſâ parte Joannes Mercerus, Lucas Fruterius, alii, epitaphiis carminibus parentârunt.

ADR.
TVRNEBO
VIRO OMN.
VIRT. OMN. Q.
LIT. GEN. INSTRV-
CTISS. ATQVE OR-
NATISS. PHILOSOPHIÆ
IN SCHOLA PARIS. PRO-
FESS. REGIO CLARISS. JO.
AVRATVS, DION. LAMBINVS
EIVS COLL. P. RONSARDVS,
GERM. VAL. PIMPVNTIVS,
JO. PASSERATIVS, ALPH.
ELBENÆVS, NIC. VERGE-
TIVS, HVNC E GR. LAT.
GALL. CARM. TVMVL.
MÆR. EXCITARUNT,
XIIII. KAL. QUINCT.
ANNO A CHR. N.
CIↃ. IↃ LXV.
VIXIT ANN.
LIV.

Non

Non quæ, Nile pater, ſuperba cernis
Altis marmora nubibus minari,
Sculptum aut Phidiacâ manu ſepulchrum:
Turnebi placet oſſibúſque & umbræ,
Muſarum tumulus politus arte.

Jo. Paſſ.

[a] *Staturâ fuit mediocri, facie honeſtâ, probis moribus, accedente ad cæteras virtutes incredibili modeſtiâ; ut æmuli ſubinde per opprobrium illi objicerent, quòd vultum virginali pudore demiſſum gereret; cùm tamen ſub verecundo ejus ore latentem generoſi ſpiritûs indolem ipſi quoque experirentur. Is pauca ſcripſit, ſi hominis eruditionem ſpectes; totius enim Galliæ doctiſſimus merito ſuo judicatur. Ea, quæ ſcripſit, ejuſmodi ſunt, ut auctoris decus atque dignitatem præ ſe ferant. In poëmatiis ſublimis eſt atque acutus, in oratione ſolutâ terſus atque elegans.* [b] *Ut* autem *erant tunc ſciſſa ob religionis novos motus ſtudia, mortuum*

[a] Scævol. Sammarth. elog. lib. 2. [b] Jac. Aug. Thuan. hiſtor. lib. 38. pag. 352. edition. Genev. Teiſſier dans ſes eloges edit. 1716. *Le Laboureur dans ſes remarques ſur Caſtelnau Mauviſſiere tom. 2. p. 225. rapporte des vers faits à la louange de Poltrot, qui tua le duc de Guiſe, attribués à Turnebe, dont le ſtile a beaucoup de rapport avec celui de ce fameux poëte. Si cela eſt vray, il ne faut pas douter, qu'il ne fut de la religion des proteſtans. Il eſt dit dans une lettre à la fin des ouvrages de Turnebe imprimées à Strasbourg, que ce ſavant homme en mourant aſſura, qu'il deteſtoit la doctrine de l'Egliſe Romaine.* & Philar. Calan. de Turneb. mort. *Cinq jours avant ſa mort, ſes amis lui ayant demandé ſon ſentiment touchant les controverſes de ce tems la, il dit, qu'il rejettoit toutes les ceremonies des Catholiques Romains, qu'il avoit de l'averſion pour la doctrine des papes, & qu'il croyoit, que la veritable religion étoit celle, que Jeſus Chriſt & ſes apôtres avoient enſeigné. Il ajouta, qu'il apprehendoit, que ſa femme ne le fit enſevelir ſuivant la coutume obſervée par l'Egliſe Romaine. Pendant ſa maladie il ne voulut voir aucun prêtre ni aucun medecin.*

tuum quisque vindicabat, dum simul & antiquæ religionis retinentes & novam profitentes, ad utras partes moriens ille inclinâsse diceretur, multum momenti partibus suis allaturum fuisse credunt.

Uxorem duxerat [a] Magdalenam Clement; ex quâ *reliquit moriens* [[b] *plures*] [c] *tres filios Odonem, Adrianum, & Stephanum, paternarum virtutum hæredes omnes certatim futuros, nisi fata invidissent, uno tantùm ex illis superstite: quem etiamnum* [scil. quum Scævola Sammarthanus hoc scriberet elogium] *gravissimo senatoris munere pari doctrinæ probitatisque laude fungentem Lutetia veneratur.*

Odo Turnebus post parentis obitum [d] anno 1566. Idib. Augûst. Michaëli Hospitali dedicavit Adriani patris in Varronem de linguâ Latinâ [e] commentarios, à Furdino & Daniele propè ex incendio ser-

medecin. Genebrard, qui avoit été son disciple, assûre, qu'il mourut catholique. Gisbert Voetius cité par Cren. anim. philos. part. 5. p. 58, 59. le met dans le nombre de ceux, qui ont favorisé les protestans, & Martin Schookius dit la dessus, *aucun homme ne peut savoir ce qui etoit dans le cœur de Turnebe; mais il est certain, qu'il avoit une tres forte aversion pour les Jesuites, desquels il parle dans un de ses poëmes en cette maniere.*

> *Quæ nova surrepit secta, & mentitur Iesum,*
> *Dulce latrociniis prætendens nomen apertis,*
> *Tartareis emissa vadis? &c.*

Prosopograph. de du Verdier, à Lyon. 1605. liv. 8. p. 2508. *les Calvinistes ont semé le bruit, qu'il mourût en leur opinion, mais il deceda bon catholique.* [a] La Caille. pag. 129. [b] Scævol. Sammarthan. elog. lib. 2. [c] Teissier, elog. & la Caille. [d] Lege epistol. ad lector. præfix. illis commentariis. [e] Jos. Scalig. in append. ad sua conject. in Varron. pag. 193. edit. 1573. Injuriam fecerunt Manibus eruditissimi & maximi viri, qui nescio quæ ejus ἀποσπασμάτια vel potiùs abortiva quædam in Varronem ediderunt, quibus magìs traduxerunt eum, quàm ejus nomen commendârunt.

vatos.

vatos. Idémque Odo edidit [a] anno 1571. patris commentarium in Horatii primum carminum librum, [b] quem Johannes Furdinus patri Adriano amicissimus inter defuncti adversaria repertum & ex autographo descriptum emittere, morte præventus, non potuit.

Idem [c] Otho (uti scribit in epistol. dedicat. ad Stephanum Paschasium) *fratrum suorum ope & industriâ adjutus* patris commentarios in tres Ciceronis de lege agrariâ orationes, *velut è funere ejus raptas reliquias*, commisit Bene-nato ann. 1576. excudendos.

Adrianus Turnebus, ut fratri suis in patrem defunctum promeritis non cederet, residuum & tertium adversariorum librum anno 1572. 12 Cal. Jan. publicavit, [d] *posthumum literarium fœtum, immaturo abortu relictum, nec ab authore iniquioribus fatis prærepto recognitum, matris tamen diligentiâ & patris amicorum operâ à situ liberatum*; & nuncupavit Christophoro Tuthæo (id est, Thuano), cujus [e] *nomini jampridem devotus fuerat & consecratus:* cuique in epistolâ præfixâ suos commendavit fratres *Odonem & Stephanum, qui legum & juris civilis studia Tholosæ tunc persequebantur*, Lutetiam *tandem reversuros*. Proximè post epistolam legitur carmen hendecasyllabum, quo Thuani patrocinium erga viduam & orbos liberos & li-

[a] Lege privileg. [b] Epistol. ad lector. [c] *Duplex hujus nominis orthographia notanda est.* [d] Lege epistol. præfix. [e] In epistol. præfix. comment. Turneb. in Var. hæc leguntur. —— *Adversariorum non exiguas reliquias: illius innocentis epistola comitatæ ornatiores, quam tibi dicatam nonnulli lucem aspicere passi non sunt.*

bros,

bros, *quorum pars hæc interciderat parum polita*, Auratus implorat. [a] *In* Turnebi *adversariis tot veterum tum Græcorum tum Latinorum difficiles loci aut emendantur aut explicantur, ut dubium fecerit plúsne in eo ingenii an diligentiæ admirari debeamus.*

[b] Odoni, qui fuit curiæ monetalis præses, ex ardente febri anno 1581, vitæ 28 mense 9no defuncto, Adrianus frater natu minor carminibus Latinis & Gallicis apud Mamertum Patissonium anno 1582 excusis exequias fecit.

[a] Scaligeran. pag. 145. edition. Groning. 1669. *Turnebus vir maximus erat, doctissimúsque, cujus adversaria* abortivum fœtum *soleo nuncupare; potuit enim meliùs scribere: agnoscas tamen genuinum partum Turnebi*: & p. 245. *Turnebus plura habet in uno libro, quàm Victorius libris* 37. & pag. 126. *les Italiens comme Victorius & Muret font un chapitre tout entier, en leur diverses leçons, d'une petite conjecture, & se mocquent de Turnebe, qui a plus dans un chapitre, qu'eux en tout un livre.* Teissier. eloges. *Mr. de Saumaise disoit, que ce livre n'étoit pas assés estimé. Muret l'estimoit infiniment, comme il le temoigne dans ses diverses leçons.* cap. 29. lib. 18. *Estienne Pasquier* Recherc. l. 7. c. 8. *Turnebe étoit admirable, tant en la langue Gréque & Latine, qu'en la connoissance de toute l'ancienneté, comme nous en rend certain temoignage son livre intitulé* adversaria, *qui est un ouvrage inimitable en varieté de savoir.* Mr. Morhof Polyhist. l. 5. c. 1. n. 6. appelle les *adversaria* de Turnebe *elegans & doctum opus.* Menag. Anti-baill. tom. 1. p. 151. Turnebe n'avoit pas donné le titre d'adversaria à ce livre, comme il paroit par cet endroit de son epitre dedicat. tom. 2.—— *Adversaria, tum eum, imprudente me, ignaro, inscio, eis præscripserunt titulum, qui arrogantiâ sui & stultitiâ me perpetuâ traduceret apud omnes ordines infamiâ &c.* Je conjecture par la dedicate du tom. 1. & 2. que Turnebe avoit intitulé ce livre *observationes.* [b] La Caille. p. 130.

Hæc

Hæc [a] LIPSII ad ADRIANUM TURNEBUM ADRIANI f. legitur epiſtola.

MErum mel, non epiſtolam, à te, clariſſime Turnebe, accepi. —— Qui vir divinus ille parens tuus fuerit, nôrunt, & fatentur omnes, quos ſtudium non præpedit, aut livor. Ego à puero, velut aſtro quopiam inclinante, ivi in amorem illius —— nonnemo invidet? eſto: ille vivet in ſummâ æternâque gloriâ, quamdiu res Græcæ aut Romanæ, &c.

Aliam lego epiſtolam [*epiſtolar. centur. ad Germanos & Gallos. epiſt.* 34.] ad ADRIANUM TURNEBUM filium à LIPSIO, anno 1598. Lovanii, poſtrid. kal. April. datam; in quâ hæc de TURNEBO patre.

QUid animi tui in me ſit, firmiter neſcio: quid mei in te, ſcio, optimi, & qualem (ut verbo dicam) in parentem tuum, illud Galliæ decus, habui ſemper. Vivit amor in mortuum, & virtutes ejus conciliaverant: vivit in te vivum, &c.

Oportet igitur Adrianum Turnebum filium obiiſſe mortem inter menſes Aprilem & Sextilem; nam de ipſius morte literas [b] Lipſius ad Stepha-

[a] Selectar. centur. ſecund. epiſt. 1. [b] Centur. tert. epiſt. 35.

num ejus fratrem ſenatorem Pariſienſem miſit conſolatorias Lovanii, poſtrid. kal. Sextil. 1598. datas.

Lutetiam STEPHANO TURNEBO ſenatori S.D.

TRiſte mihi auditu fuit, de Adriani fratris tui morte; triſte, & penè ſic quaſi alterum illum, tuum & Muſarum parentem, iterum amiſiſſemus. Nam amicitia jam inter nos vetus ſatìs & certè fida coaluerat: & raritas ibi tunc talium, à clade iſtâ funeſti belli. —— ſolatur, quòd & tu in locum & vicem ejus ſic ultro venis, germanus Turnebi ſanguis, &c.

[a] Stephano huic Turnebo Lazarus Zetznerus Argentoratenſis bibliopola Adriani patris opera à ſe edita in fol. duob. volum. ann. 1600. inſcripſit.

Prodierunt poſthuma Adriani Turnebi opuſcula anno 1601 ex Claudii Morelli officinâ, viz. Libelli de [b] vino, calore & methodo; cum Ariſtotel. lib. de his, quæ auditu percipiuntur, ab eodem Turnebo Latinitate donato.

Inter ejuſdem opera [c] memorantur nondum à me viſa.

Præfationes in Thucydidem, Dionyſium Alexandrinum, Platonis Timæum & Phædrum.

Oratio habita poſt mortem Tuſani; &

[a] Teiſſier. eloges. [b] Teiſſier. elog. *Mr. Cremius aſſure* (anim. phil. & hiſt. part. 7. pag. 63.) *qu'on fait beaucoup de cas de ce* traicté de vino.
[c] Teiſſier, elog.

Altera,

Altera, quum philoſophiam profiteri cœpit.

[a] Latina verſio Arriani Peripli Ponti Euxini, &

[b] Libelli de fluviorum & montium nominibus.

[c] Un livre en Latin & en François contre les Soteriques enſeignant *gratis*.

Animadvertere hìc forſan haud ineptum videbitur, quòd Gulielmum Morelium & Adrianum Turnebum viros, dum vixerunt, ſtudiis, arte, animo, amicitiâ junctos mors ipſa non niſi breviſſimo intervallo paſſa ſit disjungi, quorum illum ann. 1564, hunc 1565, abſtulit.

Cùm antea mentio facta ſit [d] Sylvæ, quâ Turnebus priorem ſuorum adverſariorum tomum Hoſpitali dicavit; & [e] elogiorum, quibus à doctis hominibus celebratus eſt; lectori non fore ingratum ſpero, ſi illam hìc integram, & horum nonnulla ex multis adjecerim.

[a] Tamen Stuckius in ſuâ edition. anno 1557. hunc librum Latinè à ſe tunc primùm verſum aſſerit. [b] Mauſſac. in ſuâ edition. anno 1615. epiſtol. ad lector. ſcribit ſe ſuam verſionem contuliſſe cum aliis duabus Turnebi & Natalis Comitis; & pleraque ab illis omiſſa, quædam perperam verſa inveniſſe. [c] Imprimé à Paris. 4to. ſans nom. d'imprimeur. bibliotheq. de Verdier. [d] Pag. 58. [e] Pag. 54. & 59.

Ad clariſſ. & ampliſſ. virum MICHAELEM HOSPITALEM Franciæ cancellarium ADRIANI TURNEBI SYLVA, quâ hos libros ei dicat.

SI manibus poſſem ſpirantes fingere ceras,
De Pario ſimiles ſi ſcalpere marmore vultus,
Si vivo poſſem tabulas animare colore,
Ducere ſi facili viventes ære figuras;
Exprimeret te cera, color, lapis, atque metallum:
Omnibus ínque locis tua cives ora viderent;
Et pacatorem te Gallia tota ſacraret,
Ac titulis laudum legeret monumenta tuarum.
Noſtra manus ſed enim eſt rudis atque indocta, probámque
Materiam fœdare poteſt, non arte polire.
Attamen egregia eſt noſtra & propenſa voluntas,
Quæ geſtit, quocunque poteſt, ſe munere gratam
Exhibuiſſe tibi: malè formavítque dolatum,
Quo te nunc veneratur, opus, numénque ſalutat
Quo ſubmiſſa tuum, & votivam dedicat illi
Informem velut effigiem ſcabrámque rudémque.
Ruſticus indoctâ ſimulachra exculpta figurâ
Sic poſuit divis, truncóque ſimillimus Hermes
Sic ſtatuebatur: durus ſic ſtipes in arvis
Numinibus ſacratus erat, pietáſque placebat.
Sic dabat & Veneri luteas virguncula puppas:
Et laribus ſuſpenſa pila eſt, gratéque recepta.
Si meritis æquata tuis tua munera velles,
Pieriis tentata modis muſâve pedeſtri;
Te ſolus caneres, in cœlum & carmine ferres:

Qui

Qui tantis ſcribis carmen virtutibus æquum;
Æquiparas & facta ſonis, & laudibus acta.
Cœlitibus ſed grata diis eſt ſola voluntas
Obſequio teſtata pio cultûque probata:
Sic ſtudium noſtræ tibi commendabile muſæ
Officio acceptum cupimus gratúmque videri.
Tellenas nugas & gerræ vana Sicanæ
Nomina fac ſuperent, quæ mittimus atque dicamus:
Tu pretium ponas animo votóque dicantis,
Non nebulis, ventíſque datis & inanibus auris,
Quas tibi concluſas novus Æolus utribus offert.
Extenuare tibi non amplificare paramus
Noſtra, nec orandi conſuetâ extollere lege:
Verba damus, verboſum & opus nunc mente movemus;
Qualia quæ balbi dictantur voce magiſtri
Cirratis pueris, nec jam cantantur ephebis.
Nos obelis etiam quædam configimus, in quo
Auctores vereor ne nos jugulâſſe jocetur
Rhinoceros aliquis, non confodiſſe verutis
Errores, eſſet cùm tanta licentia ferri
Omnibus, & paſſim jugulare impune liceret.
Nos etenim ferme, quo tempore triſtis Erinnys
In ferrum cives odiis furialibus egit,
Scripſimus hæc ſubito nimis indigeſta labore:
Confusúmque chaos glomeratámq; agmine turbam,
Atque iteratarum nugantem murmure vocum,
Immemor interdum quas mens revocavit, ineptè
Miſcuimus. Nam cùm ſtudiis gravioribus eſſet
Mens aliena, malis patriæ communibus ægra;
Auxilium nobis, animíque levatio mœſti,

Pervoli-

Pervolitare fuit doctrinæ scripta politæ,
Atque notare manu, si quid succurreret, & mens
Suggereret; modò chirographis contendere pressa
Et falsi damnare, levi sed semper opellâ.
Sic charæ clades patriæ & mala publica tandem
Hoc peperere, malum schedium sic vendito nostrum.
Nec tamen ærumnâ lector se existimet unâ
Defunctum; restare aliam sibi sentiet hydram,
Cui linguæ tot & ora sonant, tot surrigit aures,
Bissenóque trahit sinuosa volumine terga.
Ergo facem, clavámque paret spoliúmque leonis,
Ut monstrum tutus plagâ flammâque sequatur.
Auctio si fiat, præconia deferet omnis
Hinc mihi, qui solus venalem extrudere mercem,
Et possum emptores inducere solus hiantes.
Quid faciam? loquor ex animo, quod sentio verum,
Nec catulum possum Melitæum efferre molossum,
Magnificis nugas nec possum extollere dictis,
Præmia nec laudis censemus nostra mereri;
Nec laus his petitur: votorum ea summa meorum est,
Excusanda bonis non accusanda putentur,
Et veniæ credi non culpæ affinia possint;
Quæ sacrata tibi sic sunt & vota, Michaël,
Certa salus patriæ, jurísque antistes & æqui,
Ut Samiæ divis capides vel fictilis urna.

Εἰς

Εἰς Ἀδριανὸν Τόρνηβον.

Ὡς πνοιῆς λιγυρῆσι διασκίδνησιν ἀνύδρους
  Τὰς νεφέλας δονέων θρηικίπνοος Βορέης.
Ὡς τὰ ματαιολόγων καὶ ζητόβρωτα γραφόντων
  Ἐς ταχυνὴν ἔρρει βιβλία ληθεδόνα.
Ἀλλὰ θεοφραδέων ἀνδρῶν τῶν ἀγλαοφήμων
  Παντοδαπῆς διδαχῆς ἔργα ποθεινότατα,
Οὔποτε χειμέριος διασείσεται ὄμβρος ἐπαχθὸς,
  Οὐ φλὸξ ἐμπρήσει τοῦ μαλεροῖο πυρός.
Μηδὲ διαρραίσει λάβρος στρατὸς, οὐδὲ λαφύξει
  Ὁ χρόνος, οὐ δαμάσει πανδαμάτωρ Ἀΐδης.
Τοῖον ὁ Τόρνηβος γέρας ἔλλαχεν ἰσόθεος φὼς,
  Ἑλλαδικῆς μούσης, Αὐσονίης τε κλέος.
Εὔστοχος, ἡδυεπὴς, μῦθος αἰεὶ πνεῖεν Ἀθήνης·
  Πειθὼ καὶ Σειρὴν χείλεσι τοῦ δ' ἐνέφυ.
Ὅς ποτ' ἐὼν κορυφαῖος ἀνακτορέοιο θοώκου
  Ἤρατο παντοίης ἆθλα διδασκαλίης.
Γῆρας ἐν προθύρῳ, φεῦ, τοῦτον μοῖρα κραταιὴ
  Ἥρπασε κυκνείῳ φθεγγόμενον στόματι.
Ἠΰτε δυσόμενος πάλιν ἀντέλλων μερόπεσσι
  Δέρκεται ἠέλιος νύκτα διασκεδάσας.
Ὡς ὅδ' ἐγερσιφαὴς μετὰ πότμον πυρσὸν ἀνάψας,
  Ἡμῖν ἠγλάϊσεν τὰ πρὶν ἀδηλότατα.
Χαῖρε μάκαρ Τόρνηβε, καλὸς πόνος οὔ σε γεγωνεῖ
  Ἐν φθιμένοις κεῖσθαι δυσκλέα, ζητόμενον.
Οὐρανόθι ζώεις σὺ πανόλβιος· οὐδὲ παρ' ἄμμι
  Τοὔνομα σὸν μαρανεῖ πᾶς χρόνος ἐσσόμενος.

Ν. Γυλώνιος.

Leodegarius à Quercu Adriano Turnebo collegæ ſuo S. P. D.

SI virtus, ſtudium, ingenium, & rerum omnigenarum
Cognitio conſummatiſſima, laudibus amplis
Efferri, aut etiam dignâ mercede beari,
Debent (Turnebe ornamentum, & gloria noſtræ
Gentis, & Europæ flos delibate) paranda
Ambroſia, & nectar tibi, ſumptu publico, in arce:
In medióque foro ſtatuenda inſignis imago,
Cui caput auricomum vireat Parnaſide lauro.
Nam ſi albo divûm rectè eſt adſcriptus Apollo,
Quòd perhonorificè de ipſis mortalibus eſſet
Promeritus, tibi quis ſacram non extruat aram,
Plura tuo genio quàm Phœbo holocauſta reponens,
Cùm Phœbum à tergo meritis, atque arte relinquas?
Ille olim Admeti lætos armenta per agros
Graminibus pavit, tu magnanimi atque potentis
Gallorum regis cives præſtantibus ornas
Artibus: ille medebatur vibicibus, alphis,
Vulneribus, morbíſq; hominum; tu trunca reſarcis
Membra libellorum, & luxata, & tabida, & atra,
Et ſpurca illuvie, terges, reddíſque nitori.
Ille planetarum princeps, tu hominum; ille ſonoram
Barbiton à Maiâ genito cepiſſe putatur,
Tu verò à Muſis artes: oracula fudit
Ille, ſed obſcuris ambagibus, & labyrinthis
Intricata, quibus torſit reſponſa ferentes;
Tu tripode ex certo promis folia ipſa Sibyllæ,

Tu

Tu vatum nodos, tu legum ænigmata ſolvis,
Tu Sphingi OEdipodem te offers; tu pervia reddis,
Quæ ſalebris, ſpiniſve ſcatent. Ille omine dextro
Marſyam in arguto cantûs certamine vicit:
Tu doctos omnes ſuperas omni arte decorâ.
Illum Cyrrha colit, Parnaſſus, Chryſa, Therapne,
Gryneum, Tenedos, Cynthus, Delos, Rhodos: at tu
Percoleris toto orbe frequens, tu nomine totum
Orbem imples, & bellè de toto orbe mereris.
Quare utinam Parcæ meritis pro talibus annos
Tam longos tibi nere velint, quàm longa futura
Fama tua eſt, quàm longus honos, quàm gloria
longa.

MICHAELIS HOSPITALII [a] epiſtola ad ADRIANUM TURNEBUM, quâ de adverſariorum libro ſibi ab eo dicato gratias agit.

ME tam præclari noli, Turnebe, putare
Muneris oblitum, quod ſemper & omnibus horis
Contrecto manibus, morbi ſolamen acuti,
Atque libens utor tali tantóque magiſtro:
Unde legens diſco veterum ſecreta librorum,
Aut revoco in mentem longos deſueta per annos.
Quòd ſi ſcripta juvant tua me tot pondere rerum
Oppreſſum, tantâ curarum mole, ſenémque;
Maxima, crede mihi, juvenes curiſque ſolutos,
Maxima venturos capiet quandoque voluptas.

[a] Mich. Hoſpital. Sermon. Lutet. apud Mamert. Patiſſon. 1585. pag. 285.

Felix ille tuâ potuit qui voce Latinis
Inſtitui, Græcíſque; haud ille requiret Athenas,
Haud Latium Romámque: beata Lutetia tanti
Moribus ingenióque viri. Sed, amice, futuris
Conſule temporibus, ſcribendi multa laborem
Suſcipe, nec dubita chartis mandare, ſequentum
Quæ veniens ætas ſit miratura nepotum.
Aude magnum aliquid, quæſo (nam poſſe putamus)
Et veterem longo poſſeſſam tempore palmam
Extorque Græcis Italíſque: ut propria ſicut
Armorum, ſic ſit ſtudiorum gloria nobis.

JOACHIMI BELLAII carmina in notationem nominis TORNEBI.

COpia cui tanta eſt, tantâ qui differit arte,
Cuíque adeò eſt uni clauſa & aperta manus,
Cui ſeſe natura parens, cœlúmque recludit,
Cuíque agitans molem ſpiritus intus alit,
Qui cava perſpexit telluris viſcera, cuíque eſt
Cognita Erythræis eruta gemma vadis,
Qui volucrum ſpecies varias, hominumque, ferarúmque,
Et novit quicquid naſcitur oceano,
Qui didicit plantas, ſtirpéſque herbáſque ſalubres,
Et quicquid paſſim dædala terra creat,
Cui terræ, tractúſque maris, cui ſydera cœli,
Cui radius notus, circinus, & numerus,
Tempora qui novit longos digeſta per annos,
Et ſacra, & leges, & pia jura patrum,

Qui

Qui Musas etiam nostras, Phœbíque recessus,
  Qui colit Aonii numina docta jugi,
Qui veteres Graios, sacram & populatus Idumen,
  Qui priscum ad Gallos transtulit & Latium;
Denique qui tantis opibus ditissimus unus,
  Quíque tot instructus dotibus ingenii,
[a] Nil nisi limatum &c.

Henrici Stephani carmina in Adrianum Turnebum habuit jam lector in [b] Stephanorum historiâ.

Sur le Trespas d'ADRIAN TURNEBE.

Sonet de P. de RONSARD.

JE sçai chanter l'honneur d'une riviere;
  Mais quand je suis sur le bord de la mer
  Pour la loüer, la voiant escumer
  En sa grandeur si profonde & si fiere,

Du cœur s'enfuit mon audace premiere
  Prés de tant d'eau, qui me peut abysmer:
  Ainsi voulant Turnebe r'animer,
  Je suis vaincu aiant trop de matiere.

Comme la mer sa louange est sans rive,
  Sans bord son los, qui luit comme un flambeau.
  D'un si grand homme il ne fault qu'on escrive.

[a] Lege priùs pag. 47. [b] Pag. 112, 113, 114.

Sans nos eſcripts ſon nom eſt aſsés beau.
Les bouts du monde, ou le ſoleil arrive,
Grands comme lui, lui ſeruent de tombeau.

Proſopopée d'ADR. TURNEBE par ALPHONSE DELBENE Abbé de Haultecombe.

. . . .
. . . .
. . . .

Si j'ay par le paſsé aymé d'une amour forte
L'honneur laborieus, & ſi j'ay combatu
Tous ceus que j'ay ſenti s'oppoſer à vertu;
Si de tout mon pouvoir j'ay embelli la France,
Chaſſant de tous endroits le monſtre d'ignorance;
Si je n'ay abuzé de l'honneur & ſçavoir,
Que je me ſuis acquis en faiſant mon devoir;
Si des plus grans ſeigneurs je n'ay cherché la grace,
Et ſi l'ambition en mon cœur n'a pris place;
Si j'ay aimé les miens, mon Pais, & mon Roy,
Et ſi juſqu'à la mort leur ay gardé la foy;
Si le mieus que j'ay peu, j'ay taſché de bien faire,
Et ſi on en reçoit ici quelque ſalaire;
Je ne doy maintenant avoir aucune peur. &c.

JOANNIS

JOANNIS PASSERATII carmen in ADRIANI TURNEBI adverſariorum libros.

BIS ſeni Alciden cœlo evexere labores,
Liquit ut OEtæo corpus inane rogo.
Bis totidem exhauſtis, miro Jovis edita partu
Turnebum propriis vexit in aſtra rotis.
Adverſis fatis, monſtris pugnavit uterque;
Viribus hic animi, corporis ille potens.
Ac poſtquam ambobus tot monſtra oppreſſa, ſupremo
Invidiam vinci ſenſit uterque die.

In triſtiſſimum ADRIANI TURNEBI obitum LEODEGARII à QUERCU carmen.

TUrnebus flos Gallorum, ſol totius orbis,
Dulce decus Charitum, gloria Sicelidum,
Dum commutaret vitam cum morte, rogatus
In quâ tunc vellet religione mori;
Dixit: in hâc in quâ ſum natus; verùm ego honores
Nec volui in vitâ, nec volo in interitu.
Veſpere cum paucis facibus, pauco comitatu,
Paucis ſacrificis, reddite corpus humo.
Præcones pullos, atrata inſignia, leſſum
Lugubrem, pompas reſpuo in inferiis.

Cúmque,

riam hujusmodi conjunctionem intelligamus, ad alia tanti philosophiæ magistri opera itidem conferenda simus alacriores. Valete.

Et in calce libri: Excudebat, & cum Græcis Latina conjungebat Guil. Morelius, M. D. LV. xii Cal. Mart.

VITA

VITA

Federici Morelli.

FEdericus Morellus [a] nobilis genere Campanus [b] anno 1523° vitam accepit. Græcis Latinísque literis innutritum fuisse certum est, quòd regii interpretis munus obierit; eóque munere probaverit se haud indignum, cùm opuscula [c] alia Gallicè ipse scripserit, [d] alia è Græcis & Latinis in Gallicum verterit ser-

[a] Lege ejus epitaphium priùs, p. 29, 30. [b] Nam anno 1583°. obiit sexagenarius, utì postea dicetur. [c] *Bibliotheq. du Verdier* & *la Caille.* Traicté de la guerre continuelle & perpetuel combat des Chrestiens, ou, de la luite Chrestienne contre la chair, le monde & le diable nos plus grands & principaux ennemis; imprimè à Paris. 8°. par iceluy Feder. Mor. 1564. [d] De la providence de Dieu, de l'ame, d'humilité, oraisons prinsés de St. Jean Chrysostóme. en 16°. chez le dit Morel. 1557. Traicté extrait de St. Cyprian des douze manieres d'abus, avec moyen d'iceux corriger. à Paris. 8°. par le mesme traducteur. Les douze regles de Jean Pic de la Mirande, *lesquels ouvrages il a encore imprimez en* 1571.

monem: quæ omnia ad pietatem conducunt, ſuíque authoris & interpretis non modò eruditionem ſed & probitatem, illam ſinè hâc minimè jactandam & ſæpius noxiam, abundè teſtantur.

Federicus, quem Carola Guillard in ſuâ nobili officinâ typographicâ operi curando & repurgando præfecerat, anno 1552° in ſuâ ad Lodoicum Stellam præfatione lexico Tuſani eo anno ab illâ excuſo præfixâ (eleganti orationis Latinæ ſtylo conſcriptâ) *Jacobum Tuſanum ſuum præceptorem* agnoſcit; in cujus ὑπομνήματα, *velut in fratres germanos, amore inflammatus, hos parente orbatos fratres & disjectos collegit: & quæ ille ex multorum auctorum utriuſque linguæ lectione vocabula ac loquendi modos* αὐτοσχεδίως *& fortuitâ quâdam deſcriptione in commentarium retulerat, ea ſummâ curâ recognovit; atque quas ille opes penitùs retruſas atque abditas præſertim linguæ Græcæ, mortis immaturitate impeditus, nondum bene explicârat, in oculis conſpectúque omnium expoſuit, ſtudioſorúmque uſibus prodidit.* Præterea ex Heliæ Andreæ Latinis & Franciſci Beraldi Græcis in Tuſanum carminibus apparet, quàm bene Federicus Morellus de eâ Tuſani Lexici editione meruerit: de quâ ſcire lector non gravabitur, quid Carola Guillard in ſuâ præfatione & Helias Andreas Beraldúſque in ſuis carminibus moneant.

CAROLA

CAROLA GUILLARD candidis lectoribus S.

PRimùm ego ſcire vos velim, Jacobum Bogardum typographum [a] quinque ante annos hoc opus à D. Jacobo Tuſano regio Græcarum literarum profeſſore tum ſuperſtite edendum ſuſcepiſſe; dein interpoſito aliquot dierum ſpatio ſcriptorem ipſum —— fatis conceſſiſſe; tum Bogardum in eo excudendo jam occupatum eatenus perrexiſſe, quoad optimus ſcriptor collocando & ad verbum deſcribendo primam eámque perexiguam tanti operis partem præparaverat. Sed dum hæc ab auctore deſcripta & typis jam commiſſa pars abſolveretur, qui cœpto operi emendando, ab iiſque mendis vindicando, quæ ultro à rei typographicæ operariis irrepere ſolent, præfuit, is reliquam operis partem, quæ longè maxima ac difficillima ſupererat, eâ propemodum viâ quâ ipſe author, ad verbum deſcribere ac aliquo modo continuare parabat. Verùm aliud ex alio malum conſecutum eſt. Etenim [b] Bogardum ipſum conjugémque ejus honeſtiſſimam cum prole chariſſimâ una ferè dies morbo abſumpſit. Tum opus quaſi optimo patre nuper orbatum, nunc etiam feliciſſimo tutore Bogardo privatum periclitari cœpit —— Itaque cùm tot hominum uno ferè temporis puncto extinctorum vicem dolerem (Bogardus enim mihi filius ſororis erat, idémque longè chariſſimus) tamen non tam propinqui mei fatum quàm publicè viri illius immortali memoriâ digni deflebam. Illius verò doctiſſimas lucubrationes —— dignas eſſe putavi, in quas non ſolùm mea omnia ſed ex amicorum etiam fortunis

[a] Jacobus Tuſanus obiit 1547. vide priùs p. 49. [b] Bogardus igitur mortuus eſt circiter 1548: quo anno Gulielmus Morelius cum eo excudebat. Vide priùs p. 34.

—— nonnihil impenderetur. Primus ergo omnium Gulielmus Merlinus ultro occurrit, qui se tantos nobiscum reipublicæ literariæ gratiâ sumptus & liberaliter & cumulatè facturum polliceretur. Itaque ab eo statim tempore unà statueramus opus celeriter aggredi —— sed hæc duo potissimùm nos retardârunt. Primùm omnium, qui tot legendo percurrere vellet volumina, nedum describere, neminem reperiebamus. —— Ad hæc formæ literarum, quibus hæc volumina conscripta erant, præ vetustate ac tenuitate nimiâ tam fugientes erant, ut Lyncei illius oculorum aciem, nedum obvii cujusquam, fallere ac eludere possent. —— Sed alterum —— incommodum fuit ejusmodi. Cùm præsens opus jam affectum nobis ac penè confectum esset, [a] quidam episcopus —— ad nos accessit —— contendebat, ut præsenti aliquantisper intermisso negotio librum, quem in manibus habebat, ederemus. —— Eâ in re totum ferè annum Federicus noster, quem huic operi curando ac repurgando præfeceramus,

[a] Chevill. l'origin. de l'imprim. de Par. pag. 149. *l'Evéque de Verone Louis Lippeman acheva en Portugal son livre intitulé* Catena SS. patrum in Genesin. *Il le fit imprimer à Paris in fol. par Charlotte Guillard l'année 1546. C'est une tres bonne impression. Il en fut si content, qu'étant au Concile de Trente, il vint à Paris trouver la veuve, & l'obligea à faire cesser un grand ouvrage, que l'université attendoit avec impatience, pour travailler à l'impression du second volume,* Catena in Exodum, *qui fut achevée l'année 1555. Elle est en la méme forme & de la méme beauté que la precedente. —— Elle reprit son ouvrage interrompu par celuy de l'Evéque. C'etoit le Lexicon Grec d'un celebre professeur royal Jacques Tusanus. —— On ne l'eut pas plûtost commencé, que l'auteur Tusanus, que Jacques Bogard l'imprimeur, que sa femme & son fils moururent. Ce dictionaire perissoit sans Charlotte Guillard, qui eut la generosité de s'en charger. Elle l'imprima l'année 1552. C'est un gros in fol. & fort correct. Federic Morel Champenois, qui fût imprimeur & interprete du Roy, étoit correcteur dans son imprimerie. C'est luy, qui corrigea l'ouvrage de l'evéque de Verone, & le lexicon de Tusanus.* Clariss. Chevillerius scribit episcopi Veronensis Catenam in Exodum. anno 1555 perfectam prodiisse. An is sit error typographicus, nescio. Certè in bibliothecis Barberinâ & Bodleianâ notatur annus 1550. Præterea illam lexicon, quod excusum est anno 1552, præivisse rationi consentaneum videtur, cùm illius editio hujus impressionem interruperit.

interim

interim occupatus fuit. Indè confeſtim ad inſtitutum opus pedem retulimus. Quod quidem ipſum nunc confectum tandem & abſolutum vobis offerimus. Hæ ſunt igitur noſtræ cunctationis rationes, quas ita habere, ut à me referuntur, tum demum comperietis, ſi vel in illius epiſcopi librum (commentarii ſunt in Exodum longè doctiſſimi) vel in hoc ipſum præſens, vel in pervetuſta illa volumina (de quibus diximus) domi ad hoc uſque tempus à nobis idcirco aſſervata —— incideritis. Nec dubito, quin hæc omnia —— æqui boníque conſulatis; ídque cùm auctoris ipſius —— gratiâ, tum meâ etiam, quæ hoſce quinquaginta annos continuos hoc imprimendi munus vobis adminiſtro, id eſt, graviſſimum & impenſarum & curarum pondus volvo moveóque. Bene valete. Pariſiis. iv. Nonas Octobr. Anno ſalutis M. D. LII.

HELLIÆ ANDREÆ BURDIGALEN. de JACOBO TUSANO Elegia.

TUſanus Graios doctus recludere fontes,

. . . .

. . . .

. . . .

Quicquid legiſſet (ſed quid non legerat ille)
  Quod Graiæ arcanas linguæ aperiret opes;
Id perquam tenui ſcripto, preſsíſque notârat
  Verſibus, & triplex indè volumen erat.
Atque erat id magnum, ſummo ſic margine pleno,
  Ut minimus jam vix ingrederetur apex.
Omnia reſtabat deſcriberet ordine certo,
  Unúmque è triplici perficeretur opus.
Cœperat ille quidem, partémque abſolverat, ipſam
  Edendam nítidis jam dederátque typis:

Cùm

Cùm mors ———

. . . .

Intentam invadens operi cessare senilem
  Jussit, & extinctam de medio ire manum.

. . . .

. . . .

Nam cum Vatablo primùm, Tusane, docendi
  Munus obire tibi contigit atque diem.

. . . .

. . . .

Ergo quod incœptùm, constans librarius urget,
  Extremam cupiens imposuisse manum.
Quærentisque bonus mox se Morellius offert,
  A sene monstratam qui sciat ire viam.
Dum procedit opus, rursus, miserabile dictu!
  Chalcographus paucis mensibus ille perit.

. . . .

. . . .

Hìc jam, non menses, res intermittitur annos,
  Dum, Federice, tuâ tu vice suscipias.
Tu consummâsti fausto monumenta labore,
  Perfectisque operis laus tua major erit.
Hæc satis. Hæc tantùm volui cognosceret hospes,
  Tusani Manes & voluisse puto.

FRANCISCI BERALDI NICOLAI filii Parisiensis in JACOBUM TUSANUM præceptorem suum carmen.

Ἑλλάδα Τοῦρκος Ἄρης ἐξήλασε πατρίδος αἴης,
  Αἰσχρὸν δουλοσύνης ζεῦγος ἀνηναμένην.
Ἡ δὲ μετοικήσασα πρὸς ἔθνεα γείτονα πάντη
  Σκίδναται, καὶ πολλοὺς ἄστεος εὗρε δόμους.

Οὐμέντοι

Ὀυμδύτοι γυμνὴ, πλοῦτον δ' ἀναφαίρετον ἦχθω
Τῷ πολεμῷ, χρυσοῦ χρῆμα βεβαιότερον.
Οἱ πρῶτοι δ' Ἐνετοὶ πολύπλαγκτον ἀλῆτιδα παῦσαν
Τῆς τε πλάνης, κ' ἀςοῖς ἴσα δίκαι' ἔπορον.
Τοὺς μιμησάμενοι λοιποὶ πάλιν Αὐσονιῆες
Τῶν Κελτῶν ἰκέλλω εἰς φρένας ἄρσαν ἔρον.
Αὐτὴν γοῦν βασιλεῖς Κελτῶν κληθεῖσαν ἐπάθλοις
Πλείοσιν ἐν ςαθερῷ ἔνθρονον εἷσαν ἕδει.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κρυερὰς Ἄλπεις διαβᾶσα νεηλὺς
Ἤγγισεν, ὁ πρῶτος Τουσανὸς ἐξένισε.
Ὧι πάρ', ἕως ἔζη καταλύτης τοῖος, ἔμεινε
Τὴν ἀγανοφροσύνην τ' ἀνδρὸς ἀγασσαμένη.
Τοῦ δὲ μεταλλάξαντος, ἄτ' αὖθις ἀνάςατος οὖσα
Ἡ τλήμων δολιχῆς ἤρχεθ' ὁδοιπορίας,
Εἰ μὴ τοῖς αὐτοῖς Φεδερῖκος ἀνεῖλκε Μόρελλος
Εἴδασι, τοῖς αὐτὴν Τουσανὸς εἱςίασε.
Εἶτα δ' ἀείμνηςον κείνου κλέος, εὐκλεὲς αὐτῇ
Κῦδος ἄγει, λήθην καὶ προτέρων ὀδυνῶν.

Habes, lector, in hôc eleganti epigrammate breve Græcarum literarum post tristissimam Græciæ à Turcis direptæ cladem itinerarium. Has fugientes Veneti & Itali, utpote propiores, exceperunt primi; donec amplis præmiis invitatas Galliæ Reges certis lætísque sedibus reposuerunt. His inter plures alios eximiam adhibuit culturam Tusanus: quam, demortuo Tusano, Federicus Morellus apud Carolam Guillard strenuè exercuit.

Longiùs, quàm par fuit, me non digressum puto; si in Jacobi Tusani & Carolæ Guillard mentionem casu incidens immoratus sim: cùm Federicus Morellus fuerit illius discipulus, hujus in typographicis operis dirigendis administer. Neque enim æquum erat lectorem nescire, quo præceptore

re usus fuerat, & in cujus typographêo tyrocinium artis fecerat tam celeber typographus & professor. Tusanus sanè typographorum historiam scribenti in nullo loco esse non debuit, qui (præter Federicum Morellum) [a] Turnebum & Henricum [b] Stephanum habuit auditores; neque lexicon (illud tot vigiliarum opus) sileri, quod vicit præcedentium industriam, succedentium provocavit: & monstravit illis, quod assequi nunquam poterant; his, quod, qui auderent, imitarentur, exemplum. Bogardo laus sua nequaquam invidenda est, quòd mors ei inviderit difficilem, quam generosè ambibat, palmam, librum ab omnibus tantopere exoptatum, tam utilem futurum, suis typis excudendi. De accuratissimâ cùm in Latinis tum in Græcis ejus diligentiâ ambigere non patiuntur multa satìs, quæ ab ipso in utrâque linguâ eleganter exierunt, veterum opera; nec dubitandi locum relinquunt, quin, si fuisset superstes, rem propositam ad exitum perduxisset, Gulielmo præsertim Morelio opem suam pollicito; cúmque præterea inter eos accessisset typographica societas. Sed Carolæ Guillard & Federico Morello fatum erat hanc adipisci gloriam; materteræ, quod nepos ex sorore susceperat, finire; discipulo literarium, quem præceptor fecerat, fœtum edere. Sic illa, grande sui & sexûs & sæculi decus, voluit laboribus suis, quos in eâ arte ab ineunte usque jam sæculo indefessa pertulerat, finem; hic suis, quos ad vergens usque sæ-

[a] Lege priùs p. 48. [b] Lege epistol. Henr. Steph. ante Herodot. Latin. excus. ann. 1566.

culum

culum non minùs alacriter perferendos ſibi propoſuerat, initium feliciter ponere: quaſi [a] ambo decreviſſent, hic pergendo ubi illa deſierat, totam ſibi depoſcere & inter ſe partiri centuriam.

Anno vitæ 34° Chriſti 1557°. cœpit in re typographicâ inclareſcere, Vaſcoſani celeberrimi gener; & quò ſuæ in illâ arte diligentiæ periculum tutiùs faceret, unà cum ſocero Sophoclis tragœdias Latinè à Lalamantio verſas, opus Caroli Bovilli geometricum, & Julii Cæſaris Scaligeri de ſubtilitate tractatum, quibus Vaſcoſanus ſuo nomine regium privilegium impetraverat, edidit.

Habitabat [b] in vico Bellovaco ad inſigne mori, aut [c] ad urbanam morum [[d] *Rüe St. Jan de Beauvais, au Franc Meurier*], [e] quo ſigno ad ſuum cogno-

[a] Carola Guillard exercuit typographiam ab anno (quod ex ejus epiſtolâ ſuprà allatâ colligitur) 1502, uſque ad annum circiter 1555. (Nam anno 1554° quaſdam Nectarii & Chryſoſtomi homilias in 8° Græcè minutiſſimis quidem at optimis & luculentis characteribus excudit: anno 1555° Chryſoſtomi opera Latinè, teſte Johanne la Caille; at Fabricius in bibliothecâ Græcâ refert ad ann. 1543.) Federicus Morellus anno 1557 cœpit imprimere, & ann. 1583 vitâ conceſſit (utì poſtea tradetur). [b] Sophoc. [c] Catull. epigr. [d] Regrets de Joach. Bellay. [e] Lege Joach. Bellaii xenia ſeu illuſtrium quorundam nominum alluſiones. Paris. apud Fed. Morell. 1569. 4to. in præfat. ad lector. ——— *Veteres quidem ipsúmque adeò Platonem in Græcis nominibus hunc in modum luſiſſe cùm multis ex locis, tum vel ex Cratylo maximè conſtat: in quo ——— Tantalus ταλάντατ@ ——— Pelops à πέλας ——— & ὄψις ———.* Sic *Cicero Verrem ——— à verrendo ——— quòd ille Siciliam provinciam ——— averè adminiſtrâſſet. ——— & fol. 15.*

Federicus Morellus typographus Pariſienſis.

Fœdus Muſarum quòd non violabile ſerves,
Federico nomen provida Muſa dedit.
At color eſt fuſcus quoniam moriſque typiſque,
Cognomen typicâ clarus ab arte tenes.

J. A.

N De

cognomen videtur allusisse; more scilicet apud typographos frequentissimo, utì [a] priùs adnotatum est.

[b] Signo aliquando nullo utebatur; sed [c] morus, quoties affigebatur initio librorum, lemniscum habebat trunco circumflexum & sub ramis utrinque volitantem cum hôc lemmate, ΠΑΝ ΔΕΝΔΡΟΝ ΑΓΑΘΟΝ ΚΑΡΠΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣ ΠΟΙΕΙ, quod [d] ex evangelio desumpserat, ut suum adversùs ignaviam & infructuosum vitæ genus declararet odium. Morum etiam maluit urbanam & in horto consitam, utpote quæ assiduo coloni labore culta maturiores & salubriores fructus producit.

[e] Anno 1557. 17 Januar. regio privilegio potitus est, typographus ac librarius in academiâ Parisiensi: [f] aliud postea obtinuit anno 1559. 18 Mart. [g] deinceps à Carolo Rege 1561. 21 Jun. confirmatum. Alia quoque aliis [h] diversis temporibus tam à [i] Curiâ quàm Rege illi indulta leguntur privilegia.

De hâc *Federici* nominis ad vocem *Fœdus* allusione lege priùs p. 30. ubi imprudentiùs notavi quantitatem refragari, nam in illâ monumenti inscriptione & in his carminibus syllaba prior *Fe* producitur. Alibi corripitur sæpius. Itaque cùm Latinè effertur, est anceps: at cùm Græcè, (quantum novi) corripitur, neque aliter scribitur quàm Φεδέρικος. Apud recentiores magìs consuetum est efferre *Fredericus*.
[a] Lege priùs pag. 6. [b] Sophoc. 1557. Quintilian. 1563. Peplus Ital. 1578. [c] Joach. Bellaii opusc. 1558. [d] Matth. cap. 7. vers. 17. [e] Antiquit. de Rom. 1558. [f] Lege in fine Antiq. de Rom. 1562. item aliud 1559. ultim. Febr. in tumul. Henr. 1561. [g] Antiq. de Rom. 1562. Hæc privilegia obtinuit ad imprimenda varia Joach. Bellaii opera. [h] 1559. prid. cal. Mart. Perion. de vit. proph. 1565. & 1560. 21 Jun. Eutrop. [i] Quintilian. 1563.

Tanta

Tanta jam de ejus peritiâ percrebuerat opinio, ut [a] viri undique eruditi, Michaël Hoſpitalius, Joachimus Bellaius, Ludovicus Regius, Antonius Mizaldus, Claudius Eſpencæus, [b] aliique in variis quique diſciplinarum partibus illuſtres, non ab alio quopiam maluerint, quàm ab eo, opera ſua excudi. Neque hìc indictas illaudatáſque præterire poſſum principes editiones, alteram [c] Quintiliani declamationum 137 ſuperſtitum Petri Ærodii ſcholiis illuſtratarum, [d] alteram Philiberti de l'Orme architecturæ; hanc figuris, ſchematibus & multifariâ architectonices ſupellectili decoratam; utramque typis elegantiſſimis (utì pleraſque ejus alias editiones) ſpectabilem.

Anno [e] 1562 Johanni Roigny, [f] 1563 Audoëno Parvo, [g] 1564 Nicolao Cheſneau operam ſuam commodavit typographicam; Nicolai ſigno appoſito, quercu ſcilicet viridi, cum ſerpente implicito ſagittarúmque faſciculo caudæ illigato, & hôc lemmate, *concordia vis neſcia vinci.*

[h] Anno 1571. 4 Mart. codicillos à Rege impetravit, quibus Regii typographi ordinarii titulum adepto conceſſa eſt publica edicta, mandata, regiáſque literas imprimendi facultas. Ex eo tamen

[a] Vide ann. 1558, 1559, 1560, 1562, &c. [b] Perion. 1565. Scævol. Sammarth. 1570. Toſcan. 1575. aliíque de quibus index conſulendus. La Caille; hymnes a la louange du Duc de Guiſe par Jean Amelin 1558. [c] 1563. [d] 1568. [e] Guilliaud. in evangel. S. Mat. [f] Marc. eremit. Latiné. [g] Claud. Eſpenc. in poſter. epiſt. ad Timoth. [h] Lege *Ordonnance du Roy à tous ſes ſujets de vivre en amitié* &c. 1572. Edictorum ſingulorum, quæ per decennium impreſſit, enumeratione nolui indicem onerare, eò quòd neque poſſem integrum perfectúmque omnium catalogum conficere, nec ſcirem, an longa eorum nomenclatura lectori tædio magìs quàm uſui eſſet.

tempore [a] rarò insigne, quod Regii typographi solebant, usurpavit; sed urbanam suam morum [b] constanter retinuit, addito nonnunquam in libri [c] initio, sæpius [d] ad calcem, scuto Franciæ; hìc nudo, illìc cum lemmate PIETATE ET JUSTITIA & figuris earundem symbolicis utrinque adsistentibus.

[e] Anno 1578° subscripsit *in vico Jacobæo ad insigne fontis*, figurâ tamen fontis omissâ, utì socer suus Vascosanus; [f] annis verò succedentibus figuram affixit. Sed anno 1580 optimam illam & nitidissimam Homeri Batrachomyomachiæ editionem Regio insigni ac lemmate ornavit, sic subscribendo, *apud Federicum Morellum, typographum regium, viâ Jacobæâ ad insigne fontis*.

[g] Anno 1581. 2 Nov. suo filio Federico cessit regii typographi munere; bienniòque post cessionem illam cessit & vitâ sexagenarius, Parisiis, [h] ann. 1583. 17 Jul.

Anno 1583. Parisiis apud Federicum Morellum typographum regium excusus est Joannis Morelli Ebredunensis Tumulus; in cujus fine hæc leguntur epitaphia.

[a] Theophr. de lapidib. Gr. 1577. Homer. Batrachom. 1580. [b] Ordonnance du Roy de vivre en amitié &c. 1572. Scæv. Sammarth. poët. paraphr. in Cantic. &c. 1575. [c] Ciceron. des orateurs &c. par Vigenere. 1576. [d] Quod in plurimis edictorum exemplaribus observari potest. [e] Toscani Peplus Italiæ. [f] In multis edictorum editionibus annis 1579, 1580, 1581. [g] La Caille. pag. 167. [h] Ibid. pag. 142.

C. V. JOANNIS MORELLI Ebredunæi, & FEDERICI MORELLI Campani typographi regii, ζωῄάφιον.

Dum cudis Tumulum Jani, Federice, Morelli,
Pallida mors verum te vocat ad tumulum.
Dúmque typis mandas Janum, Federice, receptum
Sedes in ſuperas, ſydera & ipſe petis.
Virtutis ſtudiis juncti & probitate Morelli,
Ut bene vixerunt, ſic obiere pié.

Ἐις τὺς αὐτύς.

Ἔιη Ἰωάννῃ, Φεδερίκῳ τ' ἆια Μορέλλοις
Κυφὴ, ὡς θνητοῖς Ἀθανάτοιστε φίλοις.
Φεδ. Μόρελλος ὁ Φεδερίκυ.

Ex his dilucidè probatur Federicum Morellum patrem anno 1583 obiiſſe; ſed, cùm hìc diſertis verbis affirmetur eodem anno illa in Joan. Morellum epitaphia ab ipſo fuiſſe typis mandata, ipsúmque ipſo opere & vitâ ſimul defunctum, in dubium venire poteſt, cui Federico Morello, patríne an filio, adjudicentur libri inter annum 1581 (quo pater filio ceſſiſſe typographi regii munere dictus eſt) & annum 1583, quo idem obiit. Equidem, donec aliquid certius noverim, opinor patrem, ſuo typographi regii titulo in filium tranſlato, typographi munere ſe nequaquam abdicâſſe, ſed id ad extremum uſque vitæ limitem curâſſe; & nihil impedit, quominus

quominus libri ab illo excusi eum, quo filio cesserat, titulum sub communi Federici nomine gererent.

Inter tumuli suprà dicti epitaphia legitur hoc Græcum distichon.

Κεῖται Ἰωάννης Ἐβρεδωνεὺς ὧδε Μόρελλος,
Οὔνομα δ' ὃς κ' εἰδῇ, εἴσατο καὶ ἀρετήν.
Φ. Μ.

Literæ majusculæ [Φ. Μ.] sunt initiales Græcæ nominis Federici Morelli, & patris quidem; nam filius in suis carminibus adjecit [ὁ Φεδερίκου] distinguendi gratiâ. Imò inter illa epitaphia leguntur Phaleucii subsignati literis [F. M. P.] i. e. *Federicus Morellus Pater*: & in Virgilii Pollione, eclogâ Græcè ab Eusebio expressâ, apud Federicum Morellum typographum regium, viâ Jacobæâ, ad insigne fontis, ann. 1583. signo fontis primæ paginæ affixo, impressâ; libellum claudunt duo disticha Græcum & Latinum, & subscribuntur huic literæ [F. M. P.] illi [Φ. Μ. Π.] i. e. Φεδερῖκος Μόρελλος Πατήρ.

Id præterea observatu dignum est, quòd, in privilegio ad Pauli Æmylii historiam Gallicè versam ann. 1597 & 1609 apposito & ann. 1579 dato, Federico Morello typographo regis ordinario concessa fuerit facultas imprimendi hos libros à variis interpretibus Gallicè redditos, [viz. Æmylii historiam, & Ferroni continuationem, Hieroclem in Pythagoræ versus aureos, Arrianum de Alexandri gestis, & Herodianum historicum, qui duo anno

[a] 1581 ſub Federici Morelli typographi regii nomine prodierunt] & ad Æmyl. hiſtor. finem legantur hæc [*Achevé d'imprimer par Federic Morel imprimeur du Roy, le 3me de May,* 1581], & in initio Arriani exhibeatur Latinum Octaſtichon ſubſignatum ſic, *Fed. Morellus F.* i. e. *Filius*, ut ſe à cognomine patre diſtingueret.

Jacobæa via à typographis celebribus fuit maximè frequentata; fontíſque ſignum Vaſcoſani & Morellorum ædibus commune; quod ille nunquam, hi ſæpe ſuis etiam libris præfigebant.

Illud inter ſocerum generúmque, Vaſcoſanum & Morellum (quod in primis hujus [b] initiis antea memoravi) artis conſortium, ſupra vicennium, ſubinde continuatum puto, quòd anno 1574° Staniſlai Carncovii epiſcopi Uladiſlavienſis ad Henricum Valeſium Poloniarum regem panegyricum legam ſub nomine Vaſcoſani in nonnullis, & Fed. Morelli in aliis exemplaribus excuſum.

Morellus in conſueti [c] lemmatis typographici loco aliquando aliud excogitavit. Nam in Henrici III epiſtolâ ad Poloniæ & Lithuaniæ ordines miſsâ, quam anno 1574 impreſſit, præfigit arborem; cujus ſub radicibus hæc leguntur verba Δένδρον παιδείας, truncum circuit deſumpta ex aureis Pythagoræ verſibus ſententia Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων χρὴ ἐρᾷν σε· unde velit intelligi, quantâ animi induſtrii indefeſsíque pertinaciâ ipſum juvaret typographicis laboribus indulgere.

[a] Vidi exemplaria Herodiani, quæ annum etiam 1580 gerunt.
[b] Pag. 89. [c] Pag. 89.

Non

Non multa adhuc videre mihi contigit à Federico Morello patre Latinè aut Græcè conſcripta, præter illa, quorum jam mentionem [a] feci, & Hexaſtichum Græcum Toſcani peplo Italiæ præfixum; epiſtolámque ad lectorem, elegantem ſanè, doctam & piam, in fronte [b] pſalmorum à Toſcano verſorum. Ex his autem, utì Herculem ex pede, facilè agnoſcas virum optimo ſcribendi Attico Romanóque ſtylo in utrumvis ſermonem, ſive proſâ oratione ſive metricâ uteretur, paratiſſimum.

Liberos reliquit plures; inter quos [c] Michael 1555°. 14° Decemb. natus; Federicus & Claudius, qui typographicam exercuerunt, quorum mentio ſuo loco habebitur.

[a] Pag. 82, 94. [b] Ann. 1576. [c] La Caille pag. 142.

VITA

VITA

Johannis Bene-nati.

JOhannes Bene-natus (Gallicè [a] *Jean Bienné*) librarius & typographus in academiâ Parisiensi quo loco, quibúsve parentibus ortus fuerit, nondum accepi. Quamvìs autem ejus natales & familia in notitiam non venerint, ejus tamen nomine nihil notius apud eruditos, ejus editionibus nullæ ferè celebriores: eámque in suâ arte præstitit industriam, ut locum, licèt inter typographos regios non habuerit, meruerit tamen; & vel optimorum vix ulli cesserit, si librorum, quos Latinè Græcéque edidit, & delectum & cultum spectemus.

[a] Sic vocatur in privilegio semestr. Pet. Fabr. 1570. & Lambin. in epistol. ad Carol. Reg. dedicator. Demosthen. 1570 —— Ἰωάννου Βενενάτου, τουτέστι μεθερμηνευόμενον, εὐφυοῦς——

Prima ejus, quoad hactenus ſcire potuerim, mentio incidit anno 1566°, quo Dionyſii Lambini oratio de rationis principatu & rectâ inſtitutione eo anno idib. octob. in gymnaſio Samarobrinenſi habita typis prodiit *apud Joannem Bene-natum, in ædibus demortui Guil. Morelii.* Is enim, poſt Morelii obitum, [a] cum viduâ matrimonium contraxit; & *factus totius ejus typographici inſtrumenti ſucceſſor*, rem ejus domeſticam reſtituit, quam moriens penè perditam reliquerat.

Bene-natus eodem, quo antea Morelius, characterum ornatu & formâ uſus eſt, eodémque, quo regii typographi, inſigni & lemmate, quæ ferè [b] ſemper librorum ſuorum fronti appoſuit.

Haud raró etiam aliis typographis librariíſque ſe aſſocians, mutuam operam aut eorum petebat, aut ſuam dabat; privilegiíque jure modò cum aliis communi, modò alieno fruebatur, modò ſuo alios participabat. Sic [c] Luciferi opuſcula cum Michaële Sonnio; [d] Cornelium Nepotem cum Petro Lullerio; [e] Gregorii Nazianzeni opuſcula cum Claudio Fremy; [f] locutionum Græcarum volumen cum Nicolao Cheſneau, excudente Joanne le Blanc juniore; [g] Ciceronis opera cum Jacobo Puteano; [h] Demoſthenem cum eodem Puteano & Michaële Sonnio publicavit: & in edendis [i] Baſilii de honore parentum libello, [k] Novóque Teſtamento à

[a] Lambin. in epiſtol. ad lector. [b] Omiſit in gnomon. Guillon. 1567. Genebrard. de Trinit. 1569. Lyſ. de Eratoſth. 1577. Apolinar. pſalm. 1580. Nov. Teſtam. 1584. [c] Ann. 1568. [d] 1569. [e] Eod. [f] 1578. [g] 1572. & 1573. [h] 1570. [i] 1581. [k] 1584.

Stephano

Stephano Prævoſtæo adjutus eſt. Eorum aliquando, quibuſcum ſocietatem inierat, inſignia exemplaribus adjiciebantur, e. g. Petri Lullerii oliva, & puteus Puteani. Luciferi opuſcula, quæ ſub Bene-nati & Sonnii nomine in lucem exierunt, pro inſigni gerunt viperam cruci intortam flammis hinc indè ſurſum ardentibus cinctam cum hôc lemmate [a] ΕΡΓΩ, ΚΑΙ ΛΟΓΩ, idémque adhibetur inſigne in canonibus apoſtolorum à Gulielmo Morelio ann. 1561° impreſſis, unde datur conjecturæ locus, Morelium etiam & Sonnium in eis imprimendis fuiſſe ſocios.

Bene-nati diligentia ita innotuerat, ut ejus curæ ſua opera traderent viri paſſim eruditi; maximè, inter alios [b] complures, Dionyſius Lambinus, cujus [c] orationes publicæ, [d] verſiones, doctaéque in varios [e] authores lucubrationes ſub ejus prælo ſudaverunt.

Otho Turnebus poſthumos patris in orationes Ciceronis agrarias commentarios luce publicâ donaturus hunc elegit potiſſimum, per quem 1576 prodirent; quem ſcilicet ipſe pater Adrianus, ſi fuiſſet ſuperſtes, æquè cum Morelio ſuo adamaret, dignúmque illo agnoſceret ſucceſſorem.

Libros à Gulielmo Morelio quoſdam excuſos recudit, quoſdam cœptos abſolvit. Ariſtotelis politicos Græcè ann. 1556° ab illo editos denuo hic anno 1574° mandavit typis; in calce tamen, primæ

[a] Evang. S. Luk. cap. 24. verſ. 19. [b] Conſulat lector librorum indicem. [c] Ann. 1566, 1568, 1670, 1572. [d] Ariſtotel. politic. [e] Corn. Nep. 1569. Lucret. 1570. Ciceron. 1572.

impreſſionis anno Moreliſque nomine ſervatis. Ferè equidem ſuſpicor non aliam eſſe, ſed eandem puram putam editionem; veteribúſque, quæ adhuc ſupererant, exemplaribus præfixum novum titulum, epiſtolâ dedicatoriâ Italico, quæ priùs Romano legebatur, charactere recusâ.

Platonis Timæo, cui ille anno 1563° primam, hic ultimam manum 1569° admovit.

Quod ad optimam illam Demoſthenis editionem 1570° attinet, non pigebit Bene-nati verba ipſa ex ejus ad lectorem epiſtolâ hìc attexere.

Cùm duodecim abhinc annos Gulielmus Morelius Demoſthenem —— typis mandare cœpiſſet, & banc editionem primùm turbulenti reipublicæ motus —— difficultas rei familiaris ex malis communibus nata, intermittere coëgiſſent; deinde ejus viri mors brevì conſecuta, totam rem ita impedîſſet, ut perexigua & perquam tenuis ſpes ejus de integro aggrediendæ relinqueretur; nobis tandem, anno ſuperiore Gregorii Nazianzeni ab Jacobo Billio —— in Latinum ſermonem converſi editione abſolutâ, in mentem venit Demoſthenem —— aliquando repetere, ejúſque editionem —— abſolvere. Cui oneri ſuſtinendo —— ſive ſumptus in eo negotio faciendus, ſive difficultas in exemplo recognoſcendo &c. *auxilium ab aliis nobis petendum eſſe exiſtimavimus. Et quod ad ſumptum* &c. *hunc nodum non tam citò neque facilè expedivimus: altera autem difficultas non multò minor reſtabat, quâ qui nos libentiùs aut faciliùs levaret, quàm Dionyſius Lambinus, —— non videbamus.* &c. *Cùm igitur Lambino hujus editionis abſolutæ magna gratia debeatur*

debeatur, *tum Gulielmo Morelio mortuo nulla satis ampla laus tribui potest*, &c. Ex hujus, quam totam ab erudito lectore perpendi velim, epistolæ stylo facilè apparet, Bene-natum Latinè (quod non cuilibet glorianti magistello criticóve audaculo datum est) scribere potuisse. Quàm bene de eo senserit Lambinus, in suâ ad lectorem ipse sic prodit epistolâ. —— *In contextu Demosthenis recognoscendo viam jam mihi à Morelio præmonstratam secutus sum*, *simúlque Bene-nati voluntati morem gessi*, *ut nihil prorsus à vulgatâ & receptâ scripturâ mutarem* &c. *tanta fuit Bene-nati religio*, *cui facilè assensus sum*, *ut lectiones & interpunctiones vulgatas nonnunquam vitiosas retinere maluerit*, *dummodo earum emendationes vel in margine vel in calce libri repræsentarentur*, *quàm* &c. *Meminerat enim de meâ Ciceronis editione qui sermones hominum partim imperitorum*, *partim iniquorum fuissent*, *cùm dicerent me nimium mihi juris in Cicerone emendando assumpsisse*; *non oportuisse à lectione receptâ discedi* &c.

Ab illâ quàm longè abeunt religione ac modestiâ maleferiati isti scioli, qui nunquam magìs sibi plaudunt, quàm quoties à receptâ lectione, imò & ab authoris sensu, pro suo arbitrio discedunt; codices manuscriptos quo jure quâque injuriâ damnant, cùm interea frequentior occurrat criticis quàm codicibus maledicendi causa.

Eodem, quo magnificam hanc Demosthenis in fol°. absolverat editionem, anno excudit etiam in 4to. illius oratoris orationem contra Androtionem.

Nescio,

Nescio, an eâ formâ plures excuderit, aut forsan omnes excudere aliquando voluerit.

Anno hôc laborioso lyricos Synesii hymnos (præter Chrysostomi de clementiâ orationem, Gregoriíque Nysseni adversùs eos, qui castigationes ægrè ferunt) adornavit typis paulò majoribus & elegantissimis, prorsúsque iisdem, quibus antea Morelius Pindarum lyricorum principem ann. 1558° decoraverat.

Græcè quoque anno 1577° Lysiæ super Eratosthenis cæde apologia prodiit ejus typis sed majoribus, qualésque postea Stephanus Prævostæus Phocylidi anno 1602 adhibuit.

Anno 1580° Apolinarii metaphrasin psalmorum binâ impressione donavit, Græcâ alterâ, alterâ Græco-Latinâ; hanc locupletavit amplo Græcarum vocum indice, quem ipse se fatetur descripsisse.

Anno 1584° excudente Stephano Prævostæo, Bene-nati sumptibus & labore, accurante Guidone Fabricio Boderiano, lucem publicam vidit Græcus Novi Testamenti textus ejúsque Syriaca literis Chaldæis versio, cum Latinâ utriusque interpretatione; opus elegantissimum dignúmque, quod Bene-nati laboribus typographicis (ultra enim hunc annum an quicquam ab illo prodierit, hactenus nescio) coronidem imponeret. Illud certè hìc animadvertendum cum summâ Bene-nati laude duco, quòd, dum typographiæ vacavit, annos intermiserit paucos, quin sacrum aliquid è SS. patribus proferret;

quasi

quasi his primitiis, hôc anniversario cultu voluerit suos labores reliquos consecrare.

Anno 1588° Februar. 15. defunctum eum indicat [a] epitaphium ejus Parisiis in æde Sancti Hilarii, cui tabulis extremis certam bonorum partem legavit, ut ex Romanæ ecclesiæ more statis quibusdem solennibus in singulos deinceps annos diebus pro suæ suorúmque parentum & amicorum animæ requie sacra fierent.

Scævola Sammarthanus in secundo epigrammatum libro de Bene-nati morte hoc scripsit hexastichon.

Per vim, pérque dolos fatali conditus urnâ,
Mortuus hìc malè sum, qui Bene-natus eram.
Mortis causa Venus; nam cæco armavit ab æstu
In me rivalis corda manûsque feri.
O fati ambiguas leges! quæ cuncta propagans
Vitæ aliis causa est, fit mihi causa necis.

[a] *Messieurs les Curez & Marguilliers de l' oeuvre, & fabrique de ceans, & leurs successeurs, sont sujets à perpetuité de faire chanter & celebrer par chacun an les messes & services, matines, heures canoniales, & salut pour l'ame de défunt honorable homme Jean Bienné, en son vivant marchand libraire, maistre imprimeur, bourgeois de Paris, de ses pere & mere, parens & amis trépassez, aux jours & festes qui*

[a] La Caille totum exhibuit epitaphium cum sacrorum per certos festósque quotannis dies peragendorum indigitatione. Illud cum lectore, ne quid desideret, prolixum quamlibèt communicabo.

ensuivent;

ensuivent; c'est à sçavoir le quinziéme jour de Février 1588. *qui est le jour que ledit Bienné est decedé, se dira vespres des morts, vigiles, laudes, recommendaces, trois hautes messes à diacre & soufdiacre & choriste. En fin se dira* libera, & de profundis *sur la sepulture dudit défunt, avec les oraisons propices, sur laquelle y sera mis une representation ledit jour, à l'entour d'icelle y aura deux torches, une barse, & deux cierges sur l'autel, le tout de cire ardente; & pour ce sera fourny & livré par lesdits Marguilliers pain & vin, ornemens, pare-ents de l'autel, luminaire, avec sonnerie de ladite paroisse.*

Pareillement de faire dire & chanter en cette eglise par chacune semaine de l'an à perpetuité le jour de lundy heure de neuf heures, une basse messe, en fin de laquelle sera dit le de profundis *avec l'oraison propre sur ladite sepulture dudit défunt Bienné.*

Davantage, sera dit & chanté per chacun dimanche de l'année perpetuellement, aux quatre festes annuelles, les deux festes de patron de ceans, une antienne en l'honneur de la Vierge Marie selon les temps ordonnez par l'eglise; en fin d'icelle un de profundis *avec les oraisons propices, lesquelles se diront à l'issuë des vespres de ladite Paroisse.*

Plus se dira perpetuellement par chacun an les matines és jours & festes de circoncision de nostre Seigneur, le jour des roys, la purification, l'annonciation, le lundy du lendemain du jour & feste de pasques communiaux, le jour de l'ascension de nostre Seigneur, le dimanche de la Trinité, le jour de saint Jean Ba-

ptiste,

ptiſte, le jour de ſaint Pierre & ſaint Paul, la nativité de Noſtre-Dame, vigiles des jours des trépaſſez, qui eſt le lendemain de la Touſſaints, le jour de la conception de Noſtre-Dame, le jour de ſaint Eſtienne, qui eſt le lendemain de Noël. Et outre leſdits jours cy-deſſus, de chanter & dire les heures canoniales les jours & feſtes de Paſques communiaux, Pentecoſte, Touſſaints, Noël, les deux feſtes du patron de ceans, & le jour de l'aſſomption de Noſtre-Dame.

Pour leſquelles fondations cy-deſſus ſpecifiées, ledit défunt Jean Bienné a donné & legué à ladite oeuvre & fabrique de ceans aucuns de ſes biens, ſelon le contenu de ſon teſtament; enſemble les lettres de fondations de ce faites & paſsées entre leſdits ſieur Curé & Marguilliers, le ſamedy vingt-cinquiéme jour de Novembre 1595. pardevant Pierre Bellot & Jacques Fardeau notaires du Roy noſtre ſire au Chaſtelet de Paris. En memoire des bienfaits dudit défunt Bienné, la fabrique de ceans luy a fait icy appoſer cette inſcription le vingt-huitiéme Avril 1598.

Priez Dieu pour le repos de ſon ame.

Finitis jam ſex horum typographorum vitis, antequam ad reliquas in parte poſteriore ſcribendas procedam, adjiciendum hìc cenſui me in alium Colinæum incidiſſe, qui an ullâ aut quâ cognatione Simonem ſuprà dictum attingat, expiſcari nondum potui.

Bibliotheque d'Antoine du Verdier. pag. 1190. *Vocabulaire du pſeautier exposé en François, imprimé à Paris* 8°. 1528. *par François de Colines.*

Eſt etiam de Adriano Turnebo nonnihil, quod antea me fugerat: [a] epiſtola ſcil. Antonii Mureti ad ipſum data.

M. ANTONIUS MURETUS S. P. D. ADRIANO TURNEBO.

CUM ex Italiâ, octavo pòſt anno, in Galliam mihi eſſe redeundum viderem, judicavi fore ut mihi vitio verteretur, ſi ex regione copioſiſſimâ, & bonis omnibus abundantiſſimâ, in quâ tot annos verſatus eſſem, redirem ad meos inanis.—Sæpe audiveram commendari ab hominibus eruditis volumen quoddam perantiquum Philippicarum M.

[a] Vide Mureti epiſtol. hymn. & poëmat. 12°. Argentorat. 1622. pag. 240.

Tullii,

Tullii, quod aſſervaretur in bibliothecâ Vaticanâ, non in majore quidem illâ & auguſtiore, quæ pontificum beneficio quotidie ferè ſtatis horis patere ad communem ſtudioſorum omnium utilitatem conſuevit; ſed in abditâ quâdam, & non ita omnibus perviâ, quæ à ſacerdotibus divi Petri ſuperioribus annis concinnata, poſtea ſive negligentiâ hominum, ſive fraude, exhauſta propè jam & exinanita eſſet.—Non modò—mihi eximium illum librum inſpicere licuit: ſed etiam permiſſus eſt, ut eum mecum auferrem, domíque haberem, datâ priùs fide eum, quòd longiſſimum eſſet, ante ſeptimum diem redditum ac reſtitutum iri. Tum verò, tanquam longo tempore collectam ſitim explere cupiens, ita eum pervolutare, & cum iis, qui eruditiſſimo ac diligentiſſimo viro Hieronymo Ferrario emendati erant, conferre cœpi, ut me (quamquam graviter ægrotare cœperam) non valetudinis ratio, non cibi potioníſve neceſſitas, non ille ipſe omnium domitor (ut eum poëtæ Græci vocant) à tam dulci occupatione poſſet ſomnus abducere. Præclarè autem mihi conſtitit operæ meæ fructus: non enim facilè crediderit quiſquam, quàm multa in his orationibus mutila, quàm multa temere addita, quàm multa corrupta ac depravata legerentur in omnibus aliis libris, quæ hujus ope expleta, reſecta, ſanata, & integritati ſuæ reſtituta ſunt. Librum autem ipſum credo equidem ante hos ſeptingentos annos exaratum eſſe: quod & ipſa literarum conformatio oſtendit — quæ in pandectis Florentinis, & in Terentio Petri Bembi viſitur; & ſcriben-

di ratio, quam ὀρθογραφίαν vocant, eadem planè quæ in iis, quos modò nominavi, libris, & præterea in antiquiſſimo illo epiſtolarum Ciceronis, cujus exemplum abhinc triennium divulgavit P. Victorius; quam quidem cùm ex aliquâ parte exprimendam curaverim, non tamen ſum auſus perpetuò id facere, ne nimia illa novitas (ſiquidem nova dicimus etiam ea, quæ cùm vetera ſint, diu ab oculis & ab uſu hominum abſuerunt) lectoribus & moram objiceret, & moleſtiam pareret. Ut taceam, quòd quædam in eis libris ineſſe judico errore potiùs, & vitio illorum temporum quàm ratione, & auctoritate ſuperiorum recepta; cujus generis ſunt *emptus*, *ſumptus*, & ſimilia per literam p: in quo immoderata fuit ætas illa, ut *ſolemnia*, & *temptare*, plerique omnes tum ſcriberent. Sed ut illud ex eodem fonte fluxiſſe puto, quòd literas multas inter ſe commutabant; cùm *apſum*, & *optineo*, contráque *ſcribtura*, & *obtare*, ſæpe in eorum libris legatur: in eundem numerum incluſerim, *avieris* pro *abieris*, & *bolumnia* pro *volumina*, ejuſdémque generis innumera. Nam illud quale eſſe dicam, neſcio, quòd *latbrones*, & *latbrocinia* propè ſemper ſcribebat is, cujus manu ille Philippicarum liber ſcriptus eſt. Ne illa quidem exprimenda duxi, *adficere*, *adponere*, *conligere*, *conlega*, *inluſtris*, & talia, aut *æcum*, *relicum*, *locuntur*, *cotidie*, quæ tamen non ejuſdem generis, cujus illa, eſſe duco; aut illa, *immemoriam* pro *in memoriam*, *ſumma' ſt* pro *ſumma eſt*, & ſimilia: etſi hæc quidem non planè aſpernanda cenſeo. At

hæc

hæc leviora ſunt; illud majoris momenti, quòd locos ampliùs trecentos in omnibus aliis libris depravatos, à nobis emendatos videbit, quiſquis hanc editionem cum aliis conferre voluerit. Tibi autem, Adriane Turnebe vir optime & doctiſſime, hunc laborem meum inſcribere quaſique conſecrare placuit; tum ut extaret monumentum aliquod veteris amicitiæ noſtræ, tum ut liber ipſe hôc nomine ſtudioſis omnibus gratior ac commendatior foret. Et ſanè ſive quærendus erat amicus de me bene meritus, cui hoc munuſculum daretur, neminem ordinis noſtri videbam, cui plus deberem; ſive deligendus judex, qui de his rebus exiſtimare unus omnium optimè poſſet, nullum reperire poteram, cui juſtiùs id deferretur, quàm tibi. Non enim aut obſcurum, aut ambiguum eſt, inter omnes qui hodie literas tractant, ad quem ex hominibus noſtris primis ſinè controverſiâ deferantur. Vale, méque, ut facis, amare perge. Lutetiæ. Id. Mart. anno MDLXII.

Hanc epiſtolam neutiquam negligendam cenſui, cùm ob Ciceronianarum Philippicarum editionem, ejúſque rationem à Mureto inſtitutam, & ibi erudito ac terſiſſimo (ut ſolet omnia) ſermone declaratam; tum ob graviſſimum viri non mediocriter in literis verſati de Turnebo judicium.

Deni-

Denique, ut Vaſcoſani & Federici Morelli meritum magìs eluceat, viſum eſt Regium, quod Plutarchi opuſculis moralibus Gallicè à Jacobo Amyot verſis, & ab eis anno 1575 editis affigitur, hìc ſubnectere privilegium.

Charles par la grace de Dieu Roy de France —— Nos chers & bien amez Michel de Vaſcoſan, & Federic Morel ſon gendre, libraires & imprimeurs en l'univerſité de Paris, nous ont fait dire —— que par nos lettres patentes du 2d jour de Mars 1560 —— nous aurions fait election de la perſonne dudit Vaſcoſan, & iceluy retenu pour noſtre imprimeur, luy donnant privilege general, privativement à tous autres, de imprimer tous & chacuns livres Grecs, Latins ou François & autrement —— & que —— un libraire eſtranger —— à Anvers ſe ſeroit ingeré d'imprimer le livre des vies de Plutarque —— traduit de Grec en François par —— Jacques Amyot —— Nous par autres nos lettres patentes du 12 de Nov. 1563. aurions ordonné defenſes eſtre faites —— à tous libraires, imprimeurs & autres, de vendre leſdicts livres de Plutarque —— s'ils ne ſont imprimez par ledict Vaſcoſan. Et le 4 de Mars, 1571. nous aiant eſgard aux grands & laborieux travaux, que Federic Morel gendre dudict Vaſcoſan à employé en l'impreſſion de pluſieurs beaux & recommendables livres Grecs, Latins, François & autres, l'aurions retenu en l'eſtat de noſtre imprimeur ordinaire, tant en Hebrieu, Grec, François, que autres langues, vacquant par le treſpas

de

de feu Robert Estienne, & sur ce luy ottroyé nos lettres patentes —— à present aiants iceux de Vascosan & Morel son gendre receu la translation des œuvres morales & meslées dudit Plutarque, faicte —— par iceluy mesmes Amyot — ils les auroient imprimez — mais il doutent tomber —— au mesme — inconvenient, ou ledict de Vascosan s'est trouvé apres laditte impression —— des dittes vies —— Nous à ces causes & que —— la grandeur —— d'une translation —— si accomplie, qu'il ne reste à y desirer autre chose qu'une impression, qui suyve —— la dignité d'un tel livre, que nous desirons sortir en lumiere sous cette impression faicte par les dicts de Vascosan & Morel, lesquels nous avons prins & choisis pour estre nos imprimeurs —— donnons privilege —— audit de Vascosan & Morel & chacun d'eux d'imprimer — tous & chacuns les livres d'icelle translation des dittes vies, œuvres morales & meslées de Plutarque —— donné à Paris le 26me d'Aoust 1572.

Lectorem non pigebit hoc legisse privilegium; ex quo fiet certior de multis, quæ aliter conjici tantùm potuerint. Scil.

1. [a] Consortium inter Vascosanum Morellúmque ab hujus initiis usque ad illius finem fuisse typographicum; nam in calce moral. Plutarch. leguntur hæc —— *imprimé à Paris par Michel de Vascosan & Federic Morel imprimeurs du Roy 1575; avec privilege pour dix ans.*

[a] Vide priùs pag. 91.

sion

2. Vascosanum typographi regii munere donatum 2° die Mart. [b] 1560.

3. Federicum Morellum in eodem munere Roberto Stephano (illi nempe, quem in histor. Stephan. pag. 525. dixi) successisse 4° Mart. [c] 1571.

[b] Errâsse itaque me fateor, qui pag. 19. scripserim eum regiam anno primùm 1566° suscepisse typographiam. In errorem verò ex hôc lapsus sum, quòd nullos ante annum 1566 libros viderim ab eo impressos, quos illo titulo ornaverit. [c] Vide priùs pag. 91.

TYPO-

TYPOGRAPHORUM

INTER

PARISIENSES

CELEBRIORUM

VITÆ:

FEDERICI MORELLI 2[i]	} {	CLAUDII MORELLI 2[i]
CLAUDII MORELLI 1[i]		CAROLI MORELLI

ÆGIDII MORELLI.

TOMI PRIMI PARS POSTERIOR.

VITA
Federici Morelli Filii.

TYpographorum illustrium hactenus memoratorum, Colinaei, Vascosani, Turnebi, Morelii, Bene-nati, Federici Morelli, desiderium adimet, & damna, quae mors illorum rei literariae intulit, resarciet Federicus Morellus Federici Morelli supradicti filius; cujus ea fuit varia eruditio & indefessa industriâ, ut antecessorum suorum nulli, scribendo, edendo, excudendo cesserit. Quàm maturè literis initiatus fuerit, quos progressus in iis fecerit, affirmanti fidem haud haberet quisquam, nisi eam confirmarent illa, quae sui dedit vixdum [a] adolescentiae annos egressus, specimina.

[a] Vide postea pag. 120.

Anno 1576°. quo ejus pater psalmos Davidicos ex Hebraïcâ veritate Latinis versibus à Jo. Matthæo Toscano expressos edebat, adjecit dissertationem, in quâ ea carminum genera, quibus plusquam quaterdenis hic poëta usus est, brevi compendio enodavit.

Anno 1581. (teste [a] Johanne *de la Caille*) 2° Nov. regii in Hebræis, Græcis, Latinis & Gallicis typographi munus, cedente patre, accepit. Patrem nihilominus ab arte non destitisse cur credam, causam non modò probabilem sed & (ut opinor) certam [b] priùs attuli. Is mortem obiit anno 1583°; ejusdémque anni nonis novembribus Federicus filius, cum regii typographi titulo, privilegium à rege ad octo annos impetravit Pisidæ mundi opificium imprimendi. Ex illo tempore in præli labore pertinaciter perseveravit per totum 33 annorum spatium: nullum enim (quòd adhuc sciam) librum excudit ultra 1617; neque initium supra 1583 libet ponere, propterea quod libri inter patris cessionem & mortem excusi utrivis, imò utrique junctim, adscribi possint. Aliud est præterea, quare credere animum inducam, eum vivo patre suum nomen typographiæ nondum dedisse; quoniam in Pisidæ hexaëmero, quod 1584 prodiit, disertis verbis affirmat se, *ipso bujus libri editionis tempore, curâ rei domesticæ & typographicæ provinciæ à studiis avocatum.*

[a] Pag. 167. [b] Lege priùs pag. 93.

Ædes,

Ædes, quas priùs pater, habuit [a] *in viâ Jacobæâ ad insigne fontis.* Libros ab eo impressos nunquam vidi urbanâ patris moro signatos; sed iis affigebat modò [b] signum fontis, modò [c] regiorum typographorum insigne cum Græco lemmate aut [d] absque lemmate, modò [e] nullum, aliquando [f] scutum Galliæ & Navarræ coronatum, aliquando [g] Galliæ solùm; nonnunquam arma [h] eorum, quibus dedicabantur, aut [i] capita authorum, aut [k] numisma quoddam ad libri materiam spectans, cum Græco lemmate βασιλεῖ τ' ἀγαθῷ κρατερῷ τ' αἰχμητῇ. Alia sæpe suis codicibus adjiciebat ornamenta & figuras symbolicas, viz. [l] elementi majusculi Θ cum versu hôc Græco

[ΔΥΣΜΟΡΟΝ Ω ΘΝΗΤΩΝ ΓΕΝΟΣ ΟΥΣ ΕΝ ΓΡΑΜΜΑ ΚΥΛΙΝΔΕΙ]

literæ peripheriam circumeunte; aut [m] Latinâ interpretatione subjectâ.

[HÆC GENUS INFELIX HOMINUM UNICA LITERA VERSAT]:

[a] Lycophron. 1584. Paul. Æmyl. 1609. [b] Lycophron. Latin. 1584. Liban. agricultur. 1602. Paul. Æmyl. 1609. [c] Lycophron. Græc. 1584. Marcian. Heracleot. 1606. Aliquando effertur in recto, non dativo casu, βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητὴς, proverb. Græc. vers. 1594. 4to & 8[o]. [d] Aristoph. Iren. 1589. Synes. philadelp. 1614. [e] Biragi tumul. 1584. Constant. Porphyrog. 1609. Hippocrat. quædam 1617. [f] Hieronym. de baptism. 1598. Arrest du parlament &c. 1615. [g] Philo de septen. 1614. [h] Cardinal. Sirlet. in Pisid. hexaëmer. 1584. Gregor. xiv. pap. in Geometr. hymn. 1591. Cardinal. Cobelluc. in Tzetz. allegor. 1616. [i] Caput Basil. imperator. ante ejus exhortat. Lat. 1584. caput Philon. de septenar. 1614. [k] Liban. basilic. 1614. ubi numisma Constantii. [l] Æschyl. septem Theb. 1585. Anno 1585 [illegible] ei munus regium publicè docendi fuit impositum. [m] Tombeau de Giu[illegible] 1594.

& [a] ve-

& [a] veritatis cum voce subscriptâ ΑΛΗΘΕΙΑ, [b] justitiæ cum adverbio ΔΙΚΑΙΩΣ; & (quod pater [c] antea usurpaverat) [d] scuti Francici cum his vocibus PIETATE ET JUSTITIA & earundem figuris.

Nullus typographus pluribus aut honestioribus titulis ante & post illum ornatus est, quos certè tam insignibus rarísque meritis invidendi locus non datur. De quanto honoris culmine nunc temporum decidit ars typographica per imperitiam eorum, in quorum impuris manibus hæc literarum conservatrix miserè & turpiter evilescit!

Federicus Morellus constitutus est primùm [e] regius typographus, deinde [f] interpres, [g] professor utriusque linguæ & [h] eloquentiæ, [i] architypographus, denique [k] interpretum & professorum regiorum decanus. Tot simul muneribus implendis sufficiebat unius labor & industria. Solus Atlas sinè Hercule vicario onus totum sustinuit; rarissimè enim (qui reliquis typographis mos erat) quoquam socio, præterquam [l] Stephano Prævostæo, & [m] Pe-

[a] Chrysost. serm. in Genes. 1594. pag. 16. [b] Geometr. tetrast. Græc. 1595. [c] Vide priùs pag. 92. [d] Proverb. Græc. ver. Latiné. 1594. 8°. [e] Lege privileg. (ante Pisid. 1584.) dat. ann. 1583. [f] Marcell. Sidet. 1591. Geometr. hymn. 1591. [g] Philo de nomin. sacr. 1593. [h] Hieron. de Trinit. 1612. [i] Geometr. tetrastich. 1595. [k] Nic. Smyrn. Artabasd. de indigitat. 1614. vocatur Gallicè [in privilegio dato 1599. republ. de Plat. Gl. Morell. 1600.] *lecteur & interprete ez langues Grecque & Latine*. Græcè [Hippocrat. de pharmac. 1617.] διδάσκαλος βασιλικὸς, & προσλοδιδάσκαλος καὶ ἀρχιτυπόγραφος βασιλέως. Abbreviatè, Latin. P. T. R. [Benedict. de cœl. 1585.] Græc. T. B. [Theocr. 1585.] [l] Aristophan. Iren. 1589. [m] Edict. quad. & artic. 1614 & 1615. chez Federic Morel & Pierre Mettayer imprimeurs & libraires ordinaires du roy.

tro

tro Mettayer usus est. Solebat libros plurimos non tantùm [a] regis privilegio, sed etiam, præsertim si argumentum ad religionem quicquam attineret, [b] theologorum Parisiensium sanctione communire.

Opera prima, quibus inclaruit post patris obitum, typographica anno 1584° fuere Lycophronis Cassandra Græcè, Latinis Iambicis per Josephum Scaligerum translata; Pibracii tetrasticha Gallicè, Græcis & Latinis versibus à Florente Christiano expressa; ejusdem præcepta moralia, heroicis à Prevotio: Basilii imperatoris exhortationum capita per [c] acrostichidem ad Leonem filium; & Georgii Pisidæ opificium mundi, & de vanitate vitæ poëmation. Hos libros duos non tantùm Græcè edidit, sed utrumque Latinâ donavit interpretatione, Basilium prosâ, Pisidam metricâ eodem carminum genere; illi præterea subnexuit Latinum poëma pro Henrici III inauguratione, huic præfixit Græcam ad Cardinalem Sirletum (quem dignissimum virum ex Ant. Mureti ad se literis cognoverat) epistolam, Latinam ad lectorem, Senarios quosdam ad Joannem à S. Andreâ, cum Latinis hendecasyllabis & Græco hexasticho in Pisidam; & variis lectionibus & notis non supervacaneis ad oram librorum adscriptis. Ex his penès eruditos esto judicium, quàm fuerit utriusque linguæ peritus;

[a] Pisid. hexaëm. 1584. [b] Geometr. hymn. 1591. Ambos. de reb. creat. 1586. [c] Initiales literæ singulorum capitum simul aggregatæ efficiunt has voces, Βασίλειος ἐν Χριστῷ βασιλεὺς Ῥωμαίων Λέοντι τῷ πορφυρογεννήτῳ υἱῷ ϗ συμβασιλεῖ.

quàm

quàm accuratè calluerit in utrâque ſcribere; quàm aptè & numeroſè verſus, eóſque non uno genere, deducere; quàm limato politóque cum judicio exemplaria conferre; quàm rectè ac fideliter interpretari. De quo non injuriâ ſic clariſſ. [a] Huetius. *Quid in eâ exercitatione Federico Morello noſtro præſtantius, ſincero rerum explicatore, non ambitioſo, non fucato, non turgido?* Huetio adde [b] Jo. Aurati poëtæ & interpretis regii ſuffragium:

Morellus . . . .

. . . .

Scripta ſenioris junior Georgii,
Quæ Græca fuerant, exprimit
Sermone Latio, tam eleganter, tam piè,
Aliena ut efficiat ſua.

Hinc præterea liquet eum ætate nequaquam provectum id, de quo vel maximè ſeniores gloriari poſſint, præſtitiſſe: quod ipſe ſummâ cum modeſtiâ (individuâ ferè eruditionis veræ comite) [c] fatetur, —— *ne hìc offendaris aliquot maculis, quas aut incuria fudit, aut humana parum cavit natura* ——. *Sed quò alacriùs hanc mihi des veniam, (adoleſcenti, quem identidem, vel ipſo hujus libri editionis tempore, cura rei domeſticæ & typographicæ provinciæ à ſtudiis avocavit)* —— Porrò ſcribit ſe ab hôc ſacro poëmate de divino opificio auſpicium lucubrationibus ſuis aliis feciſſe; quod poëma pa-

[a] De claris interpret. pag. 161. [b] Lege in initio Piſid. hexaëm. 1584. [c] in epiſtol. ad lector.

ter

ter aliquando ab amico quodam Græco ipse à patre dono acceperat : & cum Joannis Sanctandreani antiquissimo manuscripto contulerat. Eodem hôc anno Renati Biragi tumulum non modò excudit, sed & suis carminibus cùm Latinis tum Græcis auxit. Fuit enim penè assidua illius consuetudo, hujusmodi epigrammatibus, tanquam Attico Romanóque sale, [a] suas, nonnunquam [b] alienas, editiones inspergere.

Huic debent authorum Græcorum opera alia lucem, alia versionem, alia utramque, alia notas ; [c] pleraque præcipuè veterum patrum scripta, in quibus Latinitate donandis operam collocavit, & ferè totus incubuit. Eruit [d] Empedoclis sphæram ex bibliothecâ Sanctandreanâ ; ex Regiâ, [e] Constantini Porphyrogennetæ themata, Libanii laudem [f] agriculturæ & [g] justitiæ, [h] Synesii philadelphos, & alios quosdam libellos ; [i] elogium Pantaleonis ; ex Medicæâ, [k] Marcelli Sidetæ iatrica, [l] Hieroclis tractatum de providentiâ, [m] Hieronymi disputationem de baptismo, [n] Chrysostomi tres in Genesin sermones ; ex Bavaricâ, [o] Libanii orationem adversùs adsessores ; ex Palatinâ, [p] orationem anonymi fu-

[a] Pisid. hexaëmer. 1584. Benedict. de cœl. 1585. Æschyl. septem Theb. 1585. Ambos. de reb. creat. 1586. Gregent. 1586. Aristoph. iren. 1589. Philo de nomin. scriptur. 1593. Theocrit. idyll. quæd. 1585. ubi in epistol. Græc. ad Φιλόθεοχερ. notat hæc idyllia hactenus mutila se suppleviſſe ex Nicolai Majorani MSto. [b] Thuan. tumul. apud Mam. Patisson. 1583. Quercetan. diætet. apud Cl. Morell. 1606. Cyrill. catech. apud eund. 1608. Archimed. apud eund. 1615. Passerat. calend. apud eund. 1606. Catull. Tibull. Propert. apud eund. 1608. [c] Lege ejus ad pap. epistol. in Phil. de nomin. sacr. 1593. [d] 1586. [e] 1609. [f] 1602. [g] 1605. [h] 1614. [i] 1605. [k] 1591. [l] 1597. [m] 1598. [n] 1594. [o] 1610. [p] 1616.

nebrem in Constantinum juniorem; è Vaticanâ, [a] Libanii basilicum, [b] Nic. Smyrnæi Artabasdæ ecphrasin numerororum per digitos, cui præfixit manûs encomium octonariis trochaïcis; è Lindenbrogianâ, [c] Hieronymi dialogum de Trinitate; è Rutgersianâ, [d] Tzetzæ allegorias: ex If. Casauboni MSS. membranis, Iliacum carmen anonymi poëtæ, anno editionis non adnotato. Omnia hæc Latinè interpretatus est, præter sphæram à Florente Christiano versam; ex his pleraque annotationibus illustravit. Tempus me deficeret sigillatim enumerantem, quàm varia hujusmodi primùm ediderit opuscula, [e] Græcè Geometræ hymnos, [f] Origenis scholia in orationem dominicam, [g] Gregorii Nysseni de resurrectione concionem, & ejusd. libellum περὶ τῆ θείε σκοπῆ (quem se primùm Græcè & Latinè dedisse memorat in epistol. ante Philostrat. 1608.) [h] Marciani de situ orbis poëma, [i] proverbiales Græcorum versus, [k] Hippocratis de pharmacis purgantibus libellum; Latinè, Philonis de [l] septenario, & [m] nominum in sacrâ scripturâ mutatione dissertationes; horum omnium typographus idem & interpres. Balforeum in Gelasii de Nicænâ synodo commentariorum editione, quam ipse *operosam* vocat, 1599 adjuvit, codice MSto ex Petri Stellæ bibliothecâ collato. Suas lucubrationes in varias poëtarum Græcorum fabulas ejus fidei, ut typis mandaret, credidit Q. Septim. Florens Christianus,

[a] 1614. [b] Eod. [c] 1612. [d] 1616. [e] 1591. [f] 1601. [g] 1600. quam scribit se nactum fuisse in bibliothecâ μακαρίτε Ægidii Davidi affinis. [h] 1606. [i] 1594. 4° & 8°. [k] 1617. [l] 1614. [m] 1593.

stianus, eíque grati animi pignus suam dicavit Septem-Thebanam. Sed obruit me numerus; & hærere in singulis studentem prætereunt multa, quæ ex indice commodiùs petenda sunt.

Præterire tamen non possum, quid de eo [a] Nicolaus Gulonius testatus fuerit. *Miramur hujus sæculi homines suis fortunis diffidere, & sumptus atque impensas facere nolle, nisi in eas res, quæ continuò cum aliquo fœnore pecunias absumptas possint rependere. Amicus tamen noster collega Regius & professor & typographus seria lucro præponens hujus tam divini operis suavitatem sagaciter odoratus, Græca cum Latinis suis typis mandare, & in lucem proferre non dubitavit. Sed cùm is alia instituta & inchoata haberet opera, quæ priùs erant perficienda, & cogeretur omnis generis libros Græcos excusos & paratos habere, quos Regii professores publicè & quotidie interpretarentur, tardiùs quàm decuit, & quàm ipse voluit, promissum absolvit —— alterum exemplar minutissimis quidem maximéque compendiariis notis exscriptum: quo adjutus noster Morellus sedulam operam navavit, & quædam adjunxit, quæ in tuo, scribentis errore, prætermissa fuerant, & alia confirmavit, quæ conjectata sinè ope ullâ alterius codicis in orâ libri adscripseramus ——*

Scriptam ab eo habemus tragœdiam togatam, [b] Alexandrum Severum, ex quâ intelligamus, quàm Romanus hunc deceat cothurnus. Denique ut in Latinis non minùs quàm Græcis versatum se pro-

[a] In epistol. Gregent. disputat. præfix. 1586. [b] 1600.

baret, doctissimos confecit in [a] Statii sylvas commentarios, in quibus plerique Græci & Latini auctores emendati & illustrati; Libanius præsertim, cujus ibi ἀνέκδοτα quædam, quædam antea in Ferrariensi (1517) editione excusa, sed nunc partim conjecturis partim codicum antiquorum ope castigatiora, vulgantur.

Binas ad eum [b] à Justo Lipsio missas epistolas hìc suis oculis subjici lector non gravabitur.

FEDERICO MORELLO V. C. Lutetiam.

TUne ille es, mi Morelle, qui amicitiæ meæ fores suaviter pulsas? ades, ades, nemo hôc anno gratior mihi hospes. Præsertim qui Florente illo comitatus ad me venis: quem quis excludat, nisi quem Gratiæ & omnes Musæ? Nam profectò illud Siculi vatis in eum convenit;

—— χαρίτων ἱερὸν φυτόν.

Deus bone, quàm me delectârunt illa tragica ejus sive comica? Altera res tentata magno nostro Scaligero, altera nec illi. Gratulare viro: cujus ego labori faveo, & maximè argumento. O quando nos & vos invisset candida illa diva? Si quando; certè ego recto pede ad vos, mihi populariter tam amicos. Libellos epistolæ tuæ adjunctos percucurri: sed hoc tantùm, nam herè demum accepi, cùm in viâ diutule hæsissent. Amavi & exosculatus sum tuum judicium in Thebaïde, quam voluisti etiam producere in illud Europæ theatrum. Age, age, sic oportet: inserere (inquam) juventuti non ea quæ probantur maximè, sed quæ probanda. Certè illa fabula sublimis & ætherii spiritûs est; & soni

[a] 1601. [b] Epistol. select. centur. 2da & 5ta.

in versibus supra omnes tubas. Tu, qui legisti, agnoscis. Notas ad eam Florentis vidi, & amavi. Cui à me dicito, scriptum illum unà tecum non in externo & ambitioso isto amicorum albo, sed cum paucis ἐν τῶν φρενῶν δέλτοις. Qui quòd elogia aliquot tam amica mihi tribuit; quædam non agnosco, in quibusdam nec ignosco. Irascor in illo ad Thebaïdem, quòd me prætoris magni loco habet, se nec lixæ. Apage immodestam hanc modestiam: & ita me nôrit atque æstimet, ut etiam se. Ejusmodi viri (non sinuoso pectore hoc dico) magnus honos mihi, si non asseclæ mei, sed collegæ. Illa judicia ejus de Scaligero patre castigatiora, & planè ex meo sensu. Laudabilior ipse apud me, ob eas laudes. Nam quod de Tullio dixit vetus magister, *Profecisse multùm cui is placeret*; ego veriùs, magnum esse cui Julius iste magnus. Cujus ego vitam jamdiu haveo mittere in scripta, si aliquod mihi auxilium ab iis, qui interiora & minuta illa vitæ nôrunt. Nam maxima nobis patent mirâ & ingeniosâ de se alibi atque alibi scriptione. Tu, mi Morelle, ut claudam & coërceam animum nimis se diffundentem, me amare perges, vel constantiæ tuæ causâ: ego quidem te seriò; per vestigia Turnebi nostri & munera euntem ad illud ipsum veræ gloriæ culmen. Lugd. Batavor. vi. id. Decem. ∞. Iↄ. Lxxxviii.

Federico Morello S. D. Lutetiam.

SUaves mihi tuas! ita Musæ me ament. Nam silueras aliquando, & ego pariter: quid mirum (in me quidem) ubi nubes hæc & mœstitia temporum impendet? Amœna aut amica omnia à nobis abeunt: pro virili quisque satagit tueri se, subsistere, nec aliarum rerum esse. Apud expertum loquor; & hæc Enyo Galliam quoque & urbem vestram infestavit, sed

minùs

minùs pertinaciter: & mitior Dea supervenit, & ἡσυχίῃ χαρίεσσα adspexit, & sibi vindicavit. O melior Galliæ pars, & animæ hujus, ut sic dicam, ἡγεμονικὸν, sic manete: & lucis aliquam spem nobis facite à luce illâ vestrâ. Ominor, & fortassis οὐκ ἄνευ θείας ἐπιπνοίας. Sed ad tuas literas, significas *de bibliothecis* te vidisse, & placuisse. Argumento non ambigo; tractatu fortasse, quia auctorem amas. Nam ἐπαίζειν te mihi, abest à candore tuo, qui non habet istos φενακισμούς. Cæterùm, libellus exiguus: sed vel præivisse in hôc ævo, & immani bonorum contemptu, nónne magnum est? Μαψιδίως fortasse, ut Homerissem: sed conscientia sufficit, & viderint, qui delinquunt. De Italo, faciundum semel fuit, & istos κογγοβόλους rejiciendum, aut reprimendum. Dii boni, quæ copia est! In posterum abstineo,

Atque arma defunctámque bello
Barbiton hic paries habeto.

Te amo, atque utinam fruar, ἵνα τῶν ἀληθινῶν φίλων,

——cujus se pectore Graia vetustas
Condidit, & major collectis viribus exit.

Sit & mihi in eodem locus; in meo quidem, δι' αἰῶνος tibi erit: sed & Morantium adjungam, & curabo, quia tuum; & faxo, ut re factum dicat. Vale, ô optime, & φιλοῦντα ἀντιφίλει. Lovanii. v. cal. Decembres, ipso die, quo tuas vidi. 1602.

Federico Morello, [a] *cùm in plerisque veterum patrum Græcorum scriptis Latinitate donandis operam collocaret, in eóque ferè totus incumberet, Philonis Hebræi de nominibus in scripturâ sacrâ mutatis li-*

[a] Lege epistol. dedicat. ad Philon. de nomin. mutat. 1593.

ber

ber dignus visus est, qui primus in lucem prodiret, & Clementi VIII. pont. max. dicaretur: idque ejus consilium maximopere confirmatum est authoritate, sententiâ & beneficentiâ clariss. virorum, qui navis Parisiensis clavum tenent, præfecti videlicet mercatorum, & ædilium; qui pro suâ prolixâ & beneficâ naturâ & in doctrinæ ac pietatis studiosos benevolentiâ Philonici hujus opusculi Latinam interpretationem à Morello elaboratam *publicis impensis edendam censuerunt.*

[a] Ann. 1597. 10 cal. Decemb. in auditorio reg. Lutetiæ præfationem habuit in Senecæ (cujus libros de beneficiis & aliquot epistolas scholiis brevibus exposuerat) tractatum de providentiâ. Ex eâ præfatione liquet eum in Hebraïcis satìs versatum. Et certè puto eam esse inter tres principes illas linguas propinquam cognationem, ut perfecta nequaquam possit attingi Latinæ sinè Græcâ, neutrius sinè Hebræâ cognitio. Præfationem illam doctam & facundam concludit gratè recolendo, *quàm benignè Deus Galliæ fecerit, qui reges sapientes & justè regnantes ad novies septenos concessit: quantâ lenitate Henricus IV regiam potestatem & felicitatem temperaverit, quo nemo juventutis studia ad discendum acriùs inflammavit; cùm existimatione doctrinæ & probitatis, non censûs amplitudine, homines penderet; & maxima atque uberrima præmia constitueret eruditioni; doctis opima sacerdotia mandaret, honores deferret; eruditos omni liberalitatis ge-*

[a] Consul. Senec. oper. fol. apud P. Chevalier. Paris. 1613.

nere

nere complecteretur, ad res gerendas adhiberet, in summo dignitatis gradu collocaret. Nemo sanè Federico Morello inter illius temporis literatos visus est dignior, in quem regia beneficia collocarentur; cùm nemo esset, cujus industriam magìs augerent, & gratum animum magìs afficerent collocata. Cum beneficiis enim quotidie crescebant & certabant labores, quasi hi ab illis superari indignarentur. Nullam non arripiebat regius typographus occasionem his xeniis in omni literarum genere regium patrocinium demerendi. Anno 1599° librum à Joanne Ferono de gentilitiis virorum togâ & armis apud Gallos illustrium stemmatibus scriptum continuavit, in suâ epistolâ regem sic allocutus.

— *Le feu Roy Henry II vostre beaupere — prit un grand plaisir —— à la lecture d'un œuvre, qui luy avoit été dedié — par Jean le Feron, lequel contenoit les erections —— des connestables, chanceliers, grands maistres &c. —— Or cognoissant, que vostre Majesté est affectionée &c. —— j'ay fait revoir exactement, poursuivre & accomplir par gens expers & entendus ledit ouvrage jusques au temps de vôtre regne* &c.

Federicus Morellus, quum tot suorum laborum fructibus educendis suum unum non sufficere sentiret, Claudii Morelli fratris prælum habuit subsidiarium. Huic imprimendos submisit anno 1600° libros Platonis Aristotelísque politicos Gallicè à Ludovico Regio versos, hos duobus Kyriaci Strozzæ ab ipso versis auctos, omnes cum Græco textu collatos, diplomate Regio in sui gratiam impetrato;

trato: anno 1601° Florilegium epigrammatum ex Martialis libris selectorum & Græcis ejusdem generis versibus ab ipso itidem expressorum; ac Libanii parasitum Latinitate donatum: anno 1604° Dionem Chrysostomum cum ipsius recognitione & scholiis, [a] *typis regiis amictum*, in quo adornando quid præstiterit Federicus Morellus, ex ipsius & Is. Casauboni verbis accipimus. [b] *Ope trium MSS. ex bibliothecâ regiâ, patrum societatis Jesu, & J. Foxii; impressorúmque codicum Venetorum duorum, alterius Frid. Lindenbruchii, alterius Henrici Stephani* πολυμαθεςάτȣ, *notulis & interpunctis quibusdam distincti & à Paulo Petavio commodati, Venetæ editionis maculas plerasque eluimus, & lacunas etiam aliquot replevimus.——Nec tamen me fugit magnam adhuc segetem criticis superesse.——Nos conjurati* ἄγνοιαν *rescindere fratres*, ἀμȣσοφιλεſχοδιωνοψόγȣς *& ingratum fucos pecus non moramur*——[c] *Hujus operæ* (scribit Is. Casaubonus) *ut etiam in publicum fructus manaret, Federicus Morellus academiæ hujus professor clarissimus bonum factum putavit, atque adeò impulsu hortatúque suo effecit. Quippe vir eruditissimus, cùm Aldinum codicem mendis quamplurimis deformem critico suo pumice magnâ curâ expolisset* &c. Quædam Catulli, Tibulli & Propertii anno 1604° ex Cl. Morelli officinâ prodeuntium carmina fecit Græca. Anno hôc eodem Basilii Seleuciæ episcopi de invidiâ & avaritiâ concionem, quam Latinè verterat, & notis illustraverat, à se excusam dedicavit

[a] Fed. Morel. dedicat. epist. ad Pompon. Bellievræum. [b] Ejusd. ad lector. [c] Is. Casaub. ad Henr. Stephanum.

 [f] Philippo

Philippo Huralto, *cujus ab ineunte ætate φιλομάθειαν & φιληκοΐαν in auditorio regio docens fuerat expertus.* [lege epist. dedicat.] Anno 1605° notas, quas Isaacus Casaubonus à Francisco Porto in epistolas Synesii scriptas ejus fidei commiserat, lectas & recognitas, collatis regiis membranis aliísque MSS. codd. Claudii Morelli typis tradidit. Anno 1606° ex officinâ Claudii Morelli typographicâ prodiit [a] Libanii operum tomus primus, Federico editore & interprete, è MSS. maximè reg. bibliothecæ nunc primùm depromptus, cum magnifico doctarum notarum, variarum lectionum, & duplicis indicis apparatu, opus rege dignum & regi Henr. IV ab editore dicatum. Federicus in epistolâ ad regem nuncupatoriâ hæc habet. *En opus novum, vocale, literatum, ad quod moliendum nos impulit vox tua regalis, quâ usus es, cùm Aristoteleorum politicorum Gallicam editionem, à nobis auctiorem & ornatiorem factam & M. T. dicatam, fronte serenâ acciperes,* lætor ex animo, cùm ejusmodi opera à professoribus meis suscepta confectáque conspicio, & bibliothecæ meæ opes bono publico publicatas; nec ullus mihi inter prospera lætior unquam nuncius advenit. *Hæc ut audii, —— aditu ad bibliothecam tuam —— patefacto —— consilium mihi fuit facultates & valetudinem meam post tuam dignitatem & imperium posthabere, nec ullum laborem improbum fugere —— Ita-*

[a] Libanii multas antea seorsim lucubrationes ediderat: viz. morosum 1597. ecphras. calend. 1601. parasit. 1601. laud. agricultur. 1602. justit. 1605. basilic. 1614. alias item in suis ad Statii sylvas notis: viz. ethopœiam pictoris Apollinem picturi; ignavi pictum bellum intuentis; Achillis super Patroclo; Menelai de Agamemnonis interitu; ecphras. veris; ethop. Niobes super liberis; cum multis aliis tunc ineditis.

que

que Libanii opera oratoria hactenus vel inculta, vel ἀνέκδοτα, vel negligenter & mendosè Græcè edita—— delegimus, exscripsimus, recensuimus, & in Latinum sermonem convertimus: idque horis subcisivis à regio publicè docendi munere, quod abhinc [a] 21 *annis mihi munificentiâ regiâ est impositum.* —— In carmine Hieron. Seguieri ad Henr. IV pro restituto Libanio ζυγχαριστικῷ hæc leguntur;

> ——*hoc Libani tibi consecrare volumen*
> *Gemmatum fratres concertavere Morelli,*
> *Mandatúmque typis, emendatúmque decenter;*
> *Quorum alter Graiæ interpres Latiaéque Camœnæ*
> *Regius est, alter typicâ præclarus in arte;*
> *Qui veteres rimantur opes, & scripta requirunt,*
> *Te quibus imperiúmque tuum exornare laborant.*

Federicus in epistol. ad lector. mentionem facit Ferrariensis codicis à clarissimo & eruditissimo senatore Ste. Turnebo accepti, nonnullis in locis correcti & lectionibus variis aucti; & pervetusti cod. MS. quem ei concessit Jo. Veillart reg. cons. & logorthota. [Libanii μελέται, λόγοι, ἐκφράσεις, excusæ sunt Ferrariæ 1517. 4to. Quam Federicus Morellus macram, μονόγλωττον, typorum maculis πιναρὰν, operarum mendis scatentem, inamœnam, caram tamen, editionem vocat.]

Anno 1608° apud Cl. Morell. excusa sunt Philostratorum opera, quæ Federicus cum MSS. quæ Is. Casaubonus regiæ bibliothecæ chartophylax suppeditaverat, contulit, recensuit, & hactenus

[a] Anno scil. 1585. Vide priùs p. 117. in not. ad liter. (l).

nondum Latinitate donata vertit: monebis lectorem, quae ab aliis accepit auxilia. Nam Stephanus Turnebus reg. consiliarius emendationes & notas in εἰκόνας utriusque Philostrati è libro parentis sui Adr. Turnebi sedulò collectas, Andreas Schottus quasdam in Graeca animadversiones, Paulus Petavius codicem suum scholiis & glossis oneratum, suas quisque symbolas, misit.

Annis 1609 & 1611 ex ejusdem Cl. Morell. praelo exierunt duobus tomis Gregorii Nazianzeni opera, tunc primùm Graecè & Latinè conjunctim edita; quae Federicus auxit aliquammultis Gregorii epistolis nunquam antea excusis & à se Latinè versis, notis illustravit, MSS. vetustos comparando codices, quos reg. bibliotheca, & Jac. Aug. Thuanus suppeditaverat. Quos alios habuit & in sumptibus faciendis & in opere suo adjutores, gratè recognoscunt ipsius ad pontificem max. & lectorem & Perronium archiepiscopum epistolae; cujus Perronii hortatu Henricus IV & Ludovicus XIII Federico Morello & regiis aliis professoribus stipendia atque honoraria auctiora & luculentiora constituerunt.

Neque solùm à regibus principibúsque in suâ patriâ viris gratiam inire suis laboribus eruditis studuit, sed etiam exteros literariis muneribus demereri, si quos literarum & literatorum amore flagrantes animadverteret. Monarchis enim & magnatibus nulli est honori esse illiteratos: nec majorem magnus ille Alexander ex gentibus devictis quàm ex liberalibus disciplinis, quibus eum Aristoteles

ſtoteles imbuerat, reportavit gloriam. [a] Federicus itaque, cum Jacobi I. magnæ Britanniæ & Hiberniæ regis τῷ περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαν ex Iſaaco Caſaubono κηδεστοῦ & ſuo in regiâ profeſſione collegâ intelligeret, ei inſcripſit anno 1612° Libanii encomia palmæ, pomi &c. à ſe recenſita & Latinè verſa. Anno 1614° Ferdinando Bavariæ duci ſuam Philonis de ſeptenario interpretationem nuncupavit.

Anno 1614° Mauſſacus Harpocrationis lexicon ſuppletum & emendatum produxit in lucem, uſus codice MSto, cujus copiam ei fecerat Federicus Morellus.

Ab orbe Chriſtiano digna non poteſt gratia referri noſtro Federico, qui in SS. eccleſiæ patribus edendis & adornandis nullum refugiebat laborem. Quod anno 1617° in Baſilii operibus præſtitit, ſic prædicant bibliopolæ Pariſienſes. *Federicus Morellus profeſſorum regis decanus, ad hanc regiam Baſilii magni λόγων εὐωχίαν αὐτόματος, ut Menelaus Homericus ad Agamemnonis fratris, acceſſit.* Ἤδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. *Quare prælo fraterno præeſſe non gravatus, Græcæ editionis Baſil. menda, quibus ſcatebat, quod ad interpunctiones & proſodiam ſpectat, ut ex contextu tollerentur, ſtuduit; interpretum Latin. verſionem labefactatam ſubinde ſubſidio ſuo integravit, obſcuratam illuſtravit: Græca mutila partim MSS. cod. ſuorum ope, partim conjecturâ ſuâ reſtituere tentavit, ut è notis ipſius ad calcem appendicis*

[a] Lege epiſtol. dedicat. ad Liban. laud. palm. pom. &c. 1612.

rejectis

rejectis animadvertes. Idem quas à Davide Hœschelio μακαρίτῃ variarum lect. observationes emendationésque acceperat, recognovit & fideliter exhibuit: porrò novissimis ejusdem literis rogatus, ut Gennadii epistolam περὶ διορισμῶ, perelegantem & eruditam, Græcè pridem ab ipsomet accuratè editam, lacunis tamen & maculis quibusdam affectam, Latinè converteret, laborem non recusavit; eóque libentiùs fecit, quòd illo Gennadii scripto apologiam assertionis Basilianæ de prædestinatione atque elogium Basilii gravissimum contineri perspexisset.

Annus jam agebatur 17[us], ex quo Federicus Morellus non modò suum sed & fratris Claudii prælum fervidè urgebat; quum jam typographico munere per annos 34 defunctus (nullum enim librum ultra 1617 ab eo excusum vidi) laborem non minuere, sed partim mutare partim augere constituens, ad librorum, quos frater excuderet, curam totum se deinceps convertit.

[a] Vetustissimum suggessit codicem, cujus ope Dionys. Petavius usus est in Themistii orationibus apud Cl. Morell. anno 1618° impressis.

Anno 1618° moralia & 1619° vitæ Plutarchi Gallicè ex Jacobi Amyot versione apud Cl. Morell. post varias antea editiones redierunt in lucem eo cultu, eâ formâ, quæ celebratissimum authorem deceat. Huic editioni multum contulit Federicus Morellus, cujus [b] Gallicam ad lectorem monitionem exscribere libuit, quippe quæ multa ad

[a] Lege præfat. ad lector. Themist. Cl. Morell. 1614. [b] Præfigitur initio vitar.

Fede-

Federici Morelli vitam ſpectantia & alibi non obvia contineat.

Advertiſſement de FED. MOREL, doyen des imprimeurs & profeſſeurs du Roy.

J'AY occaſion de reputer à quelque bonheur de ce que je trouvay moyen des mon adoleſcence de venir à la cognoiſſance & converſation de ce grand perſonnage meſſire Jacques Amyot eveſque d'Auxerre & grand aumoſnier de France, illuſtrateur & amplificateur de nôtre langue Françoiſe, pour luy avoir communiqué quelques paſſages de Plutarque, que j'avois conferé avec l'original Grec, ou je pouvois avoir aperçeu tantoſt quelque manquement de mots de conſequence, qui eſtoient au texte Grec, & ne ſembloient point eſtre exprimez au François : tantoſt quelque traict d'un poëte Grec, qui avoit été pris pour de la proſe, ou quelque conformité des auteurs, orateurs, poëtes, hiſtoriens & juriſconſultes, qui pouvoient eſclaircir quelque lieu obſcur & ambigu de Plutarque. Auquel propos il eſt bon de vous advertir d'une correction ſignalée, laquelle à eſté obmiſe par meſgarde en cette preſente édition en la vie de Ciceron pag. 572. ou cecy ſe lit : on avoit quelque opinion, que Marcus Gellius n'eſtoit pas né de pere & mere francs & de condition libre ; & un jour au ſenat il leut des lettres avec une voix haute & claire à mer-

merveilles: adonc Ciceron ſe print a dire à ceux, qui eſtoient autour de luy; ne vous en esbahiſſez pas, car il eſt de ceux, qui ont eſté crieurs. *Sur lequel apophthegme ayant adverty ledit ſieur Amyot, que Mr. Cujas mon maiſtre avoit declaré y avoir faute en cette verſion Françoiſe, en une leçon, qu'il nous avoit faict à Bourges ſur le* vii *du code, au tiltre* 18. Ad libert. proclamare, quibus non licet &c. *à quoy ſe raportent ces mots de Plutarque,* αὐτὸς εἷς ἐςὶ τῶν ἀναπεφωνηκότων. *Ledit prelat trouva cet advertiſſement bon, & la pointe du traict du prince des orateurs plus aigu, lequel il penſa devoir eſtre ainſi reformé & repreſenté*; car il eſt un de ceux, qui ont autrefois proclamé; ou bien reclamé, pour eſtre reſtablis en pleine & entiere liberté. *Dont ce ſçavant & excellent prelat me ſceut tousjours ſi bon gré de l'affection & du reſpect, que je luy portois avec un peu d'induſtrie & amour des bonnes lettres, qu'il me commanda de le viſiter ſouvent, encore qu'il euſt desja* [a] *grand age, & de grandes charges du royaume, qui ne l'empeſcherent pas de trouver quelques occaſions de me gratifier, en m'inſtruiſant touſjours de quelques beaux preceptes & enſeignemens, concernant principalement la philoſophie & pieté Chreſtienne, durant quelques voyages, auſquels il voulut, que je luy tinſſe compagnie, lors meſmement qu'il mettoit au net les corrections, conferences & varietez de leçons ſur le texte de Plutarque collationné avec les manuſcrits Grecs, ſuivant leſquels il corriga, eſclair-*

[a] Jacobus Amyot obiit anno 1593. Feb. 7. natus 79 annos. Vide vitam ejus in initio vitar. Plut. hujus editionis.

cit

rit & enrichit ses premieres versions Françoises; lesquelles corrections, augmentations & supplemens il me laissa en garde, & me chargea de les suivre & representer fidelement aux impressions nouvelles, qui se feroient dudit auteur, encore qu'il se contenta fort de la beauté & bonne correction de l'impression, qui avoit été faicte par mon ayeul Michel Vascosan, & Fed. Morel mon pere, qui avoient tenu, exercé & conservé soigneusement & honorablement l'impression royale, de laquelle il me fist de sa grace impetrer la succession, de Henry III. d'auguste memoire: comme aussi du depuis la profession royale en eloquence Grecque & Latine, par le bienfait & munificence de sa dite majesté. C'est pourquoy je desire faire imprimer par cy apres les corrections Grecques cy dessus mentionnées, que le mesme seigneur & bienfaicteur me donna comme en depost pour le bien public: encor que j'en ay desja divulgué une bonne partie en son nom en mes notes tant sur Dion Chrysostome, Synese, Philostrate, Basile le grand, Gregoire de Nazianze, & sur le premier tome de l'orateur Libanius; comme és annotations sur les bocages du poëte Stace, pour faire plaisir aux amateurs de la langue Grecque, & mettre hors de peine quelques hommes de sçavoir, qui s'esbahissoient de quelques endroits du Plutarque François, qui ne sembloient pas bien répondre a l'original Grec, qui estoit interessé, & est restitué par les emendations & conferences avec les vieux manuscrits: ce qui toutefois se pourra faire plus commodément & utilement à une impression nouvelle de Plutarque Grec & Latin. Et alors aussi par un mesme moyen l'on

pourra divulguer opportunément les dernieres corrections & supplements dudit prelat sur les autres traductions de Diodore Sicilien, Heliodore, Longus, Olympiodore, Athanase, & de quelques tragiques Grecs, que nous preparons de mettre sous la presse.

Hunc etiam emendatorem & prælectorem habuerunt OEcumenii & Arethæ opera, quæ postea anno 1631° Carolus Morellus emisit.

Ex his licet metiri Federici Morelli spectatam inter eruditos doctrinam, literarum in omni genere peritiam, agilem industriam, labores exantlatos, & plures (si longiùs vixisset) exantlandos.

Inter ultima, quibus manum admovit, opera non satìs laudare possum opus (utì vocat) regium, Libanii volumen secundum orationes 36 cum aliis paucis enarrationibus complectens, quod (utì in ipsius fine legitur) 2 kal. Octobr. anni 1626 absolutum est. Ex quibus codicibus MSS. aut editis, & bibliothecis varias illas orationes, ecphrases & ethopoeïas collegerit, in indice præfixo sigillatim lectorem monet Federicus. Is grande illud & magnificum opus Ludovico XIII inscribit epistolâ nuncupatoriâ; in quâ suarum quarundam lucubrationum catalogum sic recenset.

——*Quidni nos Galli regum nostrorum jure optimo amantissimi eâdem illos observantiâ ac veneratione non coleremus, quocunque saltem modo possumus? Equidem annis abhinc non paucis in eo operam, curam, studiúmque ultro contuli, nec facti pœnitebit (opinor) unquam. Enimvero præludia primitiásque ingenioli*

Carolo

Carolo IX duobus solidis columinibus pietatis & justitiæ firmiter (quoad vixit) innixo, adolescentuli, poëmatium heroicum obtulimus: in ejusdem etiam præmaturo obitu lugubrem nobis ephebis cantum præcepit Melpomene. Deinde Henrico III, in quo fulguravit veriùs dicta piæ regia vis facundiæ, Basilii magni & B. Joannis Chrysostomi homilias selectas è Græcis tum Latinè tum Gallicè à me redditas, præter aliquot alia opuscula, dedicavi. Postremò Henrico ter quater magno heroica elogia, & Aristotelis politicorum editionem cum Ludovici Regii egregiâ versione & explanatione Gallicâ, *à me recognitâ & locupletatâ; itémque primum Libanii rhetoris Antiocheni operum tomum Græcis characteribus regiis ex nostrâ interpretatione Latinâ notis illustratâ sacravimus.—— Præterea cùm eidem R. maximo illius Attici oratoris sermonem pro Antiochenis apologeticum apud Theodosium seniorem habitum, Romanâ linguâ à me expressum, bilingui editione obtulissem; percontatus, quodnam orationis illius esset subjectum, ubi percepisset huic rhetori propositum fuisse, imperatorem Antiochenis rebellibus meritò succensentem ad misericordiam in subditos facinoris pertæsos exercendam inducere, eò quòd lenitas ac mansuetudo inter regias virtutes principatum teneat —— tum rex* μεγαλοψυχότατος *idémque* μακροθυμότατος *—— mihi seriò injunxit, ut aureolum sermonem illum secundo Libanii scriptorum tomo insererem, cujus apparatûs editionem Ludovico suo non abs re nuncupari volebat. En pareo jussis* &c.

In Leon. Allat. Ap. Urban. de Morello conqueritur Leo Allatius, *quòd multas Libanii orationes, non-*

dum nec Græcè nec Latinè editas, Morello Lutetiam misisset, ut ederentur; quas ille suppresso Allatii nomine sub codicis Romani titulo publicavit. Quod subindicandum esse censuit, ut sciant rei literariæ studiosi politissimas orationes, Leone illas typographis suggerente, cusas fuisse.

Triennio post absolutam Libanii editionem morte tandem occubuit Federicus Morellus [a] ann. 1630. 27 Jun. cui uni id meritò obtigit, ut eodem tempore regiorum typographorum prælo architypographus, interpretum & professorum cathedræ decanus præesset.

Uxorem duxerat Isabellam Leodegarii à Quercu in linguâ Latinâ professoris Adrianóque Turnebo amicissimi filiam; quæ mortua est, cùm ipse [b] Libanii interpretationi operam daret: eò æquiore animo orbitatis infortunium laturus, quòd, dum privatâ conjugis jacturâ mactabatur, rempublicam literariam fœtu hôc Libaniano augeret.

Fervido, quo animus ejus incendebatur in literas, amori etiam in nuptiis consuluit, & in regii professoris familiâ sibi quæsivit affinitatem; adeò ut matrimonium voluerit contrahere non aliud quàm

[a] La Caille. pag. 168. qui filiis hujus Federici annumerat Claudium typographum & bibliopolam; quem suspicor confundi cum Claudio Morello Claudii, qui Federici frater erat, filio: de quo postea. [b] Paul. Colomes. particular. pag. 318. edit. 1709. J'ay appris de M. Vossius, que Federic Morel travaillant sur Libanius, quelcun luy vint dire, que sa femme étoit fort malade; à quoy il repondit; *Je n'ay plus que deux ou trois periodes a traduire, apres cela je l'iray voir.* Quelcun retournant luy dire, qu'elle s'en alloit, *je n'ay plus que deux mots*, dit il, *j'y seray aussi tost que vous.* Enfin comme on luy vint annoncer, que sa femme estoit morte, *j'en suis bien marry*, repondit-il froidement, *c'estoit une bonne femme.*

lite-

literarium. Nunquam certè poterat à studiis avelli, dum ejus lateri individua hærebat comes, cujus conspectu in memoriam semper revocabatur, qualem socerum elegisset, qualem generum socer ille doctissimus expectaret.

Huic patri, huic avo, dignissimi contigerunt nepotes. Federicus enim noster suscepit prolem utriusque sexûs; liberos duos, Joannem & Nicolaum; filiam unam, Catharinam. [a] Joannes anno 1594. 16 Nov. Catharina ann. 1596. 25 Jul. nascebatur. Ille Rhemensis collegii principalis, operúmque plurimorum author inclaruit. Hæc anno 1615. 28 Jun. nupsit Claudio Prevost, consiliario regio & Stampæ ducatûs sub-præfecto.

Nicolaus à patre neutiquam degener in [b] regiorum interpretum numerum ascriptus est; in quo loco se dignè gessit, & scripsit multa, quæ fidum peritúmque interpretem deceant & non ignobilem [c] poëtam.

[a] Caille. p. 168. [b] Nicol. Morellus Federici fil. interpr. reg. Menandri & Philistionis sententias comparatas senariis Latinis expressit, notásque ad Latinam & Græc. editionem adjecit. Ejus versio prodiit ann. 1614. apud Feder. Morell. architypogr. reg. Hæ verò sententiæ Græcè ex biblioth. reg. curâ Nic. Rigalt. excusæ sunt à Rob. Steph. 1613. [c] Librorum editionibus sua sæpe inseruit epigrammata; e. g. hendecasyll. in edit. Stat. 1601. epigram. in Dion. Chrysost. & Liban. absolutam editionem. Lege Dion. 1604. & Liban. tom. 2. 1627. Latina fecit è Græcis Jo. Baptistæ de Machault in edit. Marcian. Heracl. 1606. & Philostrat. 1608. & Liban. tom. 1. 1606. & Nic. Gulonii, in Alex. Sever. tragœd. 1600. Idem ad imitationem authorum, qui se exercuerunt in argumentis ludicris jocosísque, *sive ut levamentum aliquod negotiorum indè peterent, ac temporis partem eruditis istiusmodi nugis fallerent, sive ut doctrina sua, ingenii ac industria aliquod documentum in pertractandis rebus frivolis ac omnium judicio contemptissimis publicè darent*, (e. g. laud. podagræ, pulicis, umbræ, asini &c. nihil, nemo &c. prodierunt Lugd. Batav. 1623. ex variis scriptoribus collect.) pulveris encomium, breve sed tersum poëmation, anno 1614° edidit.

Federicum Morellum unà cum ſuis majoribus commune ad S. Benedicti ædem (è cujus duûmviris togatis unus erat παροικίας γαζοφυλακείῳ præfectus) [a] ſepulchrum complectitur.

[a] Lege priùs p. 29, 30.

VITA
CLAUDII MORELLI.

CLaudius Morellus [a] Federici Morelli primi filius [b] ſecundi frater [c] viâ Jacobæâ ad inſigne fontis habitavit, [d] bibliopola & typographus Pariſienſis, aut [e] in academiâ Pariſienſi. Mentio ejus nulla (quantum hactenus ſcire licuit) ante annum 1599; quo vitam Pet. Rami Nancelio authore excudit. Libris pleriſque ex prælo ſuo exeuntibus præfigebat [f] fontem, [g] aliquando cum hôc Græco Pentametro;

Ἡ σοφίας πηγὴ ἐν βιβλίοισι ῥέει·

nonnunquam [h] inſigne regium cum lemmate, aut [i] ſinè lemmate; nonnumquam [k] nullum; in quibuſdam

[a] Lege priùs pag. 96. [b] Pag. 129. l. 17. [c] Vit. Ram. 1599. [d] Lege privileg. code Henr. III. 1601. [e] Juvenal. 1602. [f] Vit. Ram. 1599. du Cheſne, traité de la medecine. 1626. [g] Piſid. hexaëmer. 1618. Plutarq. 1618. [h] Harpocrat. 1614. [i] Accipitrar. ſcript. 1612. [k] Artemidor. 1603.

buſdam [a] ſcutum Franciæ cum pietatis & juſtitiæ figuris (utì antea [b] Federicus frater), aut [c] Lutetiæ urbis Pariſiorum topographiam.

Claudium conſtat Stephani Prævoſtæi typographiâ uſum fuiſſe, & Marcum Orry etiam habuiſſe conſortem; quòd illius nomen [d] Gretſeri inſtitutiones in fine, hujus in initio gerant quædam [e] Artemidori, [f] Syneſii epiſtolarum, & [g] Philoſtrati exemplaria.

Editionum quarundam jus uni ſibi firmabat [h] auctoritate regiâ; aut eccleſiaſticâ, viz. [i] provincialis ſociet. Jeſu vel [k] Sorbonæ theologorum. In quibuſdam exhibebat privilegia aliis tantùm, utì [l] Federico Morello, [m] Bartholomæo Macæo, [n] Abeli L'Angelier; in pluribus, & ſibi ſimul & aliis, utì [o] Sebaſtiano Nivellio, Petro L'Huillier, & Jameto Mettayer; aut [p] Michaëli Sonnio; aut [q] Michaëli Sonnio & Sebaſtiano Cramoiſy conceſſa.

Typis Regiis in excudendis [r] Dione Chryſoſtomo, [s] Gregorio Nazianzeno, [t] Jo. Chryſoſtomo, & [u] rei accipitrariæ ſcriptoribus uſus eſt; ſed neſcio,

[a] Code Henr. III. 1601. [b] Pag. 118. [c] Paſſerat. in Catulſ. Tibull. Propert. 1608. [d] 1609. *in fine ſic legitur.* ex typ. Steph. Prevoſteau, viâ D. Joan. Later. in colleg. Cameracenſi. 1607. [e] 1603. [f] 1605. [g] 1602. [h] Bulenger de ſpol. 1601. [i] Maldonat. in Jerem. 1610. [k] Diſproof of Abbot's counterproof. 1614. [l] Politiques d'Ariſtote & de Platon. 1600. [m] Martial. 1621. [n] Paſſerat. calend. 1606. [o] Code Henr. III. 1601. [p] Martial. 1607. [q] Greg. Nyſſ. 1615. Baſil. magn. 1618. Themiſt. 1618. Epiphan. 1622. [r] 1604. [s] 1608. [t] 1609. [u] 1612.

an

an ante annum [a] 1623^{m} typographi regii titulum adeptus fuerit.

Illius in bonis literis peritia venire in dubium vix potest, non modò ex iis, quæ [b] aliquorum librorum initio præfatus est; sed & maximè quòd Federicus frater in partem eruditi laboris ipsum vocaverit. Jam satìs in Federici [c] vitâ fuit demonstratum, quantâ diligentiâ par illud fratrum nobile per annos 26 operas in rem literariam mutuas contulerint.

Operæ pretium est legere, quale societas librariorum & typographorum de illo testimonium reddiderit in suâ ad Michaëlem Marilliacum Franciæ procancellarium epistolâ, cùm ei S. Athanasii opera anno 1627° dedicaret.

—— EXcusa non ita pridem sumptibus nostris tot patrum Græcorum monumenta; ut sunt Chrysostomorum, Johannis & Dionis; Basiliorum, Cæsariensis & Seleuciensis; Cyrillorum, Hierosolymitani & Alexandrini; Gregoriorum, Nazianzeni, Thaumaturgi & Nysseni; item Epiphanii, Dionysii Areopagitæ, Justini Martyris, Eusebii Pamphili, Synesii, Macarii: inter

[a] Pindar. 1623. lege privileg. ad *du Chesne, conseils de medecine.* dat. ann. 1624. 7 Mai. In Theodoret. de provident. & Æsop. 1625. titulus ille omittitur. La Caille. pag. 190. scribit eum in regiam typographiam admissum fuisse ann. 1602. Id tamen non video comprobari aut ex privilegiis aut ex titulis librorum. [b] Typograph. ad lector. in Maldonat. comm. in Jerem. 1610. & Synes. epist. 1605. Petrus Faber (in comm. ad Cicer. academ. 1611.) Adriani Turnebi discipulus Claudii Morelli operam laudat & studium & emendationis curam. [c] Lege priùs pag. 129.

prophanos denique Archimedis, Philoſtrati, Libanii, Diophanti, Codini, & cæterorum, quorum omnium editioni regiæ præfuit Cl. Morellus ſocietati noſtræ confœderatus, nuper fato præmaturo nobis ereptus. Præterea multa ſumptibus propriis Græcorum patrum volumina, tanquam poſthumos typographiæ ſuæ regiæ fœtus, poſteritati reliquit; unde certè piorum omnium judicio adeò bene de republicâ meritus exceſſit, ut operibus jure ſuis ſuperſtes vivere debuiſſet. E quibus Athanaſium hunc tanto nomine digniſſimum —— tibi —— dicamus —— antiqua ſocietas librariorum & typographorum Romanæ & Græcæ eccleſiæ ſanctiſſimorum patrum.

Michael Sonnius.
Vid. Claudii Morelli.
Sebastianus Cramoisy.

Huic non ſolùm Athanaſii (cui poſt Claudii Morelli obitum finito ejus vidua ſuum nomen ſubſcripſit) ſed aliis etiam patrum (viz. [a] Epiphanii, Gregorii Neocæſarienſis &c.) editionibus, quæ illius curâ ac ſumptibus cum Michaële Sonnio & Sebaſtiano Cramoiſy collatis lucem antea viderant, præfigitur templi S[tæ]Sophiæ figura, iconibus hinc Dionyſii Areopagitæ & Athanaſii, illinc Baſilii & Epiphanii ad latus adſtantibus ornata; ſubjectis ſingulorum trium, qui operi manus adhibuerant, typographorum inſignibus, cum lemmatibus propriis; Sonnii viperâ de S. Pauli manu pendente [[b] ſi Deus pro nobis, quis contra nos?] Morelli fonte [ἡ πηγὴ Σοφίας ἐν βιβλίοισι ῥέει] Cramoſii ciconiis [[c] Honora patrem tuum & matrem tuam.]

[a] 1622. [b] Rom. viii. 31. [c] Matth. xv. 4.

Claudius

Claudius Morellus in mediis, quos assiduus exhauriebat, laboribus humanis rebus exemptus biennio fratri Federico præivit ad plures, [a] 16 Nov. ann. 1626. vitâ defunctus.

[b] Joannam Henry duxerat, quæ ei peperit liberos; Federicum ann. 1614. 27 Jan. & Carolum, Claudium ac Ægidium. Hi tres paterni laboris & laudis hæredes non passi sunt artem typographicam cum patre Claudio & avunculo Federico penitùs interire.

[a] La Caille. pag. 191. [b] Ibid.

DE

Claudio Morello Filio.

NIhil certi de hôc Morello habere me fateor, quod gravibus argumentis & indiciis queam ſtabilire. In omnibus, quæ Johannes de la Caille memoriæ prodidit, ita hæreo, ut, licèt me multùm torſerim, ſi fortè quid lucis in his tenebris poſſem deprehendere, illum ferè typographorum albo excluſiſſem, niſi reclamaret vir de rebus typographicis optimè meritus & fide quidem digniſſimus, utpote qui non tantùm magnam adhibuit diligentiam, ſed multa etiam nactus eſt adjumenta, quibus faciliùs ſuorum popularium typographorum origines erueret. Ipſius itaque verba ſimul & illas, quæ me ad dubitandum impellunt, cauſas producam.

Caille. p. 142. *Frederic Morel —— a laissé plusieurs enfans, entr'autres Michel —— Frederic, & Claude, dont nous parlerons dans la suite.*

Claudius hic, quem annumerat Federici primi filiis, neuter fuit eorum, quos postea memorat; quorum alterum Federici secundi filium (p. 190.) alterum nepotem (p. 262.) fuisse scribit.

Caille. p. 190. *Claude Morel fils de Frederic, dont nous avons parlé cy-devant pag.* 167.——

At Federicus ille (de quo agit pag. 167.) fuit Federici primi filius; & Claudio (de quo pag. 190.) erat pater Federicus non secundus, sed primus; uti antea [a] probatum est.

Caille. pag. 190, 191. *Claude Morel —— a laissé plusieurs enfans —— Charles —— Frederic —— Claude né le quatorziéme Janvier* 1615. *mort à Villemonde, & apporté à Paris le quatorze Juin* 1634, *pour étre inhumé à saint Benoist avec son pere; nous en parlerons encore dans la suite.*

Et pag. 262. *Claude Morel fils de Claude, dont il est parlé cy-devant pag.* 190. *acheva de faire imprimer en* 1627 *quelques feuilles de* Athanasii opera Gr. Lat. *deux volumes in folio en* 1627 *& de* Libanii orationes Gr. Lat. *in fol. que son pere n'avoit pû mettre au jour, la mort l'ayant surpris sur la fin de ces deux ouvrages. Il fit encore imprimer en* 1631. Theophylactus in quatuor evangelia Gr. Lat. *in folio en* 1631. *& autres. Il mourut le quatorziéme Juin* 1634.

[a] Pag. 143.

Si

Si Claudius hic 14 Jan. 1615. natus sit, & anno 1627° Athanasii & Libanii editiones absolverit, eum oportet typographiæ vacâsse, antequam annum 14m attigerit. Præterea in secundi Libaniani voluminis fine hæc leguntur:

Hoc secundum Libanii sophistæ volumen absolutum est, 2 kal. Octobr. anni reparatæ salutis MDCXXVI; scilicet ante obitum Claudii patris, qui 16 Nov. ann. 1626. mortuus est.

Quod Athanasium spectat, qui anno 1627° prodiit; Claudii Morelli viduam, non filium, memorari [a] invenio.

Denique Theophylacti editioni 1631 Caroli, non Claudii, Morelli nomen adscriptum lego.

Hæc itaque cùm sint tot difficultatibus, tantâ obscuritate, tot rebus inter se minimè convenientibus & plerumque pugnantibus, involuta, nihil adhuc possum affirmare, donec aliquis adsit vindex, qui hos nodos nobis expediat.

[a] Vide priùs pag. 146.

VITA

[a] *CAROLI MORELLI.*

CArolus Morellus typographus regius & bibliopola Parisiensis, viâ Jacobæâ ad insigne fontis, emisit in lucem anno 1628° *l'histoire des grands chemins de l'empire Romain*; 1629° Turtureti parallela ethica & juridica, cum privilegio regis 1629. mens. Ja-

[a] Caille. p. 191. *Charles né le sixiéme Janvier 1612. & receu libraire le vingt neuf Juillet 1627. & p. 270. Charles Morel fils de Claude fût receu imprimeur & libraire le dix neuf Juillet 1629. & imprimeur ordinaire du roy en la place de feu son pere, par lettres du vingt Janvier 1635. Il imprima les grandeurs & excellences de St. Joseph en octavo en 1627.*

Errorem hìc manifestum nemo non agnoscet in numeris mensis & anni, quo in librariorum ordinem cooptatus dicitur, sibi invicem repugnantibus. Præterea, si natus sit anno 1612, & excuderit 1627, artem exercere cœpit, cùm nondum annos 15 implevisset. Demum eum regii typographi titulo ornatum fuisse invenio sexennio ante ann^m 1635^m. scil. anno1628°, quo Nicolai Bergier de publicis Romanorum viis historiam imprimebat. Interea dum de his, quæ dubia forsan fecerunt mendæ quædam typographicæ, aliquid certius habeam, id proferam in medium, quod veris rationibus ausim definire.

nuario;

nuario; eodémque anno idib. Mart. Salmasii Plinianas in Solinum exercitationes, privilegio regis 5 Febr. dato & cum Hieronymo Drouart bibliopolâ etiam Parisiensi communicato. Eundem quoque titulum huic præbet privilegium Atticis legibus ann. 1635. præfixum, anno 1634° 31 Decembris datum. At verò hunc neque in illius libri initio, neque in [a] diplomatibus aliorum librorum aut [b] initiis invenio.

Idem, quod Claudius pater, signum libris plerumque præposuit, fontem scilicet, aut [c] solum, aut [d] cinctum hôc pentametro,

Ἡ σοφίας πηγὴ ἐν βιβλίοισι ῥέει.

Carolus dedit indubitata industriæ suæ argumenta, cùm intrà decenne spatium (præter alia plurima) tot ecclesiasticorum scriptorum volumina emiserit.

Anno 1629° Clementis Alexandrini opera Henrico Memmio dicavit motus [e] *singulari sui erga* Memmium *parentis observantiâ, quem meminerat puer dicentem audivisse tot tantísque se humanitatis officiis è manu* ipsius *liberaliter acceptis obstrictum esse, ut iis satisfaciendo se suósque prorsus impares fore palàm prædicaret. Ego verò* (ait Carolus) *cui per mortem ejus nobis singulis omníque propemodum*

[a] 1631. privileg. regis in eclog. Petit. chronolog. & privileg. facultat. theolog. in censur. proposit. [b] Sam. Petit. miscell. 1630. [c] Turturet. parallel. 1629. [d] Salmas. Plinian. exercit. 1629. Sam. Petit. leg. Attic. 1635. [e] Lege epistol. dedicat.

rei

rei literariæ præmaturam omnia artis typographicæ munia, cæteráque amicitiæ fideíque jura tanquam successori commissa sunt, officio meo deesse nolui.

Anno 1630° Gregorium Nazianzenum Claudii antea & Federici juncto labore editum (excitabat enim & pater & avunculus; illius nempe defuncti memoria, hujus in vivis adhuc superstitis præsentia) recudit. Eodem etiam, OEcumenii partem priorem ([a] *emendatore & prælectore hujus editionis Federico Morello regiorum in academiâ Parisiensi professorum decano)*, proximo posteriorem protulit.

Anno 1631° [b] Cyrillus Hierosolymitanus, Theophylactus (quos Carolo Albaspinæo nuncupavit) & Synesius typis illius expressi in manus eruditorum venerunt. [c] Petavius Synesii editor lectorem monet se *ad ea, quæ dudum ad Federicum Morellum optimum atque eruditissimum virum præmiserat, novam epistolarum ac libri de insomniis interpretationem adjecisse.——& factam esse sibi copiam unius MSti antiquissimi, quem ab eruditissimo Morello utendum acceperat, in quo epistolæ & καταστάσεις quædam erant.*

In Theophylacto præmissâ ad sacrarum literarum studiosos epistolâ hæc leguntur.——*Planè hoc beneficium, quantumcunque est, quod certè maximum est, Morellorum virtuti debetur. Viri quippe benignitate insignes, ad reipublicæ utilitatem & commoda nati, veterum consuetudinem servant: excitant bonas artes quovis sumptu, quovis præmio; faciunt,*

[a] Lege titul. libri.

[b] Cyrilli quædam exemplaria Hieronymi Drouart nomen gerunt.

[c] Lege ejus epistol.

ut quæ veterum Græciæ patrum monumenta celebrantur, ex hâc ætate minimè deſideremus. Itaque noſtrum eſt, ut eis non modò pro Theophylacto, quem habemus, ſed etiam eis quæ expectamus, & vitæ diuturnitatem, & quæ optima habemus in vitâ, à Deo precemur. Et in dedicatione Caroli Morelli —— *In hâc artium penè omnium recordatione jucundâ, optime dynaſta, non minimam partem habet typographorum labor & officina, ea præſertim, quæ Morellorum nomen titulis ſuis præfert inſignitum. Illa enim etſi poſt immaturam mortem parentis mei habuit ob luctum, unde aliquid de ſuo labore remitteret; ego tamen, cui hæreditario quodam & πατροπαραδότῳ jure commendabilis ſemper erit utilitas publica, in nullo unquam relangui. Teſtes ſunt infinita propemodum Græcorum patrum volumina, quæ à doctiſſimis majoribus meis aliiſque è ſqualore ſitûque veterno revocata typis edidi, in lucémque propalavi. Ecce tibi recèns è prælo nunc primùm editus magnæ vir auctoritatis & doctrinæ Theophylactus* ——

Anno 1633° ſancti Chryſoſtomi operibus antea à patre Claudio inceptis auſpicatum finem impoſuit, eáque ſub cardinalis ducis Richelæi nomine ſex voluminibus publicavit; & in epiſtolâ ad lectorem de ſuâ editione ſic habet —— *Quoniam autem rerum magnarum tarda ſunt molìmina, non unis operis ſimul & ſemel omnia hujus aurei ſcriptoris opera in lucem venerunt: de Pariſienſi editione loquor, quæ ante aliquot annos à parente meo Morello τῷ μακαρίτῃ incheata ſtetit in umbilico; hoc eſt, omnes explanationes in libros integros & tractatus varios veteris*

teris testamenti —— commentaria duntaxat in evangelium Matthæi & Johannis & Acta Apostolorum & omnes Pauli epistolas reliquerat; quorum editionem in præsens molitus ad finem Deo dante perduxi. Postea autem anno 1636° reliqua Chrysostomi opera suis etiam typis absolvit.

Anno eodem ad prælum revocavit Justini Martyris, Athenagoræ, Theophili Antiocheni, Tatiani, & Hermiæ opera, quæ priùs Claudii typis 1615 edita Federicus Matthæo Moleo nuncupaverat. Eodem hôc anno, ex Caroli officinâ prodierunt operâ & studio Severini Binii novem tomis concilia generalia & provincialia Græca & Latina. His Carolus præmisit epistolam ad lectorem 4 id. Jul. 1635. datam; quam, cùm multa differuerit de præcedentibus conciliorum editionibus, Cresconianâ, Vaticanâ, præsertim Coloniensi, sic claudit: *Quare hoc unum superest, ut quâ grati animi significatione & in utilitatem publicam propensione esse me semper testatus sum, eundem te erga eos ostendas, qui in id unum incumbunt, ut publico, quantum in ipsis est, serviant; nec ullâ in re laborem detrectant, si modò rei literariæ emolumenti capiendi spes aliqua affulgeat. Hôc interea palmario, citra vaniloquium, gaudebo; tu tuo feliciter utere, qui legis; conatûsque meos eâ benevolentiâ suscipias, quo animi candore & sinceritate à me profecti publico commodo velificantur.*

Anno 1631° 9 Dec. codicillos obtinuit societas typographica librorum officii ecclesiastici, jussu regis constituta; in quam cooptati fuerunt Claudius

 Chapelet,

Chapelet, Michaël Sonnius, Robertus Foüet, Johannes Sonnius, Sebastianus Cramoisy, Antonius Vitray, Sebastianus Chapelet, Claudius Cramoisy, Claudius Sonnius, Gabriel Cramoisy, Carolus Morellus, Vidua Nicolai Buon, Gulielmus le Bé, Stephanus Richer, Eustathius Foucault, Vidua Meiat, Dionysius de la Noüe, & Vidua de Varennes. Horum impensis & sumptibus prodierunt [a] Francisci Rivolæ dictionarium Armeno-Latinum, [b] doctrina christiana Græco vulgari idiomate & Latino excusa, & [c] linguæ Græcæ vulgaris auctore Simone Portio grammatica.

Librum sub Caroli Morelli nomine non vidi ultra ann. [d] 1639. [e] Is demum Ægidio fratri, quem sibi aliquando socium adsciverat, typographêo & omni supellectile librariâ cedens, & regis secretarius factus, in aulam migravit.

[a] 1633. [b] Eod. [c] 1638. [d] David. Humii poëmat. [e] La Caille; pag. 271.

VITA

VITA
ÆGIDII MORELLI.

ÆGidius Morellus [a] Claudii filius Caroli frater typographicam exercere cœpit anno 1637°, quo Ovidii Metamorphoſes Farnabii notis illuſtratæ ex ejus prælo prodierunt. Fonte, inſigni ſuæ familiæ typographico uſus eſt. [b] Fratri Carolo ſucceſſit in regiâ typographiâ, artíque per ſeptennium navavit operam; & illud, breve quantumvis, temporis intervallum neſcio an quiſquam alius typographus meliùs impenderit aut impleverit.

Multos licèt numero authores non excuderit, ſi tamen authorum dignitatem & magna eorum volumina penſitemus, non erit, cur de paucitate con-

[a] Pag. 147. [b] Caille. p. 294. Gilles Morel fût pourveu de la charge d'imprimeur ordinaire du roy en la place de Charles Morel ſon frere le deux-huitiéme Septembre 1639.——— Il fût receu imprimeur & libraire le dix-neufiéme Avril de l'année 1640.

queramur.

queramur. Inter prophanos (en unum inſtar multitudinis) Ariſtotelem philoſophorum principem limâ ſuâ typographicâ rurſus perpolivit: ſi verò in ſacros ſcriptores intendamus oculos, & tempus labore metiamur, nulla omnino poterit cum hôc illius haberi proportio.

Morellorum familia hoc munus, quaſi ſibi proprium, ſuſcepiſſe viſa eſt, ut edendis ſanctorum patrum operibus ſuum prælum vacaret: quâ certè causâ non ſolùm theologorum, ſed & quotquot Chriſti nomine gaudent, omnium gratias immortales meruerunt. Ægidius quoque laudum, quibus ſui antea majores inclaruerant, & ipſe vehementer inhiabat, veſtigiis inſiſtens, [a] Iſidorum Peluſiotam, [b] Gregorium Nyſſenum, & (ut uno labore cunctos, qui ſibi præiverant, vinceret) magnam patrum & ſcriptorum eccleſiaſticorum bibliothecam emiſit.

Ingenti hôc labore cùm defunctus fuiſſet, inſtrumentis omnibus typographicis Simeoni Piget (quem aliquando [c] ſocium habuerat) venditis, à literis ad legem tranſiens inter [d] conſcriptos curiæ comitatûs aſſeclas locum obtinuit.

[a] Ægid. Morel. *in ſuâ ad Petrum Seguier Franciæ cancellarium epiſtol.* ——nihil eruditis—— acceptius fore judicavi, quàm ſi magnam patrum & ſcriptorum eccleſiaſticorum bibliothecam typis mandarem ——hujuſce laboris primitias tibi dico——Iſidorum Peluſiotam, quem idcirco primum omnium prodire volui, quòd eum authorem præ cæteris maximè ab omnibus expeti cognoverim. [b] Hunc antea ann. 1615. ſuis typis excuſum Claudius Morellus Federico Borromæo cardinali dedicavit, eum rogans, ut Nyſſenum in locupletiſſimæ bibliothecæ ſuæ potiori parte collocet. *Sic utique* (ait, ad ejus nomen, *Federicum*, alludens) *magne Federice, fœdus Muſarum caſtarum inviolabile ſervans &c.* De hâc alluſione vide priùs pag. 89, 90. [c] Sam. Petit. obſervat. 1642. [d] Caille. p. 294. Il ſe fit recevoir conſeiller au grand conſeil.

Neſcio,

Nescio, an Morellorum, de quibus scripsi, familiæ adnumerare debeam Baltasarem Morellum; qui anno 1580° typis suis edidit Parisiis Johannis à Roberteriâ Turonensis topicôn juris libros quatuor; & ejusdem disputationum juris libros quatuor in libros institutionum imperialium 8°. & 1590° Jacobi Severtii orb. catoptric. in fol°.

Casu præterea incidi in Stephanum Morellum filium Claudii Morelli, qui an cum supradictorum altero idem sit, dubito.

Les memoires historiques de la republique Sequanoise & des princes de la Franche comté de Bourgougne; par Loys Gollut advocat au parliament de Paris. fol. à Dole, par Ant. Dominique pour le dict sieur Gollut. MDXCII.

Domino Ludovico Gollusio Claudii Morelli Vallesinii carmen.

Progenies Burgunda diu confusa tenebris
　Plusquam Cimmeriis regia delituit.
Romanos rerum dominos OEnotria cantat,
　Gallica Burgundos despicit historia.
Doctrinis variis scribens Germania gaudet,
　Spernitur Hispano res aliena stylo.
Quisque suos laudat, reliquorum nomina spernens;
　Nostrorum regum sic bene gesta latent.
Affluit his tandem prudens Gollusius unus,
　Regia Burgundis nomina restituens.

Aliud ejusdem.

Austria Burgundis soboles confusa fit una,
　Regibus Hesperiis laus & origo manens.

Oculus vitæ sapientia.

Ad

Ad eundem, Stephani Morelli Cl. Fil. Diſtichon.

Continet antiquos Burgundæ ſtirpis honores,
Sequana catholici principis hiſtoria.
Morus ſapiens.

Vidi librum, quem forſan excudit Ægidius Morellus, hôc titulo: *Catalogus librorum, qui reperiuntur in officinâ Simeonis Piget bibliopolæ Pariſienſis.* 4to. ex officinâ Morellianâ ſumptibus Simeonis Piget. MDCXLVI.

Sic latè viguit Morellorum nomen: quorum typographêum ab anno 1557 ad 1646 celebratum utramque illuſtravit centuriam; diutiúſque quàm ullum aliud, ſi Stephanos excipias, literariæ reipublicæ operam ſuam indefeſſam conſecravit.

TYPOGRAPHORUM

INTER

PARISIENSES

CELEBRIORUM

LIBRI I.

TOMUS SECUNDUS.

POST vitas typographorum expactas superest, ut libros ab illis excusos enumerem. Quod quò fiat commodius & curioso lectori utilius, duos catalogos contexam. Prior typographorum & annorum seriem, posterior singularum scientiarum & artium ordinem servabit. Plurimorum, qui recensebuntur, librorum testis oculatus fui: alios unde acceperim, lectori indicabunt notæ quædam mox explicandæ.

NOTÆ.	EXPLICATIO NOTARUM.
Alb.	Albini bibliotheca. 8. *Dord.* 1696
Big.	Bigotiana. 8. *Paris.* 1706
Bult.	Bultelliana. 8. *Paris.* 1711
Cab.	Ludov. Jacob. de Scriptorib. Cabilon. 4. *Paris.* 1652
Caill.	Imprimerie de la Caille. 4. *Paris.* 1689
Chesn.	Bibliotheq. des Auteurs de l'histoire de France par du Chesne. 8. *Paris.* 1627
Chev.	Imprimerie de Chevill. 4. *Paris.* 1694
Cor.	Cordesiana biblioth. 4. *Paris.* 1643
Croix.	Bibliotheq. de la Croix du Maine. fol. *Paris.* 1584
Fabr. Lat.	Fabricii Latina. 8. *Hamb.* 1712
Fabr. Lat. sup.	Ejusd. supplem. 8. *Hamb.* 1712
Fabr. Gr.	Ejusd. Græca. 4. *Hamb.* ann.var.
Hein.	Nicol. Heinsii. 8. *L. Bat.*
Lugd.	Lugduno-Batav. 4. *L. Bat.* 1640
Marc.	Marckiana. 8. *Hag. Com.* 1712
Tell.	Telleriana. fol. *Paris.* 1693
Thuan.	Thuana. 8. *Hamb.* 1704
V. And.	Belgica per Val. Andr. 4. *Lovan.* 1643
Verd.	Bibliotheq. du Verdier. fol. *Lyon.* 1585
Wit.	Wittiana. 8. *Dordrac.* 1701

Numeri notis nonnullis adjecti, quota sit pars bibliothecæ, cujus mentio fit, ostendunt.

LIBRORUM

A'

TYPOGRAPHIS

INTER

PARISIENSES

CELEBRIORIBUS

EXCUSORUM

CATALOGUS:

JUXTA

TYPOGRAPHORUM & ANNORUM

Seriem dispositus.

TOMI SECUNDI PARS PRIOR.

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX *Simonis Colinæi* Officinâ prodierunt.

JOhan. [a] Montholon. Promptuarium Juris. 2 Vol. fol. 1520
Galen. de locor. affectorum notitiâ, Gulielm. Copo interpr. fol. 1520
Clictov. de doctrinâ moriendi. 4. 1520
de verâ nobilitate. 4. 1520
de vitâ & moribus sacerdotum. 4. 1520

[a] Hic liber prodiit quidem ex Henrici Stephani officinâ, sed impensis Simonis Colinæi, uti constat ex privilegio à Francisco rege anno 1520°, 2° Octobris ei concesso.

Nicol.

Nicol. Asclepii Barbati epigrammatum libri duo. 8. 1520

[a] Aristotel. Logica cum comment. Jacobi Fabri Stapulensis. 1520 1520

[b] Elucidatorium Ecclesiasticum Clictovei. fol. 1521

Totius Philosophiæ naturalis Paraphrases Jacobi Fabri, cum schol. Clictovei; & introduct. ad Metaphysic. fol. 1521

[c] Jacobi Fabri Comment. in quatuor Evangelia. fol. 1521

Boëtii Arithmetica duobus discreta libris adjecto commentario mysticam numerorum applicationem perstringente, à Giraldo Rufo edita. fol. 1521

[d] Herm. Buschii Pasiphili Decimationum Plautinarum pemptades sive quinariæ. 4. 1521

[e] Nov. Testam. Latin. 1522

[f] Aristotel. Moral. cum comment. Clictov. fol. 1522

[g] Philip. Melanchthonis Dialectica. 8. 1522

Psalterium, Latiné. 12. 1523

Lamberti Campestri Apologia in Luther. 4. 1523

Heptacolon in Lutherum. 4. 1523

Jacob. Bergomens. & alior. scripta de claris mulierib. editore Ravis. Textor. fol. 1521

Luc. Joan. Scoppæ collectanea in diversos authores. 4. 1521

[a] Chev. p. 141. ex officinâ Henrici Stephani & successoris ejus Simonis Colinæi. [b] Absolutum & secundò emissum est in Henrici Stephani & ejus successoris Simonis Colinæi officinâ è regione scholæ decretorum, April. ultim. [c] Caill. p. 92. [d] Tell. p. 104. [e] Vide priùs pag. 13. [f] Chev. p. 323. [g] Cor. p. 418.

Laur.

Laur. Vall. hiſtoria Ferdinandi Regis Aragon. editore Petro Gillio Albienſi. 4. 1521
Alcabitii Iſagoge ad magiſterium judiciorum Aſtrorum cum comment. Joh. Saxon. 4. 1521
Auguſt. Ricii opus de motu octav. ſphær. 4. 1521
Idiot. de Statu Religioſorum. 8. 1521
Clictov. de Veneratione Sanctorum. 4. 1523
de Bello & Pace. 4. 1523
Galen. de Different. febrium, Laurentio Laurentiano interpr. fol. 1523
de Temperamentis, Tho. Linacro interpr. fol. 1523
Salluſtius. 8. 1523
Eraſm. de conſcribend. Epiſtolis. 8. 1523
Adagior. Epitome. 8. 1523
Parabolæ ſive ſimilia. 8. 1523
de octo orationis partium conſtruct. 8. 1523
breviores aliquot Epiſtolæ. 8. 1524
Solomon. Proverb. Eccleſ. Cant. Sapient. Eccleſiaſtic. Latiné. 12. 1524
Libri Prophetarum & Machabæorum. 12. 1524
Ariſtotel. de Animal. Theodoro Gazâ & Petro Alcyonio interpretib. fol. 1524
Ariſtotel. & Alex. Aphrod. Problem. Th. Gaz. interpr. fol. 1524
Cicer. Rhetoric. & de Invent. 8. 1524
Jodoci Badii Epitom. in Elegant. Vall. 4. 1524
Pentateuch. Joſ. Judic. Ruth. Latiné. 12. 1525
Nov. Teſtament. Latiné. 12. 1525
Cicer. Oration. Vol. 1m. 2m. 3m. 12. 1525
Bellum per Eraſmum. 8. 1525

Libri Reg. Paralipom. Ezr. Tob. Judith. Esth. Job. Latiné. 12. 1526
Libri Prophetarum & Machabæorum. Latiné. 12. 1526
Clictov. propugnacul. Ecclesiæ adversùs Lutheranos. fol. 1526
[a] de Sacramento Eucharistiæ contra OEcolampadium. 4. 1526
Aristotel. Politic. & OEconom. cum Comment. & explanat. Leon. Aretini. fol. 1526
Joan. Fernelii Monalosphærium. fol. 1526
Franc. Sarzosi Cellani libri duo in æquatorem planetarum. fol. 1526
Virgilius. 8. 1526
Hermogen. ad Oratoriam Artem præexercitamenta ductu & inversione Prisciani. 8. 1526
Erasm. de ratione stud. Offic. discipul. Qui primò legendi libri. Concio de Jesu. [b] Expostulatio. Carmina Scholaria. 8. 1526
Comment. in Nucem Ovid. & duos hymnos Prudent. 8. 1526
Colloquia. 12. 1526
de construct. octo part. orationis. 8. 1527
Pentateuch. Jos. Judic. Ruth. Latiné. 12. 1527
Solomon. Proverb. Ecclef. Cantic. Sapient. Ecclesiastic. Latiné. 12. 1527
Valer. Maxim. 8. 1527
Suetonius. 8. 1527
Valer. Prob. de scripturis antiquis. 8. 1527
Laurent. Vall. Elegant. 4. 1527

[a] Cor. p. 59. & Tell. p. 64. [b] Cor. p. 530.

Joan.

Joan. Lodov. Viv. introduct. ad sapient. 8. 1527

Liber Psalmorum, Latinè. 12. 1528

Themist. Euphrad. in libros 15 Aristotel. Latinè Hermolao Barbaro interprete: Alex. Aphrodis. commentarii in libros de animâ Latinè, Hieron. Donato interprete. fol. 1528

Joan. Fernelii Cosmotheoria. fol. 1528

Sophoclis Tragœdiæ, Græcè. 8. 1528

Herodoti de genere vitâque Homeri libellus à Conrado Heresbachio Latinitate donatus. 8. 1528

[a] Græca Theodori Gazæ traductio in Ciceronis de Senectute dialogum: ejusdem versio in somnium Scipionis. 8. 1528

Horatius. 8. 1528

Juvenalis & Persius. 8. 1528

Lucanus. 8. 1528

Martialis. 8. 1528

Salmon. Macrin. Carmin. 8. 1528

Erasm. de rectâ pronuntiatione Latini Græcique Sermonis; & Ciceronianus. 8. 1528

Vall. Elegant. Adeps per Bonum Accursium collectus. 8. 1528

Hadrian. Cardinal. de Sermone Latino; Venatio; & iter Jul. II. 8. 1528

[b] Almanach de B. le Sourt pour l'an bissextil 1528. 1528

Galen. de morbor. differentiis & caussis, Lat. Leoniceno interprete. 8. 1528

[a] Hic liber ad meas manus pervenit, postquam ea, quæ suprà pag. 12. lin. 1. leguntur, excusa essent. [b] Croix.

de

de usu partium corporis humani, Latinè Nicolao Regio Calabro interprete. 4. 1528
de semine, Lat. Jo. Guinterio Andernaco interpr. 8. 1528
medicus, & de sectis, Lat. eodem interprete. 8. 1528
purgatio per medicamenta; & de motu musculorum, Latiné. Nic. Leon. interpr. 8. 1528
de pulsuum usu; & Æginet. de diebus criticis, Lat. Thom. Linacro interprete. 8. 1528
de dieb. decretoriis, & morborum temporib. Lat. 8. 1529

Libri Reg. Paralipom. Esdr. Tob. Judith. Esth. Job. Latiné. 12. 1529
Nov. Testam. Latiné. 12. 1529
Decreta concilii Senonensis. fol. 1529
Clictov. compendium veritatum contra Lutheranos. fol. 1529
[a] Stylus Ecclesiasticæ Jurisdictionis Archiepiscopi Bituricensis. 8. 1529
Varron. de Ling. Latin. & Analog. 8. 1529
Cicer. Rhetoric. & de Invention. 8. 1529
de Oratore. 8. 1529
Rodolph. Agricol. de Inventione Dialecticâ libri tres, cum schol. Jo. Matthæi Phryssemii. 4. 1529

[a] Tell. p. 196.

Herodian.

Herodian. hiſtor. libri 8. Lat. Politiano interprete. 8. 1529

Ovidii opera. 3 vol. 8. 1529

Catull. Tibull. Propert. 8. 1529

[a] Hieron. Vidæ Scachorum ludus. Anton. Thyleſii Araneola. 8. 1529

Eraſmi Parabolæ. 8. 1529

Pentateuch. Joſ. Judic. Ruth. Latiné. 12 1530

Ariſtotel. Parva Naturalia Latinè, Nicol. Leonic. interpr. Et Nicol. Leonic. opuſcul. & dialogi. fol. 1530

Galen. methodus medendi Lat. Thom. Linacr. interpr. fol. 1530

de compoſitione medicam. Lat. Jo. Guinter. interpr. fol. 1530

de criſibus Lat. Nicol. Leonic. interprete. fol. 1530

de alimentorum facultatibus Lat. Joach. Martinio interprete. 4. 1530

Veterinar. Medic. Latinè, Joan. Ruellio interpr. fol. 1530

[b] Procli Lycii explicatio Platonis ex Timæo, Latinè, interprete Nic. Leonic. fol. 1530

[c] Plutarchi Apophthegmata Raphaële Regio interprete. 8. 1530

Juſtin. Hiſtor. & Sext. Aurel. Epitom. 8. 1530

Statius cum Orthographiâ diction. Græcar. 8. 1530

Claudianus. 8. 1530

Feneſtell. & Pompon. Læt. de Rom. Magiſtrat. & Sacerdot. 8. 1530

[a] Cor. p. 521. [b] Thuan. 1. p. 5. [c] Cor. p. 513.

Salmon.

Salmon. Macrin. Carminum libri 4. 8. 1530
Strozii poëtæ pater & filius. 1530
Laur. Vallæ de Dialecticâ libri tres. 4. 1530
Erasm. de conscribendis Epistolis. 8. 1530
[a] Epitaphia septem de Amorum aliquot passionibus, authore Geoff. Tory. 8. 1530
Libri Prophetarum. Latiné. 12. 1531
Machabæorum libri duo. Latiné. 12. 1531
[b] Aristotelis tota Naturalis Philosophia, cum paraphrasi & annotationibus Fanc. Vatabli. fol. 1531
Galeni comment. in Hippocrat. de victûs ratione in morbis acutis, Latinè, Joanne Vasseo Meldensi interprete. fol. 1531
Galen. de Anatomicis administrationibus, Latinè; Jo. Guinterio interprete. fol. 1531
Galen. de Theriac. Lat. Jo. Guinter. interprete. 4. 1531
[c] Textus de Sphærâ Joan. de Sacr. Bosc. cum compositione annuli Astronomici, & Geometriâ Euclid. fol. 1531
Diodor. Sicul. 6 libri prior. Lat. Poggio interprete. 8. 1531
De Vit. & Morib. Imperator. Rom. ex Sext. Aur. Victor. 8. 1531
Eutrop. & Paul. Diacon. de gestis Roman. 8. 1531
Virgilius. 12. 1531
Horatius. 12. 1531
Valer. Maxim. 8. 1531

[a] Caill. p. 98. [b] Thuan. 2. p. 10. [c] Marc. p. 59.

Terentian. Maur. cum Nic. Briſſæi Montivallarii comment. 4. 1531
Sil. Italic. 8. 1531
[a] Epitome Rhetoricæ ex Quintiliano per Jonam Philologum. 8. 1531
[b] Nicolai Bartholomæi Ennoëæ. 8. 1531
Nov. Teſtam. Latiné. 12. 1532
[c] Protomatheſis Orontii Finei. fol. 1532
Paul Æginet. Lat. Jo. Guinter. interprete. fol. 1532
Cicer. Oration. Vol. 2m 8. 1532
Vol. 3m 8. 1532
Epiſtol. ad Attic. Quint. & Brut. 8. 1532
Galeni opera de pulſibus Latinè; Hermanno Cruſerio Campenſi interprete. fol. 1532
Decret. Concil. Sennoenſ. fol. 1532
Livii Conciones cum not. Joach. Perionii. 8. 1532
Valer. Flacc. 8. 1532
Laur. Vall. Elegant. cum Epitom. Badii. 4. 1532
Eraſm. Apophthegmat. ex Authorib. Gr. & Latinis. 8. 1532
Philip. Melanchthon. Rhetorica. 8. 1532
[d] Extrait du recueil des Iſles nouvellement trouvées en la grand Mer Oceane, au temps du Roy Fernand & Elizabeth ſa femme : fait premierement en Latin par Pierre Martyr de Milan en trois decades. Item trois narrations, 1. de Cuba, 2. de la Mer Oceane, 3. de la priſe de Themiſtitan. 4. 1532

[a] Cor. p. 511. [b] Cor. p. 497. [c] Lugd. p. 79. [d] Verd. p. 1024.

Ariſtotel. Animal. Latinè, interpretib. Gaz. & Alcyon. fol. 1533

Galen. de Antidotis, & Remediis paratu facilibus, Latinè Joanne Guinterio interpr. fol. 1533

Oribaſ. in Aphoriſm. Hippocrat. Lat. ex editione Guinter. 8. 1533

Q. Ser. Samon. de Medicin. & Q. Rhemn. Fann. Palæm. de ponderib. 8. 1533

Joan. Ferrar. Montan. adnotat. in Juſtinian. 8. 1533

[a] Cl. Viexmontii Exhortatio ad pœnitent. 4. 1533

[b] Clictov. de laudib. Joſeph. David. & Tobiæ. 4. 1533

[c] Cœlii Aureliani libri tres de acutis paſſionibus à Guinterio editi. 8. 1533

Clictov. Improbatio Articulorum Lutheri. 4. 1533

Cicer. de natur. Deor. 8. 1533

Valer. Maxim. 12. 1533

Galen. de ſemine, Latinè; Jo. Guinter. interprete. 8. 1533

[d] Eoban. Heſſi bonæ valetudinis conſervandæ præcepta. Cœna Baptiſt. Fier. de herbar. virtutibus. Polybus de ſalubri victûs ratione, interprete Guinterio. Ariſtotel. Problemat. quæ ad ſtirpes & oleracea pertinent. 8. 1533

Jul. Solin. Polyhiſt. 8. 1533

Catull. Tibull. Propert. 12. 1533

Q. Curtius. 8. 1533

Martialis. 12. 1533

Blond. Flav. de Româ triumphante libri 10. 8. 1533

Eraſm de conſcribend. Epiſtolis. 8. 1533

[a] Tell. p. 60. [b] Tell. p. 64. [c] Fabr. Lat. p. 862. [d] Cor. p. 431.

Gram-

Grammatographia ad promptè discend. Grammat. Lat. 4. 1533
Caton. Distich. cum Erasm. schol. 8. 1533
Erasmi comment. in nucem Ovidii, & Prudent. Hymn. de Natal. Christ. Epiphan. 8. 1533
Æl. Anton. Nebrissens. in Cosmograph. introductorium. 8. 1533
Hilarii Cortæsii Neustri Volantillæ. 8. 1533
Pauli Belmisseri Poëmata. 8. 1533
Nov. Testam. Græcé. 8. 1534
Euseb. de Evangel. Præparat. Lat. interpr. Georg. Trapezuntio. 4. 1534
Problemat. Aristotel. & Aphrodis. Latinè Theod. Gazâ interprete. fol. 1534
Orontii Finei Quadrans Astrolabicus. fol. 1534
Galeni opera varia. Latinè, Jo. Guinter. interprete. fol. 1534
Galeni comment. in Hippocrat. lib. 1. & 3. de morbis Epidem. Latinè, Herman. Cruserio interprete. fol. 1534
Perioch. 7 libror. primor. Methodi Galen. per Anton. de Mery. 12. 1534
Stirpium differentiæ ex Dioscorid. per Bened. Textor. 12. 1534
Hippocrat. de natur. human. & victûs ratione cum comment. Galen. Lat. Herman. Cruserio interpr. 12. 1534
Rhasis de curatione morborum. 8. 1534
Cicer. Rhetoric. & de Invention. 8. 1534
Orat. pro Cœlio cum comm. Joan. Tisslini. 8. 1534

De Oratore, cum notulis Phil. Melanchthon. 8. 1534
Terentius. 12. 1534
Catull. Tibull. Propert. 8. 1534
Leon. Aretin. de bello Italico. 8. 1534
Rodolph. Agricol. de Invent. Dialectic. cum schol. Joan. Matthæi Phrissemii. 4. 1534
Erasm. de duplic. copiâ verbor. 8. 1534
Naturæ verborum ad puerorum utilitatem. 8. 1534
[a] Jacob. Sadolet. de liberis rectè instituendis. 8. 1534
Tabul. Joan. Murmellii in art. componend. vers. 8. 1534
Hadrian. de sermon. Latino; Venatio; iter Julii II. 8. 1534
Ambrosii Catharini Politi annotat. in dogmata Cardinalis Caietani. 8. 1535
Anton. Democharis hypomnema in Topic. Aristotel. 8 1535
[b] Jacob. Fabri introductio in Politic. Arist. fol. 1535
Galen. de compositione medicamentorum secundùm locos, Latinè, Joanne Guinterio interprete. fol. 1535
Theod. Gaz. de mensib. Latinè, Jo. Perello interpr. 8. 1535
Jo. Martini Poblatii explanatio in figuram criticor. dier. 8. 1535
[c] Chronic. Philip. Bergomens. fol. 1535
[d] Fenestell. de Magistratib. & Sacerdot. Roman. 8. 1535

[a] Thuan. 2. p. 379. [b] Chev. p. 323. [c] Chev. p. 164. [d] Thuan. 1. p. 288.

Cicer.

Cicer. Brutus. 8, 1535
[a] Cicer. Orat. pro Cecinn. cum Jac. Omphalii prolegomen. & schol. 8. 1535
Valer. Maxim. 8. 1535
Suetonius. 8. 1535
Juvenalis & Persius. 8. 1535
Erasm. de civilitate morum puerilium. 8. 1535
de construct. octo part. orationis. 8. 1535
Principia Elementaria juvenibus maximè accommoda. 8. 1535
Naturæ Adverbiorum in gratiam rudium adhuc puerorum excogitatæ. 8. 1535
Alex. Aphrodis. comment. in Aristot. de primâ Philosophiâ, Latinè; Jo. Gennesio Sepulvedâ interpr. fol. 1536
Joan. Arborei in Dialectic. Element. introductio. 8. 1536
Galeni diversa opera, Latinè, Jo. Guinter. interprete. fol. 1536
Ruell. de naturâ stirpium. fol. 1536
Jo. Guinter. Institut. Anatom. secundùm Galen. 8. 1536
Apul. de Asin. Aur. 8. 1536
Sallustius. 8. 1536
Ovid. Fast. Trist. & de Pont. 8. 1536
Huberti Sussannæi Lexicon Ciceronianum. 8. 1536
Erasm. de duplic. copiâ verbor. 8. 1536
[b] Oratio Joach. Perionii de laudib. Dionysii Briconeti. 8. 1536

[a] Bult. 1. p. 368. [b] Chesn. p. 162.

Joan.

Joan. Arbor. in Ecclesiasten & Cantic. 4. 1537
Dioscorid. Latinè, Ruellio interprete. 8. 1537
Syruporum ratio, Michaële Villanovano authore. 8. 1537
Aristotel. Logica, Boëtio Severino interprete, cum Paraphras. & Annot. Jacob. Fabri. fol. 1537
Cicer. de Orator. cum schol. Philip. Melanchthon. 8. 1537
Froissardi historiarum opus per Joan. Sleidanum breviter collectum. 8. 1537
Ovid. Metamorph. 8. 1537
Jacob. Omphal. de elocutionis imitatione ac apparatu. 8. 1537
Erasm. de civilitate morum puerilium. 8. 1537
Libell. de octo partium orationis constructione. 8. 1537
Naturæ Participiorum. 8. 1537
Maturin. Corder. de syllabar. quantitate. 8. 1537
[a] Oraison de Saluste contre Ciceron, & celle de Ciceron responsive à Saluste avec deux autres de Saluste à Jules Cæsar, traduites par Pierre Saliat. 8. 1537
Text. de Sphær. Sacr. Bosc. cum comment. Fabri. fol. 1538
Jac. Philippi Bergom. supplementum Chronicorum. fol. 1538
Joan. Cæsarii Rhetorica. 8. 1538
Cicer. Oration. 1m. 8. 1538
Laur. Vall. de Elegant. Ling. Lat. cum Epitom. Badii & Mancinelli limâ. 4. 1538

[a] Verd. p. 1063.

Hubert.

Hubert. Suſſannæi ludorum libri. 8. 1538
Jon. Philologi Dialogi. 8. 1538
Deſpauter. Rudimenta. 8. 1538
Naturæ infinitivorum, gerundiorum & ſupinorum. 8. 1538
Joan. Vulteii Inſcription. & Hendecaſyl. 12. 1538
Fr. Bonadi Monodiæ. 12. 1538
Pentateuch. Joſ. Judic. Ruth. Latiné. 12. 1539
Proverb. Eccleſ. Cantic. Sapient. Eccleſiaſtic. Latiné. 12. 1539
Gagneii ſchol. in D. Paul. Epiſtol. 8. 1539
Galen. de affectorum locorum notitiâ, Lat. Gulielmo Copo interprete. fol. 1539
Cicer. Rhetoric. & de Inventione. 8. 1539
Quintiliani Epitome, authore Jonâ Philologo. 8. 1539
Feneſtell. & Pomp. Læt. de Magiſtrat. & Sacerdot. Rom. 8. 1539
Pomp. Mel. cum annot. Pet. Jo. Olivarii. 8. 1539
Eutropius. 8. 1539
Herodian. Hiſtor. Latinè, interprete Politiano. 8. 1539
Horatius. 8. 1539
Martialis. 8. 1539
Eraſm. in Ovid. Nuc. & Prudent. Hymn. Natal. & Epiphan. 8. 1539
Porcelii, Baſinii & Trebani poëtarum opuſcula. 8. 1539
Æl. Donat. de octo partib. orationis. 8. 1539
Eraſm. de duplic. copiâ verbor. 8. 1539
Eraſm. de conſcribend. Epiſtol. 8. 1539

Tabulæ

Tabulæ Elementariæ Nicol. Borbonii. 8. 1539
Terent. Heautont. Adelph. Hecyr. Phorm. 4. 1539
Reg. Paralip. Esdr. Tob. Judith. Esth. Job. Latiné. 12. 1540
Liber Psalmorum, Latiné. 12. 1540
[a] Jo. Arborei Theosophiæ tomi duo complectentes expositionem difficilium locorum Vet. & Nov. Test. fol. 1540
[b] Alphonsi de Herrerâ disceptatio adversùs Lutheranos de valore operum bonor. 8. 1540
Ant. Gall. de Ligno Sancto non permiscend: & in imperit. medicos. 8. 1540
Arati Phænom. Græcè cum interpret. Lat. Cicer. Virgil. Germanic. & Avien. operâ Joach. Perionii. 4. 1540
Joach. Perion. in Tim. Platon. & Cicer. de Universit. 4. 1540
de optim. gener. interpretand. & in Ethic. Aristot. 4 1540
de antiquâ Fabular. Ludor. & Theatror. consuet. 4. 1540
[c] Aristotel. Rhetoric. ad Theodectem, Georgio Trapezuntio interprete; & Rhetoric. ad Alexandr. Francisco Philelfo interprete. 8. 1540
Cicer. pro A. Cecinn. cum comment. Petr. Pellitarii. 4. 1540
Virgilius. 12. 1540
Horatius. 12. 1540
Martialis. 12. 1540

[a] Tell. p. 7. [b] Tell. p. 105. [c] Thuan. 2. p. 240.

[a] Statius

[a] Statius & Claudianus. 8. 1540

Laur. Vall. de elegant. ling. Lat. cum epitom. Bad. & annotat. Joan. Theodorici. 4. 1540

Jonæ Philologi dialogi. 8. 1540

Erasm. Parabol. 8. 1540

de civilitat. morum pueril. 8. 1541

Bibl. Latin. ex recognit. Jo. Benedicti. fol. 1541

Nov. Test. Latin. 4. 1541

[b] Praxis criminis persequendi, elegantibus figuris illustrata, Joanne Millæo Boio Sylvigniaco authore. fol. 1541

Cic. Rhetoric. & de Invention. 8. 1541

Offic. Paradox. Amicit. Senect. & Somn. Scip. cum annot. Erasm. Melanchthon. & Latom. 8. 1541

[c] Terentius. 12. 1541

Persius. 8. 1541

Cicer. Orationes tres ante & post exilium. 4. 1541

Ovidii opera. 3 vol. 12. 1541

Carol. Girard. Institutiones Græcæ. 4. 1541

Jo. Genes. Sepulvedæ opera. 8. 1541

Terent. Andr. cum omni interpretat. genere. 8. 1541

[d] Oraison de Ciceron pour Marcel, par Antoine Macault. 8. 1541

[e] devant & aprés son exil, par Claude de Cuzzi. 8. 1541

[a] Tell. p. 398. [b] Apud Simonem Colinæum, Arnoldum & Carolum les Angeliers ad primam & secundam columnas positas juxta sacellum præsidum. [c] Marc. p. 186. [d] Verd. p. 71. [e] Verd. p. 170.

Claud. Viexmontii Methodus confeſſionis compendiaria. 4. 1542

Galen. in Hippocr. de victûs ratione in morbis acutis, Latinè, Joan. Vaſſæo interp. 8. 1542

Claud. Cœleſtin. de Mirabilib. mundi; & Rog. Bachon. de mirabili poteſtate Art. & Nat. ex recognit. Oront. Fin. 4. 1542

Ariſtotel. Prædicament. cum comment. Ammon. Hermeæ, Latinè; Barthol. Sylvanio interprete. fol. 1542

Elench. cum comment. Alex. Aphrodiſienſis, Latinè; Gulielm. Dorotheo interprete. fol. 1542

Moralium tres converſiones Latinæ, Argyrop. Leonard. & Antiq. & Magn. Moral. Georg. Vall. interpr. fol. 1542

de Interpretat. Latinè, cum Com. Jo. Arbor. 8. 1542

Oront. Fin. Coſmograph. & de Sinuum ratione. fol. 1542

Arithmetica Practica. fol. 1542

Eutropius. 8. 1542

Juvenalis & Perſius. 12. 1542

Virgil. Moretum cum notis per Hubert. Suſſannæum collectis. 12. 1542

Quintiliani Inſtitutiones. 4. 1541

Declamationes. 4. 1542

Epitome per Jon. Philolog. 8. 1542

Feneſtel. & Pompon. Læt. de Magiſtrat. & Sacerd. Rom. 8. 1542

Nov.

Nov. Test. Lat. cum Doctor. schol. curâ Jo. Benedicti. 8. 1543
Gagnæi not. in Epistol. Apocal. 8. 1543
[a] Anton. Goveani pro Aristotele responsio adversùs Petri Rami calumnias. 8. 1543
Jo. Arborei schol. in Porphyr. de quinque vocib. 8. 1543
Ejusd. introductio in Dialectic. Element. 8. 1543
Cicer. de Oratore, cum schol. Melanchth. 8. 1543
Oration. Vol. 1m. & 2m. 12. 1543
Offic. 12. 1543
Sallustius. 8. 1543
Suetonius. 8. 1543
Valer. Maxim. 8. 1543
Valer. Maxim. 12. 1543
Quint. Curtius. 8. 1543
Horatius. 12. 1543
Catull. Tibull. Propert. 12. 1543
Lucanus. 12. 1543
[b] Parthelinus Comœdia, aliàs Veterator, è Gallicâ linguâ in Latinam traducta per Alexandrum Connibertum. 8. 1543
Petri Rosseti Christus. 8. 1543
Valer. Prob. de Scriptur. antiq. 8. 1543
Hubert. Sussann. in Despauter. Art. Versificat. 8. 1543
Car. Steph. Pratum, Lacus, Arundinetum. 8. 1543
Vall. Elegant. Adeps per Bonum Accursium. 8. 1543
Canons des Ephemerides, & introduction sur

[a] Cor. p. 417. [b] Verd. p. 1080.

la judiciaire Aſtrol. par Oronce Fine. 8. 1543
[a] Rabanus Maurus in Eccleſiaſticum. fol. 1544
[b] Le Miroir de la vraye Religion, par Antoine Caracciolo. 16. 1544
Oront. Fin. in Euclid. 6 libros priores. fol. 1544
Quadratur. Circul. & de Circul. ac Multangul. & de longit. & Planiſph. fol. 1544
Arithmetica. 4. 1544
Cicer. Oration. Vol. 3[m]. 12. 1544
Georg. Trapezuntii Dialectica. 8. 1544
De vit. Imperator. Rom. excerpt. ex Aurel. Victor. 8. 1544
Martialis. 12. 1544
Laur. Vall. elegant. cum Badii Epitom. & Theodorici Bellovaci not. 4. 1544
Eraſm. de conſtruct. octo part. orationis. 8. 1544
[c] Trois Oraiſons de Ciceron, pour Marcellus, pour eſlire Pompée chef de l'armée contre Mithridates & Tigranes, pour Ligarius; traduites par Eſtienne le Blanc. 8. 1544
Moralis Jacobi Fabri in Ethicen introductio, cum Clictovei commentario. fol. 1545
Cicer. Topic. cum com. Anton. Goveani. 8. 1545
Rhetor. de Invent. Topic. Partit. 12. 1545
Philoſoph. Volum. 1[m]. & 2[m]. 12. 1545
Epiſtol. ad Familiar. 12. 1545
Hiſtoria M. Tullii Ciceronis M. Filii, per Villambertum. 1545
Ovidii opera amatoria. 12. 1545

[a] Cor. p. 4. [b] Tell. p. 92. [c] Verd. p. 278.

Plin.

Plin. de Vir. Illuſtrib. & Sueton. de Gram. & Rhet. & Jul. Obſeq. de Prodigiis. 8. 1545

Eraſm. Paraphraſ. in Vall. Elegant. & Croci farrago. 8. 1545

Maphæi Vegii ſupplementum Æneidis. Virgilii Epigrammata cum aliis opuſcul. & Priap. 12. 1545

Diſſectio partium corp. human. per Carol. Stephan. cum figuris à Steph. Riverio compoſitis. fol. 1545

Eadem Gallicè. fol. 1546

Raiſon d'Architecture antique, extraicte de Victruve & autres, traduit d'Eſpagnol en François. 4. ſinè anno

Nov. Teſtam. Latin. 12. apud hæredes Sim. Colinæi. 1550

CATA-

CATALOGUS
LIBRORUM,
QUI EX
Michaelis Vascosani
Officinâ prodierunt.

THom. Magistri Eclog. Phrynichi Eclogæ: Moschopuli Eclog. Ælian. & Orbic. de instruend. acier. ratione; Gr. 8. 1532

[a] Gennadii Schol. via salutis, sive libel. de quibusdam fidei articulis adversùs Turcas. 4. 1533

[b] Paul. Orosius de Trinitate. 4. 1533

Alcinoi lib. de doctrin. Platon. Græcè &

[a] Teil. p. 61. & Cor. p. 50. [b] Cor. p. 50.

Latinè,

Latinè, Ficino interpr. & Speusipp. de Platon. definit. & Xenocr. de mort. 8. 1533
Cicer. Tuscul. Quæst. cum comm. Beroald. & Georg. Vall. fol. 1533
Rodolph. Agricol. de invent. Dialectic. cum schol. Jo. Matthæi Phrissemii. 8. 1533
De diver. regulis Juris antiq. cum interpretat. Franc. Jamesii. 8. 1533
Jacobi Spirensis collectanea Latin. Locutionis. 8. 1533
Jul. Cæsar. Scaligeri Epigrammata. 8. 1533
[a] Clictov. Introductiones in Dialecticam. 8. 1534
[b] Jammetii Textoris Lexicon Juridicum. Idem de popularibus actionibus. 8. 1534
[c] Plauti Comœdiæ aliquot selectiores cum annotat. Longolii. 4. 1534
Cicer. Epistol. Familiar. cum comm. Hubertini Crescentinatis, Martin. Philetici, Egnatii, Badii, Merulæ & Politiani. fol. 1534
[d] Theod. Gaz. Grammat. Gr. Lat. 8. 1534
Nic. Clenard. Meditat. Græcanicæ in Art. Grammatic. 8. 1534
[e] Despauter. Ars Epistolica. 8. 1535
Bed. in Solom. Proverb. & Cantic. fol. 1536
Aul. Gell. cum schol. Ascensianis. fol. 1536
Bud. de Philolog. & Literar. studio. fol. 1536
Alphabetum Græcum. Item Oratio Dominica, Symbolum Apostolorum, Evangel. secund. Joan. Decalogus, Cantica Nov.

[a] V. And. p. 561. [b] Alb. p. 204. [c] Big. 4. p. 9. [d] Apud Vasc. & Pet. Gaudoul. [e] V. And. p. 492.

Test.

Test. Pythagor. carmin. & Phocylid. Gr. Lat. 8. 1536

Cicer. Rhetoric. ad Herenn. 4. 1536

de Inventione. 4. 1536

Orator. ad Brutum, cum schol. Jacobi Lodoici Rhemi. 4. 1536

Epistol. ad Octav. cum schol. Jac. Lodoic. 4. 1536

Cato Maj. cum comment. Sylv. & Erasm. 4. 1536

[a] Rhetores Romani veteres. 4. 1536

Cicer. Topic. cum Johannis Visorii Cænomani comment. 4. 1536

Orat. pro Marcell. Ligar. & Deiotar. cum comment. Sylv. 4. 1537

Philippicæ cum comment Maturant. Beroald. Trapezunt. Hegendorph. Sturm. & Bad. 4. 1537

pro Rabirio, cum comment. Sylv. 4. 1538

in Pisonem cum com. Ascon. Pæd. 4. 1538

Appian. Alexandr. Candido interpret. & Vell. Patercul. fol. 1538

Quintil. Institut. cum not. Petr. Mosell. Camerar. ac Pini: & Declamat. fol. 1538

Cicer. Orat. de Provinciis consularibus. 4. 1539

[b] quatuor priores in Verrem, cum

[a] Vascosanus ad calcem suæ Cicer. de invent. editionis ann. 1536. monet à se eâdem formâ separatim impressos Rutil. Lup. & Roman. Aquil. & Jul. Rufinian. de figur. & Sulpit. Vict. de orator. institut. & Anonym. de Rhetoric & Empor. Rhetor. & Aphthon. præexerc.

[b] Sic se habet titulus: nondum tamen vidi plures quàm duos priores actionum in Verrem libros hôc anno excusos.

comment.

comment. Afcon. Sylv. Hegendorph. & Latom. 4. 1539
pro Cn. Planco, cum Sylv. & Latom. comm. 4. 1539
pro Deiotaro, cum comment. Sylv. Latom. & Lufch. 4. 1539
pro Domo fuâ, cum fchol. Bugelii. 4. 1539
Flori libri 4. Epitom. Sext. Ruf. & Meffal. Corvin. de progen. Augufl. 4. 1539
Paul. Æmyl. de Geftis Francor. cum Chronic. fol. 1539
Jo. Ferrer. Pedemont. de animorum immortalitate. 4. 1539
Auditum vifu præftare. 4. 1539
de verâ Cometæ fignificatione. 4. 1540
Cicero poëta elegans afferitur. 4. 1540
Cicer. de Oratore, cum com. Strebæi. fol. 1540
Orat. quatuor in Catilin. cum comment. Sylv. & Afcon. 4. 1540
tres de lege Agrariâ, in L. Servil. Rullum, cum fchol. Bugelii, Leodegarii à Quercu, & Eubuli Dynateri. 4. 1540
Tres, ante & poft exilium; cum not. Myliandri, Bugelii, Latomi, & argum. Xichonis Polentoni & Jo. Sturmii. 4. 1540
Jac. Lod. Streb. de Verbor. electione & collocatione Oratoriâ. 4. 1540
Senec. Natural. Quæft. à Matthæo Fortunato,

nato, Erasm. & Streb. recognit. 4. 1540
Hor. de Art. Poëtic. 4. 1540
Cicer. Orat. pro Milone, cum not. Ascon. Latom. & Melanchthon. 4. 1541
pro Roscio, cum. schol. Guarin. Sylv. Melanchth. & Latom. 4. 1541
pro Lege Maniliâ, cum comment. Rod. Agricolæ, Sylv. Omphal. Latom. & Lusch. 4. 1541
Epistol. ad Octav. cum comm. Jacob. Lodoic. 4. 1541
Sallust. invectiv. in Cicer. & Cicer. in eund. respons. cum comment. Sylv. 4. 1541
Gul. Postell. de Magistratibus Atheniens. 4. 1541
Theophylact. in D. Paul. Epistolas, in Habac. Jon. Nah. Osee, Latinè; Joan. Lonicer. interpr. & Victorin. in Apocal. fol. 1542
[a] Fr. Massariæ castigat. & not. in librum 9^m Histor. Plin. 4. 1542
Cicer. de Divinat. cum comm. Pet. Marsi; & Jul. Obseq. de Prodig. 4. 1542
[b] Orat. pro Ligar. cum comm. Merul. Sylv. Latom. & Lusc. 4. 1542
Joh. Sturmii in Cicer. Orator. Partit. dialogi duo. 4. 1542
Quintilian. Instit. cum not. Mosell. Camer. & Pini: & Declamat. fol. 1542
Institutiones. 4. 1542
Bud. de Asse & ejus partibus. fol. 1542

[a] Wit. p. 157. [b] Nonnulla exemplaria exhibent ann. 1543. Si tamen conferantur, eadem prorsus est editio.

Editio

Editio altera Annotationum in Pandectas. fol. 1542
Annotation. in Pandectas, fol. 1543
[a] Aristotel. Politic. & Xenophont. OEconom. Latiné. 4. 1543
Cæsar. Comment. & Eutrop. Epitom. belli Gallici. fol. 1543
Tit. Liv. cum Epitom. Flor. & annot. Henr. Lorit. Glareani, Laur. Vall. & Sabellic. fol. 1543
Galen. de Offib. Græcé. 4. 1543
[b] Ars Medica, Martino Acaxiâ Catalaunensi interprete. fol. 1543
Div. Augustin. Categoriæ ex Aristotel. 4. 1543
Chronic. de Regib. Francor. fol. 1543
Contaren. de Republic. Venet. 8. 1543
Cicer. Orator. Partition. cum not. Jac. Lodoic. Strebæi. 4. 1543
Earund. Enarrationes per Latom. cum schol. Hegendorphin. 4. 1543
de Universitate, ex Tim. Platon. cum com. Georg. Vall. 4. 1543
Orat. pro Deiotar. cum not. Sylv. Latom. Bugel. Bucold. & Lusch. 4. 1543
pro Archiâ, cum schol. Sylv. Latom. Boler. & paraphr. Melanchthon. 4. 1543
pro Quintio, cum comm. Sylv. & Latom. 4. 1543
de Oratore. 4. 1544

[a] Big. I. p. 117. [b] Prostat Parisiis in ædib. Simonis Colinæi. Excudebat Michaël Vascosanus.

Orat. pro Cœlio, cum comm. Tiſlini, Latom. & Melanchth. 4. 1544
in Verrem, quinque poſteriores. 4. 1544
Philippicæ, cum comm. Maturant. Trapezunt. Beroald. Sturm. Latom. Hegend. & Ferrar. 4. 1544
Paul. Æmyl. de Geſt. Francor. fol. 1544
Plutarch. Moral. Latiné. fol. 1544
Joan. Jovian. Pontani Meteora. 4. 1544
Euripid. Hecub. & Iphigen. in Aul. & Medea, Latinè; illæ Eraſmo, hæc Buchanano interpret. 8. 1544
L'Arcadie de Sannazar miſe d'Italien en François par Jean Martin. 8. 1544
[a] Oeuvres de Plutarque en quatre vol. fol. 1544
[b] Le premier livre de l'honneſte exercice du Prince en vers François, par Jean Breche. 4. 1544
Georg. Pachymer. in Ariſtot. Art. diſſerendi, Latinè; Jo Baptiſt. Raſario interpr. 8. 1545
Hippocrat. de pueri geniturâ, Gr. Lat. intepr. Gorr. cum not. 4. 1545
Plaut. Aulular. & Amphitr. 4. 1545
Terent. Comœdiæ. 4. 1545
Horatii opera. 4. 1545
Odyſſ. libri 8 Lat. carmin. per Franc. Florid. Sabin. 4. 1545
[c] L'Art poetique d'Horace traduit en François par Jaques Peletier. 8. 1545
Luciani opera, Latiné. 4. 1546

[a] Caill. p. 102. [b] Verd. p. 368. & Croix. [c] Verd. p. 61.

a Decreta

[a] Decreta sextæ & septimæ sess. concilii Tridentini. 8. 1547

Quinto libro d'Architectura di Sebastiano Serlio, de diverse forme de Tempii sacri, traduit en François par Jean Martin. fol. 1547

Aristoph. Plut. Lat. M. Cabedio interprete. 8. 1547

Cicer. de Fato, cum Georg. Vall. comment. 4. 1547

Cicer. de Orator. Partition. cum comment. Jac. Lodoic. Streb. 4. 1547

[b] Criton de Platon traduit par Philibert du Val. 8. 1547

[c] Oeuvres poetiques de Jaques Peletier, viz. les deux premiers livres de l'Odyssée. Le premier des Georgiques. Trois Odes d'Horace. Une Epigramme de Martial. Douze Sonnets de Petrarque. Congratulation sur le regne de Henr. II. Epigrammes. Antithese du courtisan & de l'homme de repos. Epistre à Saingelais. 8. 1547

[d] Azolains de Bembo, ou de la nature de l'amour, traduits par Jean Martin. 8. 1547

[e] Oraison de Galland sur le trépas du Roy Francois traduite de Latin par Jean Martin. 4. 1547

Psalmi 27 Latinè, Adrian. Lametio interp. 8. 1548

Aristotel. Politic. Græcé. 4. 1548

Politic. Lat. interprete Genes. Sepulved. 4. 1548

[a] Tell. p. 189. [b] Verd. p. 950. La Croix du Maine l'appelle Pierre du Val. [c] Verd. p. 610. [d] Cor. p. 528. Sed 1557. Verd. p. 720. [e] Verd. p. 720.

Logic.

Logic. Epitom. per Georg. Diacon. Græcé. 8. 1548

Prædicamentor. Explanat. Porphyr. Latinè, Jo. Bernardo Feliciano authore. 8. 1548

Thucyd. lib. prim. Græcé. 4. 1548

Paul. Æmyl. de Geſt. Franc. cum Chronic. 8. 1548

Cicer. Paradox. 4. 1548

Tabulæ totius Dialectices digeſtæ à Cornelio Valerio Ultrajectino. 8. 1548

Ariſtot. Rhetoric. Gr. Lat. Hermol. Barbaro interprete. 8. 1549

Ariſtot. vel Theophr. de colorib. Gr. Lat. interprete Simone Portio; cum ejus commentariis. 8. 1549

Dexippi Platonici Quæſtion. in defenſion. Prædicamentor. Ariſtot. adversùs Plotin. Latinè, Jo. Bernard. Felician. interpr. 8. 1549

Thucyd. lib. ſecund. & tert. Græcé. 4. 1549

Plin. Natur. Hiſtor. lib. decimus ſeptimus. 4. 1549

Nicand. Alexipharm. Gr. cum Lat. Gorræi metricâ verſione & annotationibus. 8. 1549

Oppiani Cynegetic. Græcé. 4. 1549

Callimach. Hymn. Gr. cum ſchol. Gr. 4. 1549

Cicer. Cato major. 4. 1549

Tuſcul. Quæſt. cum comment. Georg. Vallæ, Beroald. Camerar. Eraſm. Jani Pagnini & Pauli Manutii. 4. 1549

[a] Senecæ Declamationes cum comm. Rod. Agricol. fol. 1549

[a] Thuan. 2. p. 252.

Quin-

Quintilian. Inſtitut. cum annot. Moſell. Camer. & Pini; & Declamat. cum Senec. Declamation. quibuſdam, & Rodolph. Agricol. comment. fol. 1549

[a] Horat. Epiſtol. 4. 1549

Alex. ab Alex. Genial. Dier. libri ſex. 8. 1549

Inſtructions de Guill. du Bellay ſur le faict de la guerre, extraictes de Polybe, Frontin, Vegece, &c. fol. 1549

[b] Oraiſon de Pierre Paſcal, prononcée au ſenat de Veniſe contre les meurtriers de l'archidiacre de Mauleon. & France par Proſopopée à la Republique de Veniſe: traduits par D'Urban. 8. 1549

Petri Megangi Grammat. & Syntax. in carm. & tabul. 4. 1549

Ariſtot. de Natural. Auſcultat. Græcè, cum Latinâ Franc. Vicomercati interpretat. & comment. fol. 1550

Greg. Nazianz. & Greg. Nyſſ. de pauperib. amandis, Latinè, Pet. Franc. Zino interprete. 4. 1550

Plin. Nat. Hiſtor. liber decimus octavus. 4. 1550

Cæſar. Comm. & Hirt. de bell. Gallico libri 8. 4. 1550

Flor. de Geſt. Rom. & Sext. Ruf. Epitom. & Meſſal. Corvin. de progen. Auguſti. 4. 1550

Cicer. de Fato cum prælectionib. Rami. 4. 1550

Epiſtol. 9na ad Lentul. dialecticis rerum ſummis breviter illuſtrata. 4. 1550

[a] Fabr. Lat. ſup. p. 91. [b] Verd. p. 266.

Terent.

Terent. Heautont. 4. 1550
Feneftell. & Pomp. Læt. de Rom. Magiftrat. & Sacerdot. 4. 1550
Paul. Æmyl. & Arnold. Ferron. de Geft. Gall. cum Tilii Chron. fol. 1550
Arnold. Ferron. de Geft. Gall. 8. 1550
Salm. Macrin. Næn. de Gelonide. 8. 1550
Cornel. Valer. Inftitut. Gramm. Latin. 4. 1550
[a] Opufcule de S[t] Auguftin fur ce paffage de l'Apoftre *la lettre occit, l'efprit eft qui vivifie* traduit par Valentin du Caurroy. 4. 1551
[b] Petri Mæftræi oratio de laudib. D. Ludovici Regis. 4. 1551
[c] Theologie Naturelle de Raymond Sebond, traduite de Lat. en François par Jean Martin. 4. 1551
Petr. Lizet. adversùs pfeudo-evang. hæres. 4. 1551
Ariftot. de Mundo. Græcé. 4. 1551
Platonis Alcibiad. 1. & Crit. Græcé. 4. 1551
Oront. Fin. Cofmograph. 4. 1551
de Speculo uftorio. 4. 1551
Joan. de Roias in Aftrolab. 4. 1551
Pomp. Mel. de fitu orbis. 4. 1551
Terent. Andr. & Adelph. cum not. Muret. in Andr. & Eunuch. 4. 1551
Horat. Satyr. & de Art. poetic. 4. 1551
Cicer. de optim. genere oratorum, cum comment. Achil. Statii. 4. 1551
Jo. Tilii Chronicon. 8. 1551
Petri Lotichii Secundi Elegiarum liber. 8. 1551

[a] Verd. p. 1187. [b] Tell. p. 386. [c] Verd. p. 720.

Pet.

Pet. Bemb. Hiſtor. Venet. 4. 1551
Pet. Galland. pro ſchol. Pariſienſ. contra Ramum. 8. 1551
Le Timée de Platon: Les 3 Olynth. de Demoſthene: Le 1. de Xen. de l'inſtitution de Cyrus: L'Oraiſon de Xen. d'Ageſilaus: 3 Oraiſons d'Iſocrate, Demonic. Nicoc. & Symmach. par Loys le Roy. 4. 1551
Euclid. lib. 10[us] Petr. Montaureo interpr. 4. 1552
Edw. Wotton. de differentiis Animalium. fol. 1552
Tit. Liv. cum annotat. Glareani, L. Vallæ, Velcurionis, Rhenani, Gelenii, & Chronolog. fol. 1552
Cicer. Lælius. 4. 1552
[a] Ethiques d'Ariſtote à Nicomaque. 4. 1553
Oront. Fin. Canon. Aſtronom. 4. 1553
de 12 domiciliis cœli. 4. 1553
Franc. Connani lib. 2. com. Juris Civilis. fol. 1553
Iſocrat. Opera Latinè, ex récognit. Hieron. Wolf. 8. 1553
Cicer. de Fato. 4. 1553
Somn. Scip. 4. 1553
Orat. in Vatinium, cum argum. & ſchol. Latom. 4. 1553
Leodeg. à Quercu animadverſ. in Rullianos Rami commentarios. 4. 1553
Terent. Phorm. 4. 1553
Horatii Od. & Epiſtol. 4. 1553
[b] Hiſtoire des Indes de Portugal eſcrite par Fernand Lopez de Caſtanneda traduite de

[a] Tell. p. 356. [b] Verd. p. 95.

Portuguais en François par Nicolas de Grouchy. 4. 1553

Instructions sur le fait de la guerre, extraictes de Polybe, Frontin, Vegece, &c. par Guill. du Bellay. 8. 1553

Paul. Jov. Histor. Tom. prim. fol. 1553

secund. fol. 1554

Arnold. Ferron. de Gest. Gall. fol. 1554

Oeuvres de Justin Martyr en François par Jean de Maumont. fol. 1554

Ambros. in Apocalyps. edente Tonstallo. 4. 1554

Tonstal. de Verit. corpor. & sanguin. in Euchar. 4. 1554

Compend. & Synops. in Aristot. Ethic. 8. 1554

Aristot. Polit. Latinè, Jac. Lod. Strebæo interprete. 4. 1554

Euclid. Element. quæd. Arithm. Gr. Lat. 4. 1554

Æschin. & Demosth. Oration. contrar. Lat. Perion. interprete. 4. 1554

Sept Livres (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.) de Diodore Sicilien traduits par Jacques Amyot. fol. 1554

[a] Palladius Rutilius traduict en François par Jean d'Arces. 8. 1554

[b] Oeconomiques d'Aristote traduittes par Gabriel Bounin. 1554

Cicer. lib. 1. de legib. cum prælect. Rami. 4. 1554

Terent. Eunuch. 4. 1554

Ovidii Fasti. 4. 1554

[a] Verd. p. 637. [b] Croix.

Martialis

Martialis castus. 4. 1554

Rodolph. Bayni comment. in Proverb. Solom. fol. 1555

Joach. Perion. de Patriarchar. vitis. 4. 1555

Aristot. de mundo, Latinè; Budæo interpr. 4. 1555

Oront. Fin. Cosmograph. & Arithmet. 4. 1555

Tumulus, authore Tho. Fargæo Vellaunio. 4. 1555

Oppian. de Venat. Lat. carmin. per Bodin. cum ejus comm. 4. 1555

Joan. Lygæi libri 4. de humani corporis harmoniâ. 4. 1555

Honorat. Castellani Oratio, quâ futuro medico necessaria explicantur. 4. 1555

[a] Contemplation de la nature humaine, par Nicole de Haupas. 8. 1555

Cicer. Orat. pro P. Sextio, cum comm. Roland. Petreii. 4. 1555

[b] Adr. Turnebi lucubrationes in Quæstiones Academicas. 4. 1555

Ovid. Heroid. Epistol. 4. 1555

Opuscule de Theodorit de la nature de l'homme traduit par Roland Pierre. 4. 1555

Nicol. Gruch. de Comitiis Romanorum. fol. 1555

Paul. Æmyl. & Arnold. Ferron. de Gest. Franc. & Gallor. 8. 1555

[c] Histoire Naturelle des Indes, traduitte de Castillan en François par Jean Poleur. fol. 1555

[a] Verd. p. 224. [b] Thuan. 2. p. 317. [c] Quædam exemplaria habent 1556, eadem tamen est editio.

Catalogue des Ducs & Conneſtables, Chanceliers, Grand-maiſtres, Admiraulx & Marechaulx de France, & Prevoſts de Paris, depuis leur commencement juſques à Henr. II. par Jean de Feron. fol. 1555

Dionyſ. Areopagit. opera cum ſchol. incerti authoris, Latinè; Jo. Perionio interpr. fol. 1556

Origen. de rectâ fide; in Job: & Chryſoſtom. quatuor conciones in Job, Latinè; Jo. Perionio interprete. fol. 1556

Bartholom. Camerarii Dialogi de Jejunio, Oratione & Eleemoſynâ. 4. 1556

Judoc. Clictov. Sermonum tomi duo. 8. 1556

[a] Albanus Langdailus de Euchariſtiâ. 4. 1556

[b] Franc. Vicomercat. in Meteorologic. Ariſtotel. fol. 1556

Oront. Fin. de rebus Mathematicis. fol. 1556

Jul. Cæſ. Scalig. in libr. Ariſtot. de Plantis. 4. 1556

Ariſtotel. de Naturâ libri octo, Latinè; Jo. Perionio interprete; & per Nic. Gruch. correct. 4. 1556

Theophraſt. de Odorib. Græcè, cum Lat. Adrian. Turneb. verſione & ſcholiis. 4. 1556

Plin. in libros Hiſtor. Natur. Præfatio, cum Adrian. Turneb. emendat. & annotat. 4. 1556

Plutarch. de Oraculor. defect. Latin. per Adr. Turneb. 4. 1556

Bud. Annotat. prior. & poſterior. in Pandectas. fol. 1556

[a] Cor. p. 58. [b] Lugd. p. 77.

Edvard.

Edvard. Henryſon. comm. in Tit. x. libri 2[di] Inſtitut. 8. 1556

[a] Hug. Donell. de uſuris. 4. 1556

Deux livres de P. Emile, traduicts en François par Simon de Monthiers. 4. 1556

Cicer. Epiſtol. ſelectarum libri tres. 4. 1556

Adrian. Turneb. diſputat. ad libr. de Fato. 4. 1556

Leodeg. à Querc. reſponſ. ad Audom. Talæi admonitionem. 4. 1556

Terent. Hecyr. 4. 1556

[b] Epiſtres en vers François, le laurier, l'heureux partage des dons de Pallas; par Guillaume du Maine. 1556

[c] Opuſcules de St. Chryſoſtome. 8. 1557

[d] Deux Inſtructions & deux Epiſtres de Jean de Monluc au Clergé de Valence & de Die. 8. 1557

Les Inſtitutions Aſtronomiques de Jean Pierre de Meſmes. fol. 1557

Joan. Robert. Aurelii ſententiarum Juris libri quatuor. 4. 1557

Tryphiodor. Ilii expugnat. Gr. & Lat. carm. per Fed. Jamot. 8. 1557

Sophocl. Latinè per Joan. Lalamantium. 8. 1557

Jul. Cæſ. Scalig. de Subtilitate. 4. 1557

Juvenalis. 4. 1557

Euripid. Alceſt. Lat. per Georg. Buchan. 4. 1557

Jephthes, Tragœdia Georg. Buchan. 4. 1557

[a] Cab. p. 44. [b] Croix. [c] Big. 2. p. 20. [d] Tell. p. 82.

Ariſtot.

Ariſtot. Logica ab eruditiſſimis hominibus converſa; Porphyr. Inſtitut. Ariſtot. Categor. de Interpret, de Reprehenſion. Sophiſt. 4. 1556
de Demonſtrat. & Topic. 4. 1557
de Analytic. Prior. 4. 1558
Joan. Monluc. Reformatio Cleri Valentini & Dyenſis. 8. 1558
Connan. Jur. Civil. libri. fol. 1558
Plutarch. Vitæ Latinè, ex variis interpretibus. fol. 1558
[a] Traité de la puiſſance, ſapience & bonté de Dieu. P. M. D. V. E. D. S. 8. 1558
[b] Traité de la conduite du faict de Chirurgie, par Simon de Vallambert. 1558
Les OEuvres de St Juſtin en François par Jan de Maumont. fol. 1559
Sermons de Jean de Monluc eveſque de Valence. 8. 1559
[c] Quatrains de la puiſſance & ſapience de Dieu, par du Val eveſque de Sais. 4. 1559
Hiſtoire de Thucydide en François par Claude de Seyſſel. fol. 1559
de Trogue Pompée abbregée par Juſtin, en Franç. par Cl. Seyſſel. fol. 1559
Comment. des guerres entre Henr. IV. & Charl. V. par Fr. de Rabutin. 8. 1559
[c] Les Vies des Hommes Illuſtres de Plutarque par Amyot. fol. 1559

[a] Par Monſieur du Val eveſque de Sees. Croix. & Verd. p. 950.
[b] Croix. [c] Thuan. 2. p. 301. [e] Tell. p. 268.

Paul.

Paul. Jov. Hiſtoriarum Tomus primus. fol. 1558
secundus. fol. 1560

Pet. Paſchal. Elog. & Tumul. Henr. II. cum traductionibus Italicâ Anton. Caraccioli, Hiſpanâ Gartii Sylvii, Gallicâ Lanceloti Carle. fol. 1560

Ead. 4. 1560

[a] Exhortation de Lancelot de Carle en vers heroiques à Jean de Carle ſon neveu. 8. 1560

[b] Claud. d'Eſpence ſur le Pſ. 130. 8. 1561

[c] Oraiſon funebre ez obſeques de Marie royne douairiere d'Eſcoſſe. 4 1561

[d] ez obſeques de François Olivier. 4. 1561

Claud. Eſpenc. comment. in prior. Epiſtol. ad Timoth. fol. 1561

Inſtructions Chreſtiennes de Jean de Monluc. 8. 1561

Hug. Donell. ad legem de eo, quod intereſt. 4. 1561

Premier Livre des Hiſtoires de Zonare, traduit par Jan de Maumont. fol. 1561

[e] Traité de Vincent de Lerins touchant la verité, & antiquité de la foy catholique traduit par Guillaume Ruzé. 1561

Eguinarii Baronis opera. 3 tomis. fol. 1562

[f] Defenſes contre les Heretiques traduites du Latin de Tertullien en François, par Audebert Macere. 8. 1562

[g] La conjecture des derniers jours traduite du Latin de Nicolas de Cuſa cardinal en

[a] Verd. p. 721. [b] Cor. p. 101. [c] Tell. p. 111. [d] Verd. p. 171. [e] Croix. [f] Verd. p. 94. [g] Verd. p. 395.

François

François par François Bohier evesque de St Malo. 8. 1562

[a] Les Cantiques de la Bible avec deux hymnes, par Lancelot de Carle. 8. 1562

[b] Traicté de l'expresse parole de Dieu traduit du Latin de Stanislaus Hosius evesque de Varme en prose Françoise par Lancelot de Carle. 8. 1562

[c] Sommaire des Tems, par Nicolas Bergeron, en Latin & en François. 1562

[d] Second Livre de Zonare, par Jan de Maumont. fol. 1563

Vies de Plutarque, traduites par Amyot. fol. 1565

Paul. Æmyl. de Gest. Francor. & Arnold. Ferron. fol. 1566

Recueil des choses notables faites à Bayonne, à l'entreveüe de Charl. IX. & la Reyne Mere avec la Reyne Catholique. 4. 1566

Les Vies de Plutarque traduites par Jacques Amyot. 8. 1567

Les Harangues de Tite Live traduites par I. de Amelin. 8. 1567

[e] Decade des Empereurs écritte par Antoine de Guevarre, traduitte par Antoine Alaigre. 1567

Enseignements d'Isocrate & Xenophon, & les Politiques d'Aristote, traduits par Loys le Roy. 4. 1568

[f] Le Livre de Tertullien de la couronne du Soldat, traduit par Audebert Macere. 8. 1572

[a] Verd. p. 782. [b] Verd. p. 782. [c] Verd. p. 725. [d] Croix.
[e] Croix. [f]. Verd. p. 94.

Les

Les Oeuvres Meslées de Plutarque par Amyot. 8. 1574

Stanislai Carncovii Episcopi Uladislaviensis ad Henricum Valesium Polon. Regem panegyricus. 4. 1574

L'Oraison de Jean de Zamoscie à Henr. Roy eleu de Pologne, traduitte de Latin en François par Loys le Roy. 4. 1574

[a] Les Oeuvres Morales de Plutarque par Amyot. fol. 1575

[b] Cicer. Orator, en François par Blaise de Vigenere. 1575

Les Politiques d'Aristote, par Loys le Roy. fol. 1576

[a] Par Michel de Vascosan & Federic Morel imprimeurs du Roy.

[b] Fabr. Lat. sup. p. 27.

CATALOGUS LIBRORUM,

QUI EX

Gulielmi Morelii

Officinâ prodierunt.

ARTIS Metiendi liber ex Gregor. Reiſchii Margaritâ Philoſophicâ. 4. 1549

Epiſtolæ Phalar. Gr. Lat. Franciſc. Aretino interprete. 4. 1549

Sapientum. Gr. Lat 4. 1549

Cyr. Theod. Prodromi exulans Amicitia, Gr. Lat. Conr. Geſner. interpr. 4. 1549

Plutarch. Εἰ καλῶς εἴρηται τὸ Λάθε βιώσας· περὶ φιλοπλουτίας· πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ τὰ σώματος πάθη χείρονα, Græcè & Latiné. 4. 1549

Perſii

Persii Satyræ ſex. 4. 1549

Locorum in Ciceron. Partitionibus oratoriis difficiliorum explicatio, exſcriptore Gulielmo Morelio. 4. 1549

Cicer. Epiſtolæ aliquot ſelectæ in ſtudioſorum adoleſcentium uſum. 8. 1549

Pſalter. & Eccleſiaſtes carmin. Latin. per Eoban. Heſſ. 12. 1550

Homer. Ilias carmin. Lat. per eundem. 12. 1550

Jo. Carion. Chronic. in Lat. ſermon. converſ. per Hermannum Bonnum; cum G. Morelii append. 12. 1550

Hug. Falcandi Hiſtoria Siciliæ. 4. 1550

Greg. Nyſſ. adversùs eos, qui caſtigationes ægre ferunt; Gr. Lat. 4. 1550

de iis, qui adeunt Hieroſolyma. Gr. Lat. 8. 1551

Baſil. Magn. de inſtituend. ſtud. Latiné. 4. 1551

Ori Apoll. Hieroglyph. Gr. cum Lat. verſ. & obſervat. Jo. Mercer. 8. 1551

Euricii Cordi Botanologic. & Valer. Cordi adnotat. in Dioſcorid. 12. 1551

Ariſtotel. Oeconomic. Latinè, Gilberto Cognato Nozereno interprete. 4. 1551

Τῶν τοῦ Ἀντιπάτρου ἐπιγραμμάτων ἀνθολογία. 4. 1551

[a] Columella traduit en François par Claude Cotereau. 4. 1551

Auſon. opera. 12. 1551

Iſocrat. contra Sophiſt. Græcé. 4. 1552

[a] Imprimé par Guillaume Morel pour Jacques Kerver libraire le 25 de Sept. 1551.

Demosth. Orationes 4 contra Philipp. Gr. & Lat. Paul. Manut. interpr. 4. 1552
Anacharsidis Epistolæ Gr. Lat. 4. 1552
* Gul. Morel. de Verb. Anomal. libri 2. 8. 1553
Apophthegmat. septem sapient. Latiné. 8. 1553
Ead. Græcé. 4. 1554
Buchanan. Jephthes. 4. 1554
Comicor. Veter. Sentent. Gr. Lat. 8. 1553, 1554
Publii Syri Mimi. 8. 1554
Aretæi libri 8; & Rufi Ephes. de homin. partib. libri 3. Latinè, Jun. Paul. Crasso interpr. & Ruf. de Vesic. & Renum affectibus. Latiné. 12. 1554
Quintilian. Institution. Epitome, Petro Paulo Vergerio authore. 8. 1554
Pythag. Aur. Carm. Græcè, cum comm. Steph. Nigri. 8. 1555
Tim. Locr. de animâ mundi & naturâ, Græcé. 8. 1555
Demetr. Phaler. de elocut. Græcé. 8. 1555
Angel. Canin. Hellenismus. 4. 1555
Adrian. Turneb. in jocos Ciceronis. 4. 1555
Plutarch. de Virtut. Mor. Gr. Lat. Carolo Valgulio Brixiano interprete. 4. 1555
Terentii Andria. 4. 1555
Theophil. de homin. fabric. Græcé. 8. 1555
Latinè. 8. 1556
Aristot. Poëtica, Græcé. 8. 1556
D. Basil. Orat. 24 de Morib. Græcé. 8. 1556
Beat. Hippolyt. de consummat. Mundi, &

* Bult. 1. p. 130.

Antichr.

Antichr. Gr. 8. 1556

Ludov. Fidel. de ſtructurâ mundi. 8. 1556

Actuar. de Spirit. Animal. & Urin. & Method. medendi, Latinè; interpret. Julio Alexandrino Tridentino; & Ambroſ. Leone Nolano: recognoſcent. Goupylo, & Cor. Henrico Mathiſio Brugenſi. 8. 1556

Oribaſ. Collectan. Anatom. ex Galeni comm. Græcé. 8. 1556

[a] Ariſtot. Politic. Græcé. 4. 1556

Plutarch. contra Herodot. Græcè. 4. 1556

Dionyſ. Periegeſ. Gr. & Lat. carm. per Rhamn. Fannium. 4. 1556

Anacreont. & Lyricor. alior. aliquot Odæ, Græcè, cum Henr. Stephani not. & Lat. metric. verſione. 8. 1556

Hippocrat. Aphoriſm. Prognoſtic. Coacæ Prænot. Prorrhet. de Inſomn. & Jusjurand. Gr. Lat. 12. 1557

Nicandri Theriac. & Alexipharm. Græcè, cum ſchol. Græc. & Gorræi Latinâ metricâ verſ. ac notis. 4. 1557

Cicer. de Legib. cum comment. Adr. Turneb. 4. 1557

Franc. Vergaræ Gramm. Græc. 8. 1557

[b] Græcorum veterum ſelectiores Epiſtolæ, Gr. Lat. 8. 1557

Baſilii conciones de moribus, Latinè, interprete Simone à Maillé Archiep. Turon. 8. 1558

Greg. Nyſſ. de iis qui adeunt Hieroſolyma.

[a] Vide priùs pag. 99. [b] Lugd. p. 148.

Gr.

Gr. Lat. 8. 1558

S. Ignat. Epiſtol. Gr. Lat. cum Gul. Morel. not. 8. 1558

Platon. Theages, Græcé. 4. 1558

Platon. Minos Gr. Lat. Ficino interp. 4. 1558

[a] Dicta ſeptem ſapientum, Græcé. 8. 1558

[b] Libanius de conſcribendis epiſtolis, Gr. 8. 1558

[c] Homer. Batrachom. & Hymn. Græcé. 8. 1558

Demetr. Pepagomen. de Podagrâ. Gr. Lat. 8. 1558

Pindari opera. Græcé. 4. 1558

Gul. Morelii commentar. verbor. Latin. cum Græcis Gallicíſque conjunctorum. 4. 1558

Commentar. de Græcor. verb. Anomalis. 8. 1558

[d] Inſtruction de toutes manieres de guerroyer tant par terre que par mer, par Philippe Duc de Cleves. 1558

[e] Maximus de Virtutib. & Vitiis, per Joa. Picum. 8. 1559

Jonathæ Chald. Interpret. Hoſeæ, Joëlis, Amos, Abdiæ, Jonæ, & Haggæi, Latin. Jo. Mercero interpr. 4. 1559

Beat. Macarii Homil. Gr. & Lat. Jo. Pico interp. 8. 1559

Aratus Græcè, cum ſchol. Gr. & Lat. interpretat. Cicer. Avien. ac Germanici, & Hygin. Aſtronomic. 4. 1559

Ariſtotel. Rhetoric. Græcè. 4. 1559

Latinè, Hermol. Barbaro interp. 4. 1559

Dionyſii Periegeſis Græc. & Latin. 4. 1559

[a] Lugd. p. 147. [b] Lugd. p. 147. [c] Lugd. p. 148. [d] Verd. p. 593. [e] Cor. p. 74.

Breves

Breves Tabulæ Gramm. Græc. cum verbis Anomal. ex Nic. Clenard. & aliis. 4. 1559

[a] Livre de la generation de l'homme par Jaques Sylvius, traduit en François par Guillaume Chrestian. 1559

[b] Hippocrat. de la geniture de l'homme, traduit par Guillaume Chrestian. 1559

Liturgiæ Sanctor. Patrum, Græcè & Latiné. fol. 1560

Beat. Maxim. Capit. Theologic. Græc. & Lat. Jo. Pico interprete. 8. 1560

Cl. Mar. Victor. & Hilar. in Genesin; Cypriani Genesis & Sodoma; Dracont. de opere sex dierum: omnia versibus expressa. 8. 1560

Platonis Dialogi. Euthyphron. Gr. Lat. 8. 1560

Aristot. Ethic. ad Nicomach. & OEconom. Græcé. 4. 1560

Euripid. Hecub. Gr. Lat. 4. 1560

Jo. Mercer. Tabul. Chald. & de Rabbin. & Talmud. stylo, & abbreviatur. Hebr. 4. 1560

[c] Nature & utilité des moys des femmes, & la curation des maladies, qui en surviennent, traduit du Latin de Jaques Sylvius par Guill. Chrestian. 8. 1560

Jean du Tillet pour l'entiere majorité du Roy François second contre le legitime conseil malicieusement inventé par les rebelles. 4. 1560

[d] Rabbi Hai Gaan eruditio intellectûs Hebraicè, translat. per Mercerum. 8. 1561

[a] Verd. p. 475. [b] Verd. p. 475. [c] Verd. p. 475. [d] Buxtorf. Bibliothec. Rabbinic.

Chald.

Chald. Interpretat. Proverb. Solom. operâ Jo. Merceri. 4. 1561

Canones Apoſtolorum, Concilior. Patrum; cum comm. Balſam. Latinè, Gentiano Herveto interpr. fol. 1561

[a] Declaration de l'authorité des Ecritures, & du S. Sacrement de l'Autel, par Jean du Tillet. 8. 1561

[b] Oraiſon du Cardinal de Lorraine en l'aſſemblée de Poiſſy. 8. 1561

Ariſtot. de Natur. Cœl. Ort. & Interit. Meteor. Anim. & parv. natural. Gr. 4. 1556, 1561

Plutarch. de liberor. inſtitut. Græcé. 4. 1561

Theocrit. Græcé. 4. 1561

[c] La Soltane, tragedie de Gabriel Bounin; & une Paſtorale. 4. 1561

Gregorii Turonenſis Hiſtoriæ Francorum libri decem. 8. 1561

Adonis Vien. Archiep. Breviar. Chronicor. 8. 1561

Sanct. Ignat. Epiſtol. Gr. & Gall. Gul. Morel. interprete. 8. 1562

Latin. cum Epiſtol. Polycarp. & Martial. 8. 1561

Dion. Areopag. opera Græcè, cum ſchol. Maxim. & Syngel. de laudib. Dionyſ. 8. 1562

in ead. Georg. Pachymer. paraphr. Gr. 8. 1561

Sanct. Macar. Homil. Lat. Jo. Pico interp. 8. 1562

Sentent. SS. Patrum de venerand. imaginib. Græcè, Latinè G. M. T. interprete, &

[a] Tell. p. 82. [b] Tell. p. 158. [c] Verd. p. 429.

Gallicé.

Gallicé. Et Traité de S. Jean Damascen des images. 8. 1562

[a] David. Jehaia de metris Hebræorum, Heb. Lat. per Genebrard. 8. 1562

[b] Fr. Balduini responsio altera ad Joannem Calvinum. 8. 1562

[c] Procés verbal fait par l'ordonnance de la cour du Parlement, touchant les articles & la profession de la foy d'icelle cour. 8. 1562

Homer. Ilias Græcé. 4. 1562

Aristotel. Organ. Græcé. 4. 1562

[d] Rhetoric. Græcé. 4. 1562

Discours de ce qui est advenu à Vassi, y passant le Duc de Guise. 8. 1562

[e] Sonnets, prieres, & devises pour l'assemblée des Prelats à Poissy; par Anne de Marquets. 1562

Marci eremitæ, Nicolai, Hesychii presbyteri opera, Græcé. 8. 1563

Agapet. de rectè administrand. imperio, Gr. Lat. & en François per Jehan. Picot. 8. 1563

Timæus Platonis, sive de Universitate; interpretib. Cicerone & Chalcidio cum comment. 4. 1563

Paraphrasis in Menodoti exhortationem ad artes, Græcé. 1563

[f] Gregorii Turon. de gloriâ martyrum libri duo: & de gloriâ confessorum. 8. 1563

[g] Epistre de Jean. du Tillet aux ministres des

[a] Thuan. 2. p. 215. [b] Tell. p. 111. [c] Tell. p. 112. [d] Fabr. Gr. 2. p. 118. [e] Croix. [f] Tell. p. 240. [g] Cor. p. 114.

egliſes nouvelles. 8. 1563

[a] Inſtruction du pere Chreſtien à ſes enfans par Jean du Tillet. 4. 1563

[b] Jo. Tilii, Epiſcopi Briocenſis, Epiſtola ad novarum eccleſiarum miniſtros, è Gallico Latinè facta. 8. 1564

Cyrill. Catecheſ. Græcé. 8. 1564

Cyprian. opera, Gul. Morel. diligentiâ cum ejus annot. fol. 1564. 1564

[a] Verd. p. 758. [b] Tell. p. 113.

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM,

QUI APUD

Gulielmi Morelii Viduam

Excusi sunt.

DIon. Lambin. Oratio de laudibus literarum. 4. 1564

Philosophiæ Moralis. 4. 1565

Epiphan. Hesych. & Chrysipp. de laudib. Mariæ Virg. Græcè, & Latinè, Jo. Pico interprete. 8. 1565

Aristot. de Morib. ad Nicom. Latinè, Dion. Lambino interprete. cum ejusd. annotat. 4. 1565

Comment. Guil. Morel. de verb. Anomal. Græcorum. 8. 1566

Sonnets, prieres, & devises, pour l'assemblée à Poissy. 8. 1566

[a] Jean du Tillet du Symbole des Apôtres. 8. 1566

[b] reponse aux ministres des eglises nouvelles. 8. 1566

Cl. Espenc. Collectar. Eccles. liber. 8. 1566

[c] Erasmi carmen sanctæ Genovefæ sacr. 8. 1566

Homer. Odyss. Græc. 4. 1566

[a] Tell. p. 82. [c] Verd. p. 758. [c] Cor. p. 102.

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX Adriani Turnebi Officinâ prodierunt.

PHilonis Judæi opera, Græcé. fol. 1552
Apolinar. interp. Psalmor, Gr. 8. 1552
Plutarch. de primo frigido, Gr. & Latiné. Adr. Turneb. interpr. 4. 1552
Æschyl. Tragœdiæ, Græcé. 8. 1552
Cicer. de Fato, cum comment. Adr. Turneb. 4. 1552
Legib. cum comment. Adr. Turneb. 4. 1552

Theo-

Theophraſt. de Igne, Græcé. 4. 1552

Lat. Turneb. interpr. cum ejuſd. annot. 4. 1553

Syneſ. Opuſcul. Græcé. fol. 1553

Sophocl. Tragœd. Gr. cum ſchol. Gr. Demetrii Triclinii. 4. 1553

Hephæſt. de Metris, Græcé. 4. 1553

Cicer. Orat. pro Rabir. cum comment. Adr. Turneb. 4. 1553

Academ. Quæſtion. lib. 1. cum com. Adr. Turneb. 4. 1553

Ruf. Epheſ. & Soran. Græcé. 8. 1554

Aretæi opera, Græcé. 8. 1554

Ariſtot. Ethic. ad Nicomach. Græcé. 4. 1554

Homeri Ilias, Græcé. 8. 1554

Scriptores rei Agrariæ, editore Galland. 4. 1554

Adr. Turneb. apologia adversùs quorund. calumnias, ad Lib. Cic. de legib. 4. 1554

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM,

Qui ex Officinâ

PARTIM

Gulielmi Morelii,

PARTIM

Adriani Turnebi,

Prodierunt.

PLutarch. de procreatione animi, Gr.
Gul. Morel. 4. 1552.
& Adr. Turneb. interprete,
Latinè. Adr. Turneb. 4. 1552
Plat. Phædon. Græcè. Adr. Turneb. 4. 1553
Latinè.

Latiné. Gul. Morel. 4. 1553

Gregor. Palamæ orationes duæ.
Græcé. Adr. Turneb. 4. 1553
Latiné. Gul. Morel. 4. 1553

Gnomologiæ antiquorum Poëtarum. Græc.
Adr. Turneb. 4. 1553
redditæ verſib. Lat. Gul. Morel. 4. 1553

Hermet. Triſmeg. opera, Græcé.
Adr. Turneb. 4. 1554
& Marſil. Ficino interpr. Latiné.
Gul. Morel. 4. 1554

Clement. Roman. de Geſtis S. Petri; & ejuſd. Clem. Vita. Gr. Adr. Turneb. 4. 1555
& Joachimo Perionio interprete, Lat.
Gul. Morel. 4. 1555

Oppian. Halieutic. & Cynegetic. Græcé.
Adr. Turneb. 4. 1555
Halieut. carmin. per Laur. Lipp. &
Cyneg. proſ. Lat. Gul. Morel. 4. 1555

Ariſtotel. Ethic. ad Nicomach. Gr. Lat. apud Adr. Turnebum excudebat & cum Græcis Latina conjungebat Gul. Morelius. fol. 1555

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX Federici Morelli Officinâ prodierunt.

CArol. Bovilli opus Geometricum. 8. 1557

[a] S. Chrysost. de la Providence, de l'Ame, d'Humilité; traduict par Federic Morel. 16. 1557

[b] Discours du vray amour de Dieu. 16. 1557

[c] Hymnes à la louange du Duc de Guise par Jean Amelin. 1558

Catull. Epigram. quæd. select. in usum pudicæ juventutis. 4. 1558

[a] Verd. p. 337. [b] Verd. p. 104. [c] Caill. p. 142. & Croix.

Mich. Hoſpital. carm. de Theavillâ captâ. 4. 1558
Pace. 4. 1558
Caleti & Guinæ expugnatione. 4. 1558
in nuptias Delph. & Mariæ Scot. 4. 1558
Epiſtola ad Margaritam Regis ſororem. 4. 1558
Ducem Guiſianum. 4. 1558

Joach. Bellaii poëmatum libri quatuor. 4. 1558
Premier livre des Antiq. de Rome. 4. 1558
Tumul. Hen. II. Lat. & Gal. & tumul. Mellin. Sangelas. 4. 1559
Regrets & autres œuvres poëtiques. 4. 1559
Hymne ſur la priſe de Calais. 4. 1559
Diſcours au Roy ſur la treve de 1555. 4. 1559
Entrepriſe du Roy-daulphin pour le tournoy. 4. 1559

[a] Mizaldi Nænia in cædem Antonii Minarii. 8. 1559

Triomphes, pompes & magnificences faites à Lyon pour la paix. 4. 1559

Ludov. Regii oratio ad Henric. II. Franc. & Philip. Hiſpan. reg. de pace nuper inter eos initâ, & bello religionis Chriſtianæ hoſtibus inferendo. 4. 1559

Ludov. Regii ſeleƈtæ epiſtolæ. 4. 1559

Henr. II. epitaphia; Jul. Cæſ. Scaligeri funus; Mellini Sangelaſii epicedium: authore Auger. Ferrerio. 4. 1559

[a] Lege ad calcem Mizald. Artific. comparand. fruƈt. 1565. ubi habetur catalogus librorum ab eo editorum.

Ludov.

Ludov. Regii ad Regin. Catharin. consolatio in morte Henrici Regis; & ejusd. epistolar. liber. 4. 1560

[a] Lud. Latrunculor. authore B. Mommeiano Tolosate. 4. 1560

Eutrope traduit en François par Berard de Girard. 8. 1560

De arbore eruditionis, Joannis Artopœi oratio. 12. 1560

In Joach. Bellaium carmina & tumuli. 4. 1560

Divers jeux rustiques de Joach. de Bellay. 4. 1560

[b] B. Anselmi promptuarium. 8. 1560

[c] G. Auberti oratio de pace. 4. 1560

Anton. Mizald. enchiridion secretorum agri. 8. 1560

de arborum insitione. 8. 1560

Joach. Bellaii tumul. Henr. II. Lat. & Gall. & tumul. Ant. Minarii. 4. 1561

Epithalame d'Emanuel de Savoye & Marguerite de France. Et entreprise du Roy-daulphin pour le tournoy. 4. 1561

Recueil de Poësies. 4. 1561

Ode sur la naissance du Duc de Beaumont. 4. 1561

Defense de la langue Françoise. 4. 1561

L'Olive & autres œuvres poëtiq. 4. 1561

Monomachie de David & Goliath. 4. 1561

Le 4me & 6me de l'Eneide en François, avec la complainte de Didon, la mort

[a] Verd. p. 134. [b] Tell. p. 36. [c] Tell. p. 403.

de Palinure; & l'Adieu aux Muses de Buchanan. 4. 1561

Elegie de G. Aubert sur le trépas de Joach. du Bellay. 4. 1561

Traité de la vocation, par Pierre de la Place. 4. 1561

Claud. Guillaudi comment. in S. Matth. Evang. fol. 1562

Claud. Espencæi conciones aliquot. 8. 1562

[a] Anthologia Epistolarum veter. Græcorum Gr. Lat. 8. 1562

[b] Le droit usage de la Philosophie Morale avec la Doctrine Chrestienne, par Pierre de la Place. 8. 1562

Premier Livre des Antiquités de Rome par Joach. du Bellay. 4. 1562

Loys le Roy sur le Royaum. des Perses, extrait du 3. liv. des Loix de Plat. 8. 1562

Gul. Gratarol. de literator. valetudine conservandâ. 8. 1562

Les differens entre les hommes par la diversité de la Religion, par Loys le Roy. 8. 1562

[c] Eldad Danius de Judæis clausis, Genebrardo interprete. 8. 1563

[d] Dicta septem sapientum Gr. Lat. 8. 1563

Marc. Eremit. Nicol. & Hesych. opera Latinè, Jo. Pico interpr. 8. 1563

Quintiliani Declamationes 137 superstit. cum P. Ærod. schol. 4. 1563

[a] Hein. 1. p. 361. [b] Verd. p. 1038. [c] Tell. p. 11. [d] Hein. 1. p. 361.

Claud.

Claud. Eſpenc. Eleg. Euchar. Ænigm. &c. 8. 1563
Sacrar. Heroid. liber. 8. 1564
Comment. in poſter. Epiſt. ad Timoth. fol. 1564
Fed. Morel du combat perpetuel des Chretiens. 8. 1564
[a] Hiſtoire du Schiſme des Donatiens par Optat, traduite par Pierre Viel. 8. 1564
Mizaldi Alexikepus. 8. 1564
[b] Methodus nova medicandorum fructuum. 8. 1564
Diverſa artificia componendorum vinorum. 8. 1564
Artificia comparandorum fructuum. 8. 1565
[c] Singuliers ſecrets contre la peſte. 8. 1565
Regretz & autres poëſies de Joach. du Bellay. 4. 1565
[d] Dicta ſeptem ſapientum. Gr. Lat. 8. 1565
[e] Cl. Eſpencæi Hodœporicum ſeu ſylva, cui titulus Godo. 8. 1565
Jo. Perion. de Vitis Prophetar. ac Sanctar. Mulier. Vet. Teſtam. 8. 1565
In Adrian. Turneb. obitum Eleg. Jo. Paſſerat. Leod. à Querc. Lambin. &c. 4. 1565
[f] Cl. Eſpenc. oratio Manaſſæ, epiſtola Hierem. carmine Latino. fol. 1566
[g] de variis rebus ſacris. 8. 1566

[a] Verd. p. 1065. [b] Catalog. Mizald. de quo priùs p. 58. [c] Ibid; chez Fed. Morel, & Mathurin Breuille. Croix. [d] Hein. 1. p. 361; [e] Cor. p. 101. Verd. p. 172. [f] Verd. p. 172. [g] Cor. p. 101.

Loys

Loys le Roy des changemens, ruines & conservations des etats publics; traduict du Grec d'Aristote. 8. 1566

Mizaldi memorabilium centuriæ. 8. 1566

Cosmographia. 8. 1567

Sueton. de Grammat. & Rhetorib. cum Achill. Stat. comm. 8. 1567

[a] Claudii Mondain de seditiosis liber. 8. 1567

[b] Traité des differens par la diversité de la Religion, par Loys le Roy. 8. 1568

[c] Discours de Philibert du Val en vers Heroiques de la grandeur, puissance, sapience, & & bonté de Dieu. 8. 1568

Discours de Cosmographie par G. de Terraube. 8. 1568

Le premier tome de l'Architecture de Philibert de l'Orme. fol. 1568

Il Corbaccio composto per Boccacci. 8. 1569

[d] Sourdine Royale; Poëme de Guill. de la Taissoniere pour le secours de Charl. IX. 8. 1569

[e] Idyllie de la modesté d'un Gentilhomme non courtisan envers sa Maistresse, par le mesme. 8. 1569

[f] Sonnets sur le tombeau du Sieur de la Chastre, par divers poëtes. 1569

Joach. Bellaii Xenia. 4. 1569

[g] Loys le Roy de la Monarchie. 8. 1570

[a] Tell. p. 226. [b] Verd. p. 808. [c] Verd. p. 950. & Croix. Hic enim Petrum, non Philibertum appellat. [d] Verd. p. 510. [e] Verd. p. 510. [f] Verd. p. 737. [g] Verd. p. 808.

Exhor-

[a] Exhortation aux François pour vivre en paix. 8. 1570

[b] Considerations sur l'histoire Françoise & universelle de ce tems. 8. 1570

[c] Project du Royaume de France, pour en representer en dix livres l'etat entier. 8. 1570

[d] Opuscule d'Ant. Mizault des secrets de la Lune. 1570

Hymne de Scev. de Ste Marthe sur l'Avant-marriage du Roy. 8. 1570

[e] Jean Vauquelin pour la Monarchie de France. 8. 1570

Premieres OEuvres de Scev. de Ste Marthe. 8. 1571

[f] Traité de Feder. Morel, des 12 manieres d'Abus, extrait des OEuvres de S. Cyprian. 8. 1571

[g] Saul le furieux, tragedie de Jean de la Taille; ensemble une remonstrance pour Charl. IX. à ses subjects. 8. 1572

[h] Plutarchi consolatio ad uxorem Gallicè versa à Stephano Boëtio; cum Xenophontis OEconomico, & aliis quibusdam. 8. 1572

[i] Ordonnance du Roy à ses subjects de vivre en paix. 8. 1572

[k] Dioclis Carystii epistola de morborum præsagiis. Item Arnald. à Villanovâ de hortensium usu. 8. 1573

[a] Cor. p. 449. [b] Cor. p. 527. [c] Verd. p. 808. & Croix. [d] Croix. [e] Verd. p. 759. [f] Vide priùs p. 81. [g] Verd. p. 756. [h] Verd. p. 278. [i] Cur omnia deinceps edicta à Fed. Morel. impressa non enumerentur, dixi priùs pag. 91. (h) [k] Cor. p. 431.

[a] Joan.

[a] Joan. Sarii Zamoscii oratio, quâ Henricum Valesium regem renunciat. 4. 1573

Magnificentissimi spectaculi à Reginâ regum matre in hortis suburbanis editi in Henrici Regis Poloniæ nuper renunciati gratulationem descriptio, Joanne Aurato authore. 4. 1573

[b] Claudii Lothareni funebris oratio. 8. 1573

La Famine, tragedie; & plusieurs autres OEuvres poëtiques de Jean de la Taille; avec Daire, & Alexandre, deux tragedies, & un livre de l'Art de faire des vers, par Jacques de la Taille son frere. 8. 1573

[c] Epistola ad Stanisl. Elvid. de reb. Gal. (seu de Parisiens. cæde) 8. 1573

La traduction de cette epistre en François. 4. 1573

[d] Mizaldi Alexikepus. 8. 1574

[e] Opusculum de Senâ. 8. 1574

OEuvres Françoises de Joachim du Bellay. 8. 1574

Henric. III. ad Poloniæ & Lithuaniæ ordines epistola. 4. 1574

Stanislai Carncovii Episcopi Uladislaviensis ad Henricum Valesium Polon. Regem panegyricus. 8. 1574

[f] Harangue de Jean de Zamoscie à Henry Roy eleu de Pologne traduitte en François par Loys le Roy. 4 1574

[g] Boutrenius pro Romanâ Ecclesiâ. 8. 1574

[a] Tell. p. 386. [b] Chesn. p. 239. [c] Vid. Fabri Pibrac. lege Thuan. Hist. lib. 53. [d] Cor. p. 423. [e] Cor. p. 423. [f] Verd. p. 808. [g] Cor. p. 383.

a Com-

[a] Complainte de Jean Antoine de Bayf ſur le trépas de Charl. IX. 1574

[b] Epiſtre de Jean Antoine de Bayf au Roy pour l'inſtruction d'un bon Roy. 1575

[c] Premiere ſalutation de Jean Antoine de Bayf au Roy ſur ſon advenement à la couronne. 1575

Jo. Matth. Toſcan. Cantic. ſacra, Hymni & Poëmata. 8. 1575

Scæv. Sammarth. Poëtic. Paraphr. in cantica; Sylvæ; Epigramm. & carmin. 8. 1575

Ludov. Regii Prolegomena Politica. 4. 1575

Traduction des 3 Olynth. & 4 Philipp. de Demoſth. 4. 1575

De l'excellence du Gouvern. Royal. 4. 1575

[d] Du bien advenant aux Princes de leur amitié mutuelle, traduit du Grec de Xenophon. 8. 1575

Orationes duæ, prima de motu Franciæ, altera de jungendâ ſapienter ſentiendi ſcientiâ cum ornatè dicendi facultate. 4. 1575

[e] R. Betolandi Lemovicis hodœporicon & carmina. 8. 1575

[f] Advertiſſement touchant le port des armes, par Pierre Charpentier. 8. 1575

[g] L'atiffet des damoiſelles, & autres pieces, par Guillaume de la Taiſſoniere. 1575

[h] Continuation des Quatrains par Guy du Faur. 4. 1575

[a] Croix. [b] Croix. [c] Croix. [d] Verd. p. 808. [e] Tell. p. 398. [f] Verd. p. 1000. [g] Verd. p. 510. [h] Verd. p. 520.

[a] Seconde ſalutation à Henr. III. par Ant. de Bayf. 4. 1575
[b] Rencontre merveilleuſe ſur les noms tournez du Roy & de la Royne. Adonis ou le trépas de Charl. IX. Les daulphins ou le retour du Roy: par Claude Binet. 1575
Ant. Matharel. reſponſ. ad Franc. Hotoman. Franco-Gall. 8. 1575
Mizaldi Artificia comparandor. fructuum. 8. 1575
Hortorum ſecreta, cultus, &c. 8. 1575
Jo Matth. Toſcani Paraphr. Poëtic. Pſalmorum. 8. 1576
Cicer. de la meilleure forme des Orateurs; le 6me livre des comm. de Cæſar, & la Germanie de Tacitus: traduits par le Sr. de Vigenere. 4. 1576
[c] Deux oraiſons de Loys le Roy, l'une des langues, l'autre de l'eſtat de l'ancienne Grece. 4. 1576
[d] Oraiſon de Muret pour Henr. III. devant le Pape. 4. 1576
[e] Eclogue des miſeres de France par Eſtienne Valencier. 4. 1576
[f] Traité des tailles per Jean Combes. 8. 1576
Theophraſt. de lapidib. Græcé. 4. 1577
Galen. quòd optimus Medicus idem & Philoſophus, & de optimo docendi genere; Græçé. 4. 1577

[a] Verd. p. 640. [b] Croix. [c] Verd. p. 809. [d] Verd. p. 840. [e] Verd. p. 324. [f] Verd. p. 681.

N. Bo-

N. Bocherii conjunctio literar. & armor. in Principib. Lotharen. & ultima Carol. Lothar. Cardinalis concio à N. Bocher. Latinè versa. 4. 1577

Ludov. Regii Vita Budæi, & de Francisc. Connano. 4. 1577

De conscribendis epist. libellus Gr. 4. 1577

[a] Mizald. Harmonia superioris naturæ mundi & inferioris. 8. 1577

[b] Paradoxa rerum cœli. 8. 1577

Apophthegmes Ecclesiastiques par feu Cl. d'Espence. 8. 1578

[b] Eclogue, en laquelle Seine & Marne entreparlent, traduite du Latin de Dorat par Clouis Hesteau. 4. 1578

[c] Jean de Caumont de la vertu de la noblesse. 8. 1578

[d] Enseignemens d'Isocrate par Loys le Roy. 8. 1578

[e] P. Messie des sept Sages de Grece, & des sept Merveilles. 8. 1578

[f] Odes, Satyres, & Sonnets de Jean de la Gessée. 4. 1578

[g] Dialogue des deux bons Anges de Paris, par Ant. du Bayf. 4. 1578

Toscani Peplus sive de Illustrib. vir. Italiæ. 8. 1578

[h] Prieres du Roy recueillies de la Bible & mises en rime Françoise. Soupirs du bon pasteur. Oraison penitentielle pour le matin & le soir: par Martin Seguier. 8. 1578

[a] Cor. p. 423. [b] Cor. p. 423. [c] Verd. 232. [d] Cor. p. 448. [e] Cor. p. 459. [f] Cor. p. 527. [g] Verd. p. 697. [h] Verd. p. 859. & Croix.

[a] Dialogue du corps & de l'ame, par Estienne Valencier. 4. — 1579

[b] Xenophon de la Republiq. des Lacedæm. & Athen. par G. P. 8. — 1579

Hippocrat. μοχλικὸν de curandis luxatis Gr. 4. — 1579

[c] Remonstrance de M. de la Serre contre la Republ. de Bodin. 8. — 1579

Lucian. Judic. Vocalium. Græcé. 4. — 1580

Homeri Batrachomyomach. Græcé. 4. — 1580

[d] Ezechielis tragœdia Ἐξαγωγὴ Græc. & Lat. versib. per Feder. Morellum cum ejus annotat. — 1580

Ordonnances du Roy Henry III. 8. — 1580

[e] Epistre de Martin Seguier à un Gentilhomme François etant en Allemagne. 8. — 1580

[f] Les plaintes de la pensée au soucy, par Estienne Valencier. 4. — 1580

[a] Verd. p. 324. [b] Fabr. Gr. 2. p. 74. [c] Verd. p. 889. [d] Fabr. Gr. 1. p. 647. [e] Croix & Verd. p. 859. [f] Verd. p. 324.

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX Joannis Bene-nati Officinâ prodierunt.

DION. Lambin. oratio de rationis principatu & rectâ institututione. 4. 1566

Aristotel. Politic. Latinè, Lambino interprete. 4. 1567

[a] Alcinoi Introduct. ad Platon. Doctrin. Græcè, cum versione Latinâ & schol. Lambini. 4. 1567

[b] Theophrast. de igne, odoribus, lapidibus Gr. Lat. ab Adrian. Turneb. 4. 1567

[a] Bult. 1. p. 193. [b] Thuan. 2. p. 189.

Budæi

Budæi Epiſtolæ Græcæ. 4. 1567
Renati Guillonii Tabulæ Græcæ. 4. 1567
Gnomon de quantitate Græcar. diction. 4. 1567
[a] Antiquité & ſolennité de la Meſſe par Jean du Tillet. 16. 1567
Luciferi Calaritani opuſcula. 8. 1568
Dion. Lambin. Oratio de Philoſophiâ cum Arte dicendi conjungendâ. 4. 1568
Greg. Naz. opera, Latinè; Jac. Billio interprete. fol. 1569
Genebrard. de Trinitate. 8. 1569
Timæus Platonis, &c. (vide Guliel. Morel. 1563.) 4. 1569
Corn. Nep. cum comment. Lambini. 4. 1569
Dion. Lambini Græc. Regii interpretis facti Oratio de Regis erga ſe beneficio. 4. 1570
S. Chryſoſt. Oratio de manſuetudine, Græc. Latin. 8. 1570
Greg. Nyſſ. adversùs eos, qui caſtigationes ægre ferunt. Gr. & Lat. 8. 1570
Syneſ. Hymni, Greg. Naz. Odæ, & Damaſcen. hymn. in Theogoniam. Gr. & Lat. 8. 1570
Demoſthenis opera, Græcè; cum ſchol. Græc. fol. 1570
Oratio contra Androtion. Græcé. 4. 1570
Lucret. cum comment. Lambini. 4. 1570
Joan. Cannarti Element. Gramm. Gr. ex Gaz. Clenard. Guillon. Anteſign. &c. 4. 1570

[a] Tell. p. 82.

Theo-

Theodorit. de Provident. Græcé. 8. 1569
Latinè, Rod. Gualthero interpr. 8. 1571
Platon. Criton. Græcè & Latiné. 4. 1571
Christoph. Rossini comment. histor. 4. 1571
Le tumbeau de Jean de Voyer, en plusieurs langues. 4. 1571
Dion. Lambin. Oratio de utilitate Græcæ linguæ. 4. 1572
Sophoc. Ajax lorarius, Græcè, & Lat. carmin. per Josephum Scaligerum. 4. 1573
Cicer. opera, ex recensione & cum not. Dion. Lambini. 8. 1572, 1573
[a] Aristotel. Politic. Græcé. 4. 1574
Callimach. Græc. cum schol. Græc. & Lat. N. Gulonio interpr. 4. 1574
Budæi Epistolæ Græcè & Latinè, Ant. Pichonio interprete. 4. 1574
Greg. Nazianz. opuscul. quæd. Gr. & Lat. Jac. Billio interpr. 8. 1575
Pet. Fabri Semestrium lib. primus. 4. 1570.
secundus. 4. 1575
S. Chrysost. de non contemnend. Dei eccles. & myster. Græcè. 8. 1576
Cicer. de lege Agrariâ, cum comment. Adr. Turneb. 4. 1576
[b] Martial des Champs a écrit en prose Françoise une histoire tragique & miraculeuse d'un vol & assassinat commis au pays de Berry en la personne dudit Martial, à laquelle il a adjouté une contemplation con-

[a] Vide priùs p. 99. & p. 45. [b] Croix.

tre

tre ceux, qui nient la providence. 1576

Martialis Campani Monodia tragica, & paræneſis ad Henr. III. Joan. Aurato authore. 8. 1576

Lyſiæ Apolog. ſuper cæde Eratoſth. Gr. & Lat. Renat. Guillon. interpr. 4. 1577

Jacob. Billii Locution. Græc. 8. 1578

Angel. Caninii Helleniſmus. 8. 1578

Joan. Varennii libellus de accentibus; & Hadrian. Amerot. de dialect. Græc. ling. 8. 1578

Baſil. Magn. Orat. de Jejunio, Gr. & Lat. Eraſm. interprete. 8. 1579

S. Chryſoſt. Orat. de Oratione, Gr. & Lat. Eraſm. interprete. 8. 1579

Theogn. ſentent. Græc. & Latin. carmin. per Jacob. Schegkium. 4. 1579

Apolinar. Metaphraſ. Pſalm. verſibus heroicis, Græcé. 8. 1580

Ead. Græcè, cum Latinâ interpretatione & Græcar. voc. indice. 8. 1580

Baſil. Magn. de honor. Parent. & de Senectut. ac Juvent. Gr. Lat. 4. 1581

Nov. Teſt. Syr. (Hebr. Char.) Gr. & Lat. operâ Guidonis Fabricii Boderiani. 4. 1584

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM,

QUI EX

Federici Morelli Fed. F.

Officinâ prodierunt.

HEsiodi opera & dies. Græcé. 4. 1581
Platon. Phædrus. Græcé. 4. 1581
Synesii epistolæ quædam breves & Laconicæ. Græcé. 4. 1581
Histoire d'Herodian, translatée par Jacq. des Comtes de Vintemille. 4. 1581
d'Arrian, translatée par Claude Witart. 4. 1581

Pindar. Pyth. Nem. & Isthm. Lat. carm. per Nicol. Sudorium, cum ejusd. not. in Nem. 8. 1582

[a] Basil. Magn. de Grammaticâ exercitatione. Græcé. 8. 1583

Virgil. Pollio Latinè; & Græcè ex Euseb. 4. 1583

Joan. Morelli Ebredunens. tumulus. 4. 1583

Georg. Pisid. Hexaëmer. & de Vanit. Vit. Gr. & Lat. carm. per Fed. Mor. Fed. fil. 4. 1584

Basil. Imper. Exhortat. ad Leon. fil. Gr. Lat. & Vota pro inaugur. Henr. III. 4. 1584

Vid. Fabr. Pibrac. Tetrasticha Gallica, Lat. & Gr. carm. per Flor. Christ. 4. 1584

Præcepta Moralia heroicis expressa ab Aug. Prevotio. 4. 1584

[b] Homer. Odyss. Græcé. 4. 1584

Euripidis Orestes. Græcé. 4. 1584

Lycophr. Cassand. Gr. & Lat. carmin. per Jos. Scalig. 4. 1584

Renati Biragi tumulus. 4. 1584

Traité des tailles par Jean Combes. 8. 1584

Plutarch. de exilio. Græcé. 4. 1585

Æschyl. Septem-Theb. Gr. & Lat. carm. per Flor. Christ. 4. 1585

Theocrit. Idyll. aliquot Græcé. 4. 1585

Lucian. de non temere credendo calumniæ, Gr. & Lat. Melanchth. interpr. 4. 1585

[a] Thuan. 2. p. 218. [b] Hein. 2. p. 271. & Marc. p. 190. Nescio tamen, an plures tribus prioribus Odysseæ libros ediderit.

Joan.

Joan. Benedict. de Cœlo & Elementis. 4. 1585

Epistol. Caroli à Basilic. Petr. de obitu Caroli Borrhomæi. 8. 1585

Basil. Magn. Homil. de Invidiâ, Gr. Lat. Dan. Augentio interpr. 4. 1586

S. Chrysost. Sermon. de Fat. & Provident. Gr. Lat. 4. 1586

Gregent. disputat. cum Herbano Judæo, Gr. Lat. Nic. Gulon. interprete. 8. 1586

[a] Orph. Prognostic. περὶ σεισμῶν Gr. Lat. interpret. Ant. Bayf. 4. 1586

[b] Hippocrat. de insomn. Græcé. 8. 1586

Synes. de insomn. Gr. Lat. cum Nicephor. schol. A. Pichon. interprete. 8. 1586

Hymn. & Greg. Nazianz. Od. Gr. 8. 1586

Jac. Mar. Ambos. de reb. creat. & earum creatore. 4. 1586

Sophoc. Philoctet. Gr. & Lat. carm. cum glossem. per Fl. Christ. 4. 1586

Aristophan. Irena, Græcé. 4. 1586

Oraison Funebre de J. D. Perron sur la mort de Mr. de Ronsard. 8. 1586

Empedocl. sphæra. Græcé. 4. 1586

Latinis Senariis reddita à Fl. Christ. 4. 1587

D. Basil. Homil. adversùs irascentes Græcè; & Latinè ex interpret. Danielis Augentii cum ejusd. notis. 4. 1587

Platon. de Republic. lib. 1. Græcé. 4. 1587

Catull. Epithalam. Græc. versib. reddit. à Flor. Christiano. 4. 1587

[a] Fabr. Gr. 1. p. 116. Marc. p. 193. [b] Fabr. Gr. 1. p. 803.

Luc. Ann. Senecæ Thebaïs cum not. Q. Sept. Florent. Chriſtiani. 4. 1588

[a] Diſcours faits aux etats de Blois. 4. 1588

Ariſtoph. Irena, Gr. cum Fl. Chriſt. Lat. interpret. metric. & comment. 8. 1589

[b] Guil. Blanci poëmata, quibus accedit ejuſd. de ratione anagramm. libellus. 8. 1589

[c] Franc. Moncæi in cap. 1. Cantici Canticorum lucubrationum libri duo. 8. 1589

Jo. Geometræ Hymni in B. Deipar. Gr. & Lat. carm. Fed. Morell. interpr. 8. 1591

Marcel. Sidet, Iatric. de Piſcib. Gr. & Lat. carm. Fed. Morell. interpr. 8. 1591

[d] Hierocles de providentiâ & fato. 8. 1593

[e] Sermons de S. Chryſoſt. de la providence, & contre l'intemperance. 8. 1593

[f] Declamatio de mulieris loquacitate, Gr. Lat. Feder. Morell. interpr. 8. 1593

[g] Mich. Plochiri poëm. dramatic. Gr. Lat. 8. 1593

[h] Acta in comitiis Lutetiæ habitis anno 1593. 8. 1593

[i] Conference de Surenne. 8. 1593

Cujuſdam viri de ſuſceptâ à Duce Errico Joyeuſe Provinciæ Narbonenſis adminiſtratione ad Ant. Gualterum epiſtola. 8. 1593

Phil. Jud. de mutat. nomin. in ſacr. ſcript. Latinè, Fed. Morell. interpr. 8. 1593

[a] Cor. p. 258. [b] Bult. 1. p. 410. [c] Marc. p. 213. [d] Cor. p. 83. At tamen in editione hujus libri 1597. legitur tunc primùm prodiiſſe. [e] Cor. p. 83. [f] Marc. p. 157. Dubito tamen, an ante ann. 1597 prodierit. [g] Thuan. 2. p. 272. [h] Cor. p. 274. [i] Cor. p. 272.

Ludov.

Ludov. Dorleans expostul. pro Cathol. fid. ad A. S. unum ex sociis pro hæreticâ perfidiâ Turonensibus. 8. 1593

Fed. Morelli Monas, & Adr. Turnebi Dyas. 8. 1593

S. Chrysostom. de Principatu, Græcé. 8. 1593

Latinè, Fed. Morello interpr. 8. 1594

Christian. Benignit. Gr. Lat. 8. 1594

Sermones tres in Genes. Gr. Lat. 8. 1594

Proverb. Gr. versus Gr. & Lat. carm. partim ab Erasm. partim à Fed. Morel. 8. & 4. 1594

Adr. Turneb. de Cicer. Joc. 8. 1594

Tombeau de Monsieur de Giury. 8. 1594

[a] Vera & simplex relatio colloquii inter deputatos Ducis de Mayenne, & principum, & regis Navarræ. 8. 1594

[b] Caroli Borbonii elogium, Papirio Massono authore. 4. 1594

[c] Christoph. & August. Thuanorum elogia, Papirio Massono authore. 4. 1595

Missa Apostolica S. Petri. Gr. Lat. 8. 1595

S. Gregorii. Gr. Lat. 8. 1595

S. Chrysostom. de Publicano & Pharisæo concio. Gr. & Lat. 8. 1595

Constantini rescriptum ad Arium & Arianos. Gr. Lat. 8. 1595

[d] Zoroastri Magic. Græc. 4. 1595

Synes. Catastasis de Pentapol. calamitate, Gr. Lat. Pe. Morello Turonensi interpr. & Synes. epist. ad Troil. Gr. 8. 1595

[a] Tell. p. 305. [b] Chesn. p. 159. [c] Chesn. p. 165. [d] Fabr. Gr. 1, p. 248.

Psalmi

Psalmi confessionales inventi in scrinio Reg. Portugaliæ. 12. 1595

Adr. Turnebi oratio habita post J. Tusani professoris regii mortem, cùm in ejus locum suffectus est. 8. 1595

Statii Geneth. Lucani è libro 2°. sylvar. 4. 1596

Lyrici versus è libro 4°. sylvar. 4. 1596

Loys le Roy des troubles par la diversité des Religions. 8. 1596

[a] Zoroastri Magic. Latin. versib. Feder. Morello interpr. cum ejus notul. 4. 1597

Jo. Geometr. hortus Epigram. Moral. Græcé. 8. 1595

Lat. carm. Fed. Morel. interprete. 8. 1597

Hierocl. de Provident. & Fat. Græc. Lat. Fed. Morel. interprete. 8. 1597

Liban. de Moroso contra uxor. loquac. Gr. Lat. Fed. Morel. interprete. 8. 1597

[b] Gregor. Cypr. encomium Maris. Gr. Lat. Fed. Morel. inteprete. 8. 1597

La Theologie Naturelle de Dom Raymon Sebon traduite en Franç. par Jan Martin. 8. 1597

Paul Æmyle des Faits des Roys de France traduit par Jean Renart. fol. 1597

[c] Philonis liber de nominibus mutatis in sacrâ Scripturâ, Latinè à Fed. Morello. 8. 1598

[d] Clement. Alexandrin. Hymn. in Christum,

[a] Fabr. Gr. 1. p. 248. [b] Hoc Gregorii Cyprii encomium à Federico Morello Gallicè versum scio ex ipsius testimonio in ejusd. schol. ad Senecæ librum. *Quare bonis viris* &c. Consule editionem Senecæ Parisiensem 1613. [c] Tell. p. 31. [d] Tell. p. 31.

Gr.

Gr. Lat. à Fed. Morello. 8. 1598

[a] Greg. Nazianz. carmen de ſeipſo, interpr. Billio. 8. 1598

[b] Ezechiel. tragœdia Ἐξαγωγή Gr. Lat. 8. 1598

B. Hieronym. de Baptiſm. Gr. Lat. Fed. Morell. interpr. 8. 1598

Oppian. de Venat. Latin. carm. cum comm. per Jo. Bodin. 4. 1598

Michaël. Plochiri Poëmatium dramaticum Muſarum & Fortunæ querimoniam continens. Latinè eodem genere verſuum expreſſum à Feder. Morello. Acceſſerunt epigrammata Græca, quædam è Græcis converſa ab eod. interpr. 8. 1598

Pauli Silentiarii in Thermas Pythias & aquarum miracula carmen, Græc. & Latin. recenſuit & recantavit Fed. Morellus. 8. 1598

Albii Tibulli elegia de bello & pace à Fed. Morell. Græc. carm. reddita. Item poëtarum veterum Græcorum pacis encomia ab eod. Lat. verſib. expreſſa. 8. 1598

Statii Sylvar. lib. 1. 3. 5. 4. 1598

[c] Reſolution du differend de la Religion. 8. 1598

Diſcours de Platon, exhort. aux François, changemens & ruines des Eſtats; par Loys le Roy. 8. 1598

Pierre de la Place, de la Vocation. 8. 1598

Gelaſ. comment. Nicæn. Concil. Græcè, cum Robert. Balforei Latin. interpret. & ſchol. 8. 1599

[a] Thuan. 1. p. 27. [b] Thuan. 2. p. 297. [c] Cor. p. 107.

[a] Theo-

[a] Theodorus Presbyter de incarnatione Domini, cum notis Balforei. 8. 1599

[b] Hymni in B. Deiparam Gr. Lat. interpr. Fed. Morell. 8. 1599

Astrampsychi versus somniorum interpretes, castigati & Latinis senariis expressi à Fed. Morell. 8. 1599

Catalogues des Connestables, Chancelliers, Grands Maistres, Admiraux & Mareschaux de France, & Prevosts de Paris, par Jean le Feron; reveus & augmentés en cette edition. fol. 1598, 1599

Institutions Astronomiques de Jean Jaques de Mesmes. fol. 1599

Greg. Nyss. de Resur. Gr. Lat. Fed. Morel. interprete. 8. 1600

Basil. Seleuc. de Passion. Christ. Gr. Lat. Fed. Morell. interprete. 8. 1600

Alexander Severus F. Morelli tragœdia togata. 8. 1600

Origen. schol. in Orat. Dominic. & Cantic. B. Virgin. Zachar. ac Simeon. Gr. Lat. Fed. Morell. interpr. cum ejus not. 8. 1601

Synes. de dono Astrolab. Gr. Lat. Fed. Morell. interprete. 8. 1601

Liban. expositio Calendarum. Gr. Lat. Fed. Morell. interprete. 8. 1601

Fed. Morell. comment. in Statii sylvas. 4. 1601

[c] Basil. Seleuc. concio in Olympic. ludos. Gr. Lat. à Fed. Morello. 8. 1602

[a] Cor. p. 82. [b] Marc. p. 183. [c] Tell. p. 31.

Liban.

Liban. laus Agricult. Gr. Lat. interpr. Fed. Morello, cum not. 8. 1602

S. Anthelmi prisci occidentalium Saxonum episcopi monosticha, à Fed. Morello Græcè reddita & notis illustrata. 8. 1603

[a] Divers discours des Peres Grecs traduits par Fed. Morel. 8. 1604

Basil. Seleuc. de invidiâ & avaritiâ concio, Latinè interpr. Fed. Morello, cum ejus notis. 8. 1604

Synes. Philadelphi, Gr. Lat. Fed. Morell. interprete. 8. 1604

Anonym. Elog. sancti Pantaleon. Gr. & Lat. vers. Iamb. interpr. F. Morel. 8. 1605

Liban. Encom. Justit. Gr. cum Fed. Morel. Lat. interpret. & not. 8. 1605

Marcian. Heracleot. de Sit. Orb. Gr. & Lat. carm. per Fed. Morel. cum ejus not. 8. 1606

[b] Maxim. Tyr. traduit par Fed. Morel. 12. 1607

Theophil. Alexandrini dissertatio, cujus rei homo similis sit. Græcè ex Biblioth. Reg. cum Latinâ interpretat. Fed. Morelli. 8. 1608

Theodori Prodromi dissertatio de Sapientiâ Græcè ex Biblioth. Reg. cum Latin. interpretat. & not. Fed. Morelli. 8. 1608

Histoire de Paul Æmyle. fol. 1609

Const. Porphyrogen. de Thematib. Gr. cum F. Morel. Lat. interp. & not. 8. 1609

Lib. Oratio ad Julian. adversùs Adsessores Magistratuum Græcè, è MSS. Cod. Bi-

[a] Cor. p. 83. [b] Thuan. 2. p. 5.

blioth. Bavar. cum Latin. interpretat. & not. Fed. Morelli. 8. 1610

[a] Liban. ad Theodosium orat. ex recens. & Lat. vers. Fed. Morelli, & cum ejus not. 8. 1610

Liban. Panegyricus Juliano dictus Græcè ex Biblioth. Reg. cum Latin. interpretat. & not. Fed. Morelli. 8. 1610

Liban. Legatio ad Julian. pro Antiochenis Græcè, cum Latin. interpret. & not. Fed. Morelli. 8. 1611

Anonymi Prosopopœïa virtutum & vitiorum Græcis Iambicis senariis, ex Biblioth. Reg. à Fed. Morello Latinis trimetris expressa. 8. 1611

Fed. Morelli senarii Iambici pro inauguratione Ludov. XIII. 8. 1611

Div. Hieronym. Dialog. de Trinit. Gr. Lat. Fed. Morell. interprete. 8. 1612

Liban. laus Palmæ & Pomi; descriptiones Horti, Portûs, Naumachiæ, & Leonis certantis, Græcè ex Biblioth. Vatican. cum Lat. interpretat. Fed. Morelli. 8. 1612

[b] Offic. Beat. Mar. Gr. Lat. 12. 1613

Liban. expositiones Herculis certaminum, Junonis, & Polyxenæ mactatæ, Græcè ex Biblioth. Vatican. cum Latin. interpret. & not. Fed. Morelli. Item Fed. Morelli ad Ludov. XIII. Idyllium. 8. 1613

Pulveris encomium, authore Nic. Morel. 8. 1614

[a] Marc. p. 157. [b] Tuan. 1. p. 93.

Liban.

Liban. de pactis pro rectoribus ſchol. oratio, Gr. Lat. ex Biblioth. Vatican. cum Lat. interpretat. & notul. Fed. Mor. 8. 1614

Phil. Jud. de Septenario, Latinè; Fed. Morell. interprete. 8. 1614

Liban. Baſilic. Græc. cum Fed. Morell. Lat. interpret. & not. 8. 1614

Nic. Smyrn. Artabaſdæ ecphraſ. numer. per digit. Gr. Lat. Fed. Morello interprete; & Bed. de indigitat. 8. 1614

Menand. & Philiſt. ſententiæ comparatæ, ſenariis Iamb. Latinis à Nic. Morello Federici filio expreſſæ. 8. 1614

[a] G. Chœroboſc. de figuris Poët. Orat. & Theol. Gr. Lat. 12. 1615

Anonymi Monodia ſeu Oratio funeb. in Imp. Fl. Cl. Conſtantin. Jun. Conſtantini M. filium, Græc. cum F. Morell. Lat. interpr. & not. 8. 1616

Jo. Tzetz. Allegor. Gr. cum Fed. Morell. Lat. metric. verſ. & not. 8. 1616

Hippocrat. de Pharmac. purgant. & Galen. de animi moribus, Græcè, cum Feder. Morell. Lat. interpret. & not. 8. 1617

Iliacum carmen Epici poëtæ Græci Anonymi, Græc. & Lat. verſib. Fed. Morell. interpret. cum ſchol. Gr. & Fed. Morelli notis. 8. ſinè anno

[a] Hein. p. 61.

CATALOGUS LIBRORUM,

QUI EX

Claudii Morelli

Officinâ prodierunt.

PETRI Rami vita per Nicol. Nancelium. 8. 1599
[a] Maldonat. in Prophetas quosd. & in Psal. 109. 4. 1600
[b] Remonstrances par les Sieurs de Pibrac, Despeisses & Mangot. 8. 1600
[c] OEuvres de la Boëtie. 8. 1600
[d] Menagerie d'Aristote & Xenophon par Estienne de la Boëtie. 8. 1600

[a] Cor. p. 20. [b] Cor. p. 360. [c] Cor. p. 531. [d] Tell. p. 362.

Adrian.

Adrian. Turneb. de Vino, Calore & Methodo; & ejus interpretatio Ariſtotelis, de his quæ auditu percipiuntur. 8. 1600

Les Politiques d'Ariſtote par Loys le Roy; & la continuation compoſée en Grec & Latin par Cyriac Stroſſe, & traduite par Feder. Morel: & la Republique de Platon, avec ſon Phedon, Phedre & Gorgias, par Loys le Roy. fol. 1600

Nancelii Declamationes & Theſes. 8. 1600

In Martial. Heraldi animadverſ. & Langii Index. 4. 1600

Martial. cum comment. Calderin. Merul. Marcil. Rigalt. & ejus Epigramm. Select. Gr. verſib. à Fed. Morell. expreſſa. 4. 1601

Le Code de Henr. III. par Barn. Briſſon: & les Edicts de Henr. IV. par Charond. le Caron. fol. 1601

Theod. Marcil. interpretatio Oration. Domin. & Salutat. Angel. 8. 1601

Liban. Paraſit. Græc. Latin. Fed. Morello interpr. 4. 1601

Nic. Rigalt. Gloſſarium. 4. 1601

Bulenger. de ſpol. bell. & Onuphr. de Triumph. ac lud. Circenſ. & Tertullian. de ſpectacul. 8. 1601

[a] Natalis Ludovici Delphini. 8. 1601

[b] Edmund. Richerius de analogiâ, cauſis eloquentiæ, & linguæ patriæ locupletandæ methodo. 8. 1601

[a] Cor. p. 276. [b] Cor. p. 525.

Perſius

Persius cum indic. & comment. Cornut. Vinet. Pitho. Marcil. Tornorup. 4. 1601

Juvenal. cum comment. Vet. Scholiast. & Britannic. Pitho. Curion. Pulman. & Indic. 4. 1602

Fed. Morel. comment. in Sylv. Statii. 4. 1602

[a] Observations de Jacques l'Eschassier. 8. 1602

Julian. Pelei liber de jure connub. 8. 1602

Adrian. Behotii Apophoret. 8. 1602

[b] Gregentii Disputatio cum Herbano Judæo, Gr. Lat. cum notis Gulonii. 8. 1603

Oneirocritic. Artemidor. Achmet. Astrampsych. & Nicephor. Gr. Lat. cum not. Rigalt. 4. 1603

Nancel. Epistol. & Præfat. in Psalter. ac Nov. Test. & catalogus librorum ab eo scriptorum. 8. 1603

Dion. Chrysost. Oration. Gr. Lat. interprete Thom. Nageorgo, cum diatrib. Is. Casaub. & schol. Fed. Morel. fol. 1604

Catull. Tibull. Propert. cum doctor. viror. comment. fol. 1604

Dion. Areopag. opera, cum schol. anonym. Latinè, interprete Joach. Perionio. fol. 1605

Synes. Epistol. Gr. Lat. cum not. Fr. Porti. 8. 1605

[c] Jacques l'Eschassier de l'ancienne liberté de l'Eglise Gallicane. 8. 1606

Liban. Oper. Tom. 1. Græc. cum Fed. Morell. Latin. interpretat. & not. fol. 1606

[a] Cor. p. 356. [b] Ex officinâ Morellianâ. [c] Cor. p. 385.

Jo.

Jo Passerat. Kal. Januar. & varia quæd. opuscul. & miscell. 8. 1606

Jos. Quercetani Diætetic. polyhistoric. 8. 1606

Le pourtraict de la santé. 8. 1606

Pharmacopoea dogmaticorum restituta. 8. 1607

Martial. cum indic. Lang. & comm. Ramirez. de Prado. 4. 1607

Jos. Quercetani Pestis Alexicacus. 8. 1608

Cyrill. Hieros. Archiep. Catechef. Gr. Lat. interprete Joan. Grodecio, studio Joan. Prevotii. 4. 1608

Philostrator. opera, & Callistrat. ecphras. Gr. Lat. interpret. Fed. Morello & Steph. Nigro. fol. 1608

Catull. Tibull. Propert. cum Jo. Passerat. comment. fol. 1608

Cicer. de Oratore. 4. 1607, 1608

S. Chrysostom. Homil. 77. ad populum Antiochen. Gr. Lat. cum not. Front. Duc. fol. 1609

Greg. Nazianz. oper. Tom. 1. Gr. Lat. edente Fed. Morello. Typis Regiis. fol. 1609

Jacob. Gretser. Institution. Græc. libri tres. 8. 1609

Joan. Maldonat. in Jerem. Baruch. Ezechiel. Daniel. & Ps. 109. & epistol. de disputat. cum Sedanens. Calvinistis. 4. 1610

Sententiæ Græc. ex diversis in gratiam rudiorum studiosæ juventutis Colleg. Societ. Jesu. 8. 1610

Greg. Nazianz. oper. Gr. Lat. edente Fed. Morell. Typ. Reg. Tom. 2. fol. 1611

Nancel.

Nancel. Analogia microcosmi ad macrocosmum. fol. 1611

David. Lagnei consensus Philosophor. chemicorum. 12. 1611

Corn. Tacit. 12. 1611

Pet. Fabri comment. in libros Cicer. Academicos secundæ & primæ editionis; & in orat. pro Cæcin. 8. 1611

Rei Accipitrariæ Scriptores Gr. Lat. & de curâ canum. Typ. Reg. 4. 1612

[a] Joan. Passerat. conjecturar. liber; & Adr. Behot. Apophoret. 8. 1612

Juvenal. cum comm. Vet. scholiastæ, Britannici & aliorum. 4. 1613

Pers. cum comm. Cornuti, Britannici, Marcilii & aliorum. 4. 1613

S. Chrysost. de sacerdot. compunct. provident. cum aliq. homiliis & epistolis Gr. Lat. cum not. Front. Duc. fol. 1614

Homil. in Psalm. Esai. & aliq. Prophet. loc. Græc. Lat. cum notat. ejusd. fol. 1614

Harpocrat. Lexic. Gr. cum not. Maussaci. 4. 1614

Clenard. Institut. Græc. 8. 1614

Justin. Epitom. Trog. Pomp. 12. 1614

Jul. Cæs. Bulinger. Roman. Imperator. 4. 1614

A disproof of Dr Abbot's counterproof. 8. 1614

Justin. Mart. opera Gr. Lat. fol. 1615

Archimed. opera. Gr. Lat. cum comm. David. Rivalti. fol. 1615

[a] Tell. p. 391.

Gregor.

Gregor. Nyssen. opera Gr. Lat. ex variis interpretibus. 3 vol. fol. 1615

[a] Paraphrase sur la Morale d'Aristote par Hier. de Benevent. 4. 1615

Martial. cum comment. var. doctor. viror. & Indic. Lang. fol. 1617

Pauli Thomæ Engolismensis Lutetias & alia Poëmat. 8. 1617

Basil. Magn. opera, Gr. Lat. 2 vol. fol. 1618

Themist. Oration. Gr. Lat. cum. not. Dion. Petavii. 4. 1618

Pisid. Hexaëmer. & alia quæd. Gr. 4. 1618

Synes. Hymn. & Greg. Nazianz. Od. Gr. Lat. ex recogn. Fr. Porti. 12. 1618

Psalter. Gr. 12. 1618

Idem. Gr. Lat. 12. 1618

[b] Paschasii Radberti opera. fol. 1618

Les Vies & Morales de Plutarque, translatées par Amyot. 2 vol. fol. 1618, 1619

Claud. Espencæi opera omnia. fol. 1619

Radic. Ling. Græc. 12. 1619

[c] Diophant. Arithmetic. Gr. Lat. fol. 1621

Gregor. Neocæsar. & Macar. Ægypt. & Basil. Seleuc. opera Gr. Lat. interpretibus Gerardo Vossio, Joanne Pico, Claud. Dausquio: item Zonaræ expositio canonicarum Epistolarum Gr. Lat. interprete Antonio Salmatiâ. fol. 1622

[a] Tell. p. 357. [b] Cor. p. 38. [c] Hunc librum edidit Gasp. Bachetus cum suis commentariis, sumptibus Hieronymi Drouart. Quæ editio eadem est forsan, cui Claudium Morellum præfuisse scribit societas Parisiensis Typographica. Vide Vit. Claud. Morel. p. 146.

Epiphan. Constant. Episc. opera Gr. Lat. Petav. interpr. cum ejus not. 2 vol. fol. 1622

Histoire des grands chemins de l'Empire Romain par Nic. Bergier. 4. 1622

Æsopi Fabulæ selectiores Gr. Lat. cum interpretat. & explicatione vocum. 8. 1622

Pindari opera, Græcé. 8. 1623

Olymp. Lat. carm. per Nic. Sudorium. 8. 1623

Sueton. 12. 1623

Theodorit. Oration. de Provident. Gr. 8. 1625

Ant. Cappell. de Cœnâ Christi supremâ. 4. 1625

Æsop. Fabul. select. Gr. cum Lat. interpret. & explicat. voc. 8. 1625

* Traitté des Usurpations des Roys d'Espagne sur la couronne de France depuis Charles 8. & un discours sur le commencement, progrés, declin & demembrement de la Monarchie Françoise; par C. Baltazar. 8. 1625

Jos. du Chesne de la cure des Arcbusades. 8. 1625

Conseils, & Traicté de la Medicine des anciens Philos. 8. 1626

Liban. oper. Tom. 2. Gr. cum Fed. Morel. Lat. interpr. & not. fol. Absolutus est 2 cal. Octob. 1626

Sanct. Athanas. opera omnia Gr. Lat. fol. 1627

* Chesn. p. 122.

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX Caroli Morelli Officinâ prodierunt.

HIstoire des Grands Chemins de l'Empire Romain par Nic. Bergier, reveüe, corrigée, & augmentée par l'autheur. 4. 1628

Armoiries des Connestables, Grand-Maistres, &c. de France. fol. 1628

Claud. Salmaſ. Plinian. exercitation. in Solin. Polyhiſt. fol. 1629

Turturet. Parallel. Ethic. Juridic. 4. 1629

Clement. Alexandr. opera. Gr. Lat. fol. 1629

Greg. Nazianz. opera Gr. Lat. 2 vol. Jacob. Billio interp. fol. 1630
OEcumen. in Act. & Epistol. & Aret. in Apocal. Gr. Lat. interpr. Joan. Hentenio, ex emendat. Fed. Morell. fol. 1630
[a] Pauli Thomæ Rupellaïs. 8. 1630
Samuel. Petiti Miscellanea. 4. 1630
Eclog. Chronolog. 4. 1631
Censura Propositionum ex Hiberniâ delatarum. 4. 1631
Theophylact. in Evangel. Gr. Lat. fol. 1631
Cyrill. Hierosf. opera Gr. Lat. Grodecio interprete, operâ Prevotii. fol. 1631
Synes. Cyren. opera Gr. Lat. interpr. Dion. Petavio. fol. 1631
[b] Petri Aurelii opera. 4. 1632
[c] Francisci Hallier defensio Ecclesiasticæ Hierarchiæ adversùs Lœmelii spongiam. 4. 1632
S. Chrysost. com. in Nov. Testam. Gr. Lat. 6 tom. fol. 1633
Fr. Rivolæ Diction. Armeno-Latin. 4. 1633
Doctrin. Christian. Græco-vulg. & Latin. per L. V. Atheniens. 8. 1633
Jo. Filesac. de Pœnitentiâ. 8. 1633
Samuel. Petit. Var. Lection. 4. 1633
Leges Atticæ. fol. 1635
Theophylact. in Evangelia. Gr. Lat. fol. 1635
[d] S. Chrysost. opera Gr. Lat. 11 vol. fol. 1636

[a] Thuan. 1. p. 365. [b] Cor. p. 65. [c] Cor. p. 65. [d] Tell. p. 19.

Justin.

Justin. Martyr. opera, & Athenagor. Tatian. Herm. Gr. Lat. fol. 1636

Concil. General. & Provincial. Gr. Lat. novem tomis, operâ & studio Severini Binii. fol. 1636

Simon. Portii Gramm. Ling. Græcæ vulgaris. 8. 1638

David. Humii Poëmata. 8. 1639

CATA-

CATALOGUS LIBRORUM, QUI EX Ægidii Morelli Officinâ prodierunt.

OVid. Metamorph. cum figur. & not. Tho. Farnab. fol. 1637

Greg. Nyſſen. opera Gr. Lat. fol. 1638

Iſidor. Peluſ. epiſtol. libri quinque Gr. Lat. tres priores interpret. Jac. Billio. 4us Conr. Ritterſhuſio 5us Andr. Schotto. fol. 1638

Ariſtotel. opera Gr. Lat. veterum ac recentiorum interpretum ſtudio emendatiſſima.

ma. Ultima editio à Dionyſ. Du-Vallio aucta, correcta, illuſtrata, & variis ad ipſius ſynopſin appendicibus locupletata. fol. 1639

Samuel. Petit. Obſervation. libri 3. 4. 1642

[a] Magna Bibliotheca Veter. Patr. Gr. Lat. 17 vol. fol. 1643

Catalogus librorum, qui reperiuntur in officinâ Simeonis Piget bibliopolæ Pariſienſis. 4. ex officinâ Morellianâ ſumptibus Simeonis Piget. 1646

[a] La Caille. p. 294.

LIBRORUM

A'

TYPOGRAPHIS

INTER

PARISIENSES

CELEBRIORIBUS

EXCUSORUM

CATALOGUS:

JUXTA

SINGULAS SCIENTIAS & ARTES

Dispositus.

TOMI SECUNDI PARS POSTERIOR.

o

THEOLOGIA.

BIBLIA SACRA.

Bibliorum ſacrorum interpretes.

Concilia; SS Patres; aliíque Theologici Scriptores antiqui & recentes; ac qualiacunque opera ad rem Sacram aut Eccleſiaſticam ſpectantia.

JURISPRUDENTIA.

MEDICINA.

PHILOSOPHIA.

MATHEMATICA.

HISTORIA.

LITERÆ HUMANIORES.

RHETORICA. / CRITICA.

EPISTOLÆ. DIALOGI. / MISCELLANEA.

POETICA. / LEXICA. GRAMMATICA.

THEOLOGIA.

BIBLIA SACRA.

NOvum Teſtam. Græcé. 8. S. C. 1534

Nov. Teſt. Græc, Syr. & Latin. 4. Bene-nat. 1584

Nov. Teſt. Latin. 4. S.C. 1541

Pſalter. Græc. & Græc. Lat. 12. Cl. M. 1618

Biblia Vet. & Nov. Teſt. Lat. fol. S. C. 1541

Eadem per partes. 12. S. C.

Pentateuch. Joſ. Judic. Ruth. 1525. 1527. 1530. 1539

Reg. Paralip. Ezr. Tob. Judith. Eſth. Job. 1526. 1540

Proverb. Eccleſ. Cant. Sapient. Eccleſiaſtic. 1524. 1527. 1539

Pſalm.

Psalm. 1523. 1528. 1540
Prophet. & Machab. 1524. 1526. 1531
Nov. Testam. 1522. 1532. & apud
hæredes, S. C. 1550

INTER-

INTERPRETES BIBLIORUM.

Interpretatio Chald. Proverbior. 4. G. M. 1561
Interpretat. Chald. Hoſ. Joel. Am. Abd. Jon. Hagg. Latinè. G. M. 1559
Bedæ Comment. in Proverb. & Cantic. fol. Vaſc. 1536
Jo. Arbor. in Eccleſiaſt. & Cantic. 4. S. C. 1537
Franc. Monc. in Cant. Canticor. cap. 1. 8. F. M. 1589
Bayni Comment. in Proverb. fol. Vaſc. 1555
Maldonat. in Jerem. Baruc. Ezech. Dan. & Pſ. 109. 4. Cl. M. 1600. 1610
Raban. Maur. in Eccleſiaſtic. fol. S. C. 1544
Jac. Fab. in Evangel. fol. S. C. 1521
Guillandi Comment. in Evang. Matth. fol. F. M. 1562

Gagnæi

Gagnæi Comment. in D. Paul. Epiſtol. 8. S. C. 1539. 1543

Eſpenc. in Epiſtol. ad Timoth. prior. fol. Vaſc. 1561

poſter. fol. F. M. 1564

ſur le Pſeaum. 130. 8. Vaſc. 1561

Schol. Doctor. in Nov. Teſtam. Lat. 8. S. C. 1543

Marcil. Interpretat. in Orat. Domin. & Salut. Angel. 8. Cl. M. 1601

CONCI-

CONCILIA; SS. PATRES;

Aliíque

Theologici Scriptores antiqui & recentes; ac qualiacunque opera ad rem Sacram aut Ecclesiasticam spectantia.

Concil. General. & Provincial. Gr. Lat. fol. Car. M. 1636

Canones Apostol. Concilior. & SS. Patrum, Latiné. fol. G. M. 1561

Gelasii Concil. Nicæn. Gr. Lat. 8. F. M. 1599

Decret. Concil. Senonens. fol. S. C. 1529 & 1532

Decret. 6ª & 7ª Sess. Concil. Trident. 8. Vasc. 1547

Magna Bibliotheca Patrum. Gr. Lat. fol. Æ. M. 1643

Clement. Rom. de S. Petr. reb. geſt. & Clement. Vit. 4. Gr. A. T. & Lat. G. M. 1555
Ignat. Epiſt. Gr. Lat. 8. G. M. 1558. Lat. 1561. & Gr. Lat. Gallic. 1562
Dion. Areopag. cum ſchol. Pachymer. & Maxim. Gr. 8. G. M. 1561. 1562
Dion. Areopag. Lat. fol. Vaſc. 1556
Cl. M. 1605
Juſtini Martyris opera, Gr. Lat. fol. Cl. M. 1615
Car. M. 1636
Gallicé. fol. Vaſc. 1554. 1559
Philon. Jud. opera, Græcé. fol. A. T. 1552
de mutat. nom. in S. Script. Lat. 8. F. M. 1593. 1598
de ſeptenario. Latin. 8. F. M. 1614
Hippolyt. de conſumm. mund. & Antichr. Gr. 8. G. M. 1556
Origen. de rectâ fide, in Job. & Chryſoſt. concion. quatuor in Job. Lat. fol. Vaſc. 1556
Origen. ſchol. in Orat. Dominic. & Cantic. Virgin. Zachar. & Simeon. Gr. Lat. 8. F. M. 1601
Cyprian. opera. fol. G. M. 1564
Fed. Morel, des 12 manieres d'Abus, extrait de St Cyprian. 8. F. M. 1571
Tertullien de la couronne du ſoldat. 8. Vaſç. 1572
Defenſes de Tertullien contre les Heretiques. 8. Vaſç. 1562
Opuſcule de St Auguſt. ſur la lettre & l'eſprit. 4. Vaſc. 1551
S. Athanaſii opera. Gr. Lat. fol. Cl. M. 1627

Clem.

Clem. Alexandr. Hymn. in Christ. Gr. Lat. 8. F. M. 1598
Opera. Gr. Lat. fol. Car. M. 1629
Euseb. Præpar. Evangel. Lat. 4. S. C. 1534
Macar. Homil. Gr. Lat. 8. G. M. 1559
Lat. 8. G. M. 1562
Cyrill. Hierosol. Catechef. Gr. 8. G. M. 1574. Gr. Lat. 8. Cl. M. 1608. fol. Car. M. 1631
Constantin. rescript. ad Arium & Arianos. Gr. Lat. 8. F. M. 1595
Basilii imperator. exhortat. ad Leon. filium. 4. F. M. 1584
Basil. Magni opera. Gr. Lat. fol. Cl. M. 1618
Oration. de morib. Gr. 8. G. M. 1556
Lat. G. M. 1558
de instituend. stud. Latiné. 4. G. M. 1551
de jejunio Gr. Lat. 8. Benen. 1569
de honor. parent. Gr. Lat. 4. Benen. 1581
de invidiâ. Gr. Lat. 4. F. M. 1586
adversùs irascentes. Gr. Lat. 4. F. M. 1587
Basil. Seleuc. de Passione. Lat. 8. F. M. 1600
in Olympic. lud. Gr. Lat. 8. F. M. 1602
de invid. & avarit. Lat. 8. F. M. 1604
Greg. Nazianz. oper. Gr. Lat. fol. Cl. M. tom. 1us 1609. 2us 1611
Car. M. 1630
Lat. fol. Benen. 1569
Opuscul. Gr. Lat. 8. Benen. 1575
Carmen de seipso. 8. F. M. 1598
Epiphan. oper. Gr. Lat. 2 vol. fol. Cl. M. 1622

Greg. Nyss. oper. Gr. Lat. 3 vol. fol. Cl. M. 1615
Æ. M. 1638
de iis, qui adeunt Hieros. Gr. Lat. 8.
G. M. 1551. 1558
adversùs eos, qui castigationes ægre ferunt. Gr. Lat. 4. G. M. 1550
8. Benen. 1570
de resurrectione. Gr. Lat. 8. F. M. 1600
Greg. Naz. & Greg. Nyss. de pauperib. amand. Latiné. 4. Vasc. 1550
Greg. Neocæs. & Macar. Ægypt. & Basil. Seleuc. opera. Gr. Lat. fol. Cl. M. 1622
Chrysostom. oper. Gr. Lat. fol. Cl. M. tom. 1us & 2us 1609. 3us & 4us 1614. 5us 1616. 6us 1624
Car. M. tom. sex posterior. 1633
opera omnia. Gr. Lat. fol. Car. M. 1636
Sermon. tres in Genes. Gr. Lat. 8.
F. M. 1594
de mansuetud. Gr. Lat. 8. Benen. 1570
de Publican. & Pharis. Gr. Lat. 8.
F. M. 1595
de non contemnend. Eccles. & Myster. Græcé. 8. Benen. 1576
de Oratione. Gr. Lat. 8. Benen. 1579
de Principatu. Gr. 8. F. M. 1593
Lat. 1594
de Christian. Benignit. Gr. Lat. 8.
F. M. 1594
de Fat. & Provident. Gr. Lat. 8. F. M. 1586
Opuscules en François. 8. Vasc. 1557

Sermons

Sermons de la Providence, & contre l'intemperance. 8. F. M. 1593
de la Providence, de l'ame, de l'humilité. 16. F. M. 1557
Divers discours des Peres Grecs. 8. F. M. 1604
Lucifer. Calaritan. opuscul. 8. Benen. 1568
Ambros. in Apocalyps. 4. Vasc. 1554
Synes. Opuscul. Græcé. fol. A. T. 1553
de insomn. Gr. Lat. 8. F. M. 1586
de Pentapol. calamit. Gr. Lat. 8. F. M. 1595
de dono Astrolab. Gr. Lat. 8. F. M. 1601
Philadelph. Gr. Lat. 8. F. M. 1604
Epistol. Gr. Lat. 8. Gr. F. M. 1586. Cl. M. 1605
Hymn. & Nazianz. Od. Gr. Lat. 8. Benen. 1570. Cl. M. 1618
Theodorit. de la nature de l'homme. 4. Vasc. 1555
Theodorit. de provident. 8. Gr. Benen. 1569. Cl. M. 1625. Lat. Benen. 1571
Isidor. Pelusiot. Epist. Gr. Lat. fol. Æ. M. 1638
OEcumen. in Act. & Epistol. & Aret. in Apocalyps. Gr. Lat. fol. Car. M. 1630
Maxim. capit. Theologic. Gr. Lat. 8. G. M. 1560
de virtutibus & vitiis. Lat. 8. G. M. 1559
Marc. Nicol. & Hesych. opusc. Gr. 8. G. M. & Lat. F. M. 1563
Epiphan. Hesych. & Chrysipp. de laudib. Mar. Virg. Gr. Lat. 8. Vid. G. M. 1565
Theophylact. in 4 Evangel. Gr. Lat. fol. Car. M. 1631. 1635

in

in epistol. Paul. & in Habac. Joan. Nah. Os. Latinè, & Victorin. in Apoc. fol. Vasc. 1542
Theophil. Alexandr. dissertat. cujus rei homo similis sit. Gr. Lat. 8. F. M. 1608
Gregent. disputat. cum Herban. Jud. Gr. Lat. 8. F. M. 1586. Cl. M. 1603
Hieronym. de Baptism. Gr. Lat. 8. F. M. 1598
de Trinitat. Gr. Lat. 8. F. M. 1612
Gregor. Palam. Oration. duæ. 4. Gr. A. T. Lat. G. M. 1553
Elogium Pantaleon. Gr. Lat. 8. F. M. 1605
Ezechiel. tragœd. Ἐξαγωγὴ, Gr. Lat. 8. F. M. 1580. 1598
Sentent. SS. Patr. de venerand. imaginib. Gr. Lat. Gall. 8. G. M. 1562
Agapet. Diacon. de rectè administrand. imperio. Gr. Lat. Gall. 8. G. M. 1563
Petr. Aurelii opera. 4. Car. M. 1632
Paschas. Radberti opera. fol. Cl. M. 1618
B. Anselmi Promptuarium. 8. F. M. 1560
S. Anthelmi monosticha. Lat. & Gr. 8. F. M. 1603
Liturg. SS. Patr. Græcè & Lat. fol. G. M. 1560
Missa Apostolica S. Petri. Gr. Lat. 8. F. M. 1595
S. Gregor. Gr. Lat. 8. F. M. 1595
Cl. Mar. Victor. comm. in Genes. & Hilarii Genes. & Cyprian. Genes. ac Sodom. Dracont. de opere 6 dierum, metricé. 8. G. M. 1560
Offic. Beat. Mar. Gr. Lat. 12. F. M. 1613

Pisid.

Pisid. Hexaëmer. 8. Gr. Cl. M. 1618. Gr. & Lat. F. M. 1584
Geometr. Hymn. Gr. Lat. 8. F. M. 1591. 1599
Hortus Epigramm. Moral. 8. F. M. Gr. 1595. Lat. 1597
Apolinar. interpret. Psalmor. Gr. 8. A. T. 1552. Gr. & Gr. Lat. Benen. 1580
Lametii interpretatio 27 Psalmor. Gr. 8. Vasc. 1548
Psalm. & Ecclesiast. carm. Lat. per Eob. Hess. 12. G. M. 1550
Toscani Paraphr. poëtic. Psalmor. 8. F. M. 1576
Cantic. Sacr. cum ejusd. Hymn. &c. 8. F. M. 1575
Cantiques de la Bible par Lanc. de Carle. 8. Vasc. 1562
Rosseti Christus. 8. S. C. 1543
Erasm. carmen sanctæ Genovefæ sacrum. 8. Vid. G. M. 1566
Buchanan. Jephthes. 4. G. M. 1554. Vasc. 1557
Ludov. Fidel. de mundi structur. 8. G. M. 1556
Jac. Mar. Ambos. de reb. creat. & creator. 4. F. M. 1586
Vincent de Lerins touchant la verité & antiquité de la Foy Catholique. Vasc. 1561
Genebrard. de Trinitate. 8. Benen. 1569
Paul. Oros. de Trinitate. 4. Vasc. 1533
Perion. de Patriarchar. Gest. ac Vit. 4. Vasc. 1555
de Prophetar. ac sanct. mulier. Vit. 8. F. M. 1565

Gregor.

Gregor. Turon. de gloriâ Martyr. & Confes-
 sor. 8. G. M. 1563
Theodor. Presbyter. de incarnat. 8. F. M. 1596
Barthol. Camerar. Dialogi de Jejun. Orat. &
 Eleemos. 4. Vasc. 1556
Filesac. de Pœnitentiâ. 8. Car. M. 1633
Doctrin. Christiana Græco-vulg. & Lat.
 Car. M. 1633
Psalmi confessionales Reg. Portugal. 12. F. M. 1595
Theologie Naturelle de Raymon Sebon. 8.
 F. M. 1597
Idiot. de statu Religiosorum. 8. S. C. 1521
Tonstall. de Eucharist. 4. Vasc. 1554
Langdail. de Eucharist. 4. Vasc. 1556
Lud. d'Orleans expostulat. pro Cathol. Fid.
 8. F. M. 1593
Ant. Cappell. de Cœnâ Christi. 4. Cl. M. 1625
A disproof of Dr Abbot's counterproof. 8.
 Cl. M. 1614
Ambros. Cathar. Polit. in dogmat. Caietan.
 8. S. C. 1535
Censur. Propositionum ex Hiberniâ. 4.
 Car. M. 1631
Lizet. adversùs Pseudo-evangelist. 4. Vasc. 1551
Proces verbal touchant la profession de foy
 de la cour du Parlement. 8. G. M. 1562
Tillet, de l'authorité des Ecritures. 8. G. M. 1561
 du symbole des Apostres. 8. Vid.
 G. M. 1566
 Epistre aux Ministres. 8. G. M. 1563

Vid.

Vid. G. M. 1566
la méme en Latin. 8. G. M. 1564
Balduin. respons. ad Calvin. 8. G. M. 1562
Lamb. Campestr. Apolog. & Heptacol. in Luther. 4. S. C. 1523
Alphons. de Herrer. adversùs Lutheran. 8. S. C. 1540
Jo. Arbor. Theosophiæ tomi duo. fol. S. C. 1540
Eld. Dan. de Judæis clausis. 8. F. M. 1563
Optat. Schisme des Donatiens. 8. F. M. 1564
Boutren. pro Roman. Eccles. 8. F. M. 1574
Resolution du differend de la Religion. 8. F. M. 1598
Franc. Hallier defensio Ecclesiastic. Hierarch. 4. Car. M. 1630
Espenc. conciones aliquot. 8. F. M. 1562
Collectar. Eccles. liber. 8. Vid. G. M. 1566
Heroid. sacr. 8. F. M. 1564
Godo. 8. F. M. 1565
de variis rebus sacris. 8. F. M. 1566
Oratio Manass. & Epistol. Hierem. carm. Lat. 8. F. M. 1566
Apophthegmes Ecclesiastiques. 8. F. M. 1578
Eleg. Euchar. Ænigm. 8. F. M. 1563
Opera omnia. fol. Cl. M. 1619
Mart. Seguier; Prieres recüeillies de la Bible. 8. F. M. 1578
Claud. Viexmont. method. confession. 4. S. C. 1542

Exhortat. ad pœnitent. 4. S. C. 1533
Clictov. de doctrinâ moriendi; verâ nobilitate; vitâ & morib. sacerdotum. 4. S. C. 1520
de veneratione sanctorum: de bello ac pace. 4. S. C. 1523
Elucidatorium Ecclesiasticum. fol. S. C. 1521
De sacram. Euchar. contra OEcolamp. 4. S. C. 1526
De laudib. Joseph. David. & Tob. 4. S. C. 1533
Propugnacul. adversùs Lutheranos. fol. S. C. 1526
Compend. veritat. contra Luther. fol. S. C. 1529
Improbatio Articulor. Luther. 4. S. C. 1533
Sermonum tomi duo. 8. Vasc. 1556
Gennad. Scholar. via salutis. 4. Vasc. 1533
Nic. de Cusa; conjecture des derniers jours. 8. Vasc. 1562
Stan. Hosius; de l'expresse parole de Dieu. 8. Vasc. 1562
Philib. du Val de la grandeur de Dieu. 8. Vasc. 1558. F. M. 1568
Discours du vray amour de Dieu. 16. F. M. 1557
Monluc. reformatio cleri Valent. & Dyens. 8. Vasc. 1558
Sermons. 8. Vasc. 1559

Deux

Deux inſtructions & deux epiſtres. 8. Vaſc. 1557

Inſtructions Chreſtiennes. 8. Vaſc. 1561

Ant. Caracciol. Miroir de la vraye religion. 16. S. C. 1544

Fed. Morel. combat perpetuel des Chreſtiens. 8. F. M. 1564

Tillet: Inſtruction du pere Chreſtien. 4. G. M. 1563

Antiquité de la meſſe. 16. Benen. 1567

JURISPRUDENTIA.

MOntholon. Promptuar. utriusque Juris. 2 Vol. fol. S. C. 1520
Connan. Comment. Jur. Civil. fol. Vasc. 1553. 1558
Eguinar. Baronis opera. fol. Vasc. 1562
Sam. Petit, Leges Attic. fol. Car. M. 1635
Bud. annot. prior. & poster. in Pandect. fol. Vasc. 1542. 1543. 1556
Jo. Rob. Aurel. sentent. Juris. fol. Vasc. 1557
Henryson. comment. in Tit. x. lib. 2. Instit. 8. Vasc. 1556
Jo. Ferrar. Montan. adnot. in Justinian. 8. S. C. 1533
Donel. ad legem de eo quod interest. 4. Vasc. 1561
de usuris. 4. Vasc. 1556
Julian. Pel. de jure connubior. 8. Cl. M. 1602
Turturet. Parallel. Ethic. Juridic. 4. Car. M. 1629
Pet. Fabr. semestrium lib. primus, 4. Benen. 1570. secund. 1575

Obser-

Obſervations de Jacques l'Eſchaſſier. 8. Cl. M. 1602
Jacq. l'Eſchaſſier de l'ancienne liberté de l'Egliſe Gallicane. 8. Cl. M. 1606
Franç. Jamet. de diverſ. regul. juris antiqui. 8. Vaſc. 1533
Claud. Mondain de ſeditioſis. 8. F. M. 1567
Stylus Eccleſiaſt. Juriſdict. Bituric. 8. S. C. 1529
Jo. Mil. Boi. Praxis criminis perſequendi. fol. S. C. 1541
Jammet. Textor. Lexic. Juridic. 8. Vaſç. 1534
Code de Henr. III. & Edicts de Henr. IV. fol. Cl. M. 1601
Ordonnances du Roy Henr. III. 8. F. M. 1580

MEDICINA.

HIppocrat. de natur. human. & ration. vict. cum comment. Galen. Latiné. 12. S. C. 1534
de pueri genitur. & natur. Gr. Lat. 4. Vasc. 1545
de la geniture de l'homme. G. M. 1559
Aphorism. Prognoft. Coacæ Prænot. Prorrhet. de insomn. Jusjur. Gr. Lat. 12. G. M. 1557
de insomniis. Græcé. 8. F. M. 1586
de pharmac. purgant. & Galen. de animi morib. Gr. Lat. 8. F. M. 1617
de curandis Luxatis. Græcé. 4. F. M. 1579
Galen. quod optimus Medic. idem sit & Philos. Græcé. 4. F. M. 1577
de Ossib. Græcé. 4. Vasc. 1543
Opera quæd. Latiné.
de locor. affectorum notitiâ. fol. S. C. 1520. 1539

de

de part. corp. human. 4. S. C. 1528
de different. febr. de temperam. & inequal. temper. fol. S. C. 1523
de alimentor. facultatib. 4. S. C. 1530
de morbor. differ. & cauſ. 8. S. C. 1528
comment. in Hippocrat. 1 & 3 de morbis epidem. fol. S. C. 1534
de compoſition. medicam. fol. S. C. 1535
[a] Ars medica. fol. Vaſc. 1543
de motu muſculor. 8. S. C. 1528
de Anatomic. adminiſtrationib. fol. S. C. 1531
de pulſib. fol. S. C. 1532
de pulſuum uſu; & Ægin. de dieb. critic. 8. S. C. 1528
de dieb. decretor. 8. S. C. 1529
de ſemine. 8. S. C. 1528. 1533
de antidot. fol. S. C. 1533
medicus; & de ſectis. 8. S. C. 1528
method. medend. fol. S. C. 1530
de criſibus. fol. S. C. 1530
de theriacâ. 4. S. C. 1531
methodi libror. 7 primor. Perioche. 12. S. C. 1534
in Hippocrat. de vict. rat. in morbis acut. S. C. fol. 1531. 8. 1542
Opera varia. fol. S. C. 1534. 1536

Paul. Æginet. Latinè. fol. S. C. 1532
Veterinar. Medic. Latinè. fol. S. C. 1530

[a] In Catalogo priore notatum eſt hunc librum in ædibus Colinæi proſtare; unde conjicio Colinæum & Vaſcoſanum aliquando in arte typographicâ ſocios fuiſſe.

Aretæus. Græcé. 8. A. T. 1554
Ruf. & Soran. Græcé. 8. A. T. 1554
Aret. & Ruf. Latiné. 12. G. M. 1554
Rhasis de curatione morbor. Latiné. 8.
S. C. 1534
Oribas. collectan. Anatom. ex Galen. Gr. 8.
G. M. 1556
in Aphorism. Hippocr. Latiné. 8.
S. C. 1533
Actuar. de Spirit. Animal. & de Urin. &c.
Lat. 8. G. M. 1556
Cœl. Aurelian. de acut. passionib. 8. S. C. 1533
Demetr. Pepagomen. de Podagr. Gr. Lat. 8.
G. M. 1558
Theophil. de homin. fabric. Gr. 8. G. M. 1555
Lat. G. M. 1556
Diocl. Caryst. de morbor. præsag. 8. F. M. 1573
Dioscorid. Latiné. 8. G. M. 1537
Stirpium different. ex Dioscorid. 12. S. C. 1534
Ruell. de naturâ stirpium. fol. G. M. 1536
Euric. Cord. Botanologic. & Val. Cord. in
Dioscor. 12. G. M. 1551
Marcell. Sidet. Iatric. de piscib. Gr. Lat. 8.
F. M. 1591
Quint. Seren. Samonic. de Medicin. & Q.
Rhemn. Fann. Palæm. de ponderib. 8.
S. C. 1533
Nicandr. Ther. & Alexiph. Gr. Lat. cum
schol. Gr. 4. G. M. 1557
Alexipharm. Gr. Lat. cum not. 8.
Vasc. 1549

Oppian.

Oppian. Halieutic. & Cyneget. 4. Gr. A.T. Lat. G. M. 1555
Cynegetic. 4. Vasc. Gr. 1549. Lat. cum comment. 1555
Cynegetic. Lat. cum com. 4. F.M. 1598
Ed. Wotton. de different. Animal. fol. Vasc. 1552
Accipitrariæ rei scriptor. Gr. Lat. 4. Cl. M. 1612
Conduite de chirurgie par Sim. de Vallambert. fol. Vasc. 1558
Sylvius, de la generation de l'homme. G. M. 1559
nature des mois des femmes. 8. G. M. 1560
Anatom. Guinterii secundùm Galen. 8. S. C. 1536
Car. Stephani cum figuris Stephani Riverii. fol. S. C. 1545
Ead. Gallicé. fol. S. C. 1546
Jo. Lyg. de harmon. corpor. human. cum annotat. 4. Vasc. 1555
Honor. Castellan. Oratio de Medic. 4. Vasc. 1555
Nancel. analogia Microcosmi ad Macrocosmum. fol. Cl. M. 1611
Ant. Gall. de ligno sancto non permiscend. 8. S. C. 1540
David. Lagnei consensus chemicorum philosophorum. 12. Cl. M. 1611
Jos. Quercetan. Diætetic. Polyhist. 8. Cl. M. 1606
Pestis Alexicacus. 8. Cl. M. 1608
Pharmacopœa. 8. Cl. M. 1607
Cure des Arcbusades. 8. Cl. M. 1625
Pourtraict de la Santé. 8. Cl. M. 1606

Conſeils & traiƈté de la medicine des Anciens. 8. Cl. M. 1626

Syruporum ratio Mich. Villanov. 8. S. C. 1537

Gratarol. de conſervand. valetudine literatorum. 12. F. M. 1562

Eoban. Heſſ. de conſervand. valetud. &c. 8. S. C. 1533

Car. Stephani pratum, lacus, arundinetum. 8. S. C. 1543

PHILO-

PHILOSOPHIA.

SEptem Sapientum Apophthegm.
Græcé. 4. G. M. 1554
8. G. M. 1558
Gr. Lat. 8. F. M. 1563. 1565
Latiné. 8. G. M. 1553
Hermet. Triſmeg. opera. 4. Gr. A. T.
Lat. G. M. 1554
Zoroaſtr. Magic. Græcé. 4. F. M. 1595
Latiné. 4. F. M. 1597
Pythagor. aur. carm. Gr. cum comm. 8.
G. M. 1555
Sentent. Græc. ex diverſis. 8. Cl. M. 1610
Caton. Diſtich. cum ſchol. 8. S. C. 1533
Paraphraſis in Menodot. exhortationem ad artes. Gr. G. M. 1563
Platon. Alcibiad. 1. Græcé. 4. Vaſc. 1551
Criton. Græcé. 4. Vaſc. 1551
Gr. Lat. 4. Benen. 1571
Gallicé. 8. Vaſc. 1547

Theag. Græcé. 4. G. M. 1558
Phædrus. Græcé. 4. F. M. 1581
Euthyphron. Gr. Lat. 4. G. M. 1560
Minos. Gr. Lat. 4. G. M. 1558
de Republic. lib. 1. Gr. 4. F. M. 1587
Phædon. 4. Græc. A. T. Lat. G. M. 1553
Timæus. 8. Gr. G. M. 1555
Gallicé. 4. Vasc. 1551
La Republique; le Phedon, Phedre & Gorgias. fol. Cl. M. 1600
Discours sur le Royaume des Perses extrait du 3me livre, des Loix de Platon. 8. F. M. 1562

Alcinoi lib. de doctrin. Platon. Gr. Lat. 4. Benen. 1567. Vasc. 1533
Procli explicat. Platon. ex Timæo, Lat. fol. S. C. 1530
Dexipp. Platonic. Quæstion. Lat. 8. Vasc. 1549
Hierocl. de Provident. & Fat. Gr. Lat. 8. F. M. 1593. 1597
Apul. Asin. aur. 8. S. C. 1536
Introduct. in Dialectic. per Clictov. 8. Vasc. 1534
Jo. Arbor. 8. S. C. 1536. 1543
Dialectic. Trapezont. 8. S. C. 1544
Laur. Vall. 4. S. C. 1530
Phil. Melanchthon. 8. S. C. 1522
Dialectic. Tabul. Cornel. Valer. 8. Vasc. 1548
Aristot. opera. Gr. Lat. fol. Æ. M. 1639
Organum. Græcé. 4. G. M. 1562
Logic. cum comment. S. C. 1520. 1537
Logic. epit. per Diacon. Gr. 8. Vasc. 1548

Porphyr.

Porphyr. introductio; Aristotel. Categoriæ; de Interpret. Reprehens. Sophist. 4. Vasc. 1556. Demonstr. Topic. 1557. Analyt. Prior. Latiné. 1558

Porphyr. explanat. Prædicam. Lat. 8. Vasc. 1548

Div. Augustin. Categoriæ ex Aristot. 4. Vasc. 1543

Arborei schol. in Porphyr. de 5 vocib. 8. S. C. 1543

Georg. Pachymer. in Aristot. Art. differendi. Lat. 8. Vasc. 1545

Prædicam. cum comm. Herm. Lat. fol. S. C. 1542

Interpret. cum comm. Lat. 8. S. C. 1542

Elench. cum comm. Aphrodis. Lat. fol. S. C. 1524

Topic. cum com. Demochar. Lat. 8. S. C. 1535

Moral. tres conversion. fol. S. C. 1542

Moral. cum comment. fol. S. C. 1522

Jac. Fab. in Ethic. introduct. fol. S. C. 1545

Ethic. Nicom. & OEconom. Gr. 4. G. M. 1560

Ethic. ad Nicom. Græcé. 4. A. T. 1554

Gallicé. 4. Vasc. 1553

de Morib. Gr. Lat. fol. A. T. 1555

Ethic. ad Nicom. Lat. cum not. 4. Vid. G. M. 1565

Paraphrase de Benevent. sur la Mo-

rale,

rale. 4. Cl. M. 1615
Politic. Græcé. 4. Vaſc. 1548.
G. M. 1556. & Benen. 1574
Latiné. 4. Vaſc. 1548. 1554. 4.
Benen. 1567
Jac. Fabr. introd. in Politic. fol. S. C. 1535
Politic. & OEconomic. Lat. cum
comm. fol. S. C. 1526
4. Vaſc. 1543
OEconomic. Latiné. 4. G. M. 1551
OEconomiques en François. Vaſc. 1554
Politiques en François. fol. Vaſc. 1576
Perion. in Ethic. & de optim. gener.
interpretandi. 4. S. C. 1542
Politiques; fol. Vaſc. 1576. Cl. M. 1600
& avec les enſeignemens d'Iſocrate
& Xenophon. 4. Vaſc. 1568
Changemens &c. des Etats, traduict
du Grec d'Ariſtote. 8. F. M. 1566
1598
Phyſic. Græcé. 4. G. M. 1561
Philoſophiæ Naturalis Paraphraſ. &
introductio ad Metaphyſic. fol.
S. C. 1521. 1531
Themiſt. Euphrad. in libros 15 A-
riſtotel. Lat. fol. S. C. 1528
Vicomercat. in Meteorol. fol. Vaſc. 1556
in Natural. Auſcult. fol. Vaſc. 1550
De Naturâ libri 8. Latiné. 4. Vaſc. 1556
Gr. Lat. cum comm. fol. Vaſc. 1550
Latinè, cum Nic. Leonic. opuſcu-
lis

lis & dialogis. fol. S. C. 1530
De Mundo. 4. Vasc. Græcé. 1551
Latiné. 1556
De Animalib. Lat. fol. S. C. 1524. 1533
Problemat. Latiné. fol. 1524. 1534
Jul. Cæs. Scalig. in Arist. de Plant. 4.
Vasc. 1556
Alex. Aphrod. in libr. de animâ, Lat.
fol. S. C. 1528
De primâ Philosoph. cum comment.
Aphrodis. Latiné. fol. S. C. 1536
Ant. Govean. pro Aristotel. advers.
Ram. 8. S. C. 1543
Aristot. vel Theophr. de colorib. Gr. Lat. 8.
Vasc. 1549
Theophr. de igne. 4. A. T. Græcé. 1552
Latiné. 1553
de odorib. Gr. Lat. cum not. 4. Vasc. 1556
de lapidib. Græcé. 4. F. M. 1577
de ign. odorib. lapidib. Gr. Lat. 4.
Benen. 1567
Plutarch. opuscula Moralia, Latiné. fol.
Vasc. 1544. 1575
Ead. Gallicé. Vasc. 8. 1574. fol. 1575
Apophthegm. Latiné. 8. S. C. 1530
contra Herodot. Græcé. 4. G. M. 1556
de liberorum institut. Gr. 4. G. M. 1561
de procreat. anim. 4. Gr. G. M. Latiné. A. T. 1552
de oraculor. defectu. Lat. 4. Vasc. 1556
de exilio. Græcé. 4. F. M. 1585

εἰ κα-

εἰ καλῶς εἴρηται τὸ Λάθε βιώσας &c. Gr. Lat.	G. M.	1549
de virtut. mor. Gr. Lat. 4.	G. M.	1555
conſolatio ad uxor. Gallicé. 8.	F. M.	1572
de primo frigido. 4. Gr. Lat.	A. T.	1552
Max. Tyr. en François. 12.	F. M.	1607
Theod. Prodrom. de Sapientiâ. Gr. Lat. 8.	F. M.	1608
Ori Apollin. Hieroglyph. Gr. Lat. cum not. 8.	G. M.	1551
Oneirocritic. Artemidor. &c. Gr. Lat. cum not. 4.	Cl. M.	1603
Aſtrampſychi verſus ſomnior. interpretes. Gr. Lat. 8.	F. M.	1599
Baſil. imperat. exhortatio ad Leon. fil. Gr. Lat. 4.	F. M.	1584
Cicer. opera Philoſophica. 12.	S. C.	1545
de Natur. Deor. 8.	S. C.	1533
Adr. Turneb. in Quæſtion. Academic. 4. A. T. 1553.	Vaſc.	1555
Tuſculan. Quæſtion. cum not. fol. Vaſc. 1533. & 4.		1549
Offic. 12.	S. C.	1543
Offic. Læl. Cat. Parad. Somn. cum not. 8.	S. C.	1541
Cato maj. 4. Vaſc. 1549. & cum comm.		1536
Lælius. 4.	Vaſc.	1552
Somn. Scip. 4.	Vaſc.	1553
de Divinat. cum comment. 4.	Vaſc.	1542
de Univerſitate. 4. S. C. 1540. &		

cum

cum comm. Vasc. 1543. G.M. 1563
Benen. 1569
de Fato. 4. Vasc. 1553. cum comment. 4. Vasc. 1547. 1550. A.T. 1552
Adr. Turn. disput. ad libr. de Fato. 4. Vasc. 1556
Apolog. ad libr. 1. de legib. 4. A.T. 1554
Leod. à Querc. respons. ad Audom. Tal. 4. Vasc. 1556
de Legib. liber 1. cum comm. 4. Vasc. 1554
libri 3. cum comm. 4. A. T. 1552
G. M. 1557
Paradox. 4. Vasc. 1548
Pet. Fabri comment. in Libros Academicos; & Orat. pro Cæcin. 8. Cl. M. 1611
Cato Maj. & Somn. Scip. Græcé. 8. S. C. 1528
Senec. Natural. Quæstion. 4. Vasc. 1540
Sepulvedæ opera. 8. S. C. 1541
Jul. Cæs. Scalig. de subtilitate. 4. Vasc. 1557
Cl. Cœlestin. & Rog. Bachon. de mirabilib. 4. S. C. 1542
Benedict. de Cœlo & Elementis. 4. F. M. 1585
Jo. Jovian. Pontani meteora. 4. Vasc. 1544
Adr. Turneb. de vino, calore, & methodo; & ejus interpretat. Aristot. de his, quæ auditu percipiuntur. 8. Cl. M. 1600

Pierre de la Place; le droit uſage de la philoſophie morale. 8. F. M. 1562
de la vocation. F. M. 4. 1561. 8. 1598
Haupas, de la nature humaine. 8. Vaſc. 1555
Jo. Ferrer. Pedemont. de animor. immortalitate. 4. Vaſc. 1539

MATHEMATICA.

Euclid. Elementor. liber decimus. Lat. 4. Vaſc. 1552
Elementa quæd. Arithmet. Gr. Lat. 4. Vaſc. 1554
[a] Diophant. Arithm. Gr. Lat. fol. 1621
Archimed. opera. Gr. Lat. cum comm. fol. Cl. M. 1618
Empedocl. Sphæra. 4. F. M. Græcé. 1586
Latiné. 1587
Arati Sphæra. 4. Gr. Lat. S. C. 1541. Phænomen. & Prognoſtic. cum ſchol. Gr. &c. G. M. 1559
Dionyſ. Periegeſ. Gr. Lat. 4. G. M. 1556. 1559
Marcian. Heracleot. de ſit. orb. Gr. Lat. 8. F. M. 1606
Pompon. Mel. cum comment. 8. S. C. 1539
4. Vaſc. 1551

[a] Lege in priore catalogo, quod notatum eſt.

Nic. Smyrn. Artabasd. ecphrasis numerorum per digit. Gr. Lat. & Bed. de indigit. 8. F. M. 1614
Theod. Gaz. de mensib. Gr. Lat. 8. S. C. 1535
Agrariæ rei scriptores. 4. A. T. 1554
Aug. Ric. de motu 8ª sphæræ. 4. S. C. 1521
Alcabit. Magister. Judicior. Astror. 4. S. C. 1521
Text. de sphær. Sacr. Bosc. cum comment. fol. S. C. 1531. 1538
Sarzos. in æquator. Planetar. fol. S. C. 1526
Fernel. Monalosphær. fol. S. C. 1526
Cosmotheoria. fol. S. C. 1528
Joan. de Royas in Astrolab. 4. Vasc. 1551
Poblat. de critic. dieb. 8. S. C. 1535
Institutions Astronom. de Jean Pierre de Mesme. fol. Vasc. 1557
Cosmographie de Terraube. 8. F. M. 1568
Æl. Ant. Nebriss. introduct. in Cosmogr. 8. S. C. 1533
Boët. Arithmetic. cum comment. fol. S. C. 1521
Ars metiendi ex Gregor. Reisch. 4. G. M. 1549
Car. Bovill. opus Geometric. 8. F. M. 1557
Sam. Petit. Eclog. Chronolog. 4. Car. M. 1631
Architecture antique extraicte de Vitruv. 4. S. C. sinè anno
de Philibert de l'Orme, tome premier. fol. F. M. 1568
Quint. libr. d'Architect. di Seb. Serlio de Tempii sacri. fol. Vasc. 1547
Instructions des toutes manieres de guerroier par Phil. duc de Cleves. 8. G. M. 1558

Instru-

Inſtructions ſur le faict de la guerre par G. de Bellay. fol. Vaſc. 1549. 8. Vaſc. 1553

Oront. Fin. de Reb. Mathematic. fol. Vaſc. 1556

Coſmogr. fol. S.C. 1542. 4. Vaſc. 1551 & 1555

Protomathes. fol. S.C. 1532

Arithmetic. Practic. fol. S.C. 1542 & 1544. & 4. Vaſc. 1551. 1555

in Euclid. ſex libr. priores. fol. S.C. [a] 1536. 1544

Quadratur. Circul. fol. S.C. 1544

Quadrans Aſtrolab. fol. S.C. 1534

Canon. Aſtronomic. 4. Vaſc. 1553

de 12 domiciliis cœli. 4. Vaſc. 1553

de ſpeculo uſtorio. 4. Vaſc. 1551

Canons des Ephemerides. 8. S.C. 1543

Almanach pour l'an biſſextil 1528. S.C. 1528

Jo. Ferrer. Pedemont. de verâ Cometæ ſignificatione. 4. Vaſc. 1540

[a] Hæc editio in priore catalogo malè omiſſa eſt. Hujus mentio ſit in Vit. Sim. Colin. p. 10. (f). Vidi exemplar, in quo duo illa errata non reperiuntur.

HISTO-

HISTORIA.

HErodot. de Vit Homer. Latiné. 8. S. C. 1528

Thucyd. Gr. 4. Vasc. lib. prim. 1548. secund. & tert. 1549

Histoire en François. fol. Vasc. 1559

Xenoph. de la Republiq. des Laced. & Athen. 8. F. M. 1579

Premier livre des Histoires de Zonare. fol. Vasc. 1561

Second livre de Zonare. fol. Vasc. 1563

Arrian de l'Histoire d'Alexandre. 4. F. M. 1581

Diod. Sicul. sex libri priores. Latiné. 8. S. C. 1531

Sept livres traduicts en François. fol. Vasc. 1554

Appian. Latinè: & Vell. Patercul. fol. Vasc. 1538

Herodian. Histor. Latiné. 8. S. C. 1529. 1539. Gallicé. 4. F. M. 1581

Plutarch.

Plutarch. Vit. Latiné. fol. Vasc. 1558. Gallicé. 8. Vasc. 1567. fol. Vasc. 1559. 1565
OEuvres. fol. Vasc. 1544. Cl. M. 1618. 1619
Philostrat. opera. Gr. Lat. fol. Cl. M. 1608
Sallust. 8. S. C. 1523. 1536. 1543
Cæsar. Comment. & Eutrop. Epitom. bell. Gall. fol. Vasc. 1543
de bell. Gallic. 4. Vasc. 1550
Tit. Liv. cum Flor. epitom. & comment. fol. Vasc. 1543. 1552
Flori libri quatuor. 4. Vasc. 1539. 1550
Eutropius. 8. S. C. 1539. 1542. Gallicé. F. M. 1560
Eutrop. & Paul. Diacon. de gest. Rom. 8. S. C. 1531
Aur. Victor. de Vit. & Morib. Imper. Rom. 8. S. C. 1531. 1544
Justin. Histor. 8. S. C. 1530. 12. Cl. M. 1614
Gallicé. fol. Vasc. 1559
Val. Maxim. S. C. 8. 1527. 1531. 1535. 1543 & 12. 1533. 1543
Plin. de Viris illustrib. 8. S. C. 1545
Corn. Nepot. Vit. cum comment. 4. Benen. 1569
Sueton. 8. S. C. 1527. 1535. 1543. 12. Cl. M. 1623
de illustrib. Grammat. & Rhetorib. cum comm. 8. F. M. 1567
Corn. Tacit. 12. Cl. M. 1611
Quint. Curt. 8. S. C. 1533. 1543
Jul. Solini Polyhist. 8. S. C. 1533. Cum Plinian. exercit. Salmas. fol. Car. M. 1629

Fene-

Feneſtell. & Pompon. Læt. 8. S. C. 1530. 1535
1539. 1542. 4. Vaſc. 1550
Poſtell. de magiſtrat. Athenienſ. 4. Vaſc. 1541
Contaren. de republ. Venet. 8. Vaſc. 1543
Ant. de Guevarre; decades des Empereurs.
Vaſc. 1567
Blond. Flav. de Rom. Triumph. libri 10. 8.
S. C. 1533
Bulenger. Romanus Imperator. 4. Cl. M. 1614
de Spol. & Onuphr. de Triumph.
&c. 8. Cl. M. 1601
Nich. Gruch. de comit. Romanor. fol. Vaſc. 1555
Conſtant. Porphyrogen. de Themat. Gr. Lat.
cum not. 8. F. M. 1609
Bergier des grands Chemins de l'Empire Romain. 4. Cl. M. 1622. 1628
Sommaire des tems, par Nic. Bergeron.
Vaſc. 1562
Chronic. Carion. 12. G. M. 1550
Adonis Viennenſis. 8. G. M. 1561
Gregor. Turon. hiſtor. Francor. 8. G. M. 1561
Roſſin. comment. Hiſtor. 4. Benen. 1571
Plin. Natural. Hiſtor. Præfat. cum not. 4.
Vaſc. 1556
Fr. Maſſar. in libr. 9um 4. Vaſc. 1542
Lib. 17us 4. Vaſc. 1549
18us 4. Vaſc. 1550
Columella traduit en François. 4. G. M. 1551
Pallad. Rutil. traduit en François. 8. Vaſc. 1554
Hiſtor. Sicil. per Hug. Falcand. 4. G. M. 1550
Venet. Bembi. 4. Vaſc. 1551

Fer-

Ferdinand. reg. Aragon. per Laur. Vall. 4. S. C. 1521
Bell. Italic. per Leon. Aretin. 8. S. C. 1534
Froiſſardi opus collect. per Sleidan. 8. S. C. 1537
Extrait du recueil des Iſles. 4. S. C. 1532
Hiſtoire des Indes de Portugal. 4. Vaſc. 1553
Naturelle des Indes. fol. Vaſc. 1555
Jacob. Bergom. de claris mulierib. fol. S. C. 1521
Chronic. fol. S. C. 1535
Paul. Jov. Hiſtoriar. tom. 1us fol. Vaſc. 1553 & 1558. 2us 1554 & 1560
Paul. Æmyl. de Geſt. Francor. cum Chronic. fol. Vaſc. 1539. 1544. 8. 1548 & cum Ferron. de Geſt. Gallor. 8. 1555. fol. 1550 1566
Ferron. de Geſt. Gallor. 8. Vaſc. 1550. fol. 1554
Tilii Chronic. 8. Vaſc. 1551
Paul Æmile traduit en François. fol. F. M. 1597 1609
Deux livres de Paul Æmile. 4. Vaſc. 1556
Matharelli reſponſio ad Hotoman. Franco-Galliam. 8. F. M. 1575
La Serre contre la Republique de Bodin. 8. F. M. 1579
Rabutin des guerres entre Henr. II. & Charl. V. 8. Vaſc. 1559
Catalogue des Conneſtables & autres Officiers de France. fol. Vaſc. 1555. F. M. 1598 1599. Car. M. 1628
Vita Ciceronis filii, per Villambert. 8. S. C. 1545

Rami per Nancel. 8. Cl. M. 1599

Diſcours de ce qui eſt advenu à Vaſſi. 8. G. M. 1562

Entreveüe de Charl. IX. avec la Royne Cathol. à Bayonne. 4. Vaſc. 1566

Spectacul. in Henr. Reg. Polon. gratulat. 4 F. M. 1573

C. Baltazar des uſurpations des Roys d'Eſpagne. 8. Cl. M. 1625

Tillet, pour la majorité de François II. 4. G. M. 1560

Vauquelin, pour la Monarchie de France. 8. F. M. 1570

Conference de Surenne. 8. F. M. 1593

Colloq. inter deputatos Duc. de Mayen. & Princip. & Reg. Navarr. 8. F. M. 1594

Diſcours faits aux états de Blois. 4. F. M. 1588

Papir. Maſſon. elog. Carol. Borbonii. 4. F. M. 1594

Thuanorum. 4. F. M. 1595

Literæ

LITERÆ HUMANIORES.

RHETORICA.

ARiſtotel. Rhetorica. Græcé. 4.
G.M. 1562. Latiné. 8. S. C. 1540
Gr. Lat. 4. G. M. 1559. 8.
Vaſc. 1549

Demetr. Phaler. de elocut. Græcé. 8. G.M. 1555

Hermogen. præexercitam. Latin. 8. S. C. 1526

Chœroboſc. de figuris Poët. Orat. & Theol.
Gr. Lat. 12. F. M. 1615

Quintilian. Inſtitution. 4. S. C. 1541
Declamat. 4. S. C. 1542
Inſtitution. 4. Vaſc. 1542
Inſtitution. cum not. & Declam. fol.
Vaſc. 1538. 1542. 1549
Epitom. per Jonam Philologum. 8.
S.C. 1531. 1539. 1542

per. Pet. Paul. Verger. 8.
G. M. 1554

Declamationes 137 superstit. cum schol. 4. F. M. 1563

Rhetores Romani Veteres. 4. Vasc. 1536

Rhetoric. Phil. Melanchthon. 8. S. C. 1532

Joan. Cæsarii. 8. S. C. 1538

Omphal. de Elocution. 8. S. C. 1537

Rod. Agricol. de Invent. cum schol. 8. Vasc. 1533
4. S. C. 1529. 1534

Streb. de verbor. electione & collocatione. 4.
Vasc. 1540

Isocratis opera, Latiné. 8. Vasc. 1553

Oratio contra Sophist. Græcé. 4.
G.M. 1552

Trois Oraisons traduites en Franç. 4.
Vasc. 1551

Lysiæ Apolog. super cæde Eratosth. Gr. Lat.
4. Benen. 1577

Demosthenis opera cum schol. Gr. fol.
Benen. 1570

Oratio contra Androtion. Gr. 4.
Benen. 1570

Orationes 4 contra Philipp. Gr. Lat.
4. G. M. 1552

& Æschin. Orationes contrariæ. Lat.
4. Vasc. 1554

Trois Olynthiaq. traduites en Franç.
4. Vasc. 1551

Trois Olynthiaq. & 4 Philippiq. en Franç. 4. F. M. 1575

Dion.

Dion. Chrysostom. Orationes. Gr. Lat. fol.
Cl. M. 1604
Themist. Orationes. Gr. Lat. cum not. fol.
Cl. M. 1618
Lucian. Judic. Vocal. Græcé. 4. F. M. 1580
de non temere credendo calumniæ.
Gr. Lat. 4. F. M. 1585
opera. Latiné. fol. Vasc. 1546
Gregor. Cypr. encomium Maris. Gr. Lat. 8.
F. M. 1597
Liban. operum, Gr. Lat. cum not. tom. 1us
fol. Cl. M. 1606. secund. 1626
de moroso. Gr. Lat. 8. F. M. 1593. 1597
Parasit. Gr. Lat. 8. Cl. M. 1601
Calendar. exposit. Gr. Lat. 8. F. M. 1601
Agricultur. laud. Gr. Lat. cum not.
8. F. M. 1602
Justitiæ encom. Gr. Lat. cum. not. 8.
F. M. 1605
Laus palmæ, pomi; descriptiones horti, portûs, naumachiæ & leonis.
Gr. Lat. 8. F. M. 1612
Expositiones Hercul. certamin. Junonis & Polyxen. Gr. Lat. 8. F. M. 1613
de pactis pro rectorib. Gr. Lat. 8.
F. M. 1614
Legatio ad Julian. Gr. Lat. 8. F. M. 1611
Panegyric. Julian. Gr. Lat. 8. F. M. 1610
Oratio ad Julian. Gr. Lat. 8. F. M. 1610
ad Theodos. Gr. Lat. 8. F. M. 1610
Basilicus. Gr. Lat. cum not. 8. F. M. 1614

Cice-

Ciceronis opera. 8. Benen. 1572. 1573
de Oratore. 8. S.C. 1529. 1534. 4.
Vasc. 1544. Cl. M. 1607. 1608.
& cum comment. 8. S. C. 1537.
1543. fol. Vasc. 1540
Rhetoric. ad Herenn. 4. Vasc. 1536
de Inventione. 4. Vasc. 1536
Brutus. 8. S. C. 1535
Orator. cum schol. 4. Vasc. 1536
Id. Gallicé. Vasc. 1575
Orator. Partition. cum comm. 4.
Vasc. 1543. 1547
In easd. Dialogi Sturmii. 4. Vasc. 1542
schol. Latom. & Hegend. 4.
Vasc. 1543
Explicat. Gul. Morel. 4.
G. M. 1549
Rhetoric. & de Invent. 8. S. C. 1524
1529. 1534. 1539. 1541
Rhetoric. de Invent. Topic. Partit.
12. S. C. 1545
Topic. cum comm. 4. Vasc. 1536
8. S. C. 1545
De optimo genere Oratorum, cum
comm. 4. Vasc. 1551
De la meilleure forme des Orateurs,
traduit en Franç. avec le 6me des
comment. de Cæsar, & la Germanie de Tacitus. 4. F. M. 1576
Orationum volum. 1m 2m 3m 8. S. C. 1525
1m 8. S. C. 1538. 2m & 3m. 1532
Volum.

Volum. 1m & 2m 12. S. C. 1543
3m 1544
pro Cæcinn. cum comment. 8. S. C. 1535
4. S. C. 1540
tres; ante & post exilium. 4. S. C. 1541
& cum comment. 4. Vasc. 1540
Eæd. Gallicé. 8. S. C. 1541
pro Rabir. cum comm. 4. Vasc. 1538
A. T. 1553
pro Marcell. Gallicé. 8. S. C. 1541
pour Marcellus, pour eslire Pompée chef de l'armée, pour Ligarius. 8.
S. C. 1544
pro Marcell. Ligar. & Deiotar. cum not. 4. Vasc. 1537
pro Deiotar. cum. not. 4. Vasc. 1539
1543
pro Ligar. cum not. 4. Vasc. 1542
Philippic. cum not. 4. Vasc. 1537. 1544
in Pison. cum not. 4. Vasc. 1538
pro Planc. 4. Vasc. 1539
pro Domo suâ cum not. 4. Vasc. 1539
de Provinc. consularib. 4. Vasc. 1539
Verrin. quat. priores. 4. Vasc. 1539.
quinq. poster. 1544
Agrar. cum not. 4. Benen. 1576. 4.
Vasc. 1540
Animadv. Leod. à Querc. in Ram. Rullian. comment. 4.
Vasc. 1533
Catilinar. cum not. 4. Vasc. 1540

pro Milon. cum not. 4. Vasc. 1541
pro Sext. Rosc. cum not. 4. Vasc. 1541
pro Leg. Manil. cum not. 4. Vasc. 1541
pro Cœlio, cum not. 8. S.C. 1534. 4.
Vasc. 1544
pro Arch. cum not. 4. Vasc. 1543
pro Quint. cum not. 4. Vasc. 1543
pro P. Sext. cum not. 4. Vasc. 1555
in Vatin. cum not. 4. Vasc. 1555
respons. in Sallust. & Sallust. invectiv.
in Cicer. cum not. 4. Vasc. 1541
Eæd. Gallicé. 8. S. C. 1537
Adr. Turneb. in jocos Ciceronis. 4.
G. M. 1555. 8. F. M. 1594
Senec. Declamat. cum comment. fol. Vasc. 1549
Tit. Liv. conciones cum not. 8. S. C. 1532
Gallicé. 8. Vasc. 1567
Declamationes & theses Nancelii. 8. Cl. M. 1600
Orationes diversæ Lambini. 4. Vid. G. M. 1564
1565. Benen. 1566. 1568. 1570. 1572
Adr. Turneb. Oratio, cùm in Tusani locum
suffectus est. 8. F. M. 1595
Jo. Ferrer. Pedem. Auditum visu præstare. 4.
Vasc. 1539
Cicero poëta elegans. 4.
Vasc. 1540
Orat. Joan. Sar. Zamosc. ad Henr. Vales.
Reg. 4. F. M. 1573
Stanisl. Carncov. Panegyr. ad Henr.
Vales. 4. Vasc. 1574. Gallicé. 1574
Aubert. de pace. 4. F. M. 1560
Perion.

Perion. de Briconet. 8. S. C. 1536
Artopæi de arbore eruditionis. 12. F. M. 1560
funebr. Anonym. in Fl. Cl. Conſtant. Gr. Lat. 8. F. M. 1616
de Perron ſur la mort de Ronſard. 8. F. M. 1586
Claudii Lothareni. 8. F. M. 1573
Nic. Bocherii in Principes Lothar. 4. F. M. 1577
Galland. pro ſchol. Pariſienſi. 8. Vaſc. 1551
de Galland ſur le trépas du Roy François en Latin. 4. Vaſc. 1547
de Muret au Pape. 4. F. M. 1576
de Paſcal au Senat de Veniſe. 8. Vaſc. 1549
de Lancel. de Carle ez obſeques de Marie Reyne d'Eſcoſſe. 4. Vaſc. 1561
ez obſeques de François Olivier. 4. Vaſc. 1561
du Cardin. de Lorraine à Poiſſy. 8. G. M. 1561
de Jean de Zamoſcie à Henr. Roy de Pologne. 4. Vaſc. 1574

EPISTOLÆ. DIALOGI.

LIban. de conſcribend. Epiſtolis. Græc. 8. G. M. 1558
de conſcribend. Epiſtolis libellus. Gr. 4. F. M. 1577
Deſpauter. Ars Epiſtolic. Vaſc. 1535
Eraſm. de conſcribend. Epiſtol. 8. S. C. 1530 1533. 1539
Antholog. Epiſtolar. veter. Græcor. Gr. Lat. 8. F. M. 1562
Epiſtolæ ſelect. veter. Græcor. Gr. Lat. 8. G. M. 1557
Sapientum. Gr. Lat. 4. G. M. 1549
Syneſii quæd. Græcé. 4. F. M. 1581
Phalaridis. Gr. Lat. 4. G. M. 1549
Anacharſidis. Gr. Lat. 4. G. M. 1552
Cicer. ad Attic. Brut. Quint. 8. S. C. 1532
ad familiar. 12. S. C. 1545
cum comm. fol. Vaſc. 1534

Select.

Select. 4. Vaſc. 1556. 8.
G. M. 1549
ad Octav. cum comment. 4.
Vaſc. 1536. 1541
ad Lentul. nona. 4. Vaſc. 1550
Eraſm. breviores aliquot. 8. S. C. 1524
Bud. Gr. 4. Benen. 1567. Gr. Lat. 1574
Nancelii. 8. Cl. M. 1604
Ludov. Regii. 4. F. M. 1559
Car. à Baſilic. Petr. de obitu Borrhom. 8. F. M. 1585
ad Staniſl. Elvid. de reb. Gallicis. 8.
F. M. & Gallicé. 4. F. M. 1573
de ſuſceptâ à Duce Joyeuſe provinc. Narbon. 8. F. M. 1593
Mart. Seguier à un Gentilhomme François. 8. F. M. 1580

Dialogi Jonæ Philologi. 8. S. C. 1538. 1540
Eraſmi Colloquia. 12. S. C. 1526
Æſop. Fabul. ſelect. Gr. Lat. 8. Cl. M. 1622
1625
Dialogue du corps & de l'ame. 4. F. M. 1579

POETICA.

ARistotel. Poëtic. Græcé, 8. G. M. 1556

Perion. de antiq. fabular. ludor, & theatr. consuetud. 4. S. C. 1540

Homer. Gr. 4. Ilias apud G. M. 1562. & Odyss. apud Vid. 1566

Odyss. Græcé. 4. F. M. 1584

Batrachomyomach. Gr. 4. F. M. 1580

Batrachomyom. & Hymn. Gr. 8. G. M. 1558

Ilias Gr. 8. A. T. 1554. Lat. 12. G. M. 1550

Odyss. libri 8 Lat. carmin. 4. Vasc. 1545

Hesiod. oper. & dies. Græcé. 4. F. M. 1581

Orph. Prognostic. Gr. Lat. 4. F. M. 1586

Gnomolog. antiq. Poët. 4. Gr. A. T. Lat. G. M. 1553

Sentent. comicor. veter. Gr. Latin. 12. G. M. 1554
  Menandri & Philistionis. Latiné. 8. F. M. 1614
Proverbial. Græcor. versus. Gr. Lat. 8 & 4. F. M. 1594
Theogn. Gr. Lat. 4. Benen. 1579
Pindar. Græcé. 4. G. M. 1558. & 8. Cl. M. 1623 & Latin. 8. Olymp. Cl. M. 1623. Pyth. Nem. Isthm. F. M. 1582
Anacreon. Gr. Lat. 8. G. M. 1556
Lycophr. Gr. Lat. 4. F. M. 1584
Theocrit. Idyll. aliquot. Græcé. 4. F. M. 1585
  omnia. Græcé. 4. G. M. 1561
Æschyl. Tragœd. Græcé. 8. A. T. 1552
  Septem-Theb. Gr. Lat. 4. F. M. 1585
Sophocl. Tragœd. Gr. 8. S. C. 1528. & cum schol. Gr. 4. A. T. 1553. & Lat. 8. Vasc. 1557
  Ajax. Gr. Lat. 4. Benen. 1573
  Philoctet. Gr. Lat. 4. F. M. 1586
Euripid. Alceft. Lat. 4. Vasc. 1557. Hecub. & Iphigen. in Aulid. & Med. Lat. 8. Vasc. 1544
  Orestes. Græcé. 4. F. M. 1584
  Hecub. Gr. Lat. 4. G. M. 1560
Aristophan. Irena. 4. F. M. Gr. 1586. & Latiné cum comm. 1589
  Plutus. Latiné. 8. Vasc. 1547
Callimach. cum schol. Gr. 4. Græcè Vascos. 1549. & Latiné, Benen. 1574

Try-

Tryphiodor. Gr. Latin. 4. Vasc. 1557
Anonym. prosopopoeïa virtutum & vitiorum.
Græc. Latin. trimetris Iambic. 8. F. M. 1611
Anonymi carmen Iliacum. Gr. Latin. 8.
F. M. sinè anno.
Jo. Tzetz. Allegoriæ. Gr. Latin. 8. F. M. 1616
Paul. Silentiar. carmen in Therm. Pyth. Gr.
Lat. 8. F. M. 1598
Cyr. Theod. Prodromi exulans amicitia. Gr.
Lat. 4. G. M. 1549
Mich. Plochiri poëmation dramaticum. Gr.
Lat. 8. F. M. 1593. 1598
Antipatri Epigramm. Græc. 4. G. M. 1551
Publii Syri mimi. 8. G. M. 1554
Plaut. comœd. aliquot select. cum annot. 4.
Vasc. 1534
Aulular. & Amphitr. 4. Vasc. 1545
Terent. comœd. 4. Vasc. 1545. 12. S. C. 1534
1541
Andr. 4. Vasc. 1551. G. M. 1555.
cum comment. 8. S. C. 1541
Muret. in Andr. 4. Vasc. 1551
Eunuch. 4. Vasc. 1554
Muret. in Eunuch. 4. Vasc. 1551
Adelph. 4. Vasc. 1551
Heautont. 4. Vasc. 1550
Hecyr. 4. Vasc. 1556
Phorm. 4. Vasc. 1553
Heaut. Adelph. Hecyr. Phorm. 4.
S. C. 1539

* Virgil.

[a] Virgil. 8. S. C. 1526. 12. 1531. 1540
Pollio Lat. & Græc. 4. F. M. 1583
Moret. cum not. Suſſann. 12. S. C. 1542
Maph. Veg. ſuppl. Æneid. & Virgil. Opuſcul. 12. S. C. 1545
Lucret. cum comment. 4. Benen. 1570
Catull. Epigrammat. ſelect. 4. F. M. 1558
Epithalam. Græcè. 4. F. M. 1587
Catull. Tibull. Propert. S. C. 8. 1529. 1533 & 12. 1534. 1543. & cum commentar. fol. Cl. M. 1604. 1608
Tibull. Eleg. de bello & pace. Græc. carm. &c. 8. F. M. 1598
Horat. opera. S. C. 8. 1528. 1539. 12. 1531 1540. 1543
Od. & Epod. 4. Vaſc. 1545
Od. & Epiſtol. 4. Vaſc. 1553
Epiſtol. 4. Vaſc. 1549
de Art. Poët. 4. Vaſc. 1540. 1545
Satyr. & de Art. Poët. 4. Vaſc. 1545 1551
Art Poëtique en François. 8. Vaſc. 1546

[a] Vidi Virgil. Bucol. Georg. Æneid. 12° cujus titulus fuerat laceratus; in fine hæc legebantur carmina.

A precibus ſacris blandâ requiete reſolvas
Ut curam, languens cor tibi ſiqua coquit;
Perlege Virgilii divina poëmata, ſicut
Ipſe vides, unâ tota ferenda manu.
Longarum comites lepidi ſunt illa viarum:
Te curâ poterunt illa levare domi.
Codice ſubmovit quædam Colinæus ab iſto,
Quòd dubitant, an ſint illa Maronis opus.

Ovidii

Ovidii opera. S. C. 8. 1529. 12. 1541. opera amator. 1545
Metamorph. 8. S. C. 1537. & cum comm. fol. Æ. M. 1637
Heroid. epistol. 4. Vasc. 1555
Fasti. 4. Vasc. 1554
Fast. Trist. & de Pont. 8. S. C. 1536
Nux: & duo Prudent. hymn. cum not. 8. S. C. 1526. 1533. 1539
Lucan. 8. S. C. 1528. 12. S. C. 1543
Juvenal. 4. Vasc. 1557
Pers. 8. S. C. 1541. 4. G. M. 1549
Juvenal. & Pers. 8. S. C. 1528. 1535
12. 1542
cum com. 4. Cl. M. 1601. 1602. 1613
Senec. Thebaïs. cum not. 4. F. M. 1588
Sil. Italic. 8. S. C. 1531
Valer. Flacc. 8. S. C. 1532
Statius 8. S. C. 1530. 1540. Sylv. F. M. 4. 1596. 1598
& in easdem comment. 1601. Cl. M. 1602
Martialis. S. C. 8. 1528. 1539
12. 1533. 1540. 1544
cum comment. Cl. M. 4. 1601. 1607
fol. 1617
castus. 4. Vasc. 1554
Ausonius. 12. G. M. 1551
Claudian. 8. S. C. 1530. 1540
Nicol. Asclep. Epigrammat. 8. S. C. 1520
Vid. Scachor. lud. 8. S. C. 1529
Strozii poëtæ pater & filius. 8. S. C. 1530

Opuscul.

Opuſcul. poëtar. Porcelii, Baſinii, & Trebani. 8. S. C. 1539
Hubert. Suſſannæi ludorum libri. 8. S. C. 1538
Jo. Vulteii Inſcription. & Hendecaſyll. 12. S. C. 1538
Fr. Bonadi Monodiæ. 12. S. C. 1538
Martialis Campani Monodia tragic. Gallicè & Latiné. 8. Benen. 1576
Pibrac. Tetraſtich. & Præcept. moralia. 4. F. M. 1584
Jo. Paſſerat. Calend. Januar. 8. Cl. M. 1606
Salm. Macrin. carmin. 8. S. C. 1528. 1530
Næn. de Gelonide. 8. Vaſc. 1550
Paul. Thom. Lutetias & alia poëm. 8. Cl. M. 1617
Rupellaïs. 8. Car. M. 1630
Nic. Morell. encomium pulveris. 8. F. M. 1614
Blanci poëmat. 8. F. M. 1589
Hilar. Cortæſ. Volantill. 8. S. C. 1533
Paul. Belmiſſer. poëmat. 8. S. C. 1533
Petr. Lotichii Secundi eleg. 8. Vaſc. 1551
R. Betoland. Hodœporic. & carmin. 8. F. M. 1575
David. Humii poëmata. 8. Car. M. 1639
Toſcan. Peplus. 8. F. M. 1578
Parthelinus, comœdia. 8. S. C. 1543
La Soltane, tragœdie. 4. G. M. 1561
Continuation des Quatrains par Guy du Faur. 4. F. M. 1571
Alexand. Severus, tragœdia. 8. F. M. 1600
L'honneſte exercice du prince, en vers François. 4. Vaſc. 1544
OEuvres poëtiques de Jaques Peletier. 8. Vaſc. 1545

Epiſtres de Guill. du Maine en vers. Vaſc. 1556

Quatrains de du Val. 4. Vaſc. 1559

Exhortation de Lancel. de Carle en vers. 8. Vaſc. 1560

Sonnets pour l'aſſemblée à Poiſſy. G. M. 1562
8. Vid. G. M. 1566

Amelin; Hymnes à la louange du Duc de Guiſe. F. M. 1558

Triomphes, Pompes & Magnificences pour la paix. 4. F. M. 1559

Fed. Morell. Senarii pro inaugur. Lud. XIII. 8. F. M. 1611

Elegie d'Aubert ſur Joach. de Bellay. 4. F. M. 1561

Guil. de la Taiſſoniere: Sourdine Royale 8. F. M. 1569

Idylle de la modeſté d'un gentilhomme. 8. F. M. 1569

Atiffet des damoiſelles. F. M. 1575

Odes, Satyres & Sonnets de Jean de la Geſſée. 4. F. M. 1578

Poëmes de Scev. de Ste Marthe. 8. F. M. 1570
1571. Latina. 1575

Joach. du Bellay. 4. & 8. F. M. 1558
1559. 1560. 1561. 1562. 1565. 1569. & 1574

La Taille. 8. F. M. 1572. 1573

Mich. Hoſpital. carmina varia. 4. F. M. 1558

Tumuli in obit. Adr. Turnebi. 4. F. M. 1565
de Jean le Voyer. Benen. 1571. Jo. Morelli.

Morelli. F. M. 1583. Renat. Biragi. 1584. Henr. II. 4. F. M. 1559. Vaſc. fol. & 4. 1560.

du Sieur de la Chaſtre. F. M. 1569.

Oront. Finei. 4. Vaſc. 1555.

de Mr. de Giury. 4. F. M. 1594

Epitaph. de amor. paſſion. 8. S. C. 1530

CRITICA.

VArr. de Ling. Latin. 8. S. C. 1529
Aul. Gell. cum schol. fol. Vasc. 1536
Bud. de Philolog. & Literar.
Stud. fol. Vasc. 1536
de Asse. fol. Vasc. 1542
Collectan. Scoppæ. 4. S. C. 1521
Jacob. Spirensis. 8. Vasc. 1533
Herm. Busch. Pasiphil. decimation. Plaut. 4.
S. C. 1521
Jo. Passerat. conjectur. 8. Cl. M. 1612
Behotii Apophoret. 8. Cl. M. 1602
Hadrian. de sermon. Latin. 8. S. C. 1528. 1534
Laur. Vall. Elegant. 4. S. C. 1527. 1532. 1538.
1540. 1544
Elegant. Epitome. 4. S. C. 1524
Adeps. 8. S. C. 1528. 1543
Paraphras. Erasm. 8. S. C. 1545
Erasm. de Pronuntiat. Latin. & Græc. Sermonis, & Ciceronianus. 8. S. C. 1528

de

de ration. ſtud. 8. S. C. 1526
de duplic. copiâ verbor. 8. S. C. 1534
1536. 1539

Edm. Richer. de analog. & cauſ. eloquent. & ling. patr. locupletand. 8. Cl. M. 1601

La defenſe & illuſtration de la langue Françoiſe, par Joach. Bellay. 4. F. M. 1561

MISCEL-

MISCELLANEA.

ALexand. ab Alex. Genial. dier. libri sex. 8. Vasc. 1549
Erasm. Bellum. 8. S. C. 1525
Adagior. Epitom. 8. S. C. 1523
Apophthegm. 8. S. C. 1532
Parabol. 8. S. C. 1523. 1529. 1540
de civilitat. morum pueril. 8. S. C. 1535. 1537. 1541
Ludov. Viv. introduct. ad sapient. 8. S. C. 1527
Sadolet. de liberis instituend. 8. S. C. 1534
Sam. Petit. Miscellan. 4. Car. M. 1630
Var. Lection. 4. Car. M. 1633
Observation. 4. Æ. M. 1642
Anton. Mizald. opera varia. 8. F. M. 1559. 1560. 1564. 1565. 1566. 1567. 1570. 1574. 1575
Ludovici Regii opera varia. 4. & 8. F. M. 1559. 1560. 1562. 1566. 1568. 1570. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1596. 1598. 1600.

OEuvres

OEuvres de la Boëtie. 8. Cl. M. 1600
Quelques opuſcules de Jean Antoine de Bayf. F. M. 1574. 1575
B. Mommeian. lud. latrunculor. 4. F. M. 1560
Eclogue des miſeres de France par Valencier. 4. F. M. 1576
Plaintes de la penſée au ſoucy par Valencier. 4. F. M. 1580
Eclogue de la Seine & Marne par Clouis Heſteau. 4. F. M. 1578
Jean Combes. Traité des Tailles. 8. F. M. 1576. 1585
Jean de Caumont. Vertu de la Nobleſſe. 8. F. M. 1578
P. Meſſie des ſept ſages & merveilles de Grece. 8. F. M. 1578
Cl. Binet. Rencontre merveilleuſe &c. F. M. 1575
Natalis Ludovici Delphini. 8. Cl. M. 1601
Acta in comitiis Lutetiæ. 8. F. M. 1593
Remonſtrances par les Srs de Pibrac, Deſpeiſſes & Mangot. 8. Cl. M. 1600
Azolains de Bembo en François. 8. Vaſc. 1547
Il Corbaccio compoſto par mes. Joh. Boccacci de Certaldo. 8. F. M. 1569
Arcadie de Sannazar en François. 8. Vaſc. 1544
Nic. Bartholom. Ennoëæ. 8. S. C. 1531
Fed. Morelli monas, & Adr. Turnebi dyas. 8. F. M. 1593
Catalog. Libror. Sim. Piget. ex Offic. Morel. 1646

LEXICA.

Lexica. Grammatica.

FR. Rivolæ Dictionar. Armeno-Latin. 4. Car. M. 1633
Harpocration. Lexic. Græc. cum not. 4. Cl. M. 1614
Gloſſar. Nic. Rigaltii. 4. Cl. M. 1601
Tho. Magiſtri, Phrynichi, Moſchopuli eclogæ &c. Gr. 8. Vaſc. 1532
Locution. Græc. Jac. Billii. 8. Benen. 1578
Radic. Græc. Ling. 12. Cl. M. 1619
Gul. Morel. Comment. Verbor. Latin. cum. Græcis Gallicíſq; conjunctorum. 4. G. M. 1558
Hub. Suſſan. Lexic. Ciceron. 8. S. C. 1536
Rab. Hai Gaan eruditio intellectûs. Hebr. Lat. 8. G. M. 1561
Dav. Jehaia de Metr. Hebræor. Heb. Lat. 8. G. M. 1562
Chald. Tabul. Jo. Merceri. 4. G. M. 1560
Theod. Gaz. Grammat. Gr. Lat. 8. Vaſc. 1534
Hephæſt. de Metris. Græcé. 4. A. T. 1553
Clenard. Græc. Inſtitution. 8. Cl. M. 1614

Medita-

Clenard. Græc. Meditation. 8. Vaſc. 1534

Gretſer. Græc. Inſtitution. 8. Cl. M. 1609

Caninii Helleniſmus. 4. G. M. 1555

8. Benen. 1578

Vergaræ Grammat. Græc. 8. G. M. 1557

Girardi Inſtitution. Græc. 4. S. C. 1541

Cannart. Element. Gram. Græc. 4. Benen. 1570

Baſil. de Gram. exercitat. Græc. 8. F. M. 1583

Tabulæ breves Grammat. Græc. 4. G. M. 1559

Varenn. de accentib. & Amerot. de dialect.
8. Benen. 1578

Guillonii Tabul. Græc. & Gnomon de quantitate Græcar. diction. 4. Benen. 1576

De Verb. Græc. anomal. 8. G. M. 1553. 1558
Vid. G. M. 1566

Alphabetum Græcum. 8. Vaſc. 1536

Sim. Portii Grammat. ling. Græco-vulg. 8.
Car. M. 1638

Valer. Prob. de Scriptur. antiq. S. C. 8.
1527. 1543

Terentian. Maur. cum comment. 4. S. C. 1531

Mat. Corder. de Syllab. quantitat. 8. S. C. 1537

Murmellii Tabul. in Art. componend. verſ. 8.
S. C. 1534

Suſſann. in Deſpauter. Art. verſific. 8. S. C. 1543

Naturæ Verborum. 8. S. 3. 1534

[a] Infinitivor. gerund. & ſupin. 8. S. C. 1538

[b] Participiorum. 8. S. C. 1537

Adverbiorum. 8. S. C. 1535

[a b] Notandum eſt libellos hos duos à Simone Colinæo pro Franciſco Stephano excuſos fuiſſe.

Principia Elementaria. 8. S.C. 1535
Æl. Donat. de 8 part. Oration. 8. S.C. 1537. 1539
Eraſm. de conſtruct. 8 part. Oration. 8.
S.C. 1523. 1527. 1535. 1544
Deſpauter. Rudimenta. 8. S.C. 1538
Corn. Valer. Inſtitut. Grammat. Lat. 4. Vaſc. 1550
Grammatograph. ad promptè diſcend. Grammat. Lat. 4. S.C. 1533
Tabul. Elementar. Nic. Borbon. 8. S.C. 1539
Pet. Megang. Grammat. & Syntax. 4. Vaſc 1549

FINIS.

Imprimebat
CHRISTOPHORO BATEMAN Bibliopolæ
GULIELMUS BOWYER Typographus
M. DCC. XVII. Cal. Septemb.